

Projekt

z dnia 12 kwietnia 2024 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA KUTNO**

z dnia 2024 r.

w sprawie przyjęcia „Programu ochrony środowiska dla Miasta Kutno na lata 2024-2027 z perspektywą do 2030 roku”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463 i 1688) oraz art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54) po zasięgnięciu opinii Zarządu Powiatu Kutnowskiego, Rada Miasta Kutno uchwala, co następuje:

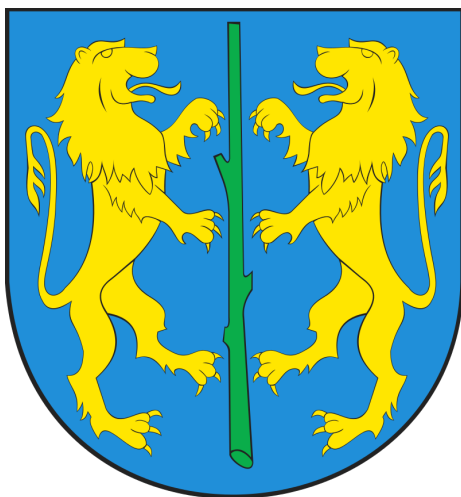
§ 1. Przyjmuje się „Program ochrony środowiska dla Miasta Kutno na lata 2024-2027 z perspektywą do 2030 roku”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Kutno.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

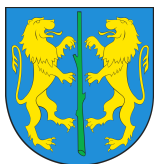
Załącznik do uchwały Nr
Rady Miasta Kutno
z dnia 2024 r.

**PROGRAM
OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA MIASTA KUTNO
NA LATA 2024-2027
Z PERSPEKTYWĄ DO 2030 ROKU**

Kutno, grudzień 2023

ZLECENIODAWCA:

MIASTO KUTNO

pl. Marsz. J. Piłsudskiego 18, 99-300 Kutno
tel.: 24 254 24 17, 24 253 11 00, fax.: 24 254 28 36
mail: urząd@um.kutno.pl, www.um.kutno.pl

ZLECENIOBIORCA:

EKO – TEAM KONSULTING

ul. Spokojna 3, 43-330 Heczmarowice
tel.: 33 486 53 53, faks: 33 486 54 54, kom. 513 100 869
mail: biuro@eko-team.com.pl

AUTORZY OPRACOWANIA:

Agnieszka Chylak
Iwona Szczepanik-Retka
Adrianna Organ-Telega
Martyna Kraska

SPIS TREŚCI

1.	WSTĘP	10
1.1.	CEL I PODSTAWA OPRACOWANIA	10
1.2.	METODOLOGIA OPRACOWANIA I ZAWARTOŚĆ DOKUMENTU	10
2.	UWARUNKOWANIA PRAWNE, SPÓJNOŚĆ Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PROGRAMOWYMI	12
3.	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA KUTNO	20
4.	OCENA STANU ŚRODOWISKA	24
4.1.	OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	24
4.1.1.	OPIS STANU OBECNEGO	24
4.1.1.1.	<i>Jakość powietrza na obszarze miasta Kutno</i>	24
4.1.1.2.	<i>Źródła emisji na terenie Miasta Kutno</i>	27
4.1.1.3.	<i>Zaopatrzenie w ciepło sieciowe na terenie Miasta Kutno</i>	34
4.1.1.4.	<i>Zaopatrzenie w energię elektryczną na terenie Miasta</i>	39
4.1.1.5.	<i>Zaopatrzenie w gaz na terenie miasta Kutno</i>	39
4.1.1.6.	<i>Warunki wykorzystania OZE</i>	40
4.1.2.	ANALIZA SWOT	44
4.1.3.	CELE I ZADANIA ŚRODOWISKOWE Z ZAKRESU OCHRONY KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA 44	44
4.2.	ZAGROŻENIA HAŁASEM	46
4.2.1.	OPIS STANU OBECNEGO	46
4.2.1.1.	<i>Hałas przemysłowy</i>	46
4.2.1.2.	<i>Hałas drogowy</i>	47
4.2.1.3.	<i>Hałas kolejowy</i>	48
4.2.1.4.	<i>Hałas lotniczy</i>	48
4.2.2.	ANALIZA SWOT	49
4.2.3.	CELE I ZADANIA ŚRODOWISKOWE W ZAKRESIE ZAGROŻEŃ HAŁASEM	49
4.3.	POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	50
4.3.1.	OPIS STANU OBECNEGO	50
4.3.2.	ANALIZA SWOT	52
4.3.3.	CELE I ZADANIA ŚRODOWISKOWE W ZAKRESIE PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH	52
4.4.	GOSPODAROWANIE WODAMI	53
4.4.1.	OPIS STANU OBECNEGO	53
4.4.1.1.	<i>Wody powierzchniowe</i>	53
4.4.1.2.	<i>Monitoring rzek w rejonie miasta Kutno</i>	55
4.4.1.3.	<i>Wody podziemne</i>	56
4.4.1.4.	<i>Monitoring wód podziemnych</i>	58
4.4.1.5.	<i>Ochrona przed powodzią oraz skutkami suszy</i>	59
4.4.2.	ANALIZA SWOT	62
4.4.3.	CELE I ZADANIA ŚRODOWISKOWE W ZAKRESIE GOSPODAROWANIA WODAMI	62
4.5.	GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	63
4.5.1.	OPIS STANU OBECNEGO	63
4.5.1.1.	<i>Zaopatrzenie w wodę</i>	63
4.5.1.2.	<i>Odbiór ścieków</i>	65
4.5.2.	ANALIZA SWOT	70
4.5.3.	CELE I ZADANIA ŚRODOWISKOWE W ZAKRESIE GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ	70
4.6.	ZASOBY GEOLOGICZNE	72
4.6.1.	OPIS STANU OBECNEGO	72
4.6.1.1.	<i>Surowce naturalne</i>	72
4.6.1.2.	<i>Osuwiska</i>	73
4.6.2.	ANALIZA SWOT	73
4.6.3.	CELE I ZADANIA ŚRODOWISKOWE Z ZAKRESU ZASOBÓW GEOLOGICZNYCH	73
4.7.	GLEBY	74

4.7.1.	OPIS STANU OBECNEGO	74
4.7.1.1.	<i>Gleby.....</i>	74
4.7.1.2.	<i>Struktura użytkowania terenu.....</i>	74
4.7.1.3.	<i>Rolnictwo.....</i>	75
4.7.1.4.	<i>Badania gleb.....</i>	75
4.7.1.5.	<i>Zanieczyszczenia gleby.....</i>	75
4.7.2.	ANALIZA SWOT.....	76
4.7.3.	CELE I ZADANIA ŚRODOWISKOWE Z ZAKRESU GLEB.....	76
4.8.	GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	77
4.8.1.	OPIS STANU OBECNEGO	77
4.8.1.1.	<i>Zasady gospodarowania odpadami na terenie gminy.....</i>	77
4.8.1.2.	<i>Dziki wysypiska</i>	82
4.8.1.3.	<i>Kontrola.....</i>	83
4.8.1.4.	<i>Azbest</i>	83
4.8.2.	ANALIZA SWOT.....	84
4.8.3.	CELE I ZADANIA ŚRODOWISKOWE Z ZAKRESU GOSPODAROWANIA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIA POWSTAWANIU ODPADÓW	84
4.9.	ZASOBY PRZYRODNICZE	85
4.9.1.	OPIS STANU OBECNEGO	85
4.9.1.1.	<i>Siedliska przyrodnicze mające znaczenie dla ochrony środowiska.....</i>	85
4.9.1.2.	<i>Formy ochrony przyrody na terenie miasta Kutno</i>	86
4.9.1.3.	<i>Ochrona i zrównoważony rozwój lasów.....</i>	87
4.9.1.4.	<i>Parki miejskie</i>	90
4.9.2.	ANALIZA SWOT.....	92
4.9.3.	CELE I ZADANIA ŚRODOWISKOWE W ZAKRESIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH.....	92
4.10.	ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI.....	93
4.10.1.	OPIS STANU OBECNEGO	93
4.10.1.1.	<i>Zarządzanie Kryzysowe</i>	94
4.10.2.	ANALIZA SWOT.....	94
4.10.3.	CELE I ZADANIA ŚRODOWISKOWE W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA ZAGROŻENIOM POWAŻNYMI AWARIAMI PRZEMYSŁOWYMI	94
5.	ZAGADNIENIA HORYZONTALNE.....	96
5.1.	ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU	96
5.2.	NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA	97
5.3.	DZIAŁANIA EDUKACYJNE.....	98
5.4.	MONITORING ŚRODOWISKA.....	99
6.	CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA I ICH FINANSOWANIE	101
7.	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA INWESTYCJI ŚRODOWISKOWYCH.....	129
7.1.	KRAJOWE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA ZADAŃ	129
7.1.1.	<i>ŚRODKI WŁASNE.....</i>	129
7.1.2.	<i>NARODOWY FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ (NFOŚIGW).....</i>	129
7.1.3.	<i>WOJEWÓDZKI FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W ŁODZI (WFOŚIGW)</i>	129
7.1.4.	<i>BANK OCHRONY ŚRODOWISKA S.A. (BOŚ).....</i>	130
7.1.5.	<i>BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO (BGK).....</i>	130
7.2.	ZAGRANICZNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA ZADAŃ.....	130
7.2.1.	<i>FUNDUSZ EUROPEJSKI NA INFRASTRUKTURĘ, KLIMAT I ŚRODOWISKO (FENIKS).....</i>	130
7.2.1.	<i>PROGRAM LIFE.....</i>	131
7.2.1.	<i>PROGRAM REGIONALNY FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA ŁÓDZKIEGO 2021-2027.....</i>	131
8.	SYSTEM REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA	132
9.	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	134

SPIS RYSUNKÓW

RYSUNEK 1. LOKALIZACJA MIASTA KUTNO NA TLE KRAJU	20
RYSUNEK 2. LICZBA MIESZKAŃCÓW MIASTA KUTNO W LATACH 2018-2022	21
RYSUNEK 3. LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH ZAREJESTROWANYCH NA TERENIE MIASTA KUTNO W LATACH 2018-2022 ..	22
RYSUNEK 4. ŚREDNIE STĘŻENIE BENZO(A)PIRENU NA STACJI W KUTNIE PRZY ULICY 1 MAJA 7 W LATACH 2020-2022 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$).....	25
RYSUNEK 5. ŚREDNIE STĘŻENIE PYŁU PM10 NA STACJI W KUTNIE PRZY ULICY 1 MAJA 7 W LATACH 2020-2022 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$).....	26
RYSUNEK 6. EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ GAZOWYCH I PYŁOWYCH Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIEMIE UCIAŻLIWYCH ZNAJDUJĄCYCH SIĘ NA TERENIE POWIATU KUTNOWSKIEGO W LATACH 2019-2022 [MG/ROK]	28
RYSUNEK 7. EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ DWUTLENKU SIARKI, TLENKÓW AZOTU I TLENKU WĘGLA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIEMIE UCIAŻLIWYCH ZNAJDUJĄCYCH SIĘ NA TERENIE POWIATU KUTNOWSKIEGO W LATACH 2019 – 2022 [MG/ROK].....	28
RYSUNEK 8. RODZAJE ŹRÓDEŁ OGRZEWANIA W BUDYNKACH NA TERENIE MIASTA KUTNO	29
RYSUNEK 9. PLANOWANY ZAKRES REALIZACJI INWESTYCJI PN. „BUDOWA CIEPŁOWNI GEOTERMALNEJ W KUTNIE”.....	36
RYSUNEK 10. STRUKTURA ZNAMIONOWEJ MOCY CIEPLNEJ ZAINSTALOWANEJ W SYSTEMIE ECO KUTNO SP. Z O.O. PO WYBUDOWANIU CG Z JEDNYM DUBLETEM OTWORÓW GEOTERMALNYCH (KUTNO GT-1 I KUTNO GT-2).....	37
RYSUNEK 11. STRUKTURA ZNAMIONOWEJ MOCY CIEPLNEJ ZAINSTALOWANEJ W SYSTEMIE ECO KUTNO SP. Z O.O. PO WYBUDOWANIU CG Z DWOMA DUBLETAMI OTWORÓW GEOTERMALNYCH (KUTNO GT-1 I KUTNO GT-2, KUTNO GT-3 I KUTNO GT-4).....	38
RYSUNEK 12. ENERGIA WIATRU W kWh/(m ² /rok) NA WYSOKOŚCI 10 I 30 M N.P.M.....	41
RYSUNEK 13. ŚREDNIE ROCZNE SUMY USŁONECZNIENIA	42
RYSUNEK 14. MAPA ROZKŁADU GĘSTOŚCI ZIEMSKIEGO STRUMIENIA CIEPLNEGO NA OBSZARZE POLSKI.....	43
RYSUNEK 15. WODY POWIERZCHNIOWE NA TERENIE MIASTA KUTNO	54
RYSUNEK 16. JCWP NA TERENIE MIASTA KUTNO.....	55
RYSUNEK 17. GŁÓWNY ZBIORNIK WÓD PODZIEMNYCH NA TERENIE MIASTA KUTNO.....	57
RYSUNEK 18. JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD PODZIEMNYCH (JCWPd) NA TERENIE MIASTA KUTNO	58
RYSUNEK 19. MAPA ZAGROŻEŃ POWODZIOWEGO NA TERENIE MIASTA KUTNO – RAZ NA STO LAT	60
RYSUNEK 20. ROZKŁAD PRZESTRZENNY WARTOŚCI SPI NA TERENIE KRAJU W CZERWCU 2019 ROKU	61
RYSUNEK 21. DŁUGOŚĆ CZYNNEJ SIECI ROZDZIELCZEJ (KM) W LATACH 2018-2021* ORAZ LICZBA PRZYŁĄCZY PROWADZĄCYCH DO BUDYNKÓW MIESZKALNYCH I ZAMIESZKANIA ZBIOROWEGO W LATACH 2018-2022	63
RYSUNEK 22. DŁUGOŚĆ CZYNNEJ SIECI KANALIZACJI (KM) ORAZ LICZBA PRZYŁĄCZY PROWADZĄCYCH DO BUDYNKÓW MIESZKALNYCH I ZAMIESZKANIA ZBIOROWEGO	65
RYSUNEK 23. GRUPOWA OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW W KUTNIE.....	67
RYSUNEK 24. LICZBA ZBIORNIKÓW BEZODPŁYWOWYCH I PRZYDOMOWYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW NA TERENIE MIASTA KUTNO	68
RYSUNEK 25. AGLOMERACJA KUTNO.....	69
RYSUNEK 26. LOKALIZACJA ŹRÓDEŁ SUROWCÓW NA TERENIE MIASTA KUTNO.....	72
RYSUNEK 27. LOKALIZACJA HISTORYCZNYCH ZANIECZYSZCZEŃ	76
RYSUNEK 28. LOKALIZACJA POMNIKÓW PRZYRODY NA TERENIE MIASTA KUTNO	87
RYSUNEK 29. OBSZARY LEŚNE NA TERENIE MIASTA KUTNO	88
RYSUNEK 30. POWIERZCHNIA LASÓW (HA) ZNAJDUJĄCYCH SIĘ NA TERENIE MIASTA KUTNO.....	88
RYSUNEK 31. LICZBA NASADZEŃ I WYCINEK DRZEW NA TERENIE MIASTA KUTNO W LATACH 2020-2022.....	89
RYSUNEK 32. LICZBA NASADZEŃ I WYCINEK KRZEWÓW NA TERENIE MIASTA KUTNO W LATACH 2020-2022.....	89
RYSUNEK 33. PARK WIOSNY LUDÓW	90
RYSUNEK 34. PARK TRAUGUTTA	91

SPIS TABEL

TABELA 1. ZESTAWIENIE DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH I PRZEDSTAWIENIE SPÓJNOŚCI Z CELAMI ZAPISANYMI W „PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA KUTNO NA LATA 2024-2027 Z PERSPEKTYWĄ DO 2030”	12
TABELA 2. FORMY UŻYTKOWANIA TERENU MIASTA KUTNO.....	22
TABELA 3. KLASY STREFY DLA POSZCZEGÓLNYCH ZANIECZYSZCZEŃ UZYSKANE W OCENIE ROCZNEJ	24
TABELA 4. ZESTAWIENIE DANYCH DLA POSZCZEGÓLNYCH ZANIECZYSZCZEŃ ZE STACJI W KUTNIE PRZY UL. 1 MAJA 7 W LATACH 2020-2022.....	25
TABELA 5. BUDYNKI TBS, W KTÓRYCH DOKONANO WYMIANY ŹRÓDEŁ CIEPŁA.....	29
TABELA 6. RODZAJE WYMIENIONYCH W LATACH 2019-2022 ŹRÓDEŁ CIEPŁA.....	31
TABELA 7. ZESTAWIENIE OBIEKTÓW MOSTOWYCH ZLOKALIZOWANYCH NA DROGACH GMINNYCH NA TERENIE MIASTA KUTNO ...	32

TABELA 8. ZESTAWIENIE ODCINKÓW DRÓG KRAJOWYCH PRZEBIEGAJĄCYCH PRZEZ TEREN MIASTA KUTNO.....	33
TABELA 9. WIELKOŚĆ EMISJI ANALIZOWANYCH ZANIECZYSZCZEŃ Z OBSZARU STREFY ŁÓDZKIEJ W 2018 R. W SEKTORZE TRANSPORTU	33
TABELA 10. MOC CIEPLNA KOTŁÓW ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W CIEPŁOWNI NR 1	34
TABELA 11. URZĄDZENIA OCZYSZCZAJĄCE ZNAJDUJĄCE SIĘ NA KOTŁACH	34
TABELA 12. MOC CIEPLNA ZESPOŁÓW KOGENERACYJNYCH ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W ŹRÓDLE CHP 1	35
TABELA 13. ZESTAWIENIE PARAMETRÓW KOTŁOWNI GAZOWYCH	35
TABELA 14. ZESTAWIENIE ROCZNEJ PRODUKCJI CIEPŁA W ECO KUTNO SP. Z O.O. PO WYBUDOWANIU CG Z JEDNYM DUBLETEM OTWORÓW GEOTERMALNYCH (KUTNO GT-1 I KUTNO GT-2).....	37
TABELA 15. ZESTAWIENIE ROCZNEJ PRODUKCJI CIEPŁA W ECO KUTNO SP. Z O.O. PO WYBUDOWANIU CG Z DWOMA DUBLETAMI OTWORÓW GEOTERMALNYCH (KUTNO GT-1 I KUTNO GT-2, KUTNO GT-3 I KUTNO GT-4).....	38
TABELA 16. DANE TECHNICZNE SIECI WYSOKIEGO NAPIĘCIA PRZEBIEGAJĄCEJ PRZEZ TEREN MIASTA	39
TABELA 17. WYKAZ EKRANÓW AKUSTYCZNYCH ZLOKALIZOWANYCH PRZY ODCINKU DROGI KRAJOWEJ DK60 PRZEBIEGAJĄCEJ PRZEZ MIASTO KUTNO.....	47
TABELA 18. ŚREDNIODOBOWY RUCH POCIĄGÓW W 2022 ROKU NA TERENIE MIASTA KUTNO	48
TABELA 19. LOKALIZACJA ŹRÓDEŁ PROMIENIOWANIA ELEKTROMAGNETYCZNEGO NA TERENIE KUTNA.....	50
TABELA 20. LOKALIZACJE PUNKTÓW POMIAROWYCH I WYNIKI POMIARÓW PROMIENIOWANIA ELEKTROMAGNETYCZNEGO NA OBSZARZE MIASTA KUTNO	51
TABELA 21. ZESTAWIENIE ROWÓW WYSTĘPUJĄCYCH NA TERENIE MIASTA KUTNO	53
TABELA 22. CHARAKTERYSTYKA JCWP NA TERENIE MIASTA KUTNO	56
TABELA 23. OCENA STANU JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH NA TERENIE MIASTA KUTNO – W LATACH 2017-2019	56
TABELA 24. DZIAŁANIA INWESTYCYJNE SIECI WODOCIĄGOWEJ W LATACH 2018-2022 NA TERENIE MIASTA KUTNO	64
TABELA 25. DZIAŁANIA INWESTYCYJNE SIECI KANALIZACJI SANITARNEJ W LATACH 2018-2022 NA TERENIE MIASTA KUTNO.....	66
TABELA 26. LICZBA DOTACJI NA PODŁĄCZENIE BUDYNKÓW DO ZBIORCZEGO SYSTEMU KANALIZACYJNEGO NA TERENIE MIASTA KUTNO	66
TABELA 27. ILOŚĆ ŚCIEKÓW W MIESIĄCU DOSTARCZANYCH DO OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW	68
TABELA 28. PARAMETRY OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW	68
TABELA 29. FORMY UŻYTKOWANIA TERENU MIASTA KUTNO.....	74
TABELA 30. HARMONOGRAM ZBIÓRKI ZUŻYTEGO SPRZĘTU ELEKTRYCZNEGO I ELEKTRONICZNEGO, BATERII, AKUMULATORÓW ORAZ CHEMIKALIÓW.....	78
TABELA 31. MASA ODPADÓW WYTWORZONYCH I ODEBRANYCH W 2022 ROKU Z TERENU MIASTA KUTNO Z PODZIAŁEM NA NIERUCHOMOŚCI ZAMIESZKAŁE, NIEZAMIESZKAŁE, PSZOK I PUNKTY ZBIERANIA	78
TABELA 32. MASA ODPADÓW WYTWORZONYCH I ODEBRANYCH W 2022 ROKU W RAMACH GMINNEGO SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI W PORÓWNIANIU Z ROKIEM 2021	80
TABELA 33. ILOŚĆ ODPADÓW KOMUNALNYCH ZEBRANYCH Z TERENU MIASTA W LATACH 2020-2022	81
TABELA 34. UZYSKANE POZIOMO PRZYKOTOWANIA DO PONOWNEGO UŻYCIA I RECYKLINGU ODPADÓW KOMUNALNYCH	82
TABELA 35. POWIERZCHNIA TERENÓW ZIELENI PUBLICZNEJ NA TERENIE MIASTA KUTNA	85
TABELA 36. POMNIKI PRZYRODY ZLOKALIZOWANE NA TERENIE MIASTA KUTNO WG CRFOP.....	86
TABELA 37. POŻARY NA TERENIE MIASTA KUTNO W LATACH 2020-2022 ORAZ STRATY JAKIE SPOWODOWAŁY	94
TABELA 38. CELE, KIERUNKI INTERWENCJI I ZADANIA Z ZAKRESU OCHRONY KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA.....	102
TABELA 39. HARMONOGRAM ZADAŃ WŁASNYCH W ZAKRESIE OCHRONY KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA.....	105
TABELA 40. HARMONOGRAM ZADAŃ MONITOROWANYCH W ZAKRESIE OCHRONY KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	106
TABELA 41. CELE, KIERUNKI INTERWENCJI I ZADANIA Z ZAKRESU ZAGROŻENIA HAŁASEM.....	108
TABELA 42. HARMONOGRAM ZADAŃ WŁASNYCH W ZAKRESIE ZAGROŻENIA HAŁASEM.....	109
TABELA 43. HARMONOGRAM ZADAŃ MONITOROWANYCH W ZAKRESIE ZAGROŻENIA HAŁASEM	109
TABELA 44. CELE, KIERUNKI INTERWENCJI I ZADANIA Z ZAKRESU PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH	110
TABELA 45. HARMONOGRAM ZADAŃ WŁASNYCH W ZAKRESIE PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH	110
TABELA 46. HARMONOGRAM ZADAŃ MONITOROWANYCH W ZAKRESIE PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH.....	111
TABELA 47. CELE, KIERUNKI INTERWENCJI I ZADANIA W ZAKRESIE GOSPODAROWANIA WODAMI	112
TABELA 48. HARMONOGRAM ZADAŃ WŁASNYCH W ZAKRESIE GOSPODAROWANIA WODAMI	114
TABELA 49. HARMONOGRAM ZADAŃ MONITOROWANYCH W ZAKRESIE GOSPODAROWANIA WODAMI.....	115
TABELA 50. CELE, KIERUNKI INTERWENCJI I ZADANIA W ZAKRESIE GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ	116
TABELA 51. HARMONOGRAM ZADAŃ WŁASNYCH W ZAKRESIE GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ	117

TABELA 52. HARMONOGRAM ZADAŃ MONITOROWANYCH W ZAKRESIE GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ	118
TABELA 53. CELE, KIERUNKI INTERWENCJI I ZADANIA W ZAKRESIE ZASOBÓW GEOLOGICZNYCH	119
TABELA 54. HARMONOGRAM ZADAŃ MONITOROWANYCH W ZAKRESIE ZASOBÓW GEOLOGICZNYCH	119
TABELA 55. CELE, KIERUNKI INTERWENCJI I ZADANIA W ZAKRESIE GLEB	120
TABELA 56. HARMONOGRAM ZADAŃ MONITOROWANYCH W ZAKRESIE GLEB	120
TABELA 57. CELE, KIERUNKI INTERWENCJI I ZADANIA W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI I ZAPOBIEGANIU POWSTAWANIA ODPADÓW	121
TABELA 58. HARMONOGRAM ZADAŃ WŁASNYCH W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI I ZAPOBIEGANIU POWSTAWANIA ODPADÓW	122
TABELA 59. HARMONOGRAM ZADAŃ MONITOROWANYCH W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI I ZAPOBIEGANIU POWSTAWANIA ODPADÓW	123
TABELA 60. CELE, KIERUNKI INTERWENCJI W ZAKRESIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH.....	124
TABELA 61. HARMONOGRAM ZADAŃ WŁASNYCH W ZAKRESIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH	125
TABELA 62. HARMONOGRAM ZADAŃ MONITOROWANYCH W ZAKRESIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH	126
TABELA 63. CELE, KIERUNKI INTERWENCJI I ZADANIA W ZAKRESIE ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI PRZEMYSŁOWYMI	127
TABELA 64. HARMONOGRAM ZADAŃ WŁASNYCH W ZAKRESIE ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI PRZEMYSŁOWYMI	127
TABELA 65. HARMONOGRAM ZADAŃ MONITOROWANYCH W ZAKRESIE ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI PRZEMYSŁOWYMI	128
TABELA 66. DZIAŁANIA W RAMACH ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM	132

WYKAZ SKRÓTÓW:

AKPOŚK	-	Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych
ARiMR		Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
BAT	-	najlepsza dostępna technika
ChZT	-	chemiczne zapotrzebowanie na tlen
DK	-	droga krajowa
DW	-	droga wojewódzka
GDDKiA	-	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
GIOŚ	-	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
GOŚ	-	Grupowa Oczyszczalnia Ścieków Sp. z o.o.
GPR	-	Generalny Pomiar Ruchu
GPZ	-	Główny punkt zasilania
GUS	-	Główny Urząd Statystyczny
GZWP	-	Główne Zbiorniki Wód Podziemnych
ITPOK	-	Instalacja Termicznego Przetwarzania Odpadów
IUNG	-	Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa
KPGO	-	Krajowy Plan Gospodarki Odpadami
KPOŚK	-	Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych
LKP	-	Leśny kompleks promocyjny
ŁODR	-	Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego
MZK	-	Miejski Zakład Komunikacji Sp. z o.o. w Kutnie
MZP	-	mapa zagrożeń powodziowych
MRP	-	mapa ryzyka powodziowego
MPZP	-	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego
NFOŚiGW	-	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
ODR	-	Ośrodek Doradztwa Rolniczego
OOŚ	-	ocena oddziaływania na środowisko
OSCHR	-	Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza
ORSIP	-	Otwarty Regionalny System Informacji Przestrzennej
OSO	-	obszary specjalnej ochrony ptaków
OZE	-	Odnawialne Źródła Energii
PGW WP	-	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
PIG	-	Państwowy Instytut Geologiczny
PIOŚ	-	Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska
PIORiN	-	Powiatowy Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa
PIS	-	Państwowa Inspekcja Sanitarna
POH	-	Program Ochrony przed Hałasem
POliŚ	-	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
POP	-	Program Ochrony Powietrza
PTTK	-	Polskie Towarzystwo Turystyczno- Krajoznawcze
PWiK	-	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.
PZK	-	Plan Zarządzania Kryzysowego

PZRP	-	Plan zarządzania ryzykiem powodziowym
PZDR	-	Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego
RDLP	-	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
RDOŚ	-	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
RDW	-	Ramowa Dyrektywa Wodna
RLM	-	Równoważna Liczba Mieszkańców
RPO	-	Regionalny Program Operacyjny
RZGW	-	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
SEKAP	-	System Elektronicznej Komunikacji Administracji Publicznej
SIWZ	-	Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia
SOO	-	specjalne obszary ochrony siedlisk
SPA 2020	-	Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030
WFOŚiGW	-	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
WIOŚ	-	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
WIORIN	-	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa
WODR	-	Wojewódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego
WORP	-	wstępna ocena ryzyka powodziowego
WSO	-	Wojewódzki System Odpadowy
WSSE	-	Wojewódzka Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna
WWA	-	wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne
ZDR	-	zakłady o dużym ryzyku wystąpienia awarii
ZZR	-	zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii
9WWA	-	dziewięć podstawowych aromatycznych węglowodorów wielopierścieniowych

1. Wstęp

1.1. Cel i podstawa opracowania

Podstawą prawną opracowania dokumentacji pt.: „**Program ochrony środowiska dla Miasta Kutno na lata 2024-2027 z perspektywą do 2030 roku**” (dalej: Program), jest ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 z późn. zm.), zgodnie z którą „w celu realizacji polityki ochrony środowiska organ wykonawczy sporządza program ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych”.

Celem Programu ochrony środowiska jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju społecznego i gospodarczego miasta, uwzględniającego kwestie ochrony środowiska.

Program Ochrony Środowiska zbieżny z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych, szczebla krajowego, wojewódzkiego i lokalnego stanowić ma podstawę systemu zarządzania środowiskiem na terenie miasta.

W dokumencie dokonano analizy aktualnego stanu środowiska, wskazano główne problemy środowiskowe miasta oraz określono niezbędne do realizacji działania mające zapewnić odpowiednie standardy ochrony środowiska oraz wpłynąć pozytywnie na jego stan. Opracowanie, uchwalenie oraz realizacja dokumentu pozwolą przyczynić się do poprawy jakości środowiska naturalnego Miasta Kutno, a w konsekwencji jakości życia jego mieszkańców.

1.2. Metodologia opracowania i zawartość dokumentu

Program ochrony środowiska dla Miasta Kutno został opracowany zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska jako narzędzie prowadzenia polityki ochrony środowiska w gminie oraz zgodnie z *Wytycznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska* opracowanymi przez Ministerstwo Środowiska we wrześniu 2015 roku oraz zaktualizowanymi załącznikami do *Wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska*, opracowanymi przez Ministerstwo Klimatu w 2017 i 2020 roku oraz w oparciu o założenia zawarte w krajowych, wojewódzkich i powiatowych programach strategicznych.

Podczas opracowywania dokumentu wyróżnić można następujące etapy:

- zebranie szczegółowych danych dotyczących stanu środowiska, infrastruktury miejskiej oraz działań inwestycyjnych z obszaru ochrony środowiska realizowanych na terenie miasta, zawartych w dokumentach strategicznych, raportach oraz uzyskanych bezpośrednio instytucji, jednostek zajmujących się ochroną środowiska oraz podmiotów działających na terenie miasta: Urzędu Miasta Kutno, dane Głównego Urzędu Statystycznego, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego, Wojewódzkiej Inspekcji Ochrony Środowiska w Łodzi, Nadleśnictwa Kutno, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi, Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, podmiotów odpowiedzialnych za dostarczenie i dystrybucję wody, energii elektrycznej, gazu, ciepła, odbiór ścieków, zarządców dróg i linii kolejowych, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
- ocena aktualnego stanu wszystkich komponentów środowiskowych na obszarze miasta. Jako punkt odniesienia dla niniejszego dokumentu przyjęto stan środowiska oraz stan infrastruktury ochrony środowiska na dzień 31.12.2022 r., a tam, gdzie nie było możliwości uzyskania danych wykorzystano stan na dzień 31.12.2021 r.,
- zdefiniowanie najważniejszych zagrożeń i problemów dla poszczególnych obszarów interwencji, które stanowiły punkt wyjściowy dla wyznaczenia celów strategicznych Programu. Cele określono dla następujących obszarów interwencji: ochrona klimatu i jakości powietrza; zagrożenie hałasem; pola elektromagnetyczne; gospodarowanie wodami; gospodarka wodno-ściekowa; zasoby geologiczne; gleby; gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów; zasoby przyrodnicze; zagrożenia poważnymi awariami. Ocena została podsumowana analizą SWOT dla każdego z obszarów interwencji,
- wyznaczenie celów i sformułowanie kierunków działań pozwalających na realizację celów dokumentów wyższych szczebli. Przy określaniu celów i kierunków działań uwzględniono zagadnienia horyzontalne (przekrojowe), takie, jak: adaptacja do zmian klimatu; nadzwyczajne zagrożenia środowiska; działania edukacyjne; monitoring środowiska.
- określenie harmonogramu rzeczowo-finansowego z podziałem na zadania własne samorządu oraz zadania monitorowane przez samorząd, za których realizację odpowiedzialne są inne instytucje, a także wskazanie możliwości ich finansowania.

- określenie zasad wdrażania i monitoringu Programu, który pozwoli na badanie efektów realizacji jego założeń co 2 lata, w trakcie opracowywania Raportów z realizacji POŚ.

W opracowaniu i realizacji Programu Ochrony Środowiska istotne jest zapewnienie udziału społeczności lokalnej. W związku z tym w trakcie procedur opracowania Programu zapewniono możliwość udziału społeczeństwa na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

2. Uwarunkowania prawne, spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi

Istotnym elementem prognozowania strategicznego jest zapewnienie spójności celów rozwoju wyznaczonych w strategicznych dokumentach programowych opracowanych na poziomie powiatowym, wojewódzkim, krajowym i UE.

Program ochrony środowiska dla Miasta Kutno, przygotowany został w oparciu o założenia zawarte w obowiązujących aktach prawnych oraz z uwzględnieniem celów i kierunków działań określonych w dokumentach strategicznych szczebla krajowego, wojewódzkiego i lokalnego.

Podstawowymi aktami prawnymi, które miały wpływ na treść Programu były następujące ustawy:

- Ustawa Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U z. z 2022 poz. 2556 z późn. zm.),
- Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U z. z 2023 poz. 1094 z późn. zm.),
- Ustawa o ochronie przyrody (t.j. Dz.U z 2023 poz. 1336 z późn. zm.),
- Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz.U z 2022 poz. 2409 z późn. zm.),
- Ustawa o lasach (t.j. Dz.U z 2023 poz. 1356 z późn. zm.),
- Ustawa Prawo wodne (t.j. Dz.U z 2023 poz. 1478 z późn. zm.),
- Ustawa Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz.U z 2023 poz. 633 z późn. zm.),
- Ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz.U z 2023 poz. 537 z późn. zm.),
- Ustawa o odpadach (t.j. Dz.U z 2023 poz. 1587 z późn. zm.),
- Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U z 2023 poz. 977 z późn. zm.),
- Ustawa o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (t.j. Dz.U z 2020 poz. 2187 z późn. zm.),
- Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U z 2023 poz. 1469 z późn. zm.).

Poniżej przedstawiono powiązanie Programu z dokumentami strategicznymi szczebla krajowego, regionalnego i lokalnego.

Tabela 1. Zestawienie dokumentów strategicznych i przedstawienie spójności z celami zapisanymi w „Programie ochrony środowiska dla Miasta Kutno na lata 2024-2027 z perspektywą do 2030”

Nazwa dokumentu	Cele wskazane w dokumencie strategicznym	Kierunki interwencji dokumentu strategicznego wpisujące się w cele Programu
NADRZĘDNE DOKUMENTY STRATEGICZNE		
Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030 Trzecia Fala Nowoczesności	<p>Cel 7 - Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska</p> <p>Cel 8 - Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych</p> <p>Cel 9 - Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego</p>	<p>7.1: Modernizacja infrastruktury i bezpieczeństwo energetyczne</p> <p>7.2: Modernizacja sieci elektroenergetycznych</p> <p>7.4: Realizacja programu inteligentnych sieci w energetyce</p> <p>7.7: Stworzenie zachęt przyspieszających rozwój zielonej gospodarki</p> <p>7.8: Zwiększenie poziomu ochrony środowiska</p> <p>8.1: Rewitalizacja obszarów problemowych</p> <p>9.1: Sprawna modernizacja, rozbudowa i budowa zintegrowanego systemu transportowego</p>
Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	<p>Cel szczegółowy I – Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną</p> <p>Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony</p>	<p>Stymulowanie popytu na innowacje przez sektor publiczny</p> <p>Wsparcie dla podwyższania atrakcyjności inwestycyjnej oraz promocji zmian strukturalnych</p> <p>Aktywne gospodarczo i przyjazne mieszkańcom samorządy</p> <p>Rozwój obszarów miejskich</p>

<p>Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej</p>	<p>Cel szczegółowy: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego (I)</p> <p>Cel szczegółowy: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska (II)</p> <p>Cel szczegółowy: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych (III)</p> <p>Cel szczegółowy: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa (IV)</p> <p>Cel szczegółowy: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska (V)</p>	<p>Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód (I.1)</p> <p>Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania (I.2)</p> <p>Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb (I.3)</p> <p>Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej (I.4)</p> <p>Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu (II.1)</p> <p>Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej (II.2)</p> <p>Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym (II.3)</p> <p>Zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa (II.4)</p> <p>Wspieranie wdrażania eko-innowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT (II.5)</p> <p>Przeciwdziałanie zmianom klimatu (III.1)</p> <p>Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych (III.2)</p> <p>Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji (IV.1)</p> <p>Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania (V.1)</p>
<p>Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku</p>		<p>Kierunek interwencji 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności</p> <p>Kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko</p>
<p>Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030</p>	<p>Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska</p>	<p>Kierunek interwencji: II.4. Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów środowiska</p> <p>Kierunek interwencji: II.5. Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom</p>
<p>Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030</p>	<p>Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym</p> <p>Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych</p>	<p>Kierunek interwencji 1.3. Przyspieszenie transformacji profilu gospodarczego</p> <p>Kierunek interwencji 1.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych</p> <p>Kierunek interwencji 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów</p> <p>Kierunek interwencji 2.3. Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach</p>
DOKUMENTY SEKTOROWE		
<p>Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 (z perspektywą do roku 2030)</p>	<p>Cel 1 - osiągnięcie w możliwie krótkim czasie poziomów dopuszczalnych i docelowych niektórych substancji, określonych w dyrektywie 2008/50/WE i 2004/107/WE, oraz utrzymanie ich na tych obszarach, na których są dotrzymywane, a w przypadku pyłu PM_{2,5} także pułapu stężenia ekspozycji oraz Krajowego Celu Redukcji Narażenia</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podniesienie rangi zagadnienia poprawy jakości powietrza poprzez skonsolidowanie działań na szczeblu krajowym oraz powołanie Partnerstwa na rzecz poprawy jakości powietrza 2. Stworzenie ram prawnych sprzyjających realizacji efektywnych działań mających na celu poprawę jakości powietrza 3. Włączenie społeczeństwa w działania na rzecz poprawy jakości powietrza poprzez zwiększenie świadomości społecznej oraz tworzenie trwałych platform dialogu z organizacjami

	Cel 2 - osiągnięcie w perspektywie do roku 2030 stężeń niektórych substancji w powietrzu na poziomach wskazanych przez WHO (Światową Organizację Zdrowa) oraz nowych wymagań wynikających z regulacji prawnych projektowanych przepisami prawa unijnego	społecznymi 4. Rozwój i rozpowszechnienie technologii sprzyjających poprawie jakości powietrza 5. Rozwój mechanizmów kontrolowania źródeł niskiej emisji sprzyjających poprawie jakości powietrza 6. Upowszechnienie mechanizmów finansowych sprzyjających poprawie jakości powietrza
Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych	Celem Programu jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie – ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami	1. Budowa sieci kanalizacyjnej, 2. Inwestycje związane z oczyszczalniami ścieków 3. Dostosowanie oczyszczalni do wymogów art. 5.2. Dyrektywy Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych
Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020)	Cel 1. - Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska Cel 3. - Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu Cel 4. - Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu Cel 5. - Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu Cel 6. - Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu	Kierunek działań 1.1- dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu Kierunek działań 1.3 – dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu Kierunek działań 1.4 – ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu Kierunek działań 2.1 - stworzenie lokalnych systemów monitorowania i ostrzegania przed zagrożeniami Kierunek działań 2.2 – organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybackiej do zmian klimatu Kierunek działań 3.2 – zarządzanie szlakami komunikacyjnymi w warunkach zmian klimatu Kierunek działań 6.1 – zwiększenie świadomości odnośnie do ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczania ich wpływu Kierunek działań 6.2 - ochrona grup szczególnie narażonych przed skutkami niekorzystnych zjawisk klimatycznych.
DOKUMENTY O CHARAKTERZE PROGRAMOWYM		
Program Ochrony Powietrza i plan działań krótkoterminowych dla strefy łódzkiej	Nadrzędnym celem Programu i PDK dla strefy łódzkiej jest wskazanie działań naprawczych, których realizacja doprowadzi do poprawy stanu jakości powietrza w możliwie najkrótszym czasie, co w konsekwencji spowoduje ograniczenie niekorzystnego wpływu zanieczyszczeń powietrza na zdrowie i życie mieszkańców województwa łódzkiego. Celem Programu jest również wskazanie przyczyn wystąpienia przekroczeń substancji w powietrzu	1) Redukcja emisji zanieczyszczeń ze źródeł małej mocy do 1 MW - działanie wskazane w harmonogramie; 2) Zaplanowanie instrumentów wsparcia nakierowanego na łagodzenie ekonomicznych skutków przeprowadzonej wymiany kotłów (np. zwiększenia kosztów paliwa lepszej jakości) 3) Wprowadzenie w województwie łódzkim systemu wsparcia doradczego na poziomie gminnym; 4) Zwiększenie skuteczności przyjętych kanałów informacyjnych i komunikacyjnych 5) Ograniczenie wpływu emisji zanieczyszczeń z transportu drogowego 6) Kształtowanie polityki przestrzennej w sposób sprzyjający poprawie stanu jakości powietrza; 7) Prowadzenie edukacji ekologicznej – działanie wskazane w harmonogramie 8) Prowadzenie działań kontrolnych – działanie wskazane w harmonogramie 9 Realizacja uchwały nr XLIV/548/17 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 24 października 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa łódzkiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw

<p>Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030</p>	<p>1) Strefa gospodarcza - Cel strategiczny: Nowoczesna i konkurencyjna gospodarka</p> <p>3) Strefa przestrzenna – Cel strategiczny: Atrakcyjna i dostępna przestrzeń</p>	<p>1.4. Rozwój sektora rolnego i zwiększenie jego konkurencyjności</p> <p>3.1. Adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości zasobów środowiska</p> <p>3.2. Ochrona i kształtowanie krajobrazu</p> <p>3.3. Zwiększenie dostępności transportowej</p> <p>3.4. Nowoczesna energetyka w województwie</p> <p>3.5. Racjonalna gospodarka odpadami</p>
<p>Program Ochrony Środowiska dla Województwa Łódzkiego na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028</p>	<p>Cel: Ochrona klimatu i jakości powietrza</p> <p>Cel: Zagrożenia hałasem</p> <p>Cel: Pola elektromagnetyczne</p> <p>Cel: Gospodarowanie wodami</p> <p>Cel: Gospodarka wodno-ściekowa</p> <p>Cel: Zasoby geologiczne</p> <p>Cel: Gleby</p> <p>Cel: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów</p> <p>Cel: Zasoby przyrodnicze</p> <p>Cel: Zagrożenia poważnymi awariami</p>	<p>P.I. Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu</p> <p>ZH.I. Poprawa klimatu akustycznego w województwie łódzkim</p> <p>GW.I. Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) – rzecznych i jednolitych części wód podziemnych (JCWPd)</p> <p>GW.II. Ochrona przed niedoborami wody i powodzią</p> <p>GWS.I Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej</p> <p>ZG.I. Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi</p> <p>GL.I. Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu</p> <p>GO.I. Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa łódzkiego</p> <p>ZP.I. Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej</p> <p>ZP.II. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej</p> <p>ZP.III. Zwiększanie lesistości</p> <p>PAP.I. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków</p>
<p>Plan gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2019-2025 z uwzględnieniem lat 2026-2031</p>	<p>Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi: <ol style="list-style-type: none"> 1. zmniejszenie ilości powstających odpadów 2. zwiększanie świadomości społeczeństwa na temat należytego gospodarowania odpadami komunalnymi (w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji) 3. doprowadzenie do funkcjonowania systemów zagospodarowania odpadów zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami: 4. zmniejszenie udziału zmieszanych odpadów komunalnych w całym strumieniu odbieranych i zbieranych odpadów (zwiększenie udziału odpadów zbieranych selektywnie) 5. zmniejszenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby nie było składowanych w 2020 r. więcej niż 35% masy tych odpadów w stosunku do masy odpadów wytworzonych w 1995 r. 6. zaprzestanie składowania odpadów ulegających biodegradacji selektywnie zebranych 7. zaprzestanie składowania zmieszanych 	<p>Kierunki działań w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji:</p> <p><u>W zakresie ogólnym:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) realizacja badań w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, między innymi badania dotyczące analizy składu morfologicznego odpadów oraz właściwości fizycznych i chemicznych odpadów 2) utrzymanie finansowania inwestycji, między innymi przez instrumenty finansowe, ukierunkowanych na modernizację instalacji przetwarzających odpady komunalne, w tym odpady ulegające biodegradacji selektywnie zebrane, tak aby mogły dostosować się i spełniać wysokie standardy ochrony środowiska 3) organizowanie i prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych zarówno na szczeblu wojewódzkim, jak i gminnym 4) wdrożenie rozwiązań pozwalających na należyte monitorowanie i kontrolę postępowania z frakcją odpadów komunalnych wysortowywaną ze strumienia zmieszanych odpadów komunalnych i nieprzeznaczoną do składowania (frakcja 19 12 12) 5) realizacja działań na rzecz należytego zbilansowania funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w świetle obowiązującego zakazu składowania określonych frakcji odpadów komunalnych i pochodzących z przetwarzania

	<p>odpadów komunalnych bez przetworzenia</p> <p>8. ograniczenie liczby miejsc nielegalnego składowania odpadów komunalnych</p> <p>9. utworzenie systemu monitorowania gospodarki odpadami komunalnymi</p> <p>10. należyte monitorowanie i kontrola postępowania z frakcją odpadów komunalnych wysortowywaną ze strumienia zmieszanych odpadów komunalnych i nieprzeznaczoną do składowania (frakcja 19 12 12)</p> <p>11. zbilansowanie funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w świetle obowiązującego zakazu składowania określonych frakcji odpadów komunalnych i pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych (w tym odpadów o zawartości ogólnego węgla organicznego powyżej 5% s.m. i o ciepłe spalania powyżej 6 MJ/kg s.m.) od 1 stycznia 2016 r.</p> <p>12. kontynuacja prowadzenia przez gminy gospodarki odpadami w ramach regionów gospodarki odpadami komunalnymi</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ w zakresie gospodarki zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym: <p>1. zwiększenie świadomości społeczeństwa i przedsiębiorców na temat odpowiedniego sposobu postępowania ze ZSEiE</p> <p>2. ograniczenie powstawania odpadów w postaci ZSEiE</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ w zakresie gospodarki odpadami zawierającymi azbest: <p>1. osiągnięcie celów określonych w przyjętym w dniu 15 marca 2010 r. przez Radę Ministrów „Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 - 2032”</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ w zakresie gospodarki odpadami ulegającymi biodegradacji inne niż komunalne: <p>1. zmniejszenie masy składowanych odpadów do poziomu nie więcej niż 40% masy wytworzonych odpadów</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ w zakresie gospodarki opakowaniami i odpadami opakowaniowymi: <p>1. zapewnienie odpowiedniej jakości odpadów opakowaniowych zbieranych selektywnie w gospodarstwach domowych</p> <p>2. utrzymanie poziomów odzysku i recyklingu co najmniej na poziomie określonym w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi</p> <p>3. osiągnięcie i utrzymanie co najmniej poziomów odzysku i recyklingu w poszczególnych latach dla opakowań wielomateriałowych</p> <p>4. osiągnięcie i utrzymanie co najmniej poziomów odzysku i recyklingu w poszczególnych latach dla opakowań po środkach niebezpiecznych, w tym po środkach ochrony roślin</p> <p>5. wyeliminowanie stosowania nieuczciwych praktyk w zakresie wystawiania dokumentów potwierdzających przetworzenie odpadów opakowaniowych,</p>	<p>odpadów komunalnych, w tym odpadów o zawartości ogólnego węgla organicznego powyżej 5% s.m.</p> <p>6) na etapie aktualizacji wpgo dokonywać analizy systemu gospodarki odpadami, tak aby prawidłowo wykorzystywać moce przerobowe instalacji komunalnych, z uwzględnieniem aspektów ekologicznych i ekonomicznych</p> <p>7) prowadzenie przez gminy gospodarki odpadami komunalnymi w oparciu o instalacje komunalne</p> <p>8) wdrażanie przez przedsiębiorców BAT</p> <p>9) podejmowanie przez organizacje pozarządowe działań zmierzających do unikania marnowania żywności w postaci np. banków żywności</p> <p><u>W zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów:</u></p> <p>1) powtórne użycie, w przypadku odpadów komunalnych innych niż odpady żywności i bioodpady:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) tworzenie punktów ponownego użycia umożliwiających wymianę rzeczy używanych, między innymi przy PSZOK. Punkty takie powinny dawać możliwość pozostawienia sprawnych, a już niepotrzebnych, na przykład urządzeń domowych i pobrania innych użytecznych rzeczy b) tworzenie punktów napraw rzeczy oraz produktów, które właściciele chcieliby w dalszym ciągu użytkować, lub przekazać po naprawie zainteresowanym; c) organizowanie giełd wymiany różnych rzeczy, w tym w szczególności urządzeń domowych, ubrań i obuwia <p>2) tworzenie banków żywności gromadzących i dystrybuujących dla osób potrzebujących żywność o krótkim czasie pozostającym do upływu terminu ich przydatności do spożycia</p> <p>3) wykorzystywanie odpadów żywności niezdatnej dla ludzi do innych celów</p> <p>4) edukację w zakresie zasad zapobiegania powstawaniu odpadów komunalnych, w tym odpadów żywności i innych odpadów ulegających biodegradacji</p> <p>5) wykorzystanie lokalnych pól rolnych (ograniczenie powstawania odpadów na etapie transportu)</p> <p>6) wdrażanie nowoczesnych technologii przetwórstwa i produkcji żywności</p> <p>7) wdrażanie systemów zarządzania jakością w zakładach produkcyjnych</p> <p>8) edukacja w zakresie właściwego magazynowania żywności, przeciwdziałającemu przedwczesnemu psuciu oraz zapobieganiu powstawaniu odpadów żywności</p> <p>9) zróżnicowanie wielkości opakowań umożliwiające dostosowanie porcji do wielkości gospodarstwa domowego</p> <p>10) promowanie handlu produktami regionalnymi (pozwala na ograniczenie transportu żywności, a co za tym idzie zmniejszenie strat żywności i w konsekwencji ilości powstających odpadów)</p> <p>11) edukacja ekologiczna termicznego przekształcania odpadów komunalnych i pochodzących z przetworzenia odpadów komunalnych (pokazanie emisji zanieczyszczeń do powietrza ze spalarni odpadów w porównaniu do tradycyjnych kotłowni węglowych)</p> <p><u>W zakresie zbierania i transportu odpadów:</u></p> <p>1) wdrożenie odpowiedniego systemu selektywnego</p>
--	--	---

	<p>6. zwiększenie świadomości użytkowników i sprzedawców środków zawierających substancje niebezpieczne, w tym środki ochrony roślin, odnośnie prawidłowego postępowania z opakowaniami po tych produktach</p>	<p>zbierania i odbierania odpadów u źródła co najmniej następujących frakcji odpadów komunalnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) papier i tektura b) metale, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe c) szkło d) popiół e) bioodpady, w tym odpady zielone <p>Ponadto wskazanym kierunkiem działania jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) oddzielne zbieranie papieru i tektury oraz oddzielnie szkła opakowaniowego, aby zapobiec ich zanieczyszczeniu (dzięki temu surowce te będzie cechować należyta jakość i tym samym możliwość poddania ich recyklingowi) b) gromadzenie i transport odpadów zebranych selektywnie w sposób zapobiegający ich zmieszaniu <p>2) zapewnienie możliwości selektywnego zbierania za pośrednictwem PSZOK oraz w miarę możliwości w inny dogodny dla mieszkańców sposób, co najmniej następujących frakcji odpadów: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe, bioodpady, odpady niebezpieczne, przeterminowane leki i chemikalia, odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi w szczególności igły i strzykawki, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady budowlane i rozbiórkowe, odpady tekstylne i odzież</p> <p>3) oprócz zapewnienia selektywnego odbierania odpadów komunalnych „u źródła” oraz przyjmowania odpadów w PSZOK zalecane jest zapewnienie zbierania odpadów przez gniazda na odpady opakowaniowe selektywnie zbierane oraz mobilne punkty zbierania</p> <p>5) odbieranie od mieszkańców odpadów niebezpiecznych np. chemikalia, elektrośmieci z wykorzystaniem specjalnie przystosowanych aut</p> <p>6) opracowanie systemu odbioru olejów jadalnych z gospodarstw domowych i gastronomii oraz budowa instalacji do ich przetwarzania</p> <p>Kierunki działań w zakresie gospodarki odpadami zawierającymi azbest:</p> <ul style="list-style-type: none"> – działania informacyjno-edukacyjne w zakresie właściwego gospodarowania odpadami zawierającymi azbest, w szczególności zagrożenia, kierunki działań – kontynuacja oraz zwiększenie zaangażowania i wsparcia udzielanego przez administrację samorządową na rzecz działań związanych z usuwaniem azbestu, między innymi dotacje i zachęty – uwzględnianie w ramach realizowanych projektów dotyczących termomodernizacji pełnych efektów ekologicznych, to jest informacji na temat ilości usuniętych i unieszkodliwionych odpadów zawierających azbest
--	--	--

DOKUMENTY O CHARAKTERZE LOKALNYM		
<p>Program Ochrony Środowiska dla powiatu kutnowskiego na lata 2019-2020 z perspektywą do 2024 roku</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu 2. Poprawa klimatu akustycznego w powiecie 3. Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym 4.1. Osiągnięcie dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) i podziemnych (JCWPd) 4.2. Ochrona przed ekstremalnymi zjawiskami związanymi z wodą 5.1. Ograniczenie zużycia wody 5.2. Zapewnienie odpowiedniej ilości i jakości wody dla ludności 5.3 Ochrona przed zanieczyszczeniem ściekami 6. Racjonalne gospodarowanie zasobami 7. Ochrona i racjonalne wykorzystanie powierzchni ziemi oraz rekultywacja terenów zdegradowanych 8. Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami 9.1. Ochrona obszarów i obiektów o szczególnych walorach przyrodniczych 9.2. Utrzymanie, powiększenie i ochrona zasobów leśnych oraz gruntów zadrzewionych i zakrzewionych 9.3. Zwiększanie lesistości 10. Zmniejszenie zagrożenia wystąpienia poważnej awarii oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zarządzanie jakością powietrza w powiecie 1. Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery 1. Zwiększenie udziału energii odnawialnej w bilansie energetycznym 1. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł komunalnych 1. Ograniczenie emisji ze źródeł przemysłowych i zmniejszenie energochłonności gospodarki 2. Zarządzanie jakością klimatu akustycznego 2. Zmniejszenie hałasu komunikacyjnego 3. Utrzymanie poziomu pól elektroenergetycznych w dopuszczalnym zakresie wartości 4.1. Poprawa stanu/potencjału ekologicznego wód powierzchniowych 4.2. Zapewnienie bezpieczeństwa powodziowego 4.2. Ochrona przed suszą 5.1. Oszczędne gospodarowanie wodą 5.2. Poprawa jakości wody przeznaczonej do spożycia 5.3. Rozwój i dostosowanie instalacji oraz urządzeń służących zrównoważonej i racjonalnej gospodarce wodno-ściekowej dla potrzeb ludności i przemysłu 5.3. Działania edukacyjne w zakresie ochrony wód 6. Kontrola i monitoring eksploatacji kopalni 6. Ograniczenie presji na środowisko związanych z wydobyciem kopalni 7. Zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi 7. Rekultywacja terenów zdegradowanych 8. Minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów 8. Racjonalne zarządzanie, wdrażania i monitorowanie gospodarki odpadami w powiecie 8. Unieszkodliwianie odpadów 9.1. Zachowanie obiektów o szczególnych walorach przyrodniczych 9.1. Podniesienie poziomu wiedzy oraz wzrost aktywności społeczeństwa w zakresie działań na rzecz ochrony różnorodności biologicznej 9.2. Zapewnienie spójności przestrzeni przyrodniczej powiatu 9.2. Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych 9.3. Zwiększenie powierzchni lasów 10. Ograniczenie zagrożeń poważnymi awariami
<p>Strategia Rozwoju Miasta Kutna 2030</p>	<p>Cel strategiczny 3: Miasto dbające o wysoką jakość życia mieszkańców i środowisko naturalne</p> <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Zielone Kutno 3.2. Zmodernizowany system wodno-ściekowy i gospodarowania odpadami komunalnymi 3.3. Czyste powietrze 3.4. Funkcjonalna i ekologiczna infrastruktura drogowa 3.5. Ekologiczny transport publiczny i komunikacja 3.6. Przyjazna przestrzeń 	<ol style="list-style-type: none"> 3.1.1. Nowe parki, zieleńce i skwery 3.1.2. Woonerfy w centrum Kutna 3.1.3. Dolina rzeki Ochni 3.1.4. System dotacji dla zadań publicznych z obszaru ochrony środowiska i ochrony zwierząt 3.1.5. Ochrona i wykorzystanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych Kutna 3.2.1. Błękitno-zielona infrastruktura 3.2.2. Rozbudowa kanalizacji deszczowej i sanitarnej 3.2.3. Modernizacja systemu oczyszczania ścieków 3.2.4. Zwiększenie efektywności selektywnej zbiórki odpadów komunalnych 3.2.5. Poprawa jakości wody pitnej 3.2.6. Ograniczenie skutków zjawisk ekstremalnych 3.3.1. Rozszerzenie systemu dopłat do montażu ekologicznych źródeł ciepła

		<ul style="list-style-type: none">3.3.2. Wykorzystanie pokładów geotermalnych w procesie produkcji ciepła systemowego3.3.3. Instalacja nowych stacji monitoringu jakości powietrza3.3.4. Podniesienie efektywności energetycznej budynków komunalnych i publicznych3.4.1. Budowa i modernizacja ulic3.4.2. Budowa nowych dróg dla rowerów3.4.5. Wymiana oświetlenia ulicznego na ekologiczne3.5.1. Rozwój ekologicznej komunikacji autobusowej3.5.3. Rozbudowa systemu roweru publicznego
--	--	--

Źródło: „Wytyczne do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska”, Ministerstwa Środowiska, wrzesień 2015 wraz z ich aktualizacją 2017 i 2020, oraz opracowanie własne na podstawie aktualnych dokumentów wyższych szczebli

3. Ogólna charakterystyka Miasta Kutno

Kutno zlokalizowane jest w północnej części województwa łódzkiego, ok. 20 km na północny zachód od geometrycznego środka Polski. Sąsiaduje z gminą wiejską Kutno oraz gminą Krzyżanów.

Miasto stanowi stolicę powiatu kutnowskiego. Obecnie granica powiatu kutnowskiego jest równocześnie granicę województwa łódzkiego, które styka się w rejonie Kutna z województwami: wielkopolskim, kujawsko-pomorskim i mazowieckim.

Obszar miasta zajmuje powierzchnię 33,59 km².

Rysunek 1. Lokalizacja miasta Kutno na tle kraju

Źródło: Program rewitalizacji miasta Kutna na lata 2015-2023

Kutno podzielone jest ewidencyjnie na sześć obrębów geodezyjnych:

- 1 – Raszew Piaski,
- 2 – Grunwald,
- 3 – Skłęczki,
- 4 – Kościuszków,
- 5 – Śródmieście,
- 6 – Łąkoszyn.

Według fizykogeograficznego podziału Polski miasto leży na zachodnim skraju Równiny Kutnowskiej, należącej do makroregionu Niziny Środkowomazowieckiej. Na południe od Kutna Równina Kutnowska graniczy z należącą do tego samego regionu Równiną Łowicko-Błońską, na zachodzie rozciąga się Wysoczyzna Kłodawska, zaliczona do Niziny Południowo-Wielkopolskiej. Na północ od linii Przedecz–Gostynin zaczyna się pojezierze Kujawskie, należące do makroregionu Pojezierza Wielkopolskiego.

O charakterze ukształtowania terenu miasta decyduje przede wszystkim Pradolina Warszawsko-Berlińska oraz wał moreny czołowej biegnący od Dąbia nad Nerem do Gostynina przez Kutno. Dominuje tu krajobraz równinny lub lekko falisty. Najwyższe poziomy terenu w mieście wynoszą 125 m n.p.m. oraz 132 m n.p.m.

Rzeźbę terenu w znacznym stopniu kształtuje dolina rzeki Ochni – lewobrzeżny dopływ Bzury, przecinająca miasto z kierunku północno-zachodniego w kierunku południowego wschodu, opadająca zgodnie z biegiem rzeki ze 107 m n.p.m. do 101 m n.p.m.

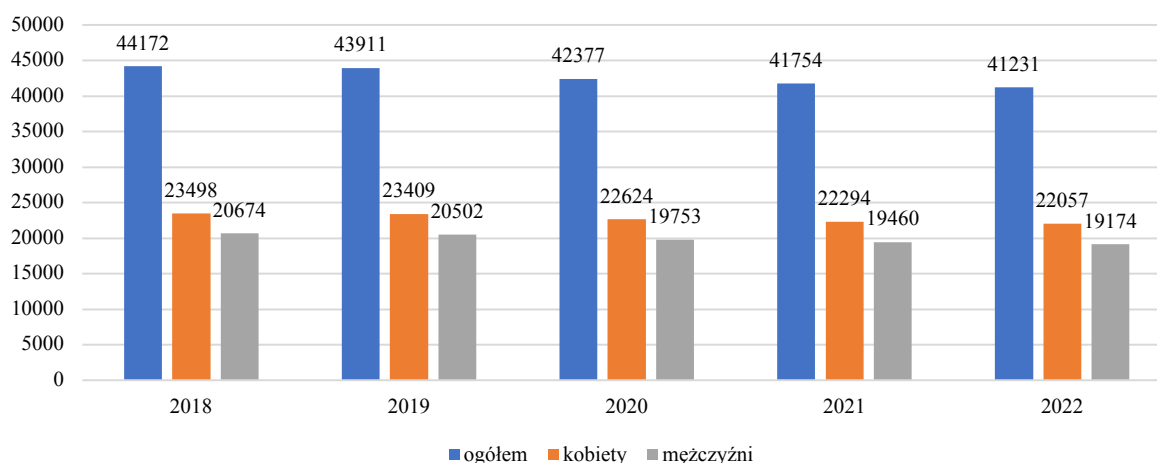
Specyfika położenia miasta związana jest z korzystnym położeniem komunikacyjnym w skali regionu i całego kraju. Kutno znajduje się w obszarze węzłowym, w którym krzyżują się drogi o znaczeniu międzynarodowym i regionalnym, tj.:

- posiada dostępność do dwóch węzłów komunikacyjnych autostrady A1, Kutno–Wschód i Kutno–Północ poprzez układ dróg krajowych nr 60 i 92,
- przez miasto przebiega droga krajowa nr 60 relacji: Łęczyca-Kutno-Płock-Ciechanów-Ostrów Mazowiecka oraz droga wojewódzka nr 702 relacji Kutno-Zgierz-Lódź, która również doprowadza ruch komunikacyjny do autostrady A2.

Wysoką dostępność komunikacyjną miasta dopełnia przebieg linii kolejowej o znaczeniu międzynarodowym E-30 relacji Berlin–Moskwa (Poznań-Warszawa) oraz położenie miasta w rejonie węzła kolejowego rozprawdzającego ruch kolejowy w kierunkach Kutno–Włocławek–Toruń–Bydgoszcz, Kutno–Płock (Sierpc–Brodnica) i Kutno–Łęczyca–Łódź. Docelowy układ linii kolejowych przewiduje również rozbudowę linii kolejowych E-75 (Gdańsk–Wiedeń) i E-20 łącząca m.in. Szczecin i Poznań z Warszawą¹. Dzięki takiej lokalizacji Kutno stanowi lokalny ośrodek administracyjny, kulturalny oraz gospodarczy.

Sytuacja demograficzna

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego liczba ludności Kutna na koniec 2022 roku wynosiła 41 231 osób, z czego 19 174 osób to mężczyźni (46,50%), a 22 057 osób to kobiety (53,50%). W mieście obserwuje się wyraźny proces starzenia się społeczeństwa oraz ujemny przyrost naturalny. Z roku na rok na terenie miasta następuje spadek liczby ludności, co zostało przedstawione na poniższym wykresie.

Rysunek 2. Liczba mieszkańców miasta Kutno w latach 2018-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS, 2023

Miasto podlega regularnym procesom migracyjnym. Następuje ciągły, obserwowany od lat, odpływ mieszkańców do gmin ościennych, szczególnie do gminy wiejskiej Kutno.

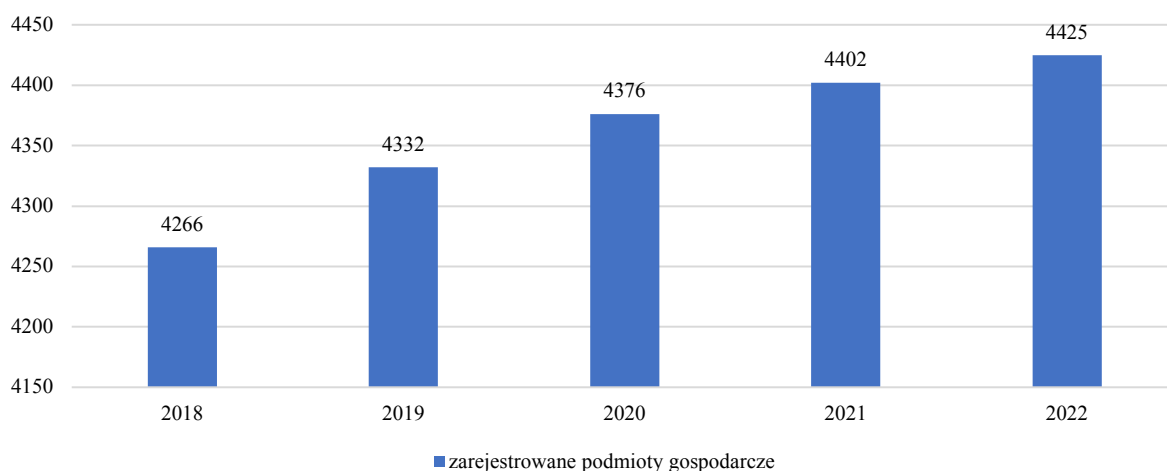
Działalność gospodarcza

Niewielka odległość od autostrady A2 (Stryków) oraz od lotniska Łódź Lublinek sprawiają, że miasto jest dziś w krajowej czołówce pod względem atrakcyjności inwestycyjnej. Motorem rozwoju gospodarczego miasta jest funkcjonowanie Kutnowskiej Strefy Przemysłowej. Zajmuje ona obszar około 500 hektarów, w granicach którego funkcjonuje ponad 60 firm z kapitałem polskim i zagranicznym. Część terenów strefy, o powierzchni ok. 130 ha, od 2001 roku objęta jest statusem Podstrefy Kutno Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (ŁSSE).

Główne gałęzie przemysłu funkcjonującego na terenie Kutna to przemysł spożywczy, produkcja opakowań, przetwórstwo tworzyw sztucznych, produkcja maszyn rolniczych oraz przemysł farmaceutyczny. Niewątpliwym atutem jest także funkcjonowanie bezpośrednio przy międzynarodowej linii kolejowej E-20, nowoczesnego Intermodalnego Terminala Kontenerowego firmy PCC Intermodal S.A.2

¹ Strategia Rozwoju Miasta Kutna 2030

Według danych na dzień 31 grudnia 2022 r. na terenie miasta było zarejestrowanych 4425 podmiotów gospodarczych, jest to wzrost o około 0,52% w stosunku do 2021 roku. Najwięcej podmiotów zajmuje się handlem hurtowym i detalicznym.

Rysunek 3. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie Miasta Kutno w latach 2018-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS 2023

Klimat

Klimat obszaru Kutna należy do typu klimatów Krainy Wielkich Dolin. W układzie wiatrów dominują wiatry zachodnie i północno-zachodnie. Występujące warunki termiczne kształtują się pod wpływem cech oceanicznych przenikających od zachodu i kontynentalnych od wschodu. Średnia temperatura w roku wynosi 8,0°C (281,1 K), temperatura w sezonie grzewczym 1,8°C (274,9 K), a w sezonie letnim 14,3°C (287,4 K). Okres wegetacyjny w rejonie Kutna trwa przeciętnie 205 ÷ 210 dni w ciągu roku i zawiera się w okresie od połowy kwietnia do początku listopada.

Kutna leży w strefie o najniższych opadach w Polsce. Przeciętna suma roczna opadów kształtuje się na poziomie 500-550 mm. Najwięcej opadów występuje w okresie letnim, zwłaszcza w lipcu. Najmniej opadów notuje się w grudniu, styczniu, lutym i marcu. Niedobory opadów wywołują groźne w skutkach zjawisko stopniowego stepowienia terenów.

Użytkowanie gruntów

Tabela 2. Formy użytkowania terenu miasta Kutno

Formy użytkowania terenu	Powierzchnia [ha]	Procentowy udział w ogólnej pow. miasta
tereny zamknięte	62,12	1,85
zabudowa śródmiejska	14,90	0,44
zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna	113,68	3,38
zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	428,49	12,77
usługi administracji publicznej	7,11	0,21
usługi oświaty i edukacji	25,20	0,75
usługi ochrony zdrowia	20,06	0,60
usługi kultury	1,87	0,06
usługi kultu religijnego	5,13	0,15
obiekty obsługi technicznej miasta	46,69	1,39
pozostałe usługi i handel	71,46	2,13
tereny produkcyjno-usługowe	352,27	10,49
cmentarze	7,22	0,21

usługi sportu i rekreacji	30,23	0,90
zieleni urządzona	26,38	0,79
zieleni w założeniach historycznych	7,85	0,23
ogrody działkowe	59,11	1,76
tereny niezagospodarowane i rolnicze	1584,79	47,19
lasy	73,66	2,19
wody powierzchniowe	11,55	0,34
tereny komunikacji autobusowej	2,18	0,06
parkingi i skupiska garaży	9,11	0,27
placze miejskie	2,14	0,06
tereny komunikacji kolejowej	139,20	4,14
drogi krajowe	34,62	1,03
drogi wojewódzkie	2,09	0,06
ulice miejskie i drogi wewnętrzne	219,89	6,55
Razem	3359,00	100

Źródło: Strategia Rozwoju Miasta Kutna 2030 Szczegółowa Diagnoza Struktury Funkcjonalno-Przestrzennej Miasta Kutna

Analiza istniejącego stanu zagospodarowania przestrzennego miasta wykonana na potrzeby Strategii Rozwoju Miasta Kutna 2030 wskazuje na występowanie w jego strukturze przestrzennej znaczących rezerw terenowych, umożliwiających powiększanie układu zurbanizowanego, według zapotrzebowania inwestycyjnego. Obecnie tereny niezagospodarowane zajmują 47% powierzchni miasta. Należy jednak zaznaczyć, że istniejący układ przestrzenny miasta, w sposób czytelny wskazuje możliwości dalszego rozwoju zróżnicowanych pod względem warunków zagospodarowania terenów, np. funkcji mieszkaniowych jednorodzinnych, wielorodzinnych lub związanych z działalnością gospodarczą.

Przyroda

Kutno położone jest na obszarze typowo rolniczym, którego cechą jest niewielka powierzchnia lasów. Teren miasta pozbawiony jest równocześnie większych walorów przyrodniczych. Na zieleni miejską Kutna składają się niewielkie kompleksy leśne we wschodniej części miasta, składające się głównie z jednogatunkowych lasów iglastych, terenów zieleni parkowej, skwerów, zielenców, ogródków działkowych oraz terenów zieleni osiedlowej. W granicach miasta brak jest wielkoprzestrzennych form ochrony przyrody, w tym Obszarów Natura 2000. Obszar miasta nie został włączony również w sieć powiązań ekologicznych ECONET. Jedynymi obiektami podlegającymi ochronie prawnej na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U z 2023 poz. 1336 z późn. zm.) jest 7 pomników przyrody.

4. Ocena stanu środowiska

4.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza

4.1.1. Opis stanu obecnego

4.1.1.1. Jakość powietrza na obszarze miasta Kutna

Zgodnie z art. 89 ustawy Prawo ochrony środowiska, Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska co roku dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w poszczególnych, wyznaczonych strefach. Na terenie województwa łódzkiego ocena przeprowadzana jest w dwóch wyodrębnionych strefach:

- aglomeracja łódzka,
- strefa łódzka (obejmująca Kutno).

Ocena pod kątem ochrony zdrowia obejmuje: dwutlenek azotu NO₂, dwutlenek siarki SO₂, benzen C₆H₆, ołów Pb, arsen As, nikiel Ni, kadm Cd, benzo(a)piren B(a)P, pył PM₁₀, pył PM_{2,5}, ozon O₃, tlenek węgla CO.

Podstawę klasyfikacji stref w oparciu o wyniki rocznej oceny jakości powietrza stanowiły:

- dopuszczalny poziom substancji w powietrzu,
- poziom docelowy,
- poziom celu długoterminowego,

określone rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2012, poz. 1031) oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 8 października 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2019 poz. 1931).

Ocenę jakości powietrza na terenie Kutna przeprowadzono w oparciu o dane pochodzące z opracowań Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Łodzi tj.: Rocznej oceny jakości powietrza w województwie łódzkim za rok 2019, 2020, 2021 i 2022.

W wyniku oceny każdej strefie przypisano klasę dla każdego zanieczyszczenia.

Strefy zaliczono:

- do klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekroczyły poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych,
- klasa B – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji,
- do klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekroczyły poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe.
- do klasy A1, C1 – dodatkowe klasy stref dla pyłu PM_{2,5} określane w oparciu o poziom dopuszczalny dla fazy II (A1 - nie przekracza poziomu dopuszczalnego dla fazy II, C1 – przekracza poziom dopuszczalny dla fazy II).
- do klasy D1 – poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu),
- do klasy D2 – poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu).

Zgodnie z Roczną oceną jakości powietrza w województwie łódzkim, Kutno leży w strefie łódzkiej. W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie klas poszczególnych zanieczyszczeń występujących na terenie strefy.

Tabela 3. Klasy strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej

Nazwa strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃ ¹⁾	PM ₁₀	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5} ²⁾
Strefa łódzka	A	A	A	A	A ¹	C	A	A	A	A	C	C ¹ ²

Źródło: Roczna Ocena Jakości Powietrza w Województwie Łódzkim – raport wojewódzki za rok 2022

1) dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2

2) dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} – poziom dopuszczalny I faza, strefa uzyskała klasę A

Obszary przekroczeń dla poszczególnych substancji zostały określone na podstawie wyników modelowania rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w połączeniu z analizą wyników uzyskanych w stacjach pomiarowych, w tym stacji znajdującej się na terenie Kutna.

Stacja pomiarowa (automatyczno-manualna) zlokalizowana jest przy ulicy 1 Maja 7 (nazwa stacji: Kutno, ul. 1 Maja 7), prowadzi pomiary emisyjne stężeń pyłu zawieszonego PM10, pyłu zawieszonego PM2.5, benzo(a)pirenu w PM10, tlenku azotu, dwutlenku azotu oraz tlenków azotu.

W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie danych dla zanieczyszczeń, które mierzone są na stacji przy ulicy 1 Maja 7.

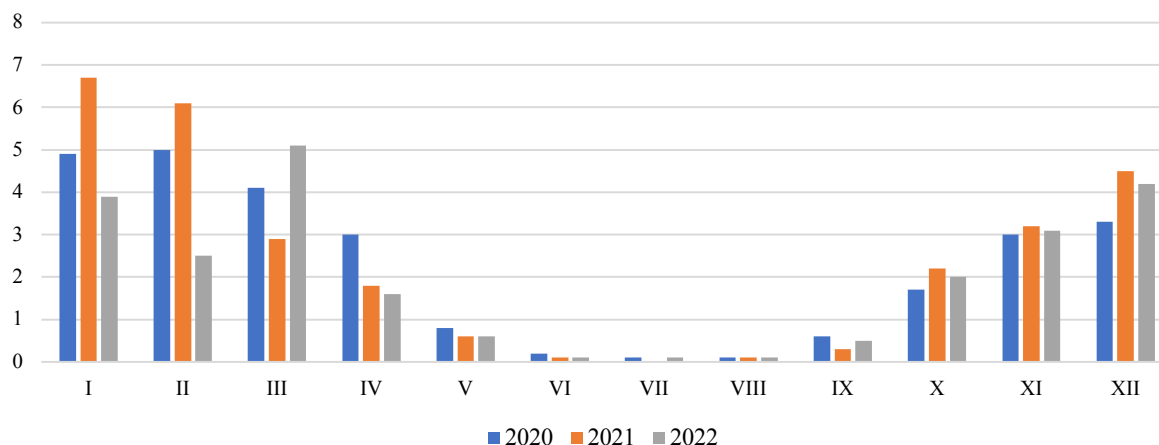
Tabela 4. Zestawienie danych dla poszczególnych zanieczyszczeń ze stacji w Kutnie przy ul. 1 Maja 7 w latach 2020-2022

Rok	Nazwa statystyki	Tlenek azotu	Pył PM10	Tlenki azotu	Benzo(a)piren	Pył PM2.5	Dwutlenek azotu
2020	Roczne stężenie [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	4,5	23,8	21,6	2,2	17,6	14,7
	Liczba dni w roku z przekroczeniami średniej dobowej	0	10	0	-	-	-
	Minimum roczne [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	0,2	1,0	2,1	0,1	1,0	1,1
	Maksimum roczne [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	278,3	209,0	477,4	7,9	181,0	96,9
2021	Roczne stężenie [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	5,0	26,3	24,2	2,4	20,4	16,5
	Liczba dni w roku z przekroczeniami średniej dobowej	0	28	0	-	-	-
	Minimum roczne [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	0,5	2,0	2,9	0,0	1,0	1,6
	Maksimum roczne [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	278,2	322,0	501,9	8,3	244,0	108,7
2022	Roczne stężenie [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	4,2	25,6	21,0	2,0	17,0	14,7
	Liczba dni w roku z przekroczeniami średniej dobowej	0	25	0	-	-	-
	Minimum roczne [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	0,2	2,9	2,7	0,1	1,0	1,5
	Maksimum roczne [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	213,1	414,9	370,7	6,6	167,0	118,8

Źródło: Pomiary powietrza – Monitoring Powietrza za lata 2020-2022

Ponadto na terenie miasta znajduje się stacja manualna przy ul. Kościuszki 26 oraz stacja pomiarowa Urzędu Miasta Kutno, z której dane publikowane są na bieżąco na tablicy znajdującej się na Urzędzie Miasta oraz na stronie internetowej.

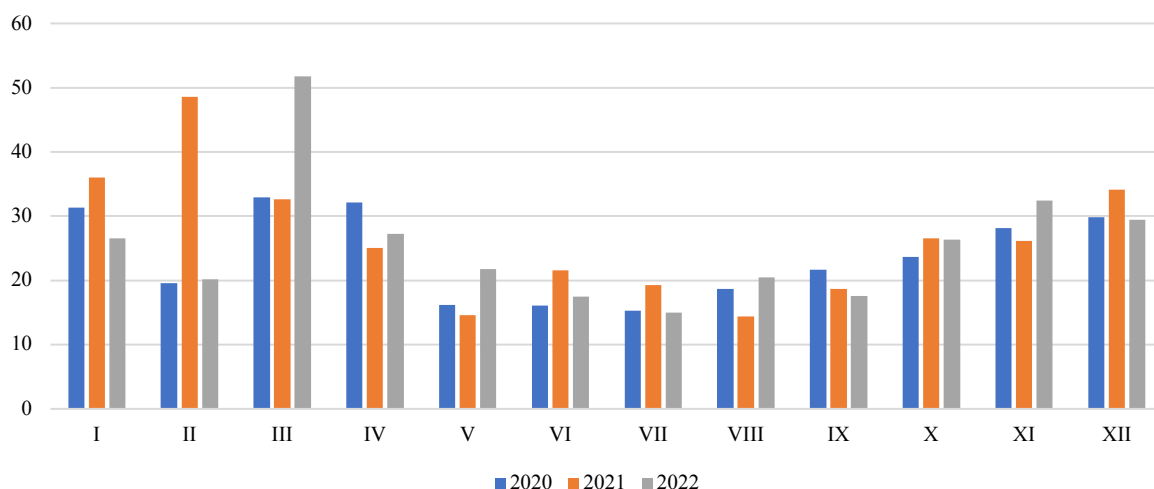
Poniżej przedstawiono analizę wyników pomiarów jakości powietrza na stacji w Kutnie przy ulicy 1 Maja 7 w latach 2020-2022.

Rysunek 4. Średnie stężenie benzo(a)pirenu na stacji w Kutnie przy ulicy 1 Maja 7 w latach 2020-2022 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)

Źródło: Pomiary powietrza – Monitoring Powietrza za lata 2020-2022

Maksymalne miesięczne stężenia benzo(a)pirenu odnotowano w styczniu **2021 tj. 6,7 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** . Natomiast średnia wartość roczna wyniosła 2,23 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w 2020 roku, 2,38 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w 2021 roku oraz 1,98 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w 2022 roku. Wartości maksymalne i średnio roczne wskazują na polepszenie się jakości powietrza w 2022 roku, w stosunku do roku 2020 i 2021, przy czym wciąż występuje przekroczenie wartości dopuszczalnej normy wynoszącej 1 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Widoczna jest duża różnica stężeń pomiędzy okresem grzewczym (styczeń, luty, marzec, październik, listopad, grudzień) a pozostałymi miesiącami, co dowodzi, iż podstawowym źródłem emisji B(a)P do powietrza jest spalanie paliw w gospodarstwach domowych.

Rysunek 5. Średnie stężenie pyłu PM10 na stacji w Kutnie przy ulicy 1 Maja 7 w latach 2020-2022 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)

Źródło: Pomiarów powietrza – Monitoring Powietrza za lata 2020-2022

Podobnie jak benzo(a)piren pyły PM10 pochodzenia antropogenicznego powstają głównie w wyniku spalania paliw w gospodarstwach domowych, dlatego też zanieczyszczenie pyłem PM10 jest silnie skorelowane z okresem grzewczym. Maksymalne miesięczne stężenie pyłu PM10 odnotowano w marcu 2022 tj. 51,8 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Średnia wartość roczna wyniosła: 23,79 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w 2020 roku, 26,46 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w 2021 roku oraz 25,52 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w 2022 roku przy czym nie został przekroczony poziom dopuszczalny średniorocznej wartości stężenia zanieczyszczenia pyłem PM10, który wynosi 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Wartości średnio roczne wskazują na nieznaczne polepszenie się jakości powietrza w 2022 roku ze względu na stężenie pyłu PM10, w stosunku do roku 2021 i 2020.

W związku z tym, że na stacjach strefy odnotowano przekroczenia poziomów dopuszczalnych i docelowych substancji, skutkuje to obowiązkiem monitorowania stężeń na obszarach przekroczeń oraz konsekwentnym realizowaniem zadań mających na celu utrzymanie poziomów substancji w powietrzu poniżej dopuszczalnych/docelowych dla nich poziomów lub co najmniej na tych poziomach.

W celu wskazania przyczyn wystąpienia przekroczeń poziomów dopuszczalnych dla pyłu zawieszonego PM10, PM2.5 oraz pomiarów docelowych benzo(a)pirenu i ozonu, a następnie wskazania działań naprawczych, które pomogą poprawić jakość powietrza w województwie łódzkim, Sejmik Województwa Łódzkiego Uchwałą nr XX/303/20 z dnia 15 września 2020 roku przyjął „Program ochrony powietrza i plan działań krótkoterminowych dla strefy łódzkiej”.

Do analiz, które były niezbędne w Programie ochrony powietrza wykorzystano dane dla roku 2018, który jest rokiem bazowym. Natomiast realizacja zadań zaplanowana została do roku 2026.

Zgodnie z ww. programem redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza w wyniku realizacji scenariusza bazowego dla pyłu zawieszonego PM10, pyłu zawieszonego PM2.5 i B(a)P dla powiatu kutnowskiego wynosi:

- pył PM10 – 339,14 Mg/rok,
- pył PM2.5 – 336,20 Mg/rok,
- B(a)P – 0,1920 Mg/rok.

Do analiz, które były niezbędne w Programie ochrony powietrza wykorzystano dane dla roku 2018, który jest rokiem bazowym. Natomiast realizacja zadań zaplanowana jest do roku 2026.

Zgodnie z ww. programem redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza w wyniku realizacji scenariusza bazowego dla pyłu zawieszonego PM10, pyłu zawieszonego PM2.5 i B(a)P dla powiatu kutnowskiego wynosi:

- pył PM10 – 339,14 Mg/rok,

- pył PM_{2.5} – 336,20 Mg/rok,
- B(a)P – 0,1920 Mg/rok.

W celu realizacji celów zawartych w Programie przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego województwa łódzkiego zobowiązani są do:

- przedkładanie Zarządowi Województwa sprawozdań z realizacji działań ujętych w Programie,
- prowadzenie działań ograniczających emisję z obiektów użyteczności publicznej i mieszkalnych poprzez termomodernizację czy wymianę źródeł ciepła,
- przekazywanie informacji i ostrzeżeń związanych z Planem Działań Krótkoterminowych,
- realizacja działań ujętych w planie działań krótkoterminowych, w zależności od ogłoszonego alarmu,
- prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie ochrony powietrza.

4.1.1.2. Źródła emisji na terenie Miasta Kutno

Zanieczyszczenia powietrza pochodzą z czterech podstawowych źródeł:

- emisji przemysłowej – czyli emisji punktowej pochodzącej ze zorganizowanych źródeł, powstającej w wyniku energetycznego spalania paliw i z przemysłowych procesów technologicznych.
- emisji z kotłowni lokalnych i palenisk indywidualnych – niskiej emisji – związanej z eksploatacją kotłów i pieców niskiej klasy, z nieefektywnym spalaniem paliw, paliw o niskiej jakości, spalaniem odpadów komunalnych – obecnie największe źródło zanieczyszczeń,
- emisji komunikacyjnej – zależnej od natężenia ruchu drogowego, stanu dróg oraz efektywności spalania paliw – modernizacje dróg, budowa obwodnic oraz coraz ostrzejsze normy dla efektywności układów spalania w pojazdach pozwalają na sukcesywne zmniejszanie ilości zanieczyszczeń komunikacyjnych,
- emisji napływowej – zanieczyszczeń pochodzących z sąsiednich obszarów – niezależne od aktywności podejmowanych na terenie miasta.

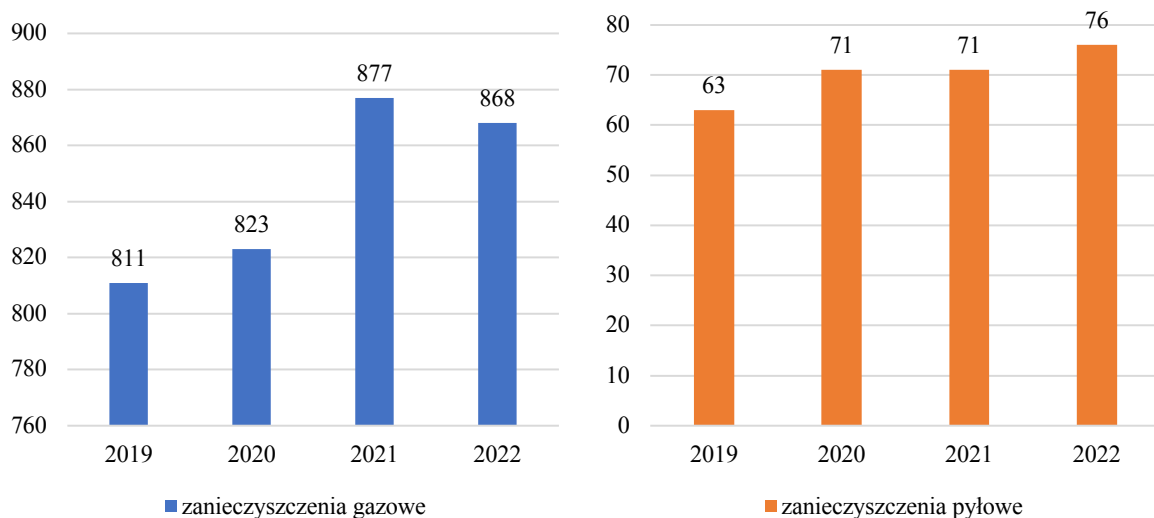
Emisja przemysłowa

Emisja przemysłowa to inaczej emisja punktowa, pochodząca ze zorganizowanych źródeł, powstająca w wyniku energetycznego spalania paliw i z przemysłowych procesów technologicznych. Dzięki wprowadzeniu regulacji prawnych i zaostżeniu przepisów związanych z emisją zanieczyszczeń z dużych instalacji energetycznych i przemysłowych (m.in. pozwoleń na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza z instalacji), opłat za korzystanie ze środowiska oraz zmianom procesów technologicznych, instalowaniu urządzeń redukujących emisję, monitoringu emisji, ten rodzaj zanieczyszczeń ma coraz mniejszy udział w bilansie emisji.

Zgodnie z uzyskanymi danymi, na koniec 2022 roku na terenie Kutna dla podmiotów gospodarczych wydanych zostało 22 pozwoleń na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza.

Z uwagi na brak analiz dotyczących emisji z terenu miasta poniżej przedstawione zostaną dane dla powiatu kutnowskiego.

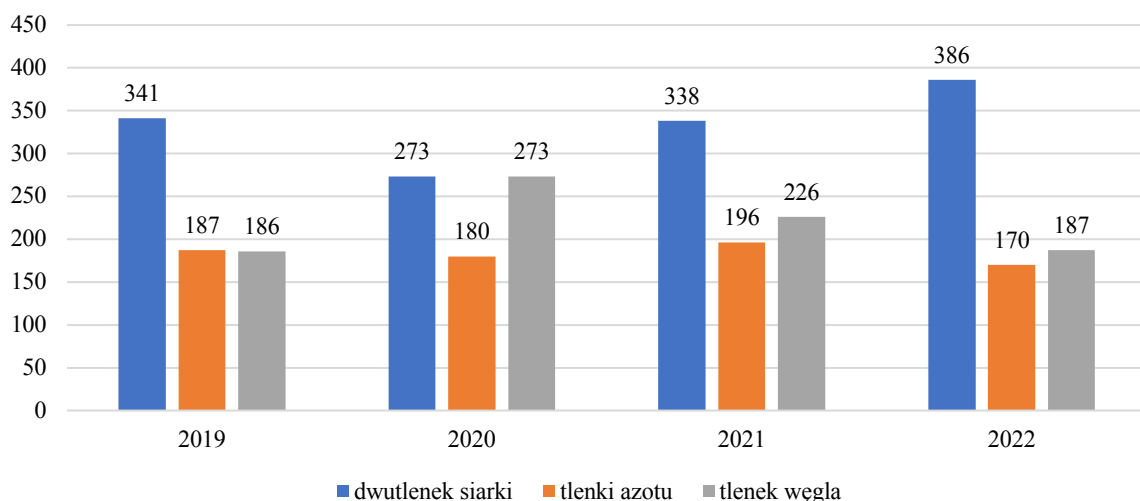
Zgodnie z danymi GUS w latach 2019 – 2022 następował wzrost emisji zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych znajdujących się na terenie powiatu kutnowskiego, przy czym w przypadku zanieczyszczeń gazowych ogółem, w roku 2022 nastąpił spadek emisji zanieczyszczeń o około 1,03%. Emisja zanieczyszczeń pyłowych w latach 2020-2021 utrzymywała się na takim samym poziomie, w 2022 roku nastąpił wzrost o ok. 7,04% w stosunku do 2021 roku.

Rysunek 6. Emisja zanieczyszczeń gazowych i pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych znajdujących się na terenie powiatu kutnowskiego w latach 2019-2022 [Mg/rok]

Źródło: opracowanie własne na podstawie systemu BDL GUS, 2023

Prawie całość zanieczyszczeń gazowych (99,3%) stanowił dwutlenek węgla. Pozostałe monitorowane gazy to dwutlenek siarki, tlenki azotu i tlenek węgla.

Rysunek 7. Emisja zanieczyszczeń dwutlenku siarki, tlenków azotu i tlenku węgla z zakładów szczególnie uciążliwych znajdujących się na terenie powiatu kutnowskiego w latach 2019 – 2022 [Mg/rok]

Źródło: opracowanie własne na podstawie systemu BDL GUS, 2023

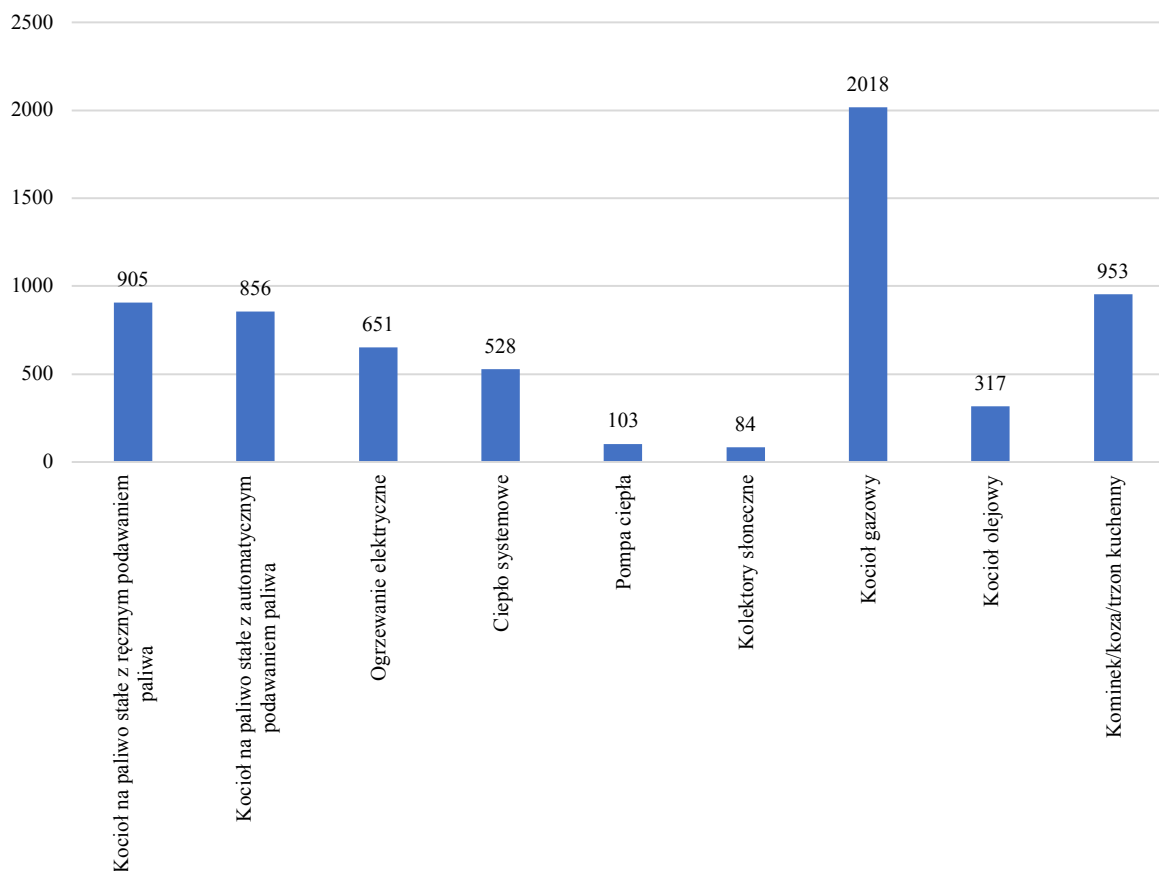
Na koniec 2022 roku na terenie Kutna wydanych zostało 22 pozwoleń na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza.

Emisji z kotłowni lokalnych i palenisk indywidualnych

Największy udział w zanieczyszczeniu powietrza ma emisja związana z eksploatacją kotłów i pieców niskiej klasy, z nieefektywnym spalaniem paliw, paliw o niskiej jakości, spalaniem odpadów komunalnych w kotłowniach lokalnych i piecach indywidualnych. W jej wyniku do powietrza dostaje się różnego typu zanieczyszczenia, których stężenia nieraz znacząco przekraczają dopuszczalne normy. Należą do nich m.in. tlenki azotu (NOx), dwutlenek siarki SO₂ a zwłaszcza pyły (PM₁₀, PM_{2,5}).

Zgodnie z danymi przekazaniami przez Urząd Miasta Kutno (na podstawie Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków) na terenie miasta największą liczbę indywidualnych źródeł ciepła stanowią kotły gazowe – 2 018, kotły na paliwo stałe – 1761, kominki/kozy/trzony kuchenne – 953, ogrzewanie elektryczne – 651, ciepło systemowe – 528, kotły olejowe – 317, pompy ciepła 108 oraz kolektory słoneczne – 84. Oznacza to że ponad

2 500 źródeł ciepła stanowią źródła wykorzystujące paliwa stałe a 15% źródeł ciepła stanowią najbardziej zanieczyszczające powietrze kominki, kozy i trzony kuchenne.

Rysunek 8. Rodzaje źródeł ogrzewania w budynkach na terenie Miasta Kutno

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Urząd Miasta Kutno

Wypełniając zadania zawarte w Programie ochrony powietrza województwa łódzkiego Miasto i podległe mu jednostki realizowały działania ograniczające emisję z obiektów użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych, poprzez termomodernizację czy wymianę źródeł ciepła, w tym podłączanie budynków do sieci ciepłej.

W latach 2018-2022 Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. dokonało wymiany źródeł ciepła w budynkach należących do wspólnot mieszkaniowych zarządzanych przez TBS, według poniższej tabeli.

Tabela 5. Budynki TBS, w których dokonano wymiany źródeł ciepła

Lp.	Budynek	Rok modernizacji	Rodzaj Wymiany	Koszt realizacji [zł]
1	Wybickiego 9	2018	ogrzewanie węglowe na podłączenie do miejskiej sieci ciepłej, wykonanie wewnętrznej instalacji co i cwu	85 600
2	Wybickiego 7	2018	ogrzewanie węglowe na podłączenie do miejskiej sieci ciepłej, wykonanie wewnętrznej instalacji co i cwu	83 900
3	Matejki 14	2019	ogrzewanie węglowe na wykonanie budynkowej kotłowni gazowej, wykonanie wewnętrznej instalacji co i cwu	132 000
4	Fallata 5	2020	ogrzewanie węglowe na wykonanie budynkowej kotłowni gazowej, wykonanie wewnętrznej instalacji co i cwu	118 000
5	Krośniewicka 48	2022	ogrzewanie węglowe na wykonanie budynkowej kotłowni gazowej, wykonanie wewnętrznej instalacji co i cwu	260 000

Źródło: Pismo Towarzystwa Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. znak: DE.5170.1.2023.RT/1094

W zarządzie Towarzystwa Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. znajduje się wciąż 6 budynków wyposażonych w ogrzewanie węglowe. Budynki te znajdują się przy ulicy: 3 Maja 10, Krośniewicka 50, Krośniewicka 50A, Krośniewicka 52, Mickiewicza 98, Oś. Kolejowe 4. Na kolejne lata zaplanowano wymianę źródeł ciepła w dwóch budynkach zlokalizowanych przy ulicy Krośniewickiej 50 i Krośniewickiej 50A. Szacunkowe koszty realizacji – 417 000,00 zł. W budynkach zaplanowano wymianę ogrzewania węglowego na instalacje gazowe.

W odniesieniu do budynków będących w zasobach Zarządu Nieruchomości Miejskich w Kutnie, latach 2018-2022 dokonano modernizacji źródeł ciepła i przyłączy budynków do miejskiej sieci ciepłowniczej:

- w 2018 roku podłączono 7 budynków, łączny koszt realizacji inwestycji wynosił 764 253,41 zł.
- w 2019 roku podłączono 3 budynki, łączny koszt realizacji inwestycji wynosił 460 040,45 zł.
- w 2020 roku podłączono tylko jeden budynek, łączny koszt realizacji inwestycji wynosił 176 969,92 zł.
- w 2022 roku podłączono 4 budynki, łączny koszt realizacji inwestycji wynosił 884 281,19 zł.

Ponadto w latach 2018-2021 przeprowadzono termomodernizację budynków mieszkalnych wielorodzinnych:

- w 2018 roku - budynku przy ulicy Wybickiego 20, koszt realizacji – 170 210,11 zł,
- w 2019 roku - budynku przy ulicy Wybickiego 16, koszt realizacji – 214 998,59 zł,
- w 2020 roku - budynku przy ulicy Wybickiego 14, koszt realizacji – 189 670,30 zł,
- w 2021 roku - budynku przy ulicy Wybickiego 12, koszt realizacji – 244 129,25 zł, budynek przy ulicy Podrzeczna 20 – przebudowa i remont wraz z podłączeniem do miejskiej sieci ciepłowniczej, koszt realizacji 981 656,00 zł.

Ogrzewanie węglowe posiada jeszcze 50 budynków będących w zasobach Zarządu Nieruchomości Miejskich Na lata 2024-2030 zaplanowano podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej budynków znajdujących się przy ulicy:

- Zduńska 7,
- Zdrojowa 3 i 5,
- Kochanowskiego 4, 8, 10 i 12,
- Bema 1.

Szacunkowy koszt planowanych inwestycji wynosi 2 200 000,00 zł.

Robotnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „PIONIER” nie posiada budynków, w których stosowane jest ogrzewanie węglowe.

W latach 2018-2022 Spółdzielnia dokonała natomiast montażu kolektorów słonecznych na nowo budowanym budynku oś. Łąkoszyn XI – ŁĄKOSZYN PLUS. Spółdzielnia łącznie posiada 13 budynków wyposażonych w kolektory słoneczne. Na kolejne lata Robotnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Pionier” zaplanowała montaż kolejnych instalacji fotowoltaicznych, zaplanowano posadowienie paneli na trzech pawilonach handlowych należących do Spółdzielni. Szacunkowy koszt realizacji zadania wynosi około 235 000,00 zł.

Od 2016 roku Urząd Miasta Kutno prowadzi coroczne nabory wniosków o udzielenie dotacji celowej na modernizację systemów ogrzewania ograniczającą emisję zanieczyszczeń w budynkach na terenie miasta. Wysokość dotacji wynosi do 50% kosztów poniesionych na zakup i montaż nowego źródła ogrzewania, jednak nie więcej niż 3 000,00 zł. Dotacja może być udzielona tylko na wymianę istniejących urządzeń grzewczych opalanych paliwem stałym na nowe źródła ogrzewania w postaci: pomp ciepła, ogrzewania gazowego, ogrzewania elektrycznego, ogrzewania olejowego, nowoczesnych urządzeń grzewczych z podajnikiem automatycznym na biomase posiadających świadectwo/certyfikat dotyczący sezonowej efektywności energetycznej i wielkości emisji zanieczyszczeń określonej w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu (ecodesign) dla kotłów na paliwo stałe (Dz. Urz. UE L 193 z 21.07.2015),

W ramach realizacji dotacji w latach 2018-2022 wymieniono:

- w 2018 roku - 108 przestarzałych źródeł ciepła, łączna kwota realizacji – 314 876,62 zł,
- w 2019 roku - 90 przestarzałych źródeł ciepła, łączna kwota realizacji – 256 532,60 zł,
- w 2020 roku - 68 przestarzałych źródeł ciepła, łączna kwota realizacji – 199 305,50 zł,
- w 2021 roku - 72 przestarzałe źródła ciepła, łączna kwota realizacji – 210 196,11 zł,
- w 2022 roku - 48 przestarzałych źródeł ciepła, łączna kwota realizacji 144 000,00 zł.

W poniższej tabeli przedstawiono na jaki typ ogrzewania zostało wymienione ogrzewanie węglowe w latach 2019-2022.

Tabela 6. Rodzaje wymienionych w latach 2019-2022 źródeł ciepła

Rodzaj paliwa	2019	2020	2021	2022
gazowe	75	53	67	35
ekogroszek	11	11	0	0
pelet	2	2	3	6
olejowe	0	0	1	0
elektryczne	1	2	0	1
pompa ciepła	1	0	1	6
Razem	90	68	72	48

Źródło: dane Urząd Miasta Kutno, 2023

* W roku 2023 udzielono 31 dotacji na wymianę pieców, na łączną kwotę 92 300,00 zł.

W odniesieniu do działań niezależnych od samorządu należy też zauważyć, że w latach 2019-2022 na terenie Kutna podpisano 215 umów na zakup i montaż nowego źródła ciepła, zakup instalacji fotowoltaicznej oraz na termomodernizację budynków ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi w związku z realizacją Programu „Czyste Powietrze”. Zgodnie z informacją przekazaną przez WFOŚiGW w latach 2019-2022:

- wymieniono 173 źródła ciepła,
- zakupiono 23 instalacje fotowoltaiczne,
- dokonano termomodernizacji 103 budynków.

Dofinansowanie przekazane przez WFOŚiGW w latach 2019-2022 wyniosło 3 446 184,20 zł.

Emisja z emitorów liniowych

Sektor transportu drogowego jest trzecim największym źródłem emisji zanieczyszczeń na terenie strefy łódzkiej.

Wpływ na emisję komunikacyjną ma:

- liczba samochodów,
- ich stan techniczny,
- jakość dróg.

Głównym zanieczyszczeniem pochodzącym z transportu drogowego są tlenki azotu. Ze względu na zaostrzenie norm emisji spalin EURO prognozowany jest spadek emisji NO_x, który jednak bilansowany będzie przez stale rosnącą liczbę pojazdów poruszających się po drogach. W przypadku pyłów PM10 i PM2,5 ich w sektorze transportu zależy od emisji spalin w 30 - 40% – zanieczyszczenia te powstają głównie poprzez ścieranie opon, nawierzchni i klocków hamulcowych oraz unos z powierzchni jezdni.

Obszar miasta obsługuje system dróg publicznych kategorii krajowej, wojewódzkiej, powiatowej i gminnej:

- drogi krajowe nr 60 i 92,
- droga wojewódzka: DW702,
- drogi powiatowe,
- drogi gminne.

Drogi gminne

Długość dróg gminnych wynosi 135,25 km, w tym drogi o nawierzchni:

- bitumicznej – 96,842 km,
- betonowej – 5,166 km,
- kostki betonowej – 14,952 km,
- gruntowej – 18,295 km.

Długość dróg wewnętrznych wynosi 16,926 km, w tym:

- 4,597 km nawierzchni utwardzonej,
- 12,329 km nawierzchni gruntowej.

Obiekty mostowe

Na drogach gminnych zlokalizowanych jest 9 obiektów mostowych o łącznej długości 696,39 m, których stan w pięciostopniowej skali został określony na 3,41. W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie obiektów mostowych.

Tabela 7. Zestawienie obiektów mostowych zlokalizowanych na drogach gminnych na terenie miasta Kutno

Lp.	Ulica	Rodzaj obiektu	Długość (m)	Rodzaj konstrukcji	Ocena stanu technicznego*
1	Łęczycza	wiadukt	457,2	beton sprężony	3,73
2	1 Maja	most	29,1	beton sprężony	3,86
3	Barei	przepust	25,7	stal	4,18
4	Mickiewicza	most	51,25	cegła	2,45
5	Sienkiewicza	most	28,15	beton zbrojony	2,60
6	Zimowa	kładka	21,95	stal	2,43
7	Toruńska	most	12,55	beton sprężony	2,62
8	Troczewskiego	most	38,97	beton zbrojony	3,14
9	Wodna	most	31,52	beton zbrojony	2,73

* stan techniczny określony według zasad stosowania skali ocen punktowych, zawartych w Podręczniku Inspektora Mostowego, cz. II Politechnika Wrocławska (ocena od 1 do 5)

W latach 2021-2022 przeprowadzono bieżące remonty dróg o nawierzchni bitumicznej. W ramach remontów poddano modernizacji 4 odcinki dróg:

- ulica Jesienna – koszt realizacji zadania 482 363,53 zł,
- ulica Zamenhofa – koszt realizacji zadania 139 149,21 zł,
- ulica Narutowicza – koszt realizacji zadania 388 781,72 zł,
- ulica Dąbrowskiego – koszt realizacji zadania 172 532,31 zł.

* W roku 2023 przeprowadzono remonty ulic: Troczewskiego (koszt 530 047, 10 zł), Królowej Jadwigi (koszt 225 985, 89zł), Oporowskiej (koszt 679 972, 25 zł).

Na kolejne lata zaplanowano remonty następujących ulic o nawierzchni bitumicznej: Północna, Zamoyskiego, Łąkoszyńska, Józefów, Holenderska, Maczka, Skłodowskiej-Curie, Wygoda, Toruńska, Warszawskie Przedmieście, Wyspiańskiego, Barcewicz, 3 Maja, Rychtelskiego, Sowińskiego, Słowackiego.

Drogi powiatowe

Na terenie Kutna znajdują się dwa fragmenty dróg powiatowych:

- ulica Nowowiejska o długości 370 m – stanowi ciąg drogi powiatowej nr 2164E,
- ulica Lotnicza o długości 1,794 km – stanowi ciąg drogi powiatowej nr 2161E.

W latach 2018-2022 wykonano modernizację drogi powiatowej nr 2161E (ul. Lotnicza) – Łąkoszyn – Szewce Owsiane na odcinku od km 1+360 do km 3+163 realizacja inwestycji przebiegała między innymi przez działki ewidencyjne nr 409/1 i 409/4, obręb 0003 Skłęczki – ul. Lotnicza.

Droga wojewódzka

Przez teren miasta przebiega jedna droga wojewódzka DW702 km 0+000 do 1+264 km 0+000 do 0+090. Znajduje się jeden obiekt mostowy – przepust stalowy na rzece Malinka km 1+165. Stan techniczny obiektu mostowego jest dobry.

W latach 2018-2022 nie przeprowadzono prac modernizacyjnych. Na lata 2024-2030 nie zaplanowano robót modernizacyjnych na odcinku DW702.

Drogi krajowe

Zgodnie z informacją przekazaną przez GDDKiA przez teren miasta przebiegają dwie drogi krajowe DK60 i DK92.

Tabela 8. Zestawienie odcinków dróg krajowych przebiegających przez teren miasta Kutno

Nr drogi	Początek	Koniec	Długość [m]	Klasa drogi
60	021+712	022+972	1260	główna ruchu przyspieszonego
60	023+787	024+997	1210	główna ruchu przyspieszonego
60a	000+000	003+070	3070	główna ruchu przyspieszonego
92	356+839	361+562	4725	główna ruchu przyspieszonego

Źródło: informacja przekazana przez GDDKiA Oddział w Łodzi, 2023

Brak jest aktualnych danych dotyczących emisji z sektora komunikacyjnego na terenie miasta. Dane uzyskane w roku 2018 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9. Wielkość emisji analizowanych zanieczyszczeń z obszaru strefy łódzkiej w 2018 r. w sektorze transportu

Zanieczyszczenie			PM10	PM2,5	B(a)P
Suma emisji		Mg/rok	25 749,77	13 507,42	7,3066
w tym emisja z sektora transportu	ogółem	Mg/rok	1 382,95	1 096,12	0,0196
		%	5,37	8,11	0,27
	w tym: transport drogowy	Mg/rok	1 370,87	1 084,04	0,0195
	w tym: transport kolejowy	Mg/rok	12,08	12,08	0,0001

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Programu ochrony powietrza i planu działań krótkoterminowych dla strefy łódzkiej”

W latach 2018-2022 na terenie miasta zrealizowano inwestycję pn. „Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego w województwie łódzkim na DK 60 i 92 w miejscowości Kutno” – zakres inwestycji obejmował rozbudowę skrzyżowania DK 60, 60a i 92 z DW 702: km 22+741 – 22+972 (DK 60), 0+000 – 0+120 (DK 60a) oraz 356+837 – 357+096 (DK 92). Koszt inwestycji – 9 958,8 tys. zł. Zadanie zostało sfinansowane ze środków budżetu państwa oraz Krajowego Funduszu Drogowego.

W 2021 roku wykonano również remont DK 92 (obwodnica m. Kutno), finansowany z budżetu państwa, na kwotę 1 551,0 tys. zł.

W latach 2024-2030 zaplanowano do realizacji dwie inwestycje:

- remont mostu na rz. Ochnia w m. Kutno DK 92 w km 357+180 – planowany koszt realizacji 2 520,5 tys. zł,
- poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego wraz z doświetleniem przejść dla pieszych w ciągu drogi krajowej nr 92 w woj. łódzkim w m. Kutno – planowany koszt realizacji – 460,6 tys. zł.

Komunikacja miejska

Komunikację na terenie Kutna obsługuje Miejski Zakład Komunikacji Sp. z o.o. w Kutnie.

W celu poprawy jakości usług oraz ograniczenia wpływu na środowisko w latach 2016-2020 realizowano projekt pn.: „Poprawa stanu publicznego transportu zbiorowego Miasta Kutno poprzez zakup autobusów niskoemisyjnych oraz modernizację infrastruktury transportowej” współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 polegający na zakupie 6 autobusów elektrycznych, systemu wspomagania zarządzania przedsiębiorstwem, 50 wiat przystankowych i 10 tablic informacji pasażerskiej, a także budowie stacji szybkiego ładowania oraz zagospodarowaniu terenu bazy MZK Kutno i modernizacji zatoki przystankowej zlokalizowanej przy ul. 3-go Maja.

Aktualnie Spółka posiada 39 autobusów miejskich, z czego 6 jest zasilanych energią elektryczną, a pozostałe olejem napędowym.

4.1.1.3. Zaopatrzenie w ciepło sieciowe na terenie Miasta Kutno

Dostawę energii cieplnej dla Kutna realizuje spółka ECO Kutno Sp. z o.o., której działalność opiera się na wytwarzaniu, dystrybucji i sprzedaży ciepła.

Produkcja ciepła na potrzeby systemu ciepłowniczego odbywa się w Ciepłowni nr 1 (CM nr 1) przy współpracy z gazowym Układem Wysokosprawnej Kogeneracji (CHP 1). Ciepło jest również wytwarzane w czterech lokalnych kotłowniach gazowych.

Ciepłownia nr 1

Produkcja ciepła w Ciepłowni Miejskiej nr 1 opiera się o 6 kotłów typu WR-5/EM (nr 1, 2, 3, 4, 5, 7) oraz jeden kocioł typu WR-5 (nr 6). Zainstalowana moc cieplna wynosi 41,81 MW.

Tabela 10. Moc cieplna kotłów znajdujących się w ciepłowni nr 1

Numer kotła	Moc cieplna znamionowa	Moc cieplna nominalna w paliwie
	[MW]	[MWt]
1	6,000	6,78
2	6,000	6,94
3	6,000	6,78
4	6,000	6,94
5	6,000	6,78
6	5,815	7,09
7	6,000	6,78
RAZEM	41,815	48,09

Źródło: Pismo ECO Kutno Sp. z o.o. znak: DR/02/4306-0006/00001/23

W ciepłowni wykorzystuje się węgiel kamienny oraz miał energetyczny (bez przerostów i mułów) jako paliwo. W celu redukcji emisji zanieczyszczeń każdy z kotłów wyposażony jest w urządzenia oczyszczające. W poniższej tabeli przedstawiono urządzenia oczyszczające znajdujące się na kotłach

Tabela 11. Urządzenia oczyszczające znajdujące się na kotłach

Lp.	Kocioł	Urządzenie oczyszczające
1	Kocioł nr 1	Multicyklon MOS Bateria cyklonów NG-1 rev.3
2	Kotły nr 2, 3 i 4	Odpylacz wstępny MOS Cyklon CS-560, bateria cyklonów CS-4x500
3	Kocioł nr 5	Odpylacz wstępny MOS Bateria cyklonów NGO-8x8 Filtr tkaninowy pulsacyjny FP-O/43-6,0
4	Kocioł nr 6	Multicyklon Przelotowy MCP-3x2 Bateria Bicyklonów BC-4x760 Filtr workowy FP-96/2,0/106
5	Kocioł nr 7	Multicyklon MOS Bateria cyklonów NG-1 + filtr tkaninowy

Źródło: Pismo ECO Kutno Sp. z o.o. znak: DR/02/4306-0006/00001/23

Układ Wysokosprawnej Kogeneracji

Praca Układu Wysokosprawnej Kogeneracji oparta jest na trzech zespołach kogeneracyjnych typu G3520E+: AG1-GZE00155, AG2-GZE00154, AG3-GZE00156 wraz z instalacjami odzysku ciepła o łącznej mocy zainstalowanej 6,6 MWt i 6,066 MWe.

Tabela 12. Moc cieplna zespołów kogeneracyjnych znajdujących się w źródle CHP 1

Numer zespołu kogeneracyjnego	Moc cieplna znamionowa	Moc cieplna nominalna w paliwie
	[MW]	[MWt]
AG1-GZE00155	2,200	2,022
AG2-GZE00154	2,200	2,022
AG3-GZE00156	2,200	2,022
RAZEM	6,600	6,066

Źródło: Pismo ECO Kutno Sp. z o.o. znak: DR/02/4306-0006/00001/23

Współpraca pomiędzy Ciepłownią nr 1 oraz Układem Wysokosprawnej Kogeneracji odbywa się w dwóch trybach:

- w okresie letnim pracuje tylko układ kogeneracyjny, ze względu na znacznie mniejsze zapotrzebowanie na ciepło,
- w okresie zimowym – układ kogeneracyjny podgrzewa część wody z powrotu, która służy do zasilania kotłów węglowych.

Kotłownie gazowe

W ramach przeprowadzonej rekonfiguracji systemu ciepłowniczego w latach 2021-2022 spółka wybudowała i uruchomiła gazowe kotłownie lokalne o parametrach przedstawionych w poniższej tabeli.

Tabela 13. Zestawienie parametrów kotłowni gazowych

Lp.	Parametry	Kotłownia Metalowa 8	Kotłownia Metalowa 11	Kotłownia Przytorze 4	Kotłownia Przytorze 4a
1	Znamionowa moc kotła	300 kW	2000 kW	200 kW	200 kW
2	Paliwo	gaz ziemny GZ50	gaz ziemny GZ50	gaz ziemny GZ50	gaz ziemny GZ50

Źródło: Pismo ECO Kutno Sp. z o.o. znak: DR/02/4306-0006/00001/23

Długość sieci ciepłowniczej w systemie ciepłowniczym na terenie Kutna pod koniec 2022 roku wynosiła 46,545 km. Liczba obiorów ciepła przyłączonych do systemu ciepłowniczego na koniec 2022 roku wynosiła 369.

W latach 2018-2022 corocznie przedsiębiorstwo ECO Kutno Sp. z o.o. prowadziło prace związane z rozbudową sieci oraz podłączeniem nowych odbiorców:

- w roku 2018 wykonano 10 nowych przyłączy o długości 407m oraz poddano modernizacji sieci o długości 445m
- w roku 2019 wykonano 12 nowych przyłączy o długości 587m
- w roku 2020 wykonano 8 nowych przyłączeń o długości 542,1 mb oraz zbudowano nową sieć o długości 622,4 mb,
- w 2021 roku - wykonano 5 nowych przyłączeń o długości 336,46 mb oraz zbudowano nową sieć o długości 115,8 mb oraz 5 przyłączy niskotemperaturowych o długości 504,7 mb
- w 2022 roku - wykonano 7 nowych przyłączeń o długości 351,1 mb bez rozbudowy sieci.

Planowane inwestycje

Priorytetowym działaniem w ECO Kutno Sp. z o.o., mającym na celu poprawę efektywności energetycznej w zakresie energii pierwotnej oraz zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych jest budowa ciepłowni geotermalnej (CG).

Obszar ciepłowni geotermalnej ma zostać zlokalizowany w obrębie Grunwald.

Rysunek 9. Planowany zakres realizacji inwestycji pn. „Budowa ciepłowni geotermalnej w Kutnie”

Źródło: ECO Kutno

Inwestycja, wiąże się z budową kluczowych elementów infrastruktury, takich jak:

- Budynek CG;
- Odwierty geotermalne Kutno GT-1 oraz Kutno GT-2;
- Zbiornik zrzutowy na wodę geotermalną;
- Rurociągi do przesyłu wody geotermalnej.

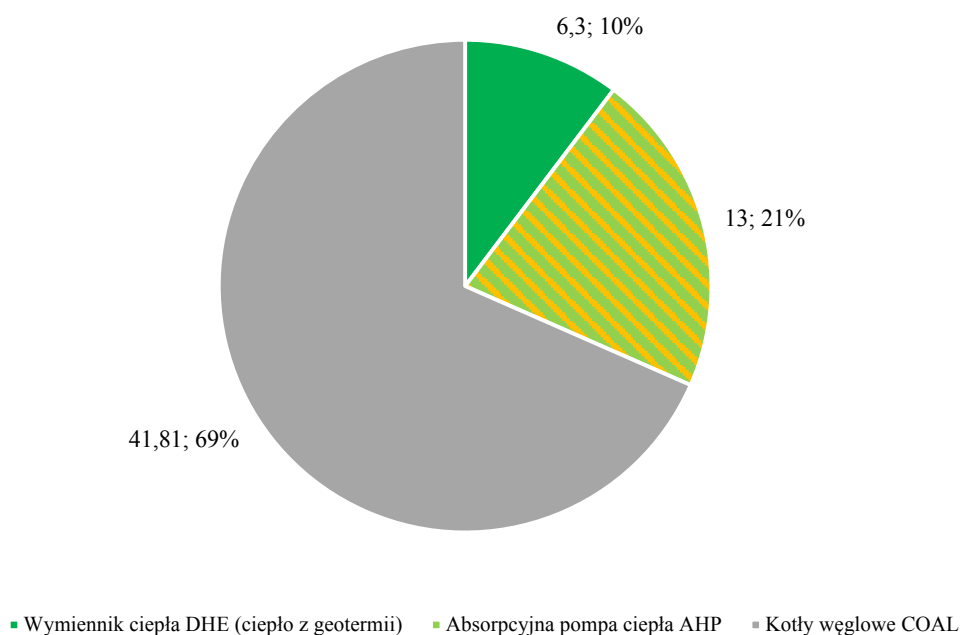
Zakłada się, że CG po zrealizowaniu dubletu otworów geotermalnych (Kutno GT-1 oraz Kutno GT-2) będzie charakteryzować się następującymi parametrami:

- całkowita moc cieplna ciepłowni geotermalnej – ok. 19,5 MWt
w tym:
 - moc bezpośredniego wymiennika ciepła ciepłowni geotermalnej (wymiana ciepła zachodząca pomiędzy wodą geotermalną a powracającą wodą sieciową) – ok. 6,3 MWt,
 - moc absorpcyjnych pomp ciepła – ok. 13,0 MWt (dwie pompy ciepła po ok. 6,5 MWt lub jedna o mocy równej dwóm mniejszym),
w tym:
 - ok. 8,5–9,0 MWt pochodzi z 1 lub 2 kotłów wodnych gazowych* pozwalających uzyskać wysokotemperaturową wodę grzewczą, niezbędną do działania absorpcyjnych pomp ciepła,
 - ok. 4,0–4,5 MWt to ciepło odebrane z wody geotermalnej za pomocą pompy ciepła, stanowiącej jej dolne źródło ciepła.

*Zakłada się, że każdy kocioł będzie posiadać zintegrowany ekonomizer (dodatkový wymiennik ciepła spalin) o mocy ok. 0,3–0,35 MWt każdy.

Struktura znamionowej mocy cieplnej zainstalowanej w systemie, po wybudowaniu CG z jednym dubletem otworów geotermalnych, została przedstawiona na poniższym wykresie kołowym.

ECO Kutno Sp. z o.o. - zainstalowana znamionowa moc cieplna po wybudowaniu CG - jeden dublet otworów geotermalnych [MW]

Rysunek 10. Struktura znamionowej mocy cieplnej zainstalowanej w systemie ECO Kutno Sp. z o.o. po wybudowaniu CG z jednym dubletem otworów geotermalnych (Kutno GT-1 i Kutno GT-2)

Źródło: ECO Kutno

Szacuje się, że roczna produkcja ciepła po przy takich warunkach, będzie przedstawiać się jak w poniższej tabeli.

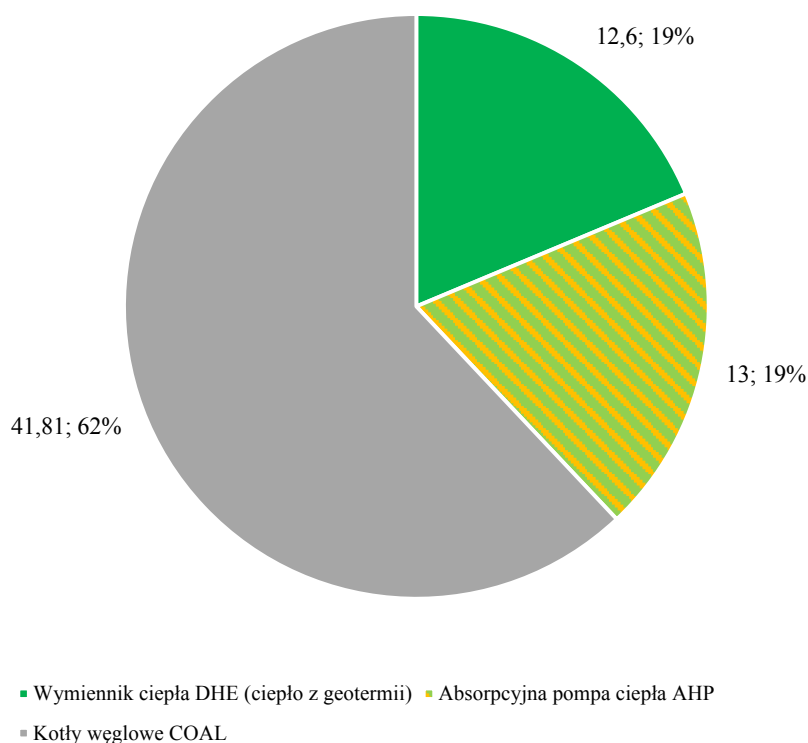
Tabela 14. Zestawienie rocznej produkcji ciepła w ECO Kutno Sp. z o.o. po wybudowaniu CG z jednym dubletem otworów geotermalnych (Kutno GT-1 i Kutno GT-2)

Źródło ciepła	Produkcja ciepła	Udział energii w całkowitym bilansie ciepła
	[MWh/rok]	[%]
<u>Wymiennik ciepła DHE (ciepło z geotermii)</u>	<u>49 957,5</u>	<u>34,8</u>
<u>Absorpcyjna pompa ciepła AHP (ciepło z geotermii)</u>	<u>23 925,4</u>	<u>16,7</u>
Absorpcyjna pompa ciepła AHP (ciepło z gazu)	36 645,2	25,6
Kotły węglowe COAL	32 912,1	22,9
<u>Udział OZE</u>	<u>73 882,9</u>	<u>51,5</u>

Źródło: ECO Kutno

Budowa CG w Kutnie ma znaczny potencjał rozwojowy – po zrealizowaniu inwestycji wg. powyższych założeń, w latach 2028-2030 planuje się zwiększenie ilości ciepła produkowanego z wykorzystaniem OZE, m.in. poprzez budowę kolejnych otworów geotermalnych i dodatkowych wymienników ciepła. Struktura znamionowej mocy cieplnej zainstalowanej w systemie, po wybudowaniu CG z dwoma dubletami otworów geotermalnych, przedstawiona została na poniższym rysunku.

ECO Kutno Sp. z o.o. - zainstalowana znamionowa moc cieplna po wybudowaniu CG
- dwa dublety otworów geotermalnych [MW]

Rysunek 11. Struktura znamionowej mocy cieplnej zainstalowanej w systemie ECO Kutno Sp. z o.o. po wybudowaniu CG z dwoma dubletami otworów geotermalnych (Kutno GT-1 i Kutno GT-2, Kutno GT-3 i Kutno GT-4)

Źródło: ECO Kutno

Szacuje się, że roczna produkcja ciepła po budowie dodatkowego dubletu otworów geotermalnych (CG + cztery odwierty) osiągnie wartości jak w tabeli poniżej.

Tabela 15. Zestawienie rocznej produkcji ciepła w ECO Kutno Sp. z o.o. po wybudowaniu CG z dwoma dubletami otworów geotermalnych (Kutno GT-1 i Kutno GT-2, Kutno GT-3 i Kutno GT-4)

Źródło ciepła	Produkcja ciepła	Udział energii w całkowitym bilansie ciepła
	[MWh/rok]	[%]
Wymiennik ciepła DHE (ciepło z geotermii)	82003,9	57,2
Absorpcyjna pompa ciepła AHP (ciepło z geotermii)	17232,8	12,0
Absorpcyjna pompa ciepła AHP (ciepło z gazu)	29537,8	20,6
Kotły węglowe COAL	14665,8	10,2
Udział OZE	99236,7	69,2

Źródło: ECO Kutno

Uruchomienie ciepłowni geotermalnej, pracującej w oparciu o jeden dublet otworów geotermalnych, pozwoli Spółce uzyskać 51,5% produkcji ciepła z OZE i tym samym, status efektywnego systemu ciepłowniczego do 31 grudnia 2039 r.

Docelowa konfiguracja pracy ciepłowni geotermalnej, tj. praca w oparciu o dwa dublety otworów geotermalnych równa się ok. 69,2% ciepła produkowanego z OZE. Wartość ta, również pozwala na legitymowanie się statusem, systemu efektywnego energetycznie do 31.12.2039 r., jednak stanowi doskonały punkt wyjścia do przekroczenia

granicy 75% ciepła produkowanego ze źródeł odnawialnych, m.in. poprzez obniżenie parametrów sieci czy budowę nowej infrastruktury geotermalnej i zachowania tegoż statusu, aż do 31 grudnia 2049 r.

Realizacja inwestycji jest uzależniona od wyników naboru w ramach programu priorytetowego „Polska Geotermia Plus. Część 1) Geotermia głęboka.” Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. ECO Kutno Sp. z o.o. złożyła wszystkie dokumenty wymagane do wzięcia w udziale w naborze i oczekuje na ogłoszenie jego wyników.

W przypadku pozyskania przez Spółkę środków na realizację inwestycji z programu „Polska Geotermia Plus. Część 1) Geotermia głęboka.”, ciepłownia geotermalna pracująca w oparciu o jeden dublet otworów geotermalnych zostanie uruchomiona do 31.12.2027 r., zaś w kolejnych latach, tj. 2028-2030 r. zostaną podjęte działania mające na celu rozbudowę ciepłowni geotermalnej o dodatkowy dublet.

W przypadku niepozyskania środków w ww. naborze, inwestycja może zostać odłożona na bliżej nieokreślony termin – do czasu pozyskania środków z innego źródła.

Alternatywą dla budowy ciepłowni geotermalnej jest budowa Układu Wysokosprawnej Kogeneracji nr 2 (CHP 2) przez ECO Kogeneracja Sp. z o.o. na terenie sąsiadującym z Ciepłowni nr 1. Zgodnie z przyjętymi założeniami praca CHP 2 ma być oparta na trzech agregatach zasilanych gazem ziemnym i mieć możliwość zapewnienia dostawy ciepła w zakresie mocy 1,936÷5,808 MWt. Wariant ten przewiduje budowę instalacji kolektorów słonecznych o mocy 0,1 MWt.

4.1.1.4. Zaopatrzenie w energię elektryczną na terenie Miasta

Zgodnie z danymi przekazanymi przez ENERGA-OPERATOR S.A. długość sieci elektroenergetycznej znajdującej się na terenie miasta (stanowiącej własność EOP) wynosi:

- 16,69 km sieci WN 110KV,
- 160,41 km sieci SN 15 kV,
- 320,65 km sieci nN 0,4 kV.

Na terenie miasta zlokalizowane znajduje się 294 stacje SN/nN, w tym 80 stacji abonenckich.

Zgodnie z danymi przekazanymi przez PGE Energetyka Kolejowa S.A. Oddział Dystrybucja Energii Elektrycznej na terenie Kutna znajduje się:

- 26,25 km linii WN,
- 105,0 km linii SN,
- 45,6 km linii nn,

Ponadto na terenie Miasta znajduje się 71 stacji transformatorowych SN/nn.

Przedsiębiorstwo ECO Kogeneracja Sp. z o.o. jest właścicielem 1 stacji transformatorowej oraz posiada około 4800 m linii średniego napięcia (15 kV), oraz około 200 m linii nN (0,4 kV).

4.1.1.5. Zaopatrzenie w gaz na terenie miasta Kutno

Przez obszar miasta przebiega gazociąg sieci wysokiego ciśnienia DN400, MOP 5,5 MPa relacji Dąbrówka – Kutno - Leśniewice, którą eksploatuje Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. Oddział w Rembelszczyźnie.

Tabela 16. Dane techniczne sieci wysokiego napięcia przebiegającej przez teren miasta

Lp.	Relacja/nazwa	DN [mm]	MOP [MPa]	Rodzaj przesyłanego gazu	Orientacyjna długość na terenie miasta [m]
1	Leśniewice-Dąbrówka	400	5,5	E	4500

Źródło: dane przekazane przez GAZ-SYSTEM S.A Oddział w Rembelszczyźnie, pismo znak: PU.402.135.2023.2

Na terenie miasta zlokalizowane są dwie stacje gazowe:

- Stacja Kutno ul. Wschodnia o przepustowości 21 000 m³/h,
- Stacja Kutno (DUON) o przepustowości 2 000 m³/h.

Długość czynnej sieci gazowej na terenie miasta wynosi 105,712 km w tym 4,5 km sieci przesyłowej oraz 101,2 km sieci dystrybucyjnej. Na terenie miasta zlokalizowanych jest 2483 przyłączy do sieci gazowej. Według stanu na koniec 2022 roku z gazu korzysta około 10 tys. mieszkańców. Roczne zużycie gazu w ostatnich 5 latach wahało się między 30, a 48 MWh. (w 2022 roku wyniosło 42 969 MWh).

Zakłada się rozwój systemu gazowniczego biorąc pod uwagę istniejącą sieć oraz planowane do realizacji przedsięwzięcie pn.: „Budowa sieci gazowej średniego ciśnienia z rur DN315 PE100 Kutno-Zychlin”. Dodatkowo na terenie miasta realizuje się również inwestycje polegające na rozbudowie sieci dla odbiorców indywidualnych m.in. ulica Kasztanowa, Północna, Goszczyńskiego i Ogrodowa.

W 2023 roku został opracowany projekt Miejskiego Planu Adaptacji do Zmian Klimatu dla Miasta Kutna (dalej: MPA). W dokumencie przewidziano realizację celu nadrzędnego jakim jest przystosowanie Miasta Kutna do zmian klimatu z zapewnieniem możliwości zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego poprzez zwiększenie roli błękitno-zielonej infrastruktury.

Wśród zadań przewidzianych do realizacji znalazły się m.in. rozwój terenów zieleni publicznej i błękitno-zielonej infrastruktury (tworzenie łąk kwietnych czy ogrodów deszczowych), wyznaczenie terenów pod zieleń oraz zwiększanie minimalnych powierzchni biologicznie czynnych na terenach przeznaczonych pod zabudowę podczas tworzenia nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, rozszczelnienie nawierzchni betonowych oraz wykorzystanie nawierzchni przepuszczalnych przy budowie i modernizacji infrastruktury miejskiej, rozbudowa kanalizacji deszczowej oraz dostosowanie przepustowości do występowania nawałnych deszczy, renaturyzacja koryta Ochni, wykorzystanie nawierzchni przepuszczalnych przy budowie i modernizacji infrastruktury miejskiej, czy budowa zbiorników retencyjnych.

Termin zakończenia opracowania przewidziany jest na 2024 rok.

4.1.1.6. Warunki wykorzystania OZE

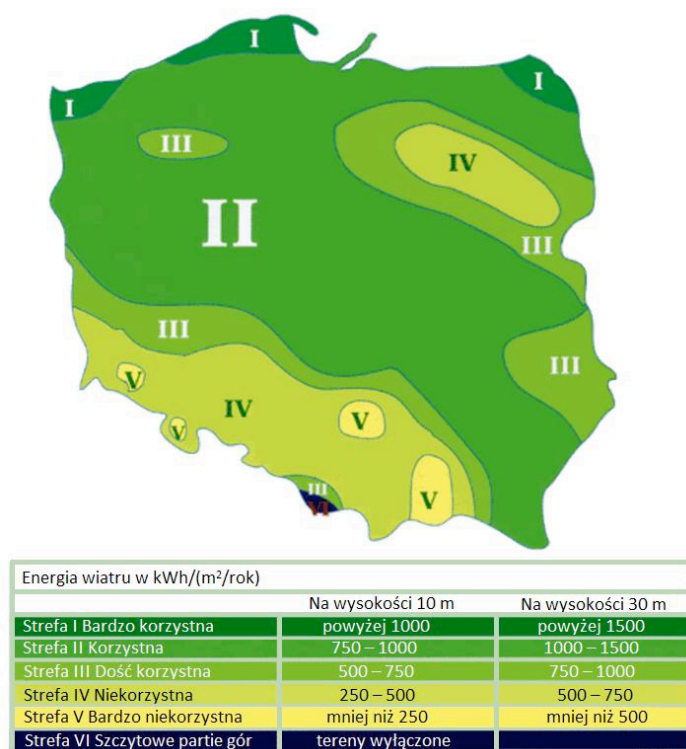
Według założeń unijnych alternatywne źródła energii mają w przyszłości stanowić istotny udział w bilansie energetycznym Europy. Celem UE było uzyskanie 20% energii ze źródeł odnawialnych do 2020 roku w końcowym zużyciu energii brutto. Do końca 2032 roku ma to być, co najmniej 32% energii z OZE. Zgodnie z celami unijnego pakietu klimatyczno-energetycznego, udział OZE w końcowej konsumpcji energii dla Polski do 2020 roku powinien być wynieść 15%, a do 2030 roku 21%.

Największy udział w polskim rynku OZE mają elektrownie wiatrowe, wodne i biomasa. Ale intensywny rozwój fotowoltaiki, zwłaszcza w sektorze mikroinstalacji może uczynić ją w najbliższym czasie drugą (po lądowej energetyce wiatrowej) technologią OZE w Polsce.

Energia wiatru

Trwający obecnie rozwój technologiczny siłowni wiatrowych pozwala na szersze wykorzystanie energii wiatru do produkcji energii elektrycznej. Energia wiatrowa jest ekologicznie czysta – do jej wytworzenia niepotrzebne jest wykorzystanie jakiegokolwiek paliwa.

Wybór miejsca pod lokalizację siłowni wiatrowych powinien opierać się na analizie warunków wiatrowych. Wstępna ocena może zostać dokonana w oparciu o atlasy i mapy wietrzności. Zasoby energii wiatru są silnie związane z lokalnymi warunkami klimatycznymi i terenowymi. Decydują one o tym, czy dany obszar jest korzystnym miejscem do zbudowania siłowni wiatrowej.

Rysunek 12. Energia wiatru w kWh/(m²/rok) na wysokości 10 i 30 m n.p.m.

Źródło: „Energia & Przemysł” – marzec 2007 na podstawie danych prof. Haliny Lorenc, IMiGW

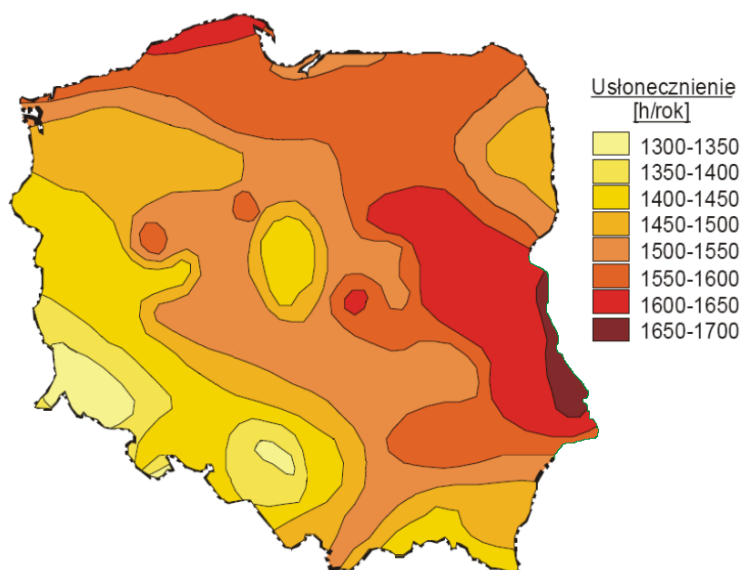
Po analizie powyższej mapy wywnioskować można, iż potencjał energetyczny wiatru na obszarze miasta mieści się w zakresie 1000-1500 kWh/(m²/rok), na wysokości 30 m nad powierzchnią terenu, co może świadczyć, iż miasto w całym obszarze posiada korzystne warunki wykorzystania wiatru. Warunki lokalne terenu mogą sytuację tą dodatkowo polepszyć albo pogorszyć. Przed przystąpieniem do realizacji ewentualnego projektu należy przeprowadzić dokładne badania warunków wiatrowych, jednak jest to kosztowna inwestycja. Przyczyną zakłóceń przepływu wiatru mogą być przeszkody terenowe związane ze środowiskiem geograficznym (obniżenia i pagórki), przyrodniczym (lasy) czy działalnością człowieka.

Energia słońca

Energia słoneczna jest powszechnie dostępnym, ekologicznie czystym i najbardziej naturalnym z istniejących źródeł energii. Najefektywniej może być wykorzystana lokalnie, zaspokajając zapotrzebowanie na ciepłą wodę użytkową i ogrzewanie pomieszczeń. Dużą zaletą jest jej łatwa adaptacja, zwłaszcza do celów gospodarstwa domowego.

Praktyczne wykorzystanie energii promieniowania słonecznego wymaga oszacowania potencjalnych i rzeczywistych zasobów energii słonecznej na danym obszarze i parametryzacji warunków meteorologicznych dostosowanych do potrzeb technologii przetwarzania energii promieniowania słonecznego w energię elektryczną lub ciepłą.

Istotny wpływ na ilość promieniowania słonecznego, jaka dociera do Ziemi, ma przejrzystość powietrza. Parametr przejrzystości powietrza ulega wahaniom w ciągu dnia w zależności od warunków meteorologicznych. Ponadto, zmniejszenie przejrzystości powietrza, może być wywołane również przez zawieszone w nim liczne cząsteczki pyłu i dymu.

Rysunek 13. Średnie roczne sumy usłonecznienia

Źródło: „Energia & Przemysł” – marzec 2007 na podstawie danych prof. Haliny Lorenc, IMiGW

Średnie sumy usłonecznienia w ciągu roku w Kutnie wahają się w granicach 1500-1550 h/rok. Warunki te sprawiają, że miasto dysponuje w dobrymi warunkami dla rozwoju energetyki słonecznej. Preferowanym kierunkiem rozwoju energetyki słonecznej powinno być zatem instalowanie indywidualnych małych instalacji solarnych i fotowoltaicznych na budynkach mieszkalnych i użyteczności publicznej.

Na terenie Kutna zgodnie z danymi ENERGA-OPERATOR S.A. Oddział w Płocku znajdują się mikroinstalacje:

- do 10 kW – 698 sztuk, o łącznej mocy zainstalowanej 4,003 MW,
- powyżej 10 kW – 100 sztuk o łącznej mocy zainstalowanej 2,956 MW.

Przedsiębiorstwo ECO Kogeneracja Sp. z o.o. jest właścicielem 1 instalacji fotowoltaicznej o mocy powyżej 10 kW.

Na terenie miasta zgodnie z danymi PGE Energetyka Kolejowa S.A. Dystrybucja Energii Elektrycznej znajdują się mikroinstalacje:

- do 10 kW – 2 sztuki,
- powyżej 10 kW – 7 sztuk.

Energia Ziemi

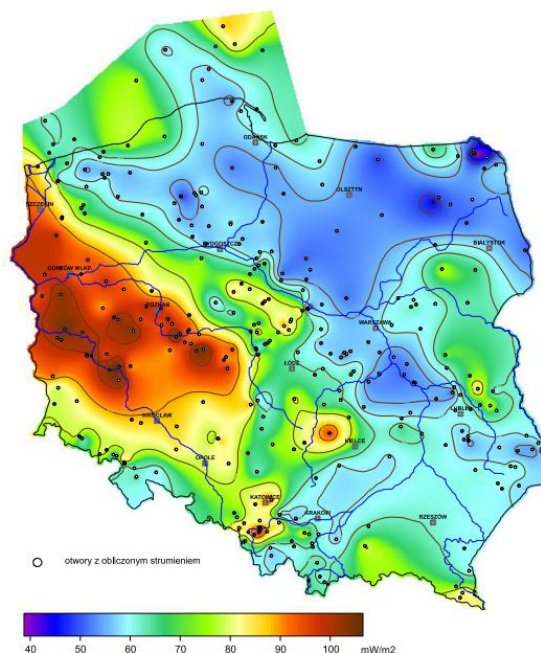
Źródłem energii geotermalnej jest wewnątrz Ziemi o temperaturze około 5400°C, generujące przepływ ciepła w kierunku jej powierzchni. W celu wydobycia wód geotermalnych na powierzchnię wykonuje się odwierty do głębokości zalegania tych wód.

Z uwagi na zróżnicowany poziom energetyczny płynów geotermalnych (w porównaniu do klasycznych kotłowni) można je wykorzystywać:

- do ciepłownictwa (m.in.: ogrzewanie niskotemperaturowe i wentylacja pomieszczeń, przygotowanie ciepłej wody użytkowej),
- do celów rolniczo-hodowlanych (m.in.: ogrzewanie upraw pod osłonami, suszenie płodów rolnych, ogrzewanie pomieszczeń inwentarskich, przygotowanie ciepłej wody technologicznej, hodowla ryb w wodzie o podwyższonej temperaturze),
- w rekreacji (m.in.: podgrzewanie wody w basenie),
- przy wyższych temperaturach do produkcji energii elektrycznej.

W zależności od głębokości, z której eksploatowana jest energia geotermalna, wyróżnia się:

- geotermię płytką (niskiej entalpii) – wykorzystującą energię cieplną gruntu z głębokości do ok. 100 m za pomocą pomp ciepła,
- geotermię głęboką (wysokiej entalpii) – pozyskującą energię cieplną z wnętrza Ziemi, z głębokości kilku kilometrów.

Rysunek 14. Mapa rozkładu gęstości ziemskiego strumienia ciepłego na obszarze Polski
 Źródło: <https://www.mos.gov.pl/> (Szewczyk & Gientka, 2009)

Kutno leży w obrębie złoża geotermalnego określanego jako Okręg Grudziądzko-Warszawski. Okręg ten stanowi największy obszar w Polsce, o całkowitej powierzchni 70 000 km² i posiada największą objętość wód geotermalnych wynoszącą 2 766 km³. Zasoby energii cieplnej szacowane są na 9 853 mln ton paliwa umownego (tpu). Zasoby geotermalne okręgu związane są przede wszystkim ze zbiornikami mezozoicznymi kredy dolnej i jury dolnej, na głębokości ok. 3000m.

W przypadku niekonwencjonalnych systemów geotermalnych, decydujące znaczenie o możliwości ich wykorzystania mają warunki termiczne, a więc strumień ciepły i temperatura na określonej głębokości, a w dalszej kolejności własności fizyczne skał. Dla obszaru Polski charakterystyczny jest obraz warunków termicznych, przedstawiony w postaci *Mapy rozkładu gęstości ziemskiego strumienia ciepłego*. Według mapy najlepsze warunki termiczne występują na rozległym obszarze w Polsce zachodniej i północno-zachodniej, lokalnie w Polsce centralnej, południowo-zachodniej i południowej. W rejonie miasta gęstość strumienia ciepłego określany jest maksymalnie na 70-80 mW/m² co wskazuje, że potencjał geotermii nie jest wysoki.

Ze względu na znaczną głębokość zalegania utworów geotermalnych, generującą duże koszty realizacyjne i eksploatacyjne podczas ich wydobycia, dotychczas nie podejmowano prób wykorzystania geotermii w systemie ciepłowniczym miasta.

Obecnie potencjał w zakresie rozwoju geotermii głębokiej planuje wykorzystać ECO Kutno Sp. z o.o. w ramach projektu: „Budowa oraz eksploatacja ciepłowni geotermalnej w Kutnie”, obejmującego: budowę ciepłowni geotermalnej w sąsiedztwie istniejącej ciepłowni przy ul. Oporowskiej, wykonanie odwiertów geotermalnych: wydobywczych i zatłaczających (pojedynczych lub podwójnych) oraz rurociągów geotermalnych, łączących odwierty wydobywcze i zatłaczające z ciepłownią, a także innych towarzyszących rurociągów technologicznych.

Wyprodukowana energia cieplna ma być dystrybuowana na terenie miasta poprzez miejską sieć ciepłowniczą.

Jednakże na terenie Kutna można wykorzystać geotermię płytką przy zastosowaniu indywidualnych pomp ciepła. Pompa ciepła jest urządzeniem przenoszącym ciepło z ogólnie dostępnego środowiska cechującego się niewyczerpalnymi zasobami energii, tj. gruntu, wody lub powietrza (dolne źródło ciepła) do górnego źródła ciepła w postaci ciepła o wyższej temperaturze. Instalacja pomp ciepła może być wykorzystywana zarówno w indywidualnych budynkach mieszkalnych jak i budynkach użyteczności publicznej.

4.1.2. Analiza SWOT

Ochrona klimatu i jakości powietrza	
MOCNE STRONY czynniki wewnętrzne	SŁABE STRONY czynniki wewnętrzne
korzystne warunki dla rozwoju i wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych (słońce, geotermia) duże nakłady na termomodernizację budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej program wymiany źródeł ciepła rozwój nisko- i zeroemisyjnego transportu zbiorowego dostępność i rozwój sieci ciepłowniczej na terenie miasta dostępność i rozwój sieci gazowej ciągła modernizacja stanu technicznego dróg	obecność budynków wielorodzinnych korzystających z indywidualnych źródeł ciepła na paliwo stałe spalanie odpadów oraz paliw niskiej jakości w kotłach domowych niewystarczająca świadomość społeczna dotycząca racjonalnego wykorzystania energii i źródeł odnawialnych przekraczanie dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń PM10, PM2,5, B(a)P w okresie grzewczym
SZANSE czynniki zewnętrzne	ZAGROŻENIA czynniki zewnętrzne
wzrost zainteresowania mieszkańców wykorzystaniem nowoczesnych źródeł energii i OZE możliwość wykorzystania wód termalnych w systemie ciepłowniczym miasta zewnętrzne źródła finansowania inwestycji w obszarze poprawy jakości powietrza	możliwy napływ zanieczyszczeń spoza granic miasta intensywny rozwój strefy przemysłowej oraz powstawanie nowych dużych zakładów i fabryk wzrost liczby samochodów niewystarczające środki finansowe na finansowanie inwestycji brak wystarczającego zainteresowania mieszkańców odnawialnymi źródłami energii

Źródło: opracowanie własne

4.1.3. Cele i zadania środowiskowe z zakresu ochrony klimatu i jakości powietrza

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska ochrona powietrza polega na zapewnieniu jak najlepszej jego jakości, w szczególności przez:

- utrzymanie poziomów substancji w powietrzu poniżej dopuszczalnych dla nich poziomów lub co najmniej na tych poziomach,
- zmniejszanie poziomów substancji w powietrzu, co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane,
- zmniejszanie i utrzymanie poziomów substancji w powietrzu poniżej poziomów docelowych albo poziomów celów długoterminowych lub co najmniej na tych poziomach.

Najważniejszy problem środowiskowy z zakresu jakości powietrza atmosferycznego stanowi wyznaczenie na terenie Kutna obszarów przekroczeń dopuszczalnych standardów jakości powietrza ze względu na ponadnormatywne stężenie pyłów zawieszonych PM 10 oraz PM 2.5, a także benzo(a)pirenu. Ocenę jakości powietrza na terenie Kutna przeanalizowano w oparciu o dane z Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz dane ze stacji pomiarowej w Kutnie.

Jak wskazały analizy przekroczenia występują głównie w okresie zimowym, w związku z czym należy uznać za ich przyczynę eksploatację indywidualnych źródeł grzewczych sektora komunalno-bytowego, wykorzystanie przestarzałych, nieefektywnych pieców oraz spalanie paliw złej jakości.

Najważniejsze zadania realizowane w ostatnich latach na terenie Kutna wpływające na poprawę jakości powietrza atmosferycznego dotyczyły przede wszystkim: modernizacji i rozbudowy infrastruktury gazowej i ciepłowniczej, termomodernizacji budynków, wymiany przestarzałych urządzeń grzewczych oraz działań związanych z ograniczeniem emisji komunikacyjnej (modernizacja dróg, zakup niskoemisyjnego taboru komunikacji miejskiej).

Głównym celem jaki stoi przed ośrodkami miejskimi to poprawa jakości powietrza, która w kolejnych latach powinna nastąpić poprzez kontynuację prowadzonych prac i realizację działań naprawczych, zaplanowanych w ramach Programu ochrony powietrza województwa łódzkiego.

Działaniami takimi, które pozwolą na redukcję emisji szkodliwych substancji, jak również podniesienie komfortu życia mieszkańców powinny być działania zmierzające do redukcji emisji ze źródeł sektora komunalno-bytowego, obejmujące termomodernizację budynków i modernizacja oraz wymianę lokalnych i indywidualnych źródła ciepła. Rozwijany powinien być system zachęt finansowych do likwidacji lub wymiany indywidualnych systemów grzewczych na takie, które ograniczą znacząco emisję zanieczyszczeń do powietrza (np. kotły 5 klasy

i Ekoprojekt na paliwa stałe lub kondensacyjne) oraz do stosowania odnawialnych źródeł energii, m.in. pomp ciepła, instalacji solarnych, wyeliminowanie spalania paliw złej jakości czy odpadów w piecach domowych.

Z uwagi na występowanie coraz częstszych ekstremalnych zjawisk pogodowych konieczne będzie dostosowanie systemu energetycznego do wahań zapotrzebowania zarówno na energię elektryczną, jak i ciepłą, m.in. poprzez rozwijanie alternatywnych możliwości produkcji energii na poziomie lokalnym.

W zakresie emisji liniowej możliwe jest jej znaczne zredukowanie emisji poprzez podejmowanie działań na rzecz podniesienia efektywności energetycznej transportu, propagowanie transportu zbiorowego i modernizację nawierzchni ulic.

Działaniem wspomagającym jest prowadzenie działań edukujących społeczeństwo o zagrożeniach, jakie dla zdrowia niesie życie w zanieczyszczonym środowisku i przekonywanie o konieczności podejmowania działań przyczyniających się do poprawy stanu powietrza.

Ochrona powietrza powinna zostać ujęta w opracowywanych przez Kutno dokumentach planistycznych takich jak: plan adaptacji do zmian klimatu, projekty założeń zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.

4.2. Zagrożenia hałasem

4.2.1. Opis stanu obecnego

Hałas uważany jest za jeden z czynników zanieczyszczających środowisko. Zgodnie z definicją zawartą w ustawie Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 z późn. zm.) hałasem nazywane są dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 Hz.

Hałas środowiskowy można podzielić wg źródła powstawania na:

- przemysłowy - generowany przez zakłady przemysłowe lub poszczególne maszyny i urządzenia zlokalizowane na ich terenie,
- komunikacyjny - generowany przez ruch drogowy, kolejowy i lotniczy.

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu określonych wskaźnikami hałasu L_{DWN} i L_N oraz z uwzględnieniem pozostałych danych, w szczególności demograficznych oraz dotyczących sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu.

Miasto nie posiada map zagrożenia akustycznego.

Zgodnie z informacją przekazana przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska GIOŚ w Łodzi latach 2020-2022 na terenie Kutna nie wykonywano pomiarów hałasu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Natomiast zgodnie z Wykonawczym Programem Państwowego Monitoringu Środowiska na rok 2023 zaplanowane są 4 punkty pomiarowe hałasu drogowego na terenie Miasta w 2023 roku.

4.2.1.1. Hałas przemysłowy

Na hałas przemysłowy składają się wszelkie źródła dźwięku znajdujące się na terenie zakładu, wśród których należy wyróżnić:

- hałas punktowy – źródłami hałasu są instalacje znajdujące się na zewnątrz budynków, np. wentylatory, klimatyzatory, sprężarki,
- hałas wtórny - źródłami hałasu są maszyny i urządzenia znajdujące się wewnątrz budynków, gdzie hałas przez nie emitowany dostaje się do środowiska przez ściany, strop, drzwi i okna,
- hałas dodatkowy – związany z obsługą zakładu np. transportem produktów.

Obecnie działalność produkcyjna oraz składowo-magazynowa na terenie Kutna rozwija się głównie we wschodniej części miasta, w dzielnicy Skłęczki, gdzie znajduje się również Podstrefa Kutno Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Tereny te objęte są w większości miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, w których wskazano, iż nie podlegają one ochronie akustycznej. W pozostałe części miasta występowanie terenów wykorzystywanych przez zakłady produkcyjne uwarunkowane jest historycznie, związane z istniejącym węzłem kolejowym i ma miejsce w rejonie ulic Przemysłowej i Mickiewicza oraz Sienkiewicza. Ponadto obok zakładów produkcyjnych klimat akustyczny terenu kształtują też małe podmioty gospodarcze, warsztaty, jednostki handlu detalicznego.

W okresie 2019-2021 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi przeprowadził na terenie miasta 12 kontroli przedsiębiorców w zakresie ochrony przed hałasem, w tym także w zakresie emisji hałasu. W ośmiu przypadkach stwierdzono nieprawidłowości.

Zgodnie z art. 115a. ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska *W przypadku stwierdzenia przez organ ochrony środowiska, na podstawie pomiarów własnych lub pomiarów podmiotu obowiązującego do ich prowadzenia, że poza zakładem, w wyniku jego działalności, są przekroczone dopuszczalne poziomy hałasu, organ ten wydaje decyzję o dopuszczalnym poziomie hałasu.*

W Kutnie, w ostatnich latach, Starosta nie wydał decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu.

W 2022 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi Delegatura w Skierniewicach przekazał do Starostwa Powiatowego w Kutnie 1 sprawę dotyczącą skargi zgłoszonej przez mieszkańca powiatu w sprawie hałasu emitowanego przez przedsiębiorstwo znajdujące się na terenie miasta. W przypadku tego zgłoszenia firma emitująca hałas dokonała działań naprawczych i uciążliwości hałasowe zostały zlikwidowane.

W 2023 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi Delegatura w Skierniewicach przekazał do Starostwa 1 sprawę dotyczącą skargi zgłoszonej przez mieszkańca w sprawie hałasu emitowanego przez przedsiębiorstwo znajdujące się na terenie miasta. W tym przypadku postępowanie jest w toku.

4.2.1.2. Hałas drogowy

Jednym z czynników wpływających na stan klimatu akustycznego na terenie miasta jest hałas komunikacyjny, do którego zalicza się hałas drogowy. Pod pojęciem hałasu drogowego rozumie się hałas pochodzący od środków transportu. Jest to hałas typu liniowego. Jest jednym z najbardziej uciążliwych źródeł hałasu komunikacyjnego w środowisku. Wzrost liczby pojazdów samochodowych na drogach powoduje ciągły wzrost emisji hałasu drogowego.

Łączna długość dróg publicznych na terenie miasta wynosi 158,45 km.

Głównym źródłem emisji hałasu drogowego na terenie miasta są:

- drogi krajowe DK 60, DK92,
- droga wojewódzka DW 702,
- drogi powiatowe,
- drogi gminne.

W 2018 roku na zlecenie Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad opracowano „Mapy akustyczne dla dróg krajowych o łącznej długości 8 502,34 km”, w których badaniami został objęty jeden odcinek dróg przebiegający przez obszar miasta, tj.:

- 92 – Kutno /Obwodnica/ - długość odcinka 1,26 km.

Analizy wykazały, iż ruch dobowy na tym odcinku wynosi 8 803 pojazdy. Zgodnie z danymi na terenie powiatu kutnowskiego dla wskaźnika L_{DWN} : 300 lokali eksponowanych jest na hałas w zakresie 55-60 dB oraz 100 lokali eksponowanych jest na hałas w zakresie 60-65 dB. Natomiast dla wskaźnika L_N : 200 lokali mieszkalnych eksponowanych jest na hałas w zakresie 50-55 dB, 100 lokali eksponowanych jest na hałas w zakresie 55-60 dB oraz 100 lokali eksponowanych jest na hałas w zakresie 60-65 dB.

Rozwiązaniami w zakresie ograniczenie oddziaływania akustycznego dróg są rozwiązania planistyczno-organizacyjne polegające na wyprowadzaniu ruchu samochodowego, głównie tranzytowego poza centra miast oraz rozwiązania techniczne poprzez remonty i modernizacje nawierzchni drogowych, montaż ekranów akustycznych czy też nasadzenia roślinności stanowiącej naturalne bariery akustyczne.

Działania te realizowane powinny być przez zarządców dróg, będących źródłem emisji hałasu.

Na drodze krajowej DK60 przebiegającej przez teren miasta zlokalizowane są ekrany akustyczne, o łącznej długości 474 m oddzielającej drogę od sąsiadującej z nią zabudowy mieszkaniowej.

Tabela 17. Wykaz ekranów akustycznych zlokalizowanych przy odcinku drogi krajowej DK60 przebiegającej przez Miasto Kutno

Nr drogi	Początek	Koniec	Długość efekt.	Odstęp od osi	Przeznaczenie	Rodzaj ekranu	Strona	Wysokość
60a	000+128	000+234	122	10	dźwiękochłonny	tworzywo sztuczne	lewa	3
60a	001+086	001+438	352	10	dźwiękochłonny	tworzywo sztuczne	lewa	6

Również w ciągu ul. Łęczyckiej zlokalizowane są ekrany akustyczne, o łącznej długości 457,2 m.

Według przedstawionych informacji przez GDDKiA Oddział w Łodzi oraz ZDW w Łodzi na obszarze Kutna na drogach krajowych, wojewódzkich jak również na obiektach mostowych w ciągu dróg wykonywane są coroczne przeglądy ich stanu technicznego na bazie których planowane są niezbędne prace remontowe do realizacji. Odcinki dróg oraz mosty, które są w najgorszym stanie technicznym podlegają sukcesywnym remontom w miarę posiadanych przez GDDKiA Oddział w Łodzi, ZDW w Łodzi środków finansowych.

Miasto w latach 2021-2022 przeprowadziło remonty i modernizacje nawierzchni ulic: Jesiennej, Zamenhofs, Narutowicza i Dąbrowskiego, skutkujące polepszeniem jakości jazdy i przyczyniającym się do poprawy klimatu akustycznego.

Na bieżąco realizowane są też prace polegające na wprowadzaniu zieleni wysokiej w pasach drogowych, obejmujące wymianę i uzupełnienia nasadzeń. Zieleni wysokiej brak w sytuacjach, gdy opaski zieleni są za małe, na sadzenie nie pozwala uźbrojenie podziemne lub ulica jest zbyt wąska.

4.2.1.3. Hałas kolejowy

Przez miasto przebiega 5 odcinków linii kolejowych w tym:

- linia nr 3 Warszawa Zachodnia – Kunowice na odcinku Łowicz Główny – Kutno w km od 119,700 do km 125,903 oraz na odcinku Kutno – Zamków w km od 125,903 do km 130,182 (magistralna, dwutorowa, zelektryfikowana),
- linia nr 16 Łódź Widzew – Kutno na odcinku Zgierz – Kutno w km od 68,907 do km 71,425 (pierwszorzędna, jednotorowa, zelektryfikowana),
- linia nr 18 Kutno – Piła Główna na odcinku Kutno – Włocławek w km od 0,313 do km 4,265 (pierwszorzędna, dwutorowa, zelektryfikowana),
- linia nr 33 Kutno – Brodnica na odcinku Kutno – Płock Radziwie w km od -0,250 do 4,324 (pierwszorzędna, jednotorowa, zelektryfikowana),
- linia nr 921 Kutno – Kutno Azory Lokomotywnia w km od 125,694 do km 129,585 (znaczenia miejscowego, jednotorowa, zelektryfikowana).

Tabela 18. Średniodobowy ruch pociągów w 2022 roku na terenie miasta Kutno

Nr linii	Nazwa linii	Nazwa odcinka	Dł. odcinka	Oba kierunki łącznie			
				Pociągi pasażerskie	Pociągi towarowe	Pociągi utrzymaniowo - naprawcze	Ogółem
				Razem	Razem	Razem	
3	Warszawa Zachodnia – Kunowice	Łowicz Główny – Kutno	45.254	47.502	28.742	0.859	77.103
3	Warszawa Zachodnia – Kunowice	Kutno – Zamków	37.929	43.594	34.135	1.290	79.019
16	Łódź Widzew – Kutno	Zgierz – Kutno	2.681	28.936	0.966	0.279	30.181
18	Kutno – Piła Główna	Kutno – Włocławek	20.287	22.478	8.348	0.406	31.232
33	Kutno – Brodnica	Kutno – Płock Radziwie	45.970	20.889	20.045	0.938	41.872
921	Kutno – Kutno Azory Lokomotywnia	Kutno – Kutno Azory Lokomotywnia	3.891	0.000	0.000	0.000	0.000

Źródło: Pismo PKP PLK S.A. znak: ITS8.4514.29.2023.3

Oddziaływanie akustyczne transportu kolejowego można ograniczać poprzez bieżące remonty i modernizację szlaków komunikacyjnych, wymianę taboru oraz montaż ekranów akustycznych, które leżą w gestii zarządcy linii kolejowej. Zgodnie z informacją PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Biuro Terenów Kolejowych i Ochrony Środowiska² na terenie Kutna nie były prowadzone w ostatnich latach badania hałasu wzdłuż linii kolejowych.

W latach 2018-2022 na terenie miasta realizowane były prace związane z modernizacją linii kolejowej nr 3 Warszawa Zachodnia – Kunowice, w ramach projektu pn.: „Praca na linii kolejowej E 20 na odcinku Warszawa – Poznań – pozostałe roboty, odcinek Sochaczew – Swarzędz” (kontrakt LCS Kutno, odcinek Żychlin – Barłogi, od km 109,00 – 172,000). Zgodnie z informacją przekazaną przez PKP PLK analiza porealizacyjna w zakresie akustycznego oddziaływania przedsięwzięcia na środowiska ma zostać przeprowadzona w latach 2023-2030.

Prace modernizacyjne nadal trwają, przewidywany termin zakończenia inwestycji został przesunięty na 2023 r.

4.2.1.4. Hałas lotniczy

W Kutnie i w jego sąsiedztwie brak portu lotniczego, który generowałby uciążliwość akustyczną odczuwalną dla mieszkańców miasta. W 2014 roku przy ulicy Kościuszki 52 oddano do użytku zmodernizowane, przyszpitalne lądowisko dla śmigłowców sanitarnych. Przeznaczone jest do wykonywania startów i lądowań śmigłowców

² pismo nr ITS8.4514.29.2023.3 z dnia 23.08.2023

sanitarnych w dzień i w nocy. Zarządzającym lądowiskiem jest Kutnowski Szpital Samorządowy Sp. z o.o. w Kutnie. Z uwagi na swój charakter lądowisko nie powoduje znaczących zmian w klimacie akustycznym Kutna.

4.2.2. Analiza SWOT

Zagrożenie hałasem	
MOCNE STRONY czynniki wewnętrzne	SŁABE STRONY czynniki wewnętrzne
<p>ruch tranzytowy skierowany na drogi poza centrum miasta</p> <p>ekrany akustyczne zlokalizowane wzdłuż linii kolejowej Warszawa-Poznań</p> <p>ciągła modernizacja stanu technicznego dróg</p> <p>planowane przestrzenne regulujące lokalizację terenów podlegających ochronie akustycznej</p>	<p>brak badań hałasu na terenie miasta w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska</p> <p>zwiększająca się liczba pojazdów</p> <p>niezadawalający stan niektórych ulic</p>
SZANSE czynniki zewnętrzne	ZAGROŻENIA czynniki zewnętrzne
<p>realizacja inwestycji drogowych</p> <p>monitoring hałasu przy drogach krajowych i wojewódzkich na terenie miasta</p> <p>regularne kontrole podmiotów gospodarczych przez WIOŚ</p>	<p>zwiększanie się liczby pojazdów</p> <p>brak środków finansowych na realizację inwestycji drogowych</p>

Źródło: opracowanie własne

4.2.3. Cele i zadania środowiskowe w zakresie zagrożeń hałasem

Hałas wpływa na jakość życia ludności, zwłaszcza na obszarach zurbanizowanych. Ich źródłem jest działalność przemysłowa oraz komunikacja samochodowa czy kolejowa. Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez:

- 1) utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie;
- 2) zmniejszanie poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

W sytuacji nasilającego się hałasu zagrożeniem dla mieszkańców miasta może być pogłębiający się dyskomfort szczególnie tych zamieszkujących tereny wzdłuż dróg.

Celem w zakresie oddziaływania akustycznego jest zapewnienie odpowiedniego komfortu akustycznego mieszkańcom miasta. Działania z tym związane realizowane powinny być jednak nie tylko przez władze miejskie ale przez zarządców dróg i linii kolejowych oraz przez podmioty gospodarcze generujące hałas przemysłowy.

W odniesieniu do hałasu komunikacyjnego, dotyczyć powinny remontów i modernizacji dróg, linii kolejowych, montażu ekranów czy prowadzenia nasadzeń zieleni, zwłaszcza wzdłuż pasów drogowych.

W sytuacjach przedsięwzięciach, z których działalnością nierozzerwalnie wiąże się emisją hałasu, obowiązkiem prowadzących jest minimalizacja oddziaływania akustycznego, poprzez stosowanie odpowiednich rozwiązań technicznych ograniczających emisję, w postaci nowoczesnych maszyn i urządzeń, montażu tłumików, obudów stosowanych instalacji czy izolacji akustycznej budynków. W tym obszarze niezbędne jest stałe prowadzenie działań kontrolnych przez podmioty uprawnione oraz administracyjnych realizowanych w razie potrzeby przez Starostę Kutnowskiego, polegających na wydawaniu decyzji o dopuszczalnej emisji hałasu, a także gdy jest to niezbędne decyzji nakazującej wykonanie działań naprawczych.

4.3. Pola elektromagnetyczne

4.3.1. Opis stanu obecnego

Promieniowanie elektromagnetyczne dzielone jest na: promieniowanie jonizujące i promieniowanie niejonizujące. Promieniowanie jonizujące występuje w wyniku stosowania substancji promieniotwórczych oraz lokalnie sztucznych źródeł promieniowania w energetyce jądrowej, ochronie zdrowia, przemyśle, badaniach naukowych. Z punktu widzenia ochrony środowiska i zdrowia człowieka istotne znaczenie ma promieniowanie niejonizujące. Promieniowanie niejonizujące obejmuje pola elektromagnetyczne (w tym pola elektryczne i magnetyczne) o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz.

Instalacjami emitującymi pola elektromagnetyczne są:

- linie przesyłowe wysokiego, średniego i niskiego napięcia,
- stacje transformatorowe,
- instalacje radiokomunikacyjne, takie jak:
 - stacje bazowe telefonii komórkowej,
 - stacje radiowe i telewizyjne.

Na terenie miasta znajduje się:

- 365 stacji transformatorowych SN/nN,
- 42,94 km sieci WN 110 kV,
- 265,41 km sieci SN 15 kV,
- 366,25 km sieci nN 0,4 kV.

Spśród instalacji radiokomunikacyjnych na terenie miasta źródłem niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego jest 20 stacji bazowych telefonii komórkowej (według bazy danych Btsearch)³.

Tabela 19. Lokalizacja źródeł promieniowania elektromagnetycznego na terenie Kutna

Lp.	Lokalizacja	Sieć
1.	Jesienna 2 - dzwonnica kościoła pw. Matki Bożej Wspomożenia Wiernych	PLAY
2.	Toruńska 22 - dach Zakładu Mleczarskiego Zorina OSM Łowicz	T-MOBILE, ORANGE, PLUS, AERO 2
3.	Kanclerza A. Zamoyskiego 2 - kościół pw. św. Jana Chrzciciela	ORANGE, T-MOBILE, PLAY, T-MOBILE, PLUS, ORANGE, AERO 2, AERO 2
4.	S. Żółkiewskiego 4 - Kutnowski Dom Kultury	PLAY
5.	29 Listopada 37 - budynek szpitala NZOZ	T-MOBILE, ORANGE
6.	A. Mickiewicza 33 - komin byłych ZPS Polmos	PLAY
7.	Zielarska 1 - wieża Orange	PLUS, T-MOBILE, AERO 2, ORANGE
8.	F. Chopina 29 - Elewator GoodMills Polska	PLUS, AERO 2, AERO 2, PLAY
9.	kard. S. Wyszyńskiego 4 - kościół pw. św. Wawrzyńca	PLAY, ORANGE, ORANGE, T-MOBILE, T-MOBILE
10.	Szpitalna 48 - maszt na budynku piekarni PSS Społem	PLAY
11.	Grunwaldzka 5 - dach budynku biurowego	PLUS, ORANGE, T-MOBILE, AERO 2, AERO 2
12.	Grunwaldzka 17 - wieża kościoła pw. św. Jadwigi Królowej Polski	PLAY
13.	Łąkoszyńska 11 - kościół pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika	PLAY
14.	Łąkoszyńska 125 - wieża Emitel	PLAY, ORANGE, T-MOBILE
15.	Skłęczkowska 18 - komin byłych ZPMR	PLAY, PLUS, AERO 2
16.	Skłęczkowska 42 - wieża Orange	T-MOBILE, ORANGE
17.	Metalowa 10 - komin	PLUS, AUERO 2

³ <http://beta.btsearch.pl>

18.	Promienna 17 - maszt T-Mobile	ORANGE, T-MOBILE
19.	Górna 33 - własna wieża	PLAY
20.	Okólna - maszt T-Mobile	ORANGE, T-MOBILE

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych beta.btsearch.pl

W latach 2018-2022 dokonano 7 zgłoszeń instalacji emitujących pola elektromagnetyczne na terenie miasta.

Prowadzący instalację oraz użytkownik urządzenia emitującego pola elektromagnetyczne, które są:

- stacjami elektroenergetycznymi lub napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi o napięciu znamionowym nie niższym niż 110 kV,
- instalacjami radiokomunikacyjnymi, radionawigacyjnymi lub radiolokacyjnymi, emitującymi pola elektromagnetyczne, których równoważna moc promieniowana izotropowo wynosi nie mniej niż 15 W, emitującymi pola elektromagnetyczne o częstotliwościach od 30 kHz do 300 GHz,

są obowiązani do wykonania pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Pomiary te wykonywane są:

- bezpośrednio po rozpoczęciu użytkowania instalacji lub urządzenia;
- każdorazowo w przypadku zmiany warunków pracy instalacji lub urządzenia.

Wyniki pomiarów przekazuje się Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska i Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2019, poz. 2448) maksymalne dopuszczalne natężenie pola elektrycznego od sieci elektroenergetycznej (50 Hz) w miejscach dostępnych dla ludności wynosi 10 kV/m, natomiast w miejscach w których można lokalizować budynki mieszkalne 1 kV/m.

Zadania w zakresie oceny poziomów promieniowania elektromagnetycznego i ich zmian dokonuje od 2019 roku Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Pomiary monitoringowe promieniowania elektromagnetycznego prowadzone były w cyklach czteroletnich.

Punkty pomiarowe, w których wykonuje się okresowe badania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, wyznacza się aktualnie dla każdego województwa w ramach państwowego monitoringu środowiska dla stałej sieci monitoringu oraz dla monitoringu badawczego.

Do oceny zgodności wyniku pomiaru monitoringowego z obowiązującymi poziomami dopuszczalnymi wykorzystuje się wskaźnik WM_E obliczany w oparciu o wartość maksymalną chwilową przyjętą jako jedna próbka cząstkowa (E_{max}) o najwyższym poziomie powiększoną o niepewność.

Zgodnie z informacją Departamentu Monitoringu Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Łodzi (pismo nr DMS-LO.731.19.2023 z dnia 9.08.2023) na terenie Kutna w latach 2020-2022 pomiary natężenia pól elektromagnetycznych wykonano w 4 punktach pomiarowych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Lokalizacje punktów pomiarowych i wyniki pomiarów zamieszczono w poniższej tabeli.

Tabela 20. Lokalizacje punktów pomiarowych i wyniki pomiarów promieniowania elektromagnetycznego na obszarze miasta Kutno

L.p.	Lokalizacja	Szerokość geograficzna (N)	Długość geograficzna (E)	Rok wykonania pomiaru	Natężenie składowej elektrycznej PEM [V/m]
1	Kutno, ul. Zamoyskiego	52°14'29,8"	19°21'22,3"	2020	2,0
2	Kutno, Plac Piłsudskiego	52°13'56,9"	19°21'29,0"		0,3
3	Kutno, ul. Królowej Jadwigi/ul. Jagiełły	52°13'40,5"	19°22'29,2"	2022	1,5
4	Kutno, ul. Tamowskiego 40	52°14'32,4"	19°21'32,6"		<0,8*

Źródło: informacja Departamentu Monitoringu Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Łodzi (pismo nr DMS-LO.731.19.2023 z dnia 9.08.2023)

*Wartość poniżej dolnej granicy oznaczalności stosowanej metody badawczej (od 2021 roku zmieniła się granica oznaczalności stosowanej metody badawczej z 0,3 V/m na 0,8 V/m)

Z analizy wykonanych pomiarów wynika, że zmierzone wartości natężenia pola elektromagnetycznego utrzymywały się poniżej dopuszczalnej wartości dla zakresu częstotliwości objętej monitoringiem, tj. 28 V/m, zgodnie z obowiązującym, od początku 2020 roku, rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

4.3.2. Analiza SWOT

Pola elektromagnetyczne	
MOCNE STRONY czynniki wewnętrzne	SŁABE STRONY czynniki wewnętrzne
lokalizacja punktów pomiarowych na terenie miasta brak przekroczeń wartości poziomów promieniowania elektromagnetycznego	duża liczba źródeł promieniowania elektromagnetycznego zwiększająca się moc i zasięg sieci kablowych i bezprzewodowych
SZANSE czynniki zewnętrzne	ZAGROŻENIA czynniki zewnętrzne
rozwój technologii i poprawa stanu technicznego źródeł promieniowania dalsze badania poziomu promieniowania obowiązkowy monitoring w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	wzrost zapotrzebowania na media i komunikację bezprzewodową stale powiększający się poziom promieniowania – szczególnie na terenie zurbanizowanym

Źródło: opracowanie własne

4.3.3. Cele i zadania środowiskowe w zakresie pól elektromagnetycznych

Instalacjami emitującymi pola elektromagnetyczne są przede wszystkim linie przesyłowe wysokiego, średniego i niskiego napięcia, stacje transformatorowe oraz instalacje radiokomunikacyjne. Rozwój społeczno-gospodarczy w tym branży telekomunikacyjnej prowadzi do ciągłego wzrostu liczby źródeł pól elektromagnetycznych w środowisku.

Podstawowym elementem ochrony przed polami elektromagnetycznymi jest informacja o występujących poziomach pól. Informacje takie przekazuje do publicznej wiadomości GIOŚ prowadząc pomiary w ramach PMŚ.

Dla określenia aktualnych stanów promieniowania elektromagnetycznego Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Łodzi prowadzi corocznie, według ustalonego harmonogramu na terenie całego województwa łódzkiego, badania poziomów promieniowania. Na podstawie prowadzonych w latach 2020-2022 pomiarów natężenia pola elektromagnetycznego w 4 punktach pomiarowych na terenie Kutna stwierdzono, że mierzone wartości PEM wskazują na bardzo niskie wartości promieniowania - znacznie poniżej dopuszczalnej normy.

Najważniejsze zadania w obszarze interwencji dotyczącego pól elektromagnetycznych powinny dotyczyć bieżącej modernizacji i utrzymania infrastruktury elektroenergetycznej, realizowane przez eksploatujących instalacje oraz prowadzenia działań administracyjno-kontrolnych przez odpowiednie organy, do których należy Wojewódzki Inspektor Ochrony środowiska, Starosta Powiatowy, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny.

Zadaniem, pozostającym w gestii gminy, dotyczącym ochrony przed promieniowaniem elektroenergetycznym, jest uwzględnianie zapisów dotyczących lokalizacji tego typu instalacji w planach zagospodarowania przestrzennego, w tym sposobów zagospodarowania terenów w sąsiedztwie linii elektromagnetycznych oraz warunków w zakresie lokalizacji nowych elementów instalacji emitujących PEM.

4.4. Gospodarowanie wodami

4.4.1. Opis stanu obecnego

Zarządzanie zasobami wodnymi zgodnie z Dyrektywą 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 roku ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej oraz wymaganiami zawartymi w ustawie z dnia 20 lipca 2017 roku Prawo wodne odbywa się w odniesieniu do jednolitych części wód: powierzchniowych i podziemnych. W obszarze tych jednolitych części wód odbywa się identyfikacja i analiza stanu, zagrożeń oraz planowanie działań mających na celu osiągnięcie przez poszczególne części wód celów środowiskowych.

Kutno położone jest na obszarze działania Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie, w dorzeczu Wisły, w regionie wodnym Środkowej Wisły. Pierwszy plan zagospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, uwzględniający RDW, został przyjęty w 2011 r. (M.P. z 2011 Nr 49 poz. 549). Najnowsza aktualizacja Planu została przyjęta na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2023 r. poz. 300).

4.4.1.1. Wody powierzchniowe

Zgodnie z danymi Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie na terenie miasta wyróżnić można 4 naturalne ciekł wodne:

- Dopływ z Bożej Woli o długości na obszarze miasta 2619,7 m,
- Dopływ spod Złotnik Kutnowskich o długości na obszarze miasta 4575,8 m⁴,
- Ochnia o długości na obszarze miasta 8209,0 m,
- Głogowianka o długości na obszarze miasta 1155,6 m.

Ochnia jest typową rzeką nizinną, wypływającą tuż za granicą powiatu i województwa łódzkiego, ma około 50 km długości i stanowi lewy dopływ Bzury. Długość rzeki Ochni w granicach administracyjnych miasta wynosi ponad 8 km, a szerokość koryta rzeki 6-8 m. Na obszarach miejskich koryto rzeki jest w całości uregulowane. Nachylenie rzeki jest łagodne, a zasilanie innymi ciekami jest niewielkie w związku z czym, zwłaszcza latem, woda w rzekach płynie łagodnie i czasami zasycha.

Głogowianka ma długość 17,45 km, z czego ponad kilometr znajduje się w obrębie miasta, stanowi lewy dopływ Ochni. Określana jest jako to potok lub strumień piaszczysty.

Dopływ z Bożej Woli o długości na obszarze miasta ponad 2,5 km oraz Dopływ spod Złotnik Kutnowskich o długości ponad 2,9 km w obrębie miasta, stanowiące dopływy rzeki Ochni, określane są jako potoki nizinne piaszczyste, traktowane są równocześnie jako rowy, wchodzące obok innych rowów w skład sieci hydrograficznej miasta. W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie rowów występujących na terenie miasta.

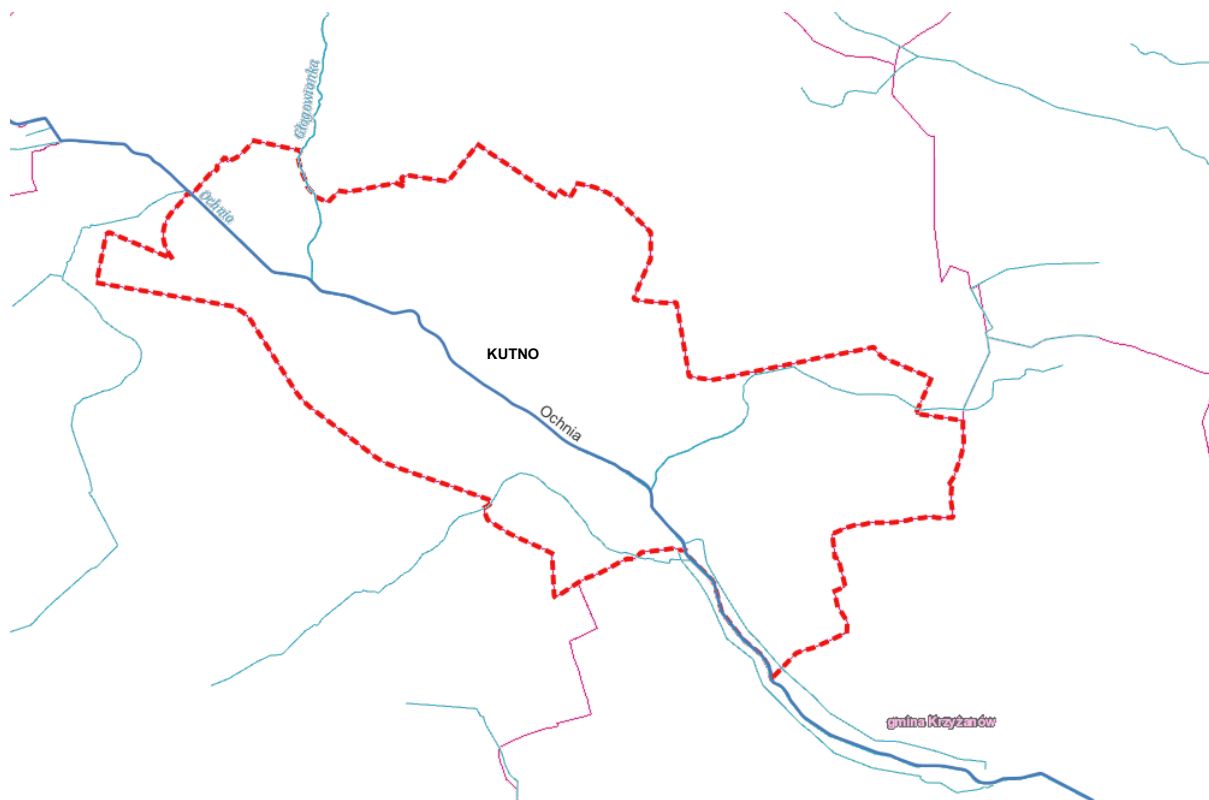
Tabela 21. Zestawienie rowów występujących na terenie miasta Kutno

Lp.	Nazwa	Długość całkowita [m]	Długość na obszarze miasta [m]
1	R-10	252,0	252,0
2	R-11	357,0	357,0
3	R-13	29,0	29,0
4	R-2	2263,0	1009,0
5	R-9	103,0	102,4
6	Rd-1	735,0	735,0
7	Rd-12	1317,0	1291,9
8	R-D-2	2182,0	1501,4
9	R-D-3	87,0	87,0

⁴ tabela nr 21 dotyczy ROWÓW, a podpunkt drugi dotyczący Dopływu spod Złotnik Kutnowskich CIEKU – stąd inne wartości w długościach

10	Rd-D	3958,0	2905,0
11	Rd-H (Dopływ z Bożej Woli)	5002,0	2622,1
12	Rd-K	2408,0	2408,0
13	R-H-1	381,0	381,0
14	R-H-2	950,0	950,0
15	R-I (Dopływ spod Złotnik-Kutnowskich)	5038,0	2981,1
16	R-I-1	2589,0	2589,0
17	R-I-1/1	417,0	417,0
18	R-I-1/2	257,0	257,0
19	R-I-2	270,0	247,8
20	R-I-3	2351,0	1763,0
21	R-I-3/1	1187,0	813,8
22	R-I-4	1723,0	381,2
23	R-J	1227,0	1227,0
24	R-J-1	288,0	288,0
25	R-J-2	2126,0	2126,0
26	R-K-1	973,0	973,0
27	R-K-1/1	457,0	457,0

Źródło: Pismo PGW WP znak: WA.RZI.0144.60.2023.KJ

Rysunek 15. Wody powierzchniowe na terenie miasta Kutno

Źródło: <http://mapy.isok.gov.pl>

Oprócz rzek i rowów zlewnia rzeki Ochni na terenie miasta jest prawie całkowicie pozbawiona wód stojących, takich jak jeziora, stawy czy inne naturalne zbiorniki wodne. Znajdują się tu niewielkie sztuczne zbiorniki: przy ul. Narutowicza, ul. Zdrojowej, w Parku Traugutta, które nie wpływają znacząco na miejskie zasoby wód powierzchniowych.

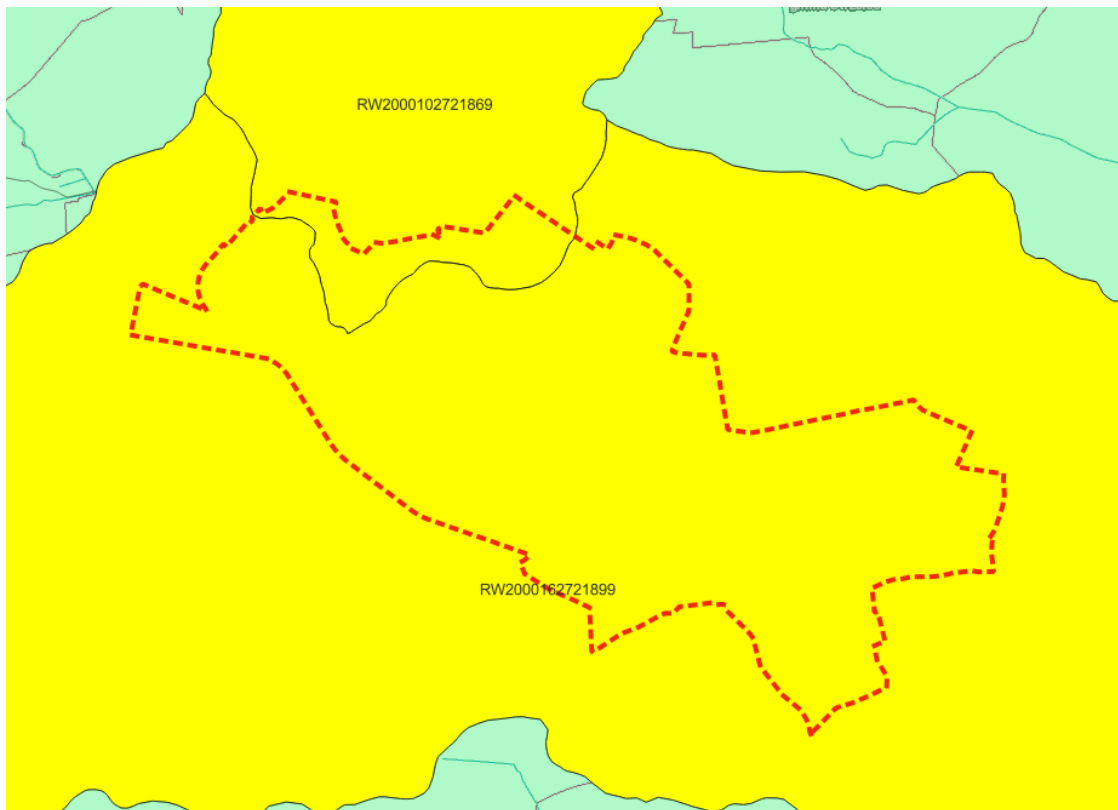
4.4.1.2. Monitoring rzek w rejonie miasta Kutno

Podstawowymi jednostkami gospodarowania wodami są jednolite części wód powierzchniowych (JCWP). Sporządzane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska oceny wód powierzchniowych bazują na sieci punktów pomiarowo-kontrolnych (ppk). Podstawę do jej wyznaczenia na terenie województwa łódzkiego stanowiły opracowane przez KZGW wykazy wód oraz zalecenia i wskazówki Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Zgodnie z ustawą Prawo wodne celem prowadzenia monitoringu wód powierzchniowych jest dostarczenie wiedzy o stanie/potencjale ekologicznym i stanie chemicznym wód powierzchniowych, niezbędnej do gospodarowania wodami w dorzeczach, oceny osiągania celów środowiskowych, podejmowania działań na rzecz poprawy stanu wód oraz ich ochrony przed zanieczyszczeniem. Badania prowadzi się w 6-letnich cyklach Planów Gospodarowania Wodami (PGW).

Zgodnie z podziałem hydrograficznym Polski Kutno położone jest w obrębie regionu wodnego Środkowej Wisły, w obszarze dwóch Jednolitych Części Wód Powierzchniowych:

- Głogowianka – RW2000102721869,
- Ochnia od Miłonki do ujścia – RW2000162721899.

Rysunek 16. JCWP na terenie miasta Kutno

Źródło: opracowanie własne

W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę jednolitych części wód powierzchniowych, które zlokalizowane są na terenie Kutna.

Tabela 22. Charakterystyka JCWP na terenie miasta Kutno

Lp.	Nazwa JCWP	Kod JCWP	Aktualny stan JCWP	Cel środowiskowy - stan/potencjał ekologiczny	Cel środowiskowy - stan chemiczny	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
1	Głogowianka	RW2000102721869	zły stan, posiada umiarkowany potencjał ekologiczny i stan chemiczny poniżej dobrego	umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot ogólny, azot azotanowy, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C (maksymalna dopuszczalna wartość w wodzie: do 2740 µS/cm)]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości)	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona
2	Ochnia od Miłonki do ujścia	RW2000162721899	zły stan, posiada umiarkowany potencjał ekologiczny i stan chemiczny poniżej dobrego	umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C, MIR, MMI]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości)	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), fluoranten(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona

Źródło: Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2023, poz. 300)

Zgodnie z aktualną oceną jakości wód powierzchniowych stan ogólny wszystkich JCWP położonych w obrębie Kutna oceniony został jako zły.

Pomimo umiarkowanego potencjału/stanu ekologicznego ocenę determinuje stan chemiczny rzek poniżej dobrego z uwagi na przekroczenia zawartości takich substancji jak: benzo(a)piren, fluoranten w przypadku Ochni oraz benzo(a)piren w przypadku Głogowianki.

Tabela 23. Ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych na terenie miasta Kutno – w latach 2017-2019

Nazwa JCWP	Klasyfikacja stanu / potencjału ekologicznego			Klasyfikacja stanu chemicznego		Ocena stanu JCWP	
	Rok badań	Klasa	Stan / potencjał ekologiczny	Rok badań	Stan chemiczny	Rok badań	Ocena
Ochnia od Miłonki do ujścia	2019	3	umiarkowany stan ekologiczny	2019	stan chemiczny poniżej dobrego	2019	zły stan wód
Głogowianka	2017	3	umiarkowany potencjał ekologiczny	2017	stan chemiczny poniżej dobrego	2019	zły stan wód

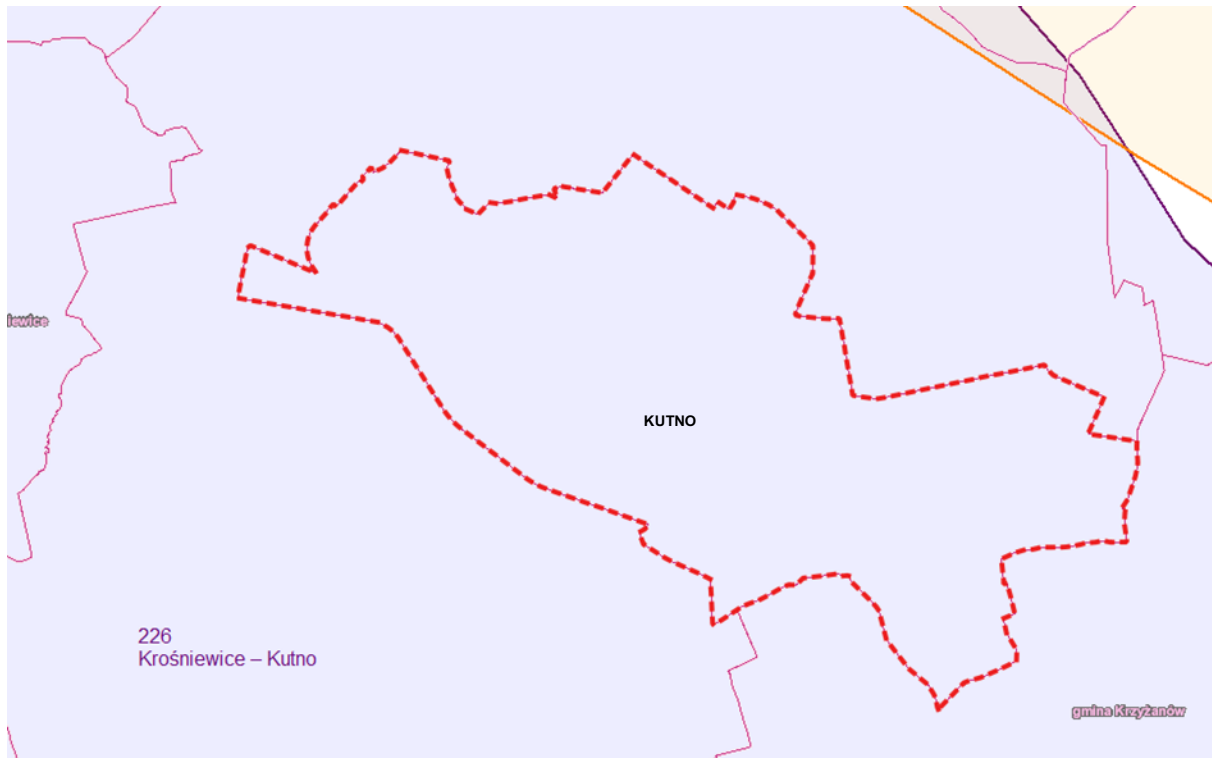
Źródło: Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2019 na podstawie monitoringu (<https://wody.gios.gov.pl/>)

4.4.1.3. Wody podziemne

Na terenie Kutna wyodrębnić można dwa podstawowe poziomy wodonośne:

- poziom jurajski – związany z wapieniami jury górnej. Wody tego poziomu wodonośnego mają charakter szczelinowy, a ich zasobność jest zmienna,
- poziom czwartorzędowy – poziom ten charakteryzuje się dużą nieciągłością i jako poziom przypowierzchniowy jest bardzo wrażliwy na zanieczyszczenie.

Zasoby wód podziemnych są ściśle związane z występowaniem na obszarze Gminy Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP). Kutno leży w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 226 Krośniewice-Kutno.

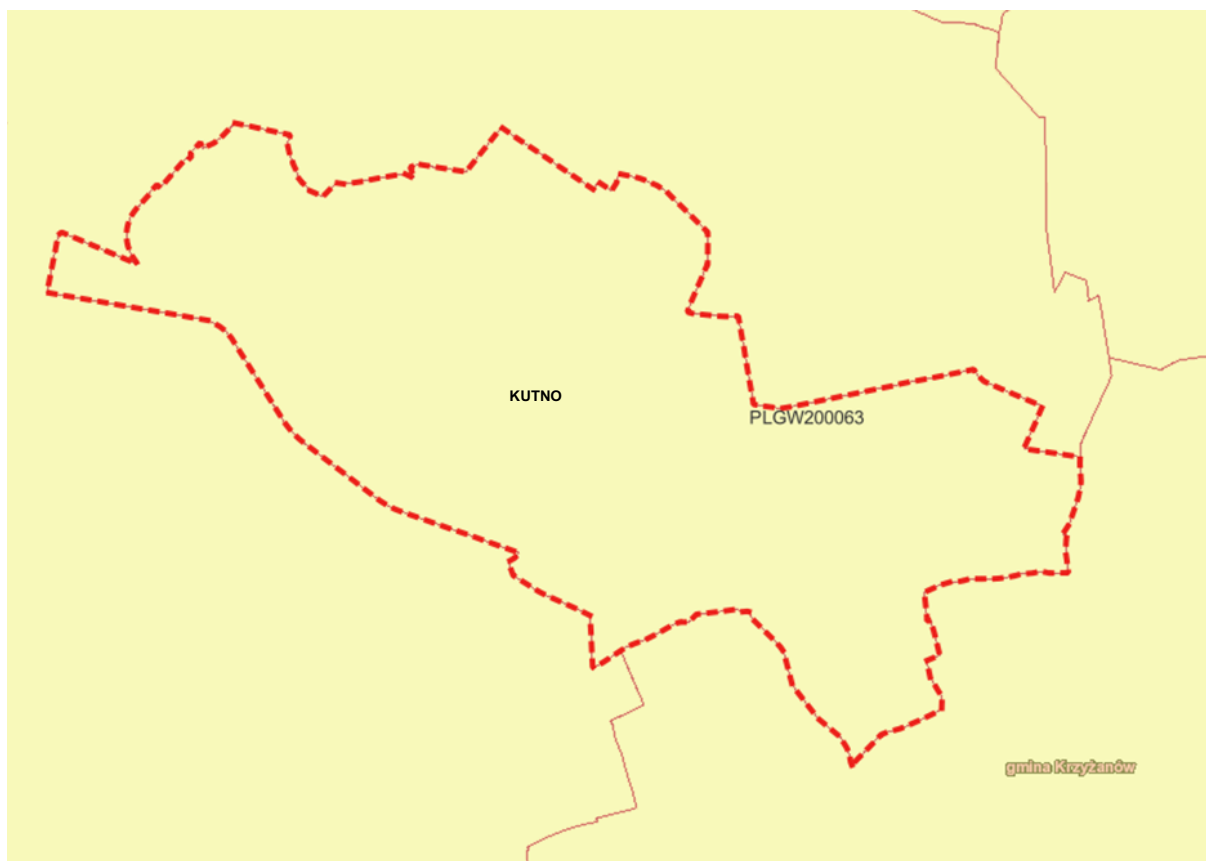
Rysunek 17. Główny Zbiornik Wód Podziemnych na terenie miasta Kutno

Źródło: opracowanie własne

GZWP nr 226 Krośniewice-Kutno

GZWP nr 226 jest położony w południowej części antyklinorium kujawskiego (jednostka tektonicznej Kutno) wchodzącej w skład antyklinorium śródpolskiego. Poziom zbiornikowy tworzą spękane wapienie i margle jury górnej, z reguły izolowane od wodonośnych pięter czwartorzędu i neogenu-paleogenu warstwą glin i ilów o zróżnicowanej miąższości. Całkowita miąższość kompleksu wapieni wynosi ponad 400 m, natomiast miąższość strefy zawodnionej zawiera się z reguły w przedziale 80–150 m. Lokalnie (zwłaszcza w południowej części zbiornika), osady jurajskie znajdują się w kontakcie hydraulicznym z wyżej leżącymi osadami wodonośnymi czwartorzędu i neogenu, tworząc wspólny poziom wodonośny. Wodonośność poziomu jest bardzo zmienna, od bardzo wysokiej w rejonie Kutna do lokalnie bardzo słabej. Jurajski poziom zbiornikowy ma podstawowe znaczenie dla zaopatrzenia ludności w wodę i szczególnie intensywnie eksploatowany jest w rejonie Kutna. Pobór wód podziemnych z poziomu górnourajskiego wynosi łącznie ok. 25 200 m³/d, co stanowi ok. 46% wielkości jego zasobów dyspozycyjnych. Możliwości eksploatacyjne zbiornika są więc jeszcze duże, ale zróżnicowane przestrzennie. Stosunkowo najmniejsze są w intensywnie eksploatowanym rejonie Kutna oraz na obszarze doliny Bzury, zagrożonym ascencją wód zasolonych z głębszych poziomów wodonośnych. Jakość wód zbiornika w rejonach gdzie jest on ujmowany, jest ogólnie dobra i z reguły lepsza niż w poziomach wyżej leżących. Według przyjętej klasyfikacji jakości wód podziemnych (rozp. MŚ z 23 lipca 2008 r.) na obszarze GZWP nr 226 przeważają wody zadowalającej jakości (klasa III). Są to wody, które zalicza się do wód o dobrym stanie chemicznym. Wody dobrej jakości (klasa II) występują na ogół w północnej, mniej zagospodarowanej części zbiornika. Skład chemiczny wód poziomu górnourajskiego wskazuje na kontakt tych wód ze strukturami solnymi, które otaczają omawiany zbiornik. Na obszarze doliny Bzury oraz w rejonach występowania w podłożu permskich wysadów solnych, jakość wód poziomu zbiornikowego jest zagrożona na skutek ascenzyjnego dopływu zasolonych wód. Proponowany obszar ochronny GZWP nr 226 zajmuje łącznie powierzchnię 86,8 km², co stanowi ok. 7,8% powierzchni całego GZWP. Składa się on z 10 odrębnych obszarów o zróżnicowanej powierzchni od 2,0 do 22,1 km² zlokalizowanych w 3 rejonach. Pozostały obszar charakteryzuje się ogólnie dobrymi warunkami naturalnej ochrony poziomu zbiornikowego przed zanieczyszczeniem z powierzchni terenu. Zaproponowane zakazy i nakazy ukierunkowane są na ochronę wód podziemnych przed negatywnymi skutkami działalności rolniczej, nieodpowiednim gospodarowaniem odpadami i ściekami oraz lokalnie działalnością przemysłu. Propozycje te nie zakładają likwidacji istniejących zakładów ani ograniczenia powierzchni produkcji rolnej, a raczej wskazują na wprowadzanie zmian sposobu użytkowania ukierunkowanych na zmianę technologii, ograniczenie emisji itp. Ograniczenia lokalizacyjne dotyczą nowych, uciążliwych inwestycji stanowiących potencjalne zagrożenie dla środowiska, które powinny być wykonywane poza obszarami ochronnymi.

Biorąc pod uwagę podział Polski na jednolite części wód podziemnych obszar miasta znajduje się w obrębie jednej jednolitej części wód podziemnych nr 63 (PLGW200063). JCWPd składa się z siedmiu poziomów wodonośnych rozdzielonych poprzez utwory słabo przepuszczalne miejscowo będących między sobą w więzi hydraulicznej, dwa piętra czwartorzędowe zbudowane są z piasków i żwirów a warstwa wodonośna ma charakter porowy i zalega na głębokościach 0-15 m (Poziom Q1) oraz 20-45 m (Poziom Q2). Piętro paleogeńsko-neogeńskie budują piaski, a warstwa wodonośna ma charakter porowy a warstwa wodonośna występuje na poziomach 20-120 m. Piętro kredowe zbudowane jest z kredy piszącej, margli i wapienie (poziom kredy górnej) oraz piasków (poziom kredy dolnej) warstwy wodonośne występują na głębokości od 15 ->120 m. Piętro jurajskie zbudowane jest z utworów takich jak wapienie i margle (poziom jury górnej) oraz piaski i piaszkowce (poziom jury środkowej i dolnej) głębokość występowania warstw wodonośnych wynosi 2-220 m (poziom jury górnej) 22-400, poziom jury środkowej i dolnej nie jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Rysunek 18. Jednolite części wód podziemnych (JCWPd) na terenie miasta Kutno

Źródło: <http://epsh.pgi.gov.pl> (dostęp 03.10.2023 r.)

4.4.1.4. Monitoring wód podziemnych

Celem monitoringu jakości wód podziemnych jest dostarczenie informacji o stanie chemicznym wód, śledzenie jego zmian oraz sygnalizacja zagrożeń, na potrzeby zarządzania zasobami wód podziemnych i oceny skuteczności podejmowanych działań ochronnych związanych z osiągnięciem dobrego stanu ekologicznego, określonego przez Ramową Dyrektywę Wodną (RDW).

Oceny stanu chemicznego w jednolitych częściach wód podziemnych (JCWPd) i w poszczególnych punktach badawczych dokonano w 2020 roku, w oparciu o Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. z 2019 roku, poz. 2148), które wyróżnia pięć klas jakości wód:

- klasa I – wody bardzo dobrej jakości,
- klasa II – wody dobrej jakości,
- klasa III – wody zadowalającej jakości,
- klasa IV – wody niezadowalającej jakości,
- klasa V – wody złej jakości.

Oraz dwa stany chemiczne wód ocenione na podstawie średniej wartości poszczególnych wskaźników ze wszystkich punktów zlokalizowanych w analizowanej JCWPd:

- stan dobry (klasy I, II i III),
- stan słaby (klasy IV i V).

Na terenie Kutna w latach 2019-2021 nie przeprowadzono badania jakości wód podziemnych.

Według wcześniejszych badań prowadzonych na podstawie I Planu gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły stan wód podziemnych zlokalizowanych w obrębie miasta, zarówno chemiczny jak i ilościowy został określony jako dobry. JCWPd została określona jako nie zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego, jakim jest utrzymanie dobrego stanu chemicznego i dobrego stanu ilościowego.

4.4.1.5. Ochrona przed powodzią oraz skutkami suszy

Według Prawa wodnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1478) przez powódź rozumie się czasowe pokrycie przez wodę terenu, który w normalnych warunkach nie jest pokryty wodą, wywołane przez wezbranie wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach oraz od strony morza, z wyłączeniem pokrycia przez wodę terenu wywołanego przez wezbranie wody w systemach kanalizacyjnych.

Główne zagrożenie powodziowe jest wywoływane dużą prędkością płynącej wody i jej energią, która powoduje niszczenia ciężkiej zabudowy koryt (opaski, mury, progi), a także budowli nad korytem rzek, takich jak kładki, przepusty, mosty i in. Przyczyną podtopień i powodzi są na ogół:

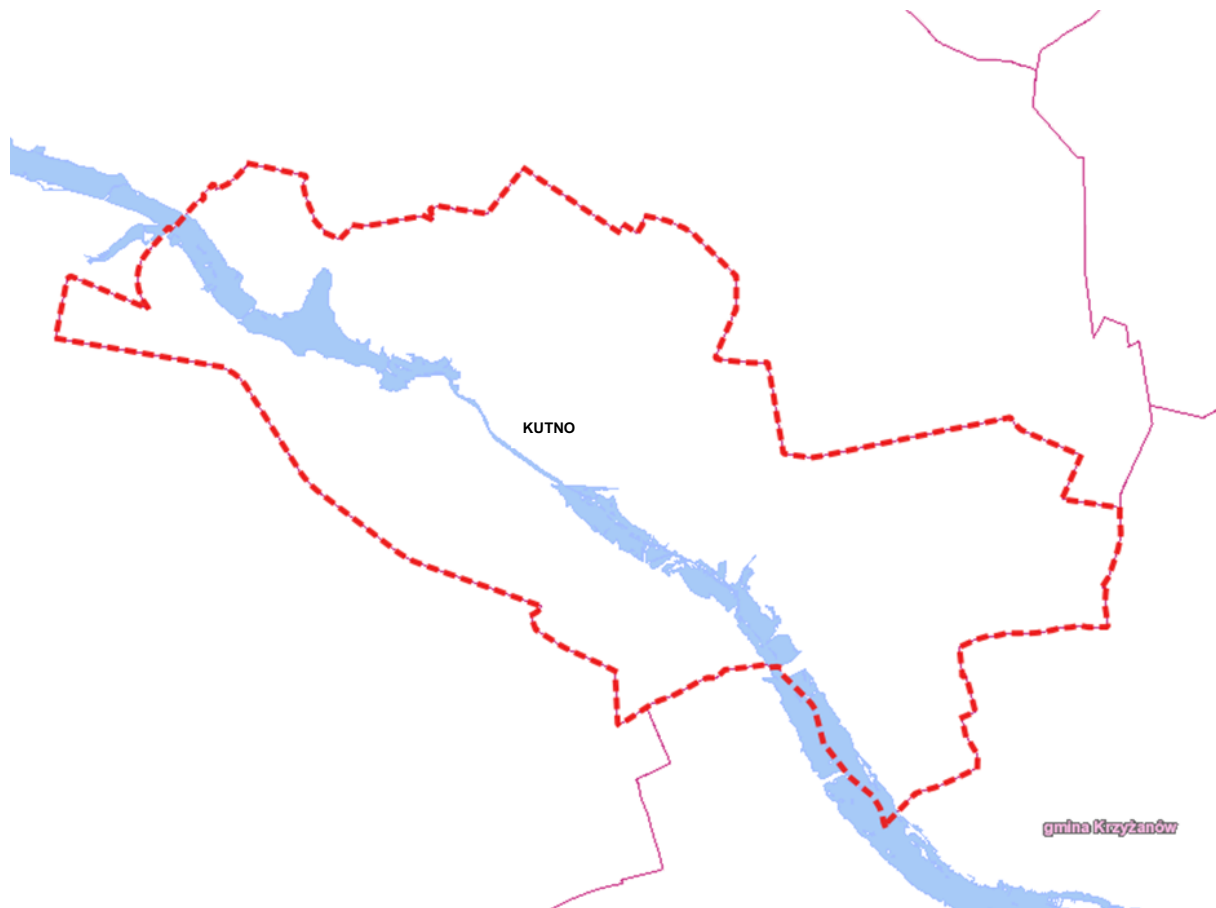
- bardzo intensywne opady burzowe (określane, jako oberwanie chmury), obejmujące najczęściej niewielkie obszary o dużych nachyleniach zboczy, powodujące gwałtowne i krótkotrwałe (do kilku godzin) lokalne wezbrania wód,
- opady rozlewne tj. trwające kilka dni opady o wysokim natężeniu (od kilkudziesięciu do 100 mm w ciągu doby), obejmujące większą część zlewni.

Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 roku Prawo wodne, przez obszary szczególnego zagrożenia powodzią rozumie się:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% (1 raz na 100 lat),
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% (1 raz na 10 lat),
- obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, powstałe w sposób naturalny na gruntach pokrytych wodami powierzchniowymi, stanowiące działki ewidencyjne.

Za działania związane z ochroną przeciwpowodziową odpowiada, zgodnie z ustawą Prawo wodne, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, które jest również odpowiedzialne za prowadzenie działań informacyjnych i koordynację w razie powodzi lub suszy na podległym terenie.

Na lata 2016–2022 został zaplanowany projekt pn.: „Przegląd i aktualizacja map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego”. Opracowane Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego dostępne na Hydroportalu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Rysunek 19. Mapa zagrożeń powodziowych na terenie Miasta Kutno – raz na sto lat
Źródło: opracowanie własne

Zgodnie z przedstawioną mapą obszar zagrożenia powodziowego obejmuje tereny bezpośrednio sąsiadujące z rzeką Ochnią oraz częściowo rzeką Głogowianką. Są to w większości tereny łąk, pozbawione zabudowy.

W celu zapobiegania wystąpienia zjawiska powodzi koryto rzeki wyposażone jest w pas wałów przeciwpowodziowych o długości 2,073 km.

Nietechnicznym sposobem zapobiegania skutkom powodzi jest uwzględnianie występowania powodzi na określonych terenach w planach zagospodarowania przestrzennego i wprowadzanie w nich odpowiednich zapisów zapobiegających zagospodarowaniu tych terenów. Większość terenów sąsiadująca z rzeką Ochnią objęta jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

W latach 2018-2022 Rada Miasta Kutno uchwaliła dwa miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, obejmujące tereny zlokalizowane wzdłuż koryta rzeki Ochni, tj.

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w Kutnie przy ul. Lotniczej uchwalony uchwałą nr XXXVII/342/21 Rady Miasta Kutno z dnia 27 kwietnia 2021 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego 2021 r. poz. 2672),
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w Kutnie przy ul. Raszewskiej uchwalony uchwałą nr XLVII/415/21 Rady Miasta Kutno z dnia 23 listopada 2021 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2021 r. poz. 6726).

W planach tych zostały wyznaczone obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz wskazane obostrzenia dotyczące zagospodarowania wynikające z występowaniem tych terenów.

W związku z występowaniem zagrożenia powodzią na terenie miasta znajduje się Magazyn Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej, zlokalizowany w budynku Urzędu Miasta Kutno, Plac Marszałka Józefa Piłsudskiego nr 18, w zasobach którego znajdują urządzenia i narzędzia niezbędne w przypadku wystąpienia powodzi m.in.: worki do piasku, plandeki, zapory przeciwpowodziowe, motopompy, węże strażackie, agregat prądotwórczy.

Wszelkie braki związane z rozdysponowaniem wyposażenia są na bieżąco uzupełniane, jak również magazyn jest dodatkowo w miarę posiadanych możliwości doposażany zgodnie z potrzebami.

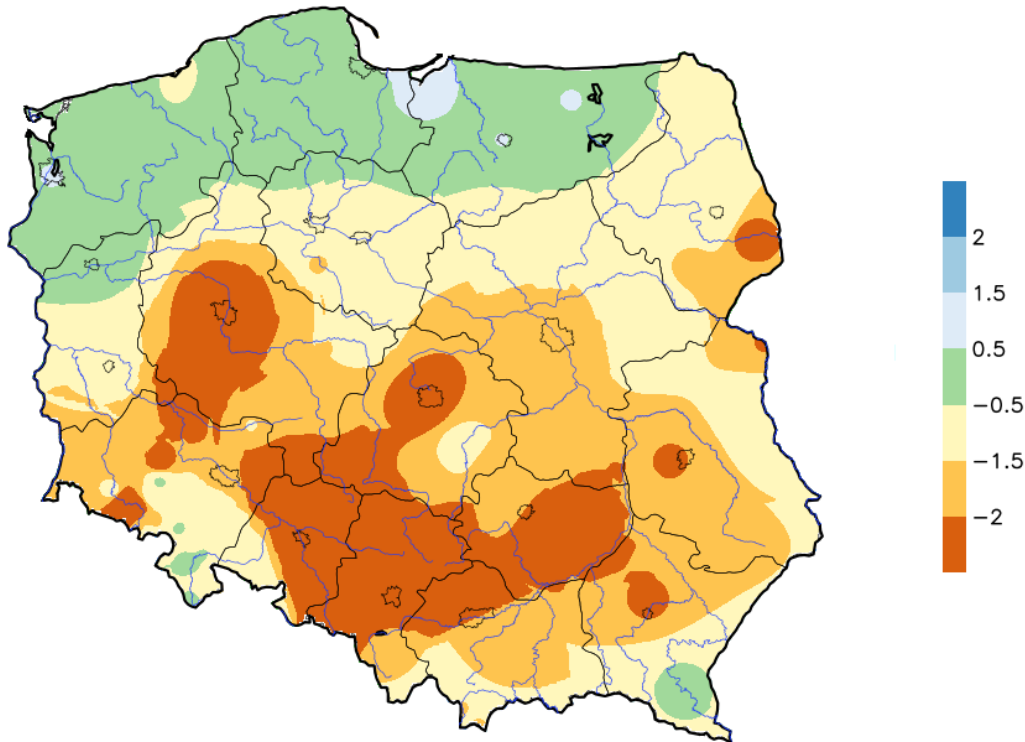
Gospodarka wodna to również działania ukierunkowane na przeciwdziałanie negatywnym skutkom suszy. Najszerszy zakres wrażliwości na różne rodzaje suszy przypisano do sektora rolnictwa oraz środowiska i zasobów przyrodniczych.

Z uwagi na warunki meteorologiczne i klimatyczne, problemy rolnicze, warunki hydrologiczne i skutki gospodarcze suszę podzielono na – suszę atmosferyczną, glebową, hydrologiczną i hydrogeologiczną:

- susza atmosferyczna – okres trwający na ogół od miesięcy do lat, w którym dopływ wilgoci do danego obszaru spada poniżej stanu normalnego w danych warunkach klimatycznych uwilgotnienia;
- susza glebowa (rolnicza) – okres, w którym wilgotność gleby jest niedostateczna do zaspokojenia potrzeb wodnych roślin i prowadzenia normalnej gospodarki w rolnictwie;
- susza hydrologiczna – okres, gdy przepływy w rzekach spadają poniżej przepływu średniego, a w przypadku przedłużającej się suszy atmosferycznej obserwuje się znaczne obniżenie poziomu zalegania wód podziemnych prowadząca do suszy hydrogeologicznej.

Przedziały ostrości suszy atmosferycznej (wartości SPI) określa 4 stopniowa skala:

- normalny (0,5 ÷ -0,5),
- umiarkowanie suchy (-0,5 ÷ -1,5),
- bardzo suchy (-1,5 ÷ -2),
- ekstremalnie suchy (≤ -2).

Rysunek 20. Rozkład przestrzenny wartości SPI na terenie kraju w czerwcu 2019 roku

Źródło: <http://posucha.imgw.pl>

Na terenie Kutna przedział ostrości suszy atmosferycznej w czerwcu 2019 roku wyniósł (-1,5 ÷ -2) tj. bardzo suchy.

W Planie Przeciwdziałania Skutkom Suszy Stopień zagrożenia suszą na terenie całego kraju został określony w 4-stopniowej skali:

- słabo zagrożone (klasa I),
- umiarkowanie zagrożone (klasa II),
- silnie zagrożone (klasa III),
- ekstremalnie zagrożone (klasa IV).

Zgodnie z PPSS cały obszar Miasta zakwalifikowano do terenów silnie zagrożonych wystąpieniem suszy (klasa III).

4.4.2. Analiza SWOT

Gospodarowanie wodami	
MOCNE STRONY czynniki wewnętrzne	SLABE STRONY czynniki wewnętrzne
<p>dobra jakość wód podziemnych</p> <p>zidentyfikowane tereny zagrożone powodziami</p>	<p>zły stan ogólny wód powierzchniowych</p> <p>wpływ zanieczyszczenia spoza terenu gminy na stan czystości wód</p> <p>zagrożenie powodziowe</p> <p>mała liczba zbiorników wodnych</p>
SZANSE czynniki zewnętrzne	ZAGROŻENIA czynniki zewnętrzne
<p>dobra współpraca administratorami cieków wodnych w zakresie ich utrzymania</p> <p>rozbudowa systemów przeciwpowodziowych</p> <p>rozwój systemów zwiększających retencję wodną</p> <p>budowa zbiorników wodnych</p> <p>dostępność funduszy zewnętrznych na inwestycje związane ze zwiększeniem retencji wodnej i zapobieganiem skutkom suszy</p>	<p>Nasilanie się zjawisk ekstremalnych wynikających ze zmian klimatu</p> <p>zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych</p> <p>zagrożenia skutkami suszy</p> <p>brak środków finansowych na realizację inwestycji</p>

Źródło: opracowanie własne

4.4.3. Cele i zadania środowiskowe w zakresie gospodarowania wodami

Zgodnie z aktualizacją Planu Gospodarowania Wodami, stan JCWP przepływających przez Kutno oceniono jako zły, mimo że w stan/potencjał ekologiczny został oceniony jako umiarkowany to końcowa ocena była determinowana przez ocenę stanu chemicznego wód.

Stan wód podziemnych zlokalizowanych w obrębie Kutna zarówno chemiczny jak i ilościowy został określony jako dobry. JCWPd została określona jako nie zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego.

Czynniki wpływającymi na stan wód powierzchniowych i podziemnych są głównie czynniki naturalne jak brak opadów i okresy wysokich temperatur, sprzyjające zwiększaniu poziomu zanieczyszczeń w wodach oraz antropogeniczne, związane z prowadzoną działalnością i codziennym życiem. Głównym celem w dotyczącym stanu wód podziemnych i powierzchniowych jest niedopuszczenie do pogorszenia się ich stanu ilościowego i jakościowego oraz poprawa jakości wód. Realizowane to może być poprzez ograniczenie wpływów powierzchniowych z pól rolnych czy dróg oraz zmniejszenie presji komunalnej, obejmującej zapobieganie odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu i wód oraz realizowanej przez rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej na terenie miasta czy kontrolę eksploatacji bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe, stanowiących potencjalne źródło zanieczyszczeń środowiska gruntowo-wodnego.

W Kutnie obserwuje się niewielką ilość cieków wodnych oraz zbiorników wód stojących, które nie ograżają istotnej roli w sieci hydrologicznej miasta. Z uwagi na to oraz uwzględniając, że miasto narażone jest na występowanie zjawiska powodzi i lokalnych podtopień a równocześnie stanowi obszar objęty zagrożeniem występowania suszy, kolejnym celem jest rozwój infrastruktury hydrologicznej w postaci większych jak też niewielkich zbiorników i oczek wodnych, realizowanych w ramach zwiększania retencji wodnej i błękitno-zielonej infrastruktury. Pozwoli to na zwiększenie zasobów wodnych miasta jak też stanowić będzie zabezpieczenie przeciwpowodziowe, w przypadkach występowania skutków deszczy nawalnych. Małe zbiorniki wodne oraz infrastruktura taka jak muldy chłonne, rowy, ogrody deszczowe pozwolą na zatrzymanie wód opadowych, poprawę lokalnego bilansu wodnego i mikroklimatu, jak też zapewnią utrzymanie czy zwiększenie bioróżnorodności terenu.

Do działań aktywnych przeciwdziałających skutkom powodzi należą też prace utrzymaniowe rzek i zbiorników wodnych, bieżące remonty budowli regulacji rzek i potoków, stała konserwacja i renowacja przepustów, rowów i innych urządzeń odprowadzających wodę lub zabezpieczających odpływ, utrzymywanie wałów przeciwpowodziowych. Za działania te odpowiadają właściciele lub korzystający z infrastruktury wodnej i obiektów hydrotechnicznych.

Innym kierunkiem działań jest też wspieranie drużyn ratowniczych w sprzęt niezbędny do efektywnego prowadzenia akcji przeciwpowodziowej, w tym wyposażenie magazynów ochrony przeciwpowodziowej.

W harmonogramie realizacji zadań własnych i monitorowanych zamieszczono też zadania dotyczące prowadzenia monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych, działania edukacyjne, propagujące i upowszechniające

wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony i retencjonowania wód, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży.

4.5. Gospodarka wodno-ściekowa

4.5.1. Opis stanu obecnego

4.5.1.1. Zaopatrzenie w wodę

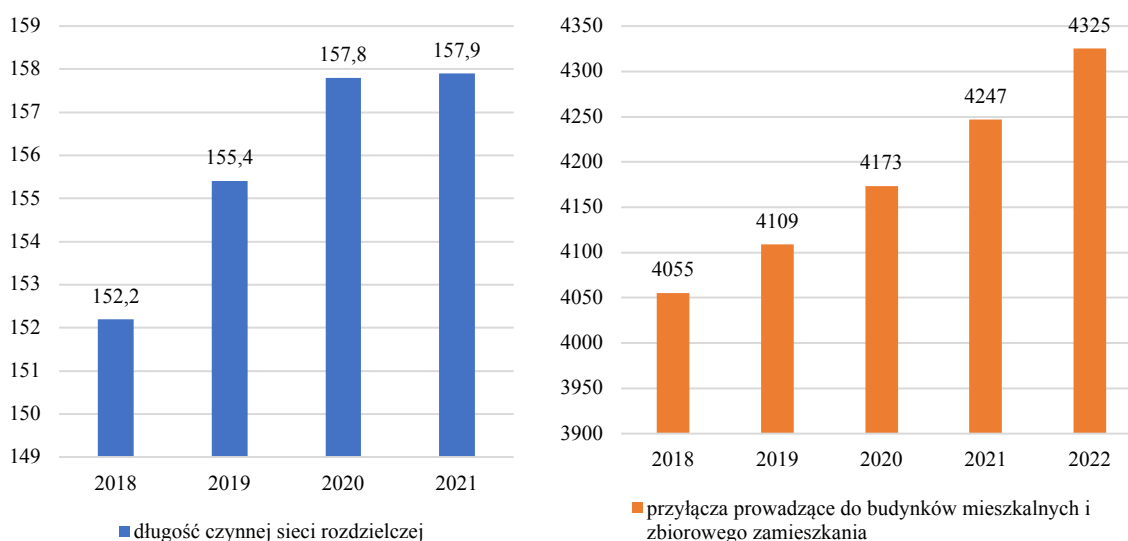
Poborem, uzdatnianiem i dystrybucją wody na terenie miasta zajmuje się Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., z siedzibą w Kutnie, przy ul. Przemysłowej 4. Pobór wód odbywa się z wykorzystaniem:

- Stacji Uzdatniania Wody: Kutno – Graniczna, zlokalizowanej przy ul. Granicznej 13 – jest to ujęcie wód podziemnych z utworów górnourajskich, gdzie pobór wód odbywa się poprzez 5 studni głębinowych. Maksymalny godzinowy poboru wody wynosi 600,0 m³/h.
- Doraźnego Ujęcia Wody: Kutno – Skłęczki, zlokalizowanego przy ul. Metalowej 4 – jest to ujęcie wód podziemnych z utworów górnourajskich, gdzie pobór wód odbywa się poprzez 2 studnie głębinowe. Maksymalny godzinowy poboru wody wynosi 400,0 m³/h
- Studni awaryjnych zlokalizowanych przy ulicy Kasztanowej, Wilczej i Pułaskiego – są to ujęcia wód podziemnych dla potrzeb awaryjnego zaopatrzenia ludności w wodę – studnia nr 1 ujmuje wodę z utworów górnourajskich, studnia nr 2 ujmuje wodę z utworów jurajskich, studnia nr 3 ujmuje wodę z utworów czwartorzędowych.

Według danych PWiK Sp. z o.o. dobowa produkcja wody wynosi średnio około 8 500 m³ dla SUW i około 2 700 m³ dla DUW. W latach 2018-2022 do sieci wodociągowej wtłoczono:

- w 2018 roku – 4 002,8 dam³⁵
- w 2019 roku – 4 093,9 dam³
- w 2020 roku – 3 873,9 dam³
- w 2021 roku – 4 087,7 dam³
- w 2022 roku – 3 665,7 dam³

Długość sieci wodociągowej na koniec 2022 roku wynosiła 159,76 km. Stopień zwodociągowania miasta na dzień 31.12.2022 r. wynosi 95,65%. Na terenie miasta łącznie znajdowało się 4 907 przyłączy wodociągowych, a z sieci wodociągowej korzystało 40 807 mieszkańców.

Rysunek 21. Długość czynnej sieci rozdzielczej (km) w latach 2018-2021* oraz liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zamieszkania zbiorowego w latach 2018-2022

* brak danych za rok 2022 w GUS

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BDL, 2023

⁵ 1 dam³ = 100m³

Działania inwestycyjne realizowane w latach 2018-2022

Tabela 24. Działania inwestycyjne sieci wodociągowej w latach 2018-2022 na terenie miasta Kutno

Lp.	Nazwa realizowanego zadania	Długość [mb]	Koszt zadania [zł]
ROK 2018			
1	Budowa sieci wodociągowej w ul. Malinowej	108,50	49 438,30
2	Budowa sieci wodociągowej w ul. 3 Maja	287,00	206 287,89
3	Budowa sieci wodociągowej w ul. Jastrzębiej	113,05	69 459,00
4	Budowa sieci wodociągowej w ul. Sokolej	271,00	80 605,49
5	Budowa sieci wodociągowej w ul. Wituszyńskiego	163,50	124 199,00
ROK 2019			
1	Budowa sieci wodociągowej w ul. Tomusza Klepy, w ul. Fijałkowskich	571,60	119 804,88
2	Budowa sieci wodociągowej w ul. Złotych Kłosów	194,70	119 804,88
3	Budowa sieci wodociągowej w ul. Zbozowej	168,60	106 995,28
4	Budowa sieci wodociągowej w ul. Północnej	474,00	279 633,41
5	Budowa sieci wodociągowej w ul. Rychtelskiego	259,55	287 659,33
6	Budowa sieci wodociągowej w ul. Porzeczkowej	165,00	45 369,25
7	Budowa sieci wodociągowej w ul. Jesiennej	1040,00	494 635,29
8	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Maczka, w ul. Skłodowskiej-Curie	11720	174 498,72
9	Budowa sieci wodociągowej w ul. Zachodniej	166,50	262 190,08
10	Budowa sieci wodociągowej w ul. Skłodowskiej-Curie	345,85	275 670,80
ROK 2020			
1	Budowa sieci wodociągowej w ul. Słonecznej	311,80	121 365,03
2	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Skłęczkowskiej	463,00	345 738,05
3	Budowa sieci wodociągowej w ul. Porzeczkowej	111,60	106 708,38
4	Budowa sieci wodociągowej w ul. Klepy	253,60	70 491,60
5	Budowa sieci wodociągowej w ul. Bukowej, w ul. Objazdowej	170,19	53 438,71
6	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Skłęczkowskiej	462,00	334 724,66
7	Budowa sieci wodociągowej w ul. Rychtelskiego	140,00	60710,63
8	Budowa sieci wodociągowej w ul. Nowowiejskiej	95,50	37 174,01
9	Modernizacja węzłów na sieci wodociągowej w ul. Jesiennej (14 szt.)	-	222 926,23
ROK 2021			
1	Modernizacja węzłów na sieci wodociągowej w ul. Północnej (14 szt.)	-	159 636,21
2	Budowa sieci wodociągowej w ul. Żniwnej	267,65	137 330,97
3	Budowa sieci wodociągowej w ul. Szymborskiej, w ul. Osieckiej	516,00	66 804,62
ROK 2022			
1	Budowa sieci wodociągowej w ul. Rzętkowskiego	830,87	330 497,14
2	Budowa sieci wodociągowej w ul. Porzeczkowej	172,34	59 026,34
3	Budowa sieci wodociągowej w ul. Skłęczkowskiej	272,54	109 738,25

Źródło: Pismo PWiK Sp. z o.o. znak: ETK/P/506/2023

Na lata 2023-2024 zaplanowano realizację 3 zadań inwestycyjnych polegających na:

- budowie sieci wodociągowej w ul. Wrzosowej – koszt realizacji 50 000,00 zł (zadnie zostało zrealizowane w 2023 roku),
- budowie zbiorników retencyjnych na Stacji Uzdatniania Wody – Doraźne Ujęcie Wody, ul. Metalowa – I etap - szacunkowy koszt realizacji 1 000 000,00 zł,
- budowie zbiorników retencyjnych na Stacji Uzdatniania Wody ul. Metalowa – II etap – szacunkowy koszt realizacji 1 050 000,00 zł.

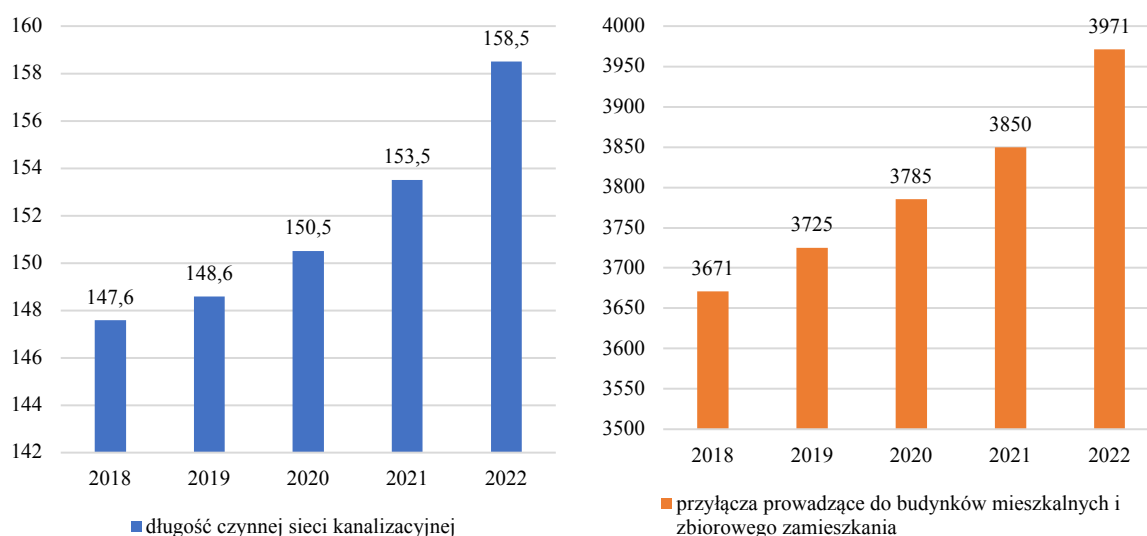
Jakość wody przeznaczonej do spożycia na terenie miasta Kutno

Nadzór nad jakością wody w mieście sprawuje Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kutnie. Przed dostarczeniem odbiorcom woda musi spełniać zapisy określone w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. 2017 poz. 2294), w tym m.in. dopuszczalne stężenia parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych oraz metodykę badań jakości wody. PWiK w Kutnie w ramach kontroli wewnętrznej cyklicznie przeprowadza takie badania.

4.5.1.2. Odbiór ścieków

Odbiorem ścieków komunalnych i przemysłowych wytwarzanych na terenie Kutna, zajmuje się również Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Zgodnie z informacją przekazaną przez PWiK długość sieci kanalizacji sanitarnej na koniec 2022 roku na terenie miasta wynosiła 149,072 km. Stopień skanalizowania na dzień 31.12.2022 r. wynosi 91,9%. Z sieci kanalizacji sanitarnej korzystało 40 476 osób.

Na poniższych wykresach przedstawiono informacje dotyczące długości sieci kanalizacyjnej oraz przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania, zgodnie z danymi zamieszczonymi w GUS BDL.

Rysunek 22. Długość czynnej sieci kanalizacji (km) oraz liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zamieszkania zbiorowego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BDL, 2023

W latach 2018-2022 odprowadzono:

- w 2018 roku – 5 198,08 dam³,
- w 2019 roku – 4 814,84 dam³,
- w 2020 roku – 5 132,44 dam³,
- w 2021 roku – 5 740,11 dam³,
- w 2022 roku – 5 812,02 dam³.

Działania inwestycyjne realizowane w latach 2018-2022

Tabela 25. Działania inwestycyjne sieci kanalizacji sanitarnej w latach 2018-2022 na terenie miasta Kutno

Lp.	Nazwa realizowanego zadania	Długość [mb]	Koszt zadania [zł]
ROK 2018			
1	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Słowackiego	70,55	290 104,33
2	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Wituszyńskiego	162,20	147 603,14
ROK 2019			
1	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Zachodniej	58,80	78 305,53
ROK 2020			
1	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Bukowej, w ul. Objazdowej	231,33	53 438,71
2	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Gadomskiego	20,80	20 395,74
3	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Piwnej	35,50	32 775,19
4	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Łódzkiej	664,00	288 026,64
5	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Łąkoszyńskiej	190,93	231 734,13
ROK 2021			
1	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Krośniewickiej wraz z przepompownią ścieków	248,28	335 224,74
2	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Narutowicza	810,51	2 691 252,41
3	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Skłodowskiej-Curie	939,00	664 098,68
ROK 2022			
1	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Lelewela	58,49	66 335,42
2	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Komuny Paryskiej	34,50	190 176,64
3	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Klepy	380,40	200 315,35
4	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Fijałkowskich	369,77	188 038,07
5	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Porazińskiej	282,65	205 856,74
6	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Chełmońskiego	463,15	186 920,63
7	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Wrzosowej	775,70	495 900,95
8	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Porzeczkowej wraz z przepompownią ścieków	757,12	446 200,7

Źródło: Pismo PWiK Sp. z o.o. znak: TW 5-50/11/23 z dnia 3 sierpnia 2023r.

Na 2023 rok zaplanowano realizację trzech zadań związanych z kanalizacją sanitarną na terenie miasta polegających na:

- budowie sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Rzętkowskiego – szacunkowy koszt realizacji 515 000,00 zł,
- budowie sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przepompownią ścieków w ul. Gołębiej – szacunkowy koszt realizacji 274 000,00 zł,
- budowie sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Dojazd – szacunkowy koszt realizacji 434 000,00 zł.

Mając na względzie realizację działań służących ochronie środowiska i poprawę gospodarki wodnej Miasto prowadzi program dotacji celowej na dofinansowanie podłączenia budynków do zbiorczego systemu kanalizacyjnego.

W poniższej tabeli zamieszczono dane dotyczące dofinansowań udzielonych w okresie 2018-2022.

Tabela 26. Liczba dotacji na podłączenie budynków do zbiorczego systemu kanalizacyjnego na terenie miasta Kutno

	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba wypłaconych dotacji	14	15	4	24	26
Kwota dotacji [zł]	41591,12	40855,19	12000,00	63024,00	74884,25

Źródło: Urząd Miasta Kutno, 2023

Oczyszczanie ścieków

Za oczyszczanie ścieków na terenie Kutna odpowiedzialna jest Grupowa Oczyszczalnia Ścieków Sp. z o.o., zlokalizowana przy ul. Lotniczej 1 w Kutnie. Jest to mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia z technologią opartą na metodzie osadu czynnego, pracującą w systemie wielofazowego zintegrowanego usuwania związków węgla, azotu i fosforu. Ścieki dostarczane są do oczyszczalni kanalizacją sanitarną oraz dowożone wozami asenizacyjnymi do punktu zlewnego oczyszczalni.

Przepustowość oczyszczalni:

- średnia [m^3/d]: 17 000,
- maksymalna [m^3/d]: 21 000,
- maksymalna roczna [m^3/rok]: 6 219 600.

Oczyszczalnia funkcjonuje od roku 1994. Pierwotnie ścieki oczyszczane były w dwóch bioreaktorach typu Biooxyblok.

Wraz z rozwojem infrastruktury komunalnej miasta, rozwojem strefy ekonomicznej, jak i zmieniającymi się przepisami w zakresie oczyszczania ścieków nastąpiła potrzeba rozbudowy oczyszczalni. W roku 2004 wybudowano dodatkowy piaskownik, bioreaktor z centralnym osadnikiem wtórnym i grawitacyjny zagęszczacz osadów ściekowych. W 2008 roku zakończona została modernizacja bioreaktorów typu Biooxyblok polegająca na zmianie systemu natleniania ścieków z zastosowaniem wgłębnego drobnopęcherzykowego napowietrzania.

Po rozbudowie oczyszczalni, współfinansowanej przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko, w kwietniu 2015 r. do eksploatacji został oddany czwarty bioreaktor. Obecnie w ciągu mechanicznego napowietrzania ścieków pracują dwie gęste kraty schodkowe i dwa piaskowniki. Po piaskownikach ścieki wpływają do czterech bioreaktorów z wydzielonymi komorami dla poszczególnych faz biologicznego procesu oczyszczania. Oczyszczalnia przyjmuje na swoje urządzenia ścieki bytowe, przemysłowe, opadowe oraz nieczystości płynne dowożone do punktu zlewnego zlokalizowanego na terenie GOŚ.

Ścieki oczyszczone odprowadzane są do odbiornika, którym jest rzeka Ochnia i spełniają kryteria oczyszczalni o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) powyżej 100 000. Powstające w procesie oczyszczania ścieków osady są wstępnie zagęszczane w trzech grawitacyjnych zagęszczaczach, odwadnianie na prasach i higienizowane wapnem palonym, po czym przekazywane zewnętrznemu odbiorcy w celu poddania przetworzeniu.

Porównanie maksymalnej wydajności oczyszczalni z ilością ścieków oczyszczanych w ciągu roku wskazuje na dużą rezerwę mocy technologicznych oczyszczalni zapewniającą bezproblemowy proces oczyszczania ścieków, nawet w przypadku istotnego zwiększenia ich ilości (wynikającego np. z budowy lub rozbudowy kolejnych zakładów przemysłowych).

Rysunek 23. Grupowa Oczyszczalnia Ścieków w Kutnie

Źródło: <https://kutno.net.pl/promowane/grupowa-oczyszczalnia-sciekow-sp-z-oo-wczoraj-dzisiaj-jutro-rozmowa-z-prezesem-zarzadu-krzysztofem-mikolajczykiem/42ICKtx1smugfuXN7SbA> (dostęp 15.09.2023)

Tabela 27. Ilość ścieków w miesiącu dostarczanych do oczyszczalni ścieków

Rok	Średnia dobowa ilość ścieków [m ³]		
	Dopływające siecią kanalizacyjną	Dowożona taborem asenizacyjnym	SUMA
2021	15726	187	15913
2022	16327	198	16525

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOŚ

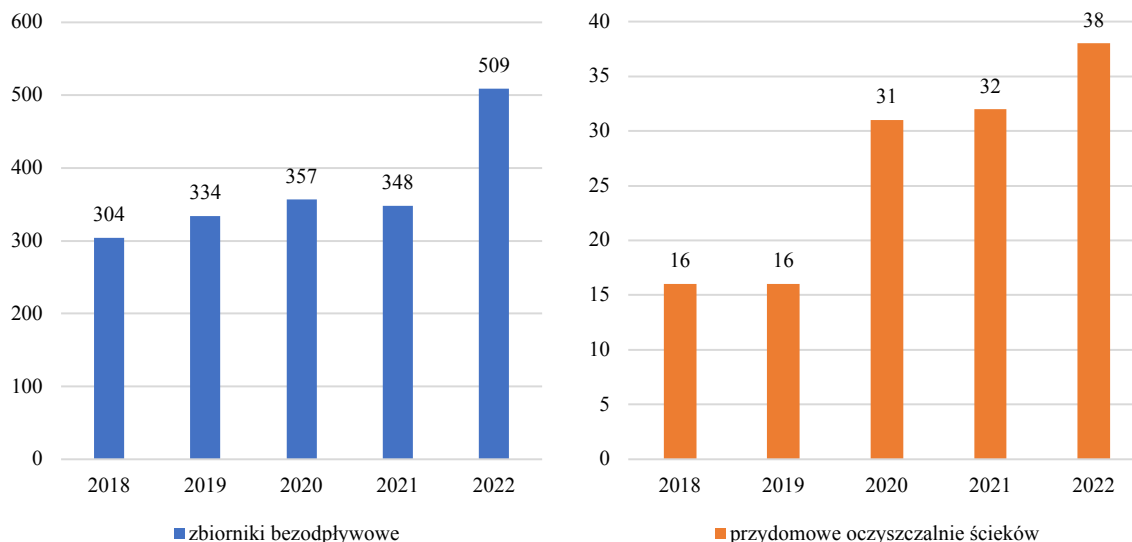
Tabela 28. Parametry oczyszczania ścieków

Parametr	Rok					
	2021			2022		
	dopływ	odpływ	% redukcji	dopływ	odpływ	% redukcji
BZT5 (mgO ₂ /l)	459,17	2,5	99,5	635	1,54	99,8
CHZT (mgO ₂ /l)	970,21	28,96	97,0	1202,79	32,75	97,3
Zawiesina ogólna (mg/l)	455,83	3,26	99,3	537,5	2,15	99,6
Azot ogólny (mgN/l)	76,37	3,66	95,2	91,95	3,49	96,2
Fosfor ogólny (mgP/l)	13,78	0,206	98,5	12,32	0,183	98,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOŚ

Mieszkańcy niepodłączeni do kanalizacji sanitarnej korzystają ze zbiorników bezodpływowych (szamb) i przydomowych oczyszczalni ścieków. Zgodnie z informacją przekazaną przez Urząd Miasta Kutno na terenie miasta znajduje się 64 przydomowych oczyszczalni ścieków oraz 429 zbiorników bezodpływowych (dane na luty 2024).

Na poniższych wykresach przedstawiono liczbę szamb oraz przydomowych oczyszczalni ścieków zgodnie z danymi zamieszczonymi w BDL GUS.

Rysunek 24. Liczba zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie miasta Kutno

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BDL, 2023

Odbiór nieczystości od mieszkańców korzystających ze zbiorników bezodpływowych realizowany jest przez podmioty posiadające zezwolenie Prezydenta Miasta na odbiór i transport nieczystości ciekłych. Obecnie w ewidencji Urzędu Miasta znajduje się 15 tego typu podmiotów.

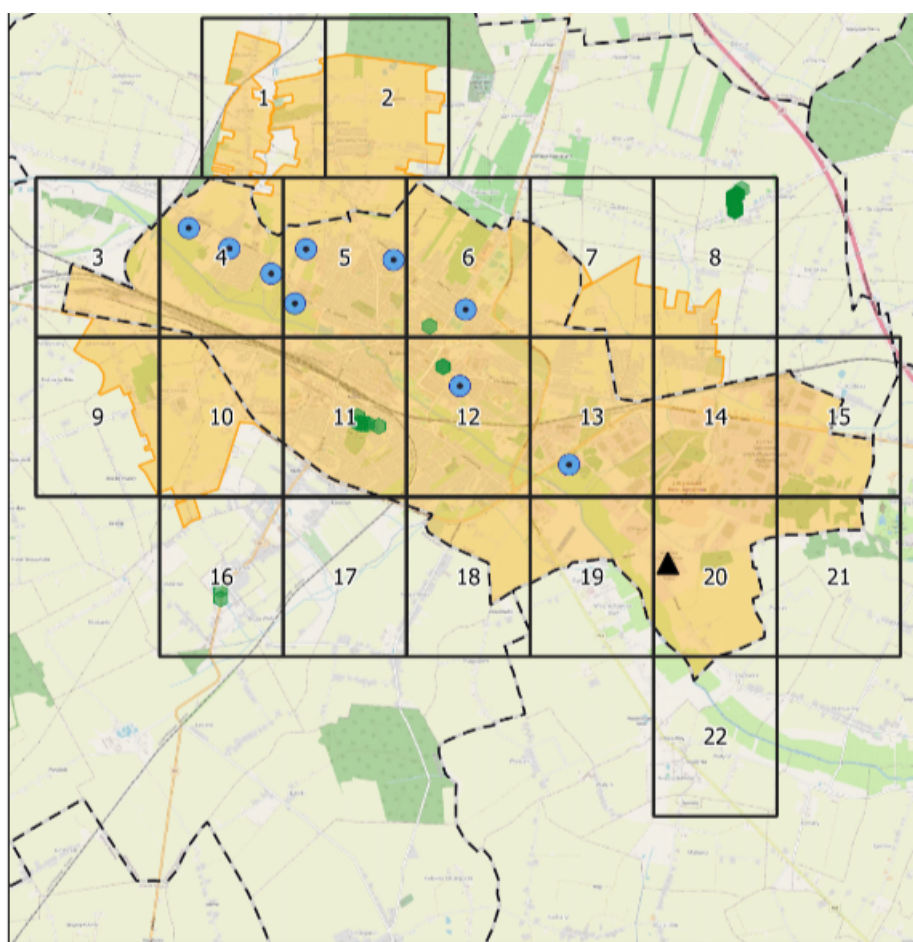
W celu wypełnienia zobowiązań Rzeczypospolitej Polskiej, przyjętych w Traktacie Akcesyjnym Polski do Unii Europejskiej, w części dotyczącej dyrektywy 91/271/EWG w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych, został sporządzony przez Ministra Środowiska, a następnie zatwierdzony przez Rząd RP w dniu 16 grudnia 2003 r.,

Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK), który określa plan inwestycyjny w dziedzinie gospodarki wodno-ściekowej, jaki musi zostać zrealizowany przez Polskę, aby osiągnąć wymagane efekty ekologiczne. Celem Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami. Program koordynuje działania gmin i przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych w realizacji infrastruktury sanitarnej na ich terenach. Na potrzeby realizacji KPOŚK tworzy się tzw. aglomeracje, które oznaczają teren, na którym zaludnienie lub działalność gospodarcza są wystarczająco skoncentrowane, aby ścieki komunalne były zbierane i przekazywane do oczyszczalni ścieków albo końcowego punktu zrzutu tych ścieków.

Teren miasta Kutno objęty jest Aglomeracją Kutno przyjętą uchwałą nr LXXVI/694/23 Rady Miasta Kutno z dnia 7 listopada 2023r. w sprawie wyznaczenia Aglomeracji Kutno.

W skład aglomeracji wchodzi: Gmina Miasto Kutno i część Gminy Kutno.

Jest to aglomeracja o równoważnej liczbie mieszkańców RLM – 151 694, z jedną oczyszczalnią ścieków komunalnych – Grupową Oczyszczalnią Ścieków w Kutnie.

Podkład mapowy: OpenStreetMap

Legenda

● pomniki przyrody	▲ oczyszczalnia ścieków	granice aglomeracji
● ujęcia wody	granice gmin	

Rysunek 25. Aglomeracja Kutno

Źródło: Uchwała nr LXXVI/694/23 Rady Miasta Kutno z dnia 7 listopada 2023r. r. w sprawie wyznaczenia Aglomeracji Kutno

Kanalizacja deszczowa

Miasto posiada zorganizowany system odprowadzania wód opadowych i roztopowych. Wody podprowadzane są kanalizacją deszczową oraz powierzchniowo. Łączna długość kanalizacji deszczowej na terenie miasta wynosi 67,03 km. Odbiornikiem wód opadowych i roztopowych zbieranych przez sieć jest głównie przepływająca przez

miasto rzeka Ochnia, do której wody opadowe kierowane są 14 wylotami, w tym ośmioma z części północnej i sześcioma z części południowej. Jeden wylot odprowadza wody do rzeki Głogowianki. Odbiornikami wód opadowych i roztopowych jest również sieć rowów melioracyjnych, zwłaszcza w przypadku terenów położonych w Kutnowskiej Strefie Przemysłowej. W celu zapewnienia odpowiedniej jakości odprowadzanych wód opadowych, kolektory kanałów deszczowych wyposażone są w urządzenia podczyszczające, tj. separatory substancji ropopochodnych oraz osadniki do usuwania zawieszin. Zakłady przemysłowe odprowadzają wody opadowe ze swoich terenów najczęściej poza systemem miejskiej kanalizacji deszczowej, na podstawie posiadanych pozwoleń.

4.5.2. Analiza SWOT

Gospodarka wodno-ściekowa	
MOCNE STRONY czynniki wewnętrzne	SŁABE STRONY czynniki wewnętrzne
<p>nowoczesna oczyszczalnia ścieków istnienie rezerw wydajności oczyszczalni wysoki stopień zwodociągowania gminy wysoki stopień skanalizowania gminy rozbudowa systemów kanalizacyjnych i wodociągowych wsparcie podłączeń do systemu kanalizacji sanitarnej wyposażenie kanalizacji miejskiej w systemy oczyszczania wód opadowych</p>	<p>duża liczba zbiorników bezodpływowych występowanie na terenie miasta wodochłonnego przemysłu</p>
SZANSE czynniki zewnętrzne	ZAGROŻENIA czynniki zewnętrzne
<p>rozwój nowych technologii w przemyśle, ograniczających zużycie wody i powstawanie ścieków. środki finansowe na modernizację systemu oczyszczania ścieków edukacja mieszkańców w obszarze gospodarki wodno-ściekowej rozwój kanalizacji deszczowej uwzględniającej zatrzymanie i zagospodarowanie wód opadowych</p>	<p>brak możliwości objęcia wszystkich mieszkańców siecią kanalizacyjną ze względów technicznych lub ekonomicznych niedostateczna dostępność środków finansowych na realizację inwestycji w zakresie gospodarki ściekowej uszkodzenia urządzeń wodno-kanalizacyjnych spowodowanych np. zjawiskami atmosferycznymi</p>

Źródło: opracowanie własne

4.5.3 Cele i zadania środowiskowe w zakresie gospodarki wodno-ściekowej

Głównym czynnikiem zagrażającym czystości środowiska gruntowo-wodnego jest nieuporządkowana gospodarka wodno-ściekowa. Kutno charakteryzuje się wysokim stopniem zwodociągowania i skanalizowania terenu miasta. Cały czas powadzona jest rozbudowa ww. sieci dostosowująca je do aktualnych potrzeb. Długość sieci wodociągowej w roku 2022 była dłuższa w stosunku do długości sieci w 2018 roku o 5,9 km. Długość sieci kanalizacyjnej w roku 2022 była dłuższa w stosunku do roku 2018 o 10,9km. Podstawowym celem w zakresie gospodarki wodno-ściekowej jest na kolejne lata, będzie utrzymanie sieci wodociągowej i kanalizacji w stanie umożliwiającym bezawaryjne, bieżące z niej korzystanie, modernizacja systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz likwidacja lub ograniczenie oddziaływania źródeł zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego. Konieczna będzie dalsza rozbudowa sieci kanalizacyjnej i jej modernizacja dostosowująca jej zasięg i możliwości do rozbudowy infrastruktury miejskiej, zwłaszcza w obszarze budownictwa jedno- i wielorodzinnego z wykorzystaniem środków własnych oraz zewnętrznych. Kontynuowane powinny być działania zmierzające do likwidacji zbiorników bezodpływowych, w celu wyeliminowania potencjalnych możliwości zanieczyszczenia środowiska, wynikającego z ich nieuszczelnności, realizowana przy udziale wsparcia miasta. W sytuacji, kiedy na określonym terenie budowa kanalizacji będzie technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona należy rozpatrzyć możliwość wsparcia realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków, ale takich których skuteczność oczyszczania ścieków powstających w gospodarstwach domowych będzie nie mniejsza niż oczyszczalni miejskiej.

Podobnie jak w przypadku kanalizacji sanitarnej w odniesieniu do kanalizacji deszczowej celem nadrzędnym jest dążenie do stworzenia systemu gospodarowania wodami opadowymi uwzględniającego zarówno dostosowanie przepustowości sieci do rozwoju zabudowy miejskiej i zmian klimatycznych jak też koncepcję zagospodarowania wód opadowych w miejscu powstawania, w celu redukcji odpływu powierzchniowego, z wykorzystaniem naturalnych właściwości terenu lub nowych inwestycji w zakresie urządzeń retencjonujących wodę.

Niezbędne jest opracowanie i propagowanie wśród mieszkańców dobrych praktyk dotyczących np. ograniczania zużycia wody w gospodarstwach domowych czy zagospodarowywania wód opadowych na terenie prywatnych posesji np. poprzez tworzenie przydomowych zbiorników na deszczówkę, ogrodów deszczowych itp.

W zakładach produkcyjnych, również w tych małych, należy promować wprowadzanie zamkniętych obiegów wody jako elementu pozwalającego na ograniczenie zrzutu zanieczyszczonych wód do środowiska, a także zmiany technologii i poprawę stanu zakładowych sieci wodociągowych.

4.6. Zasoby geologiczne

4.6.1. Opis stanu obecnego

4.6.1.1. Surowce naturalne

Kutno położone jest w obrębie jednej z głównych jednostek tektonicznych Polski - antyklinorium środkowopolskiego, na odcinku kutnowskim. Strukturę tę budują utwory mezozoiczne (triasu i jury) pokryte osadami neogenu (miocenu) i czwartorzędu (plejstocenu i holocenu). Podłoże osadów kenozoicznych stanowią górnourajskie piaskowce, margle i wapienie. Osady neogeńskie to piaski, ropy oraz domieszki pyłu węgla brunatnego, występują jako warstwa nieciągła, w postaci ostańców erozyjnych lub zdeformowanych porwaków. Utwory czwartorzędowe pokrywające całą powierzchnię terenu miasta, reprezentują zlodowacenie Warty, są to osady glacialne - gliny zwałowe, piaski, żwiry i głazy, osady fluwioglacjalne – piaski, żwiry oraz mułki i ropy zastoiskowe. W dolinach rzek leżą najmłodsze, holocenijskie osady piaszczysto-mułkowe i organiczne.

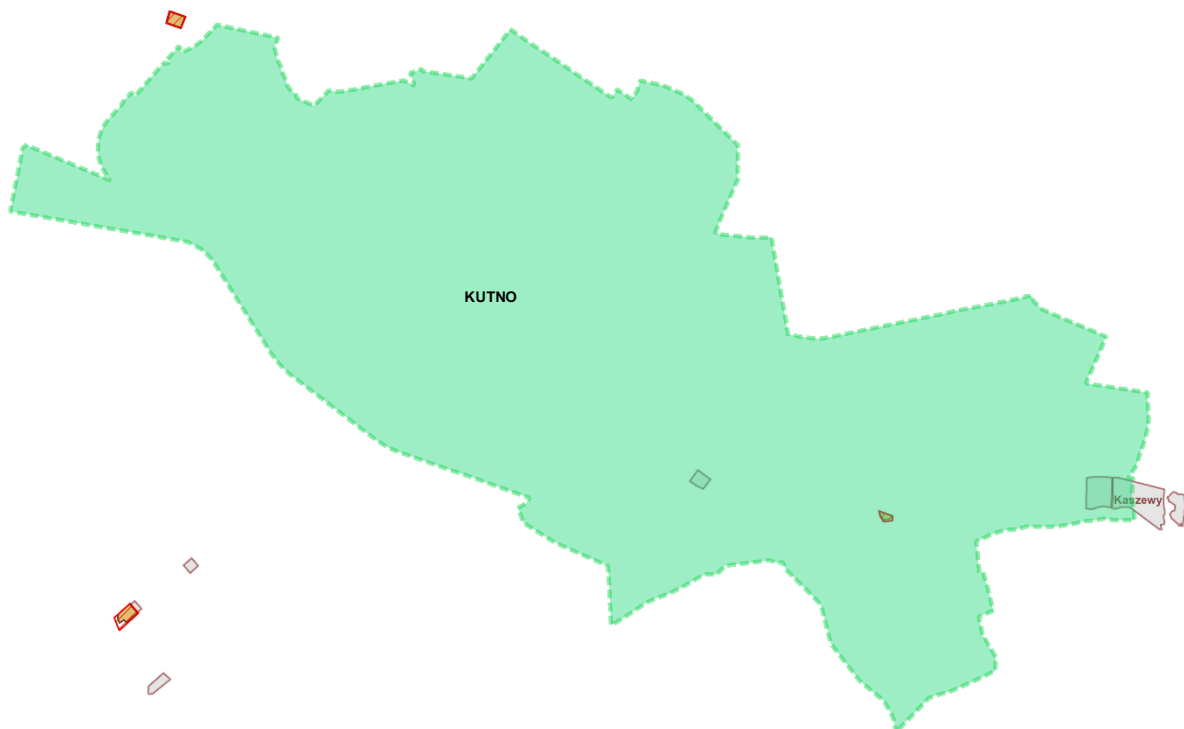
W obszarze miasta brak jest atrakcyjnych ilościowo i rodzajowo złóż surowców naturalnych.

W 2023 roku zostały opracowane mapy rozmieszczenia wszystkich surowców na terenie całej polski pn. „Bilans złóż zasobów kopalni w Polsce według stanu na 31 grudnia 2022 roku”.

Według „Bilansu” na obszarze Kutna zlokalizowano jedno złożo surowców ilastych ceramiki budowlanej:

- złożo „Kaszewy” oznaczone jako „Z” - złożo, którego wydobycie zostało zaniechane, zasoby bilansowe wynoszą 2 027 tys. ton.

Złożo „Kaszewy” zlokalizowane jest w południowo-wschodniej części Miasta, co obrazuje poniższa mapa.

Rysunek 26. Lokalizacja złóż surowców na terenie miasta Kutno

Źródło: opracowanie własne

W 2023 r. Starosta Kutnowski zatwierdził dokumentację geologiczną złoża Sklęczki I, z zasobami geologicznymi piasków skaleniowo-kwarcowych w ilości 370,64 tys. ton. Na tej podstawie złożo to będzie wpisane do Krajowego Bilansu Zasobów Kopalni.

4.6.1.2 Osuwiska

W Państwowym Instytucie Geologicznym od 2006 roku realizowany jest projekt System Osłony Przeciwoświsowej (SOPO). Celem projektu jest rozpoznanie i udokumentowanie wszystkich osuwisk oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi w Polsce. Wyniki Projektu są przedstawiane na mapach topograficznych w skali 1: 10 000 i są pomocne w ocenie ryzyka osuwiskowego, czyli w ograniczeniu szkód i zniszczeń wywołanych rozwojem osuwisk poprzez zaniechanie budownictwa drogowego i mieszkaniowego w obrębie aktywnych i okresowo aktywnych osuwisk. Dla terenów osuwisk i terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych wymagane jest opracowanie szczegółowych dokumentów geologiczno – inżynierskich.

Zgodnie z danymi ww. Bazy SOPO na terenie Kutna nie występują osuwiska ani tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych. Najbliższe takie tereny zlokalizowane są w Gminie Turek oraz Gminie Mała Wieś.

4.6.2. Analiza SWOT

Zasoby geologiczne	
MOCNE STRONY czynniki wewnętrzne	SŁABE STRONY czynniki wewnętrzne
brak terenów pokopalnianych brak osuwisk	brak atrakcyjnych złóż surowców
SZANSE czynniki zewnętrzne	ZAGROŻENIA czynniki zewnętrzne

Źródło: opracowanie własne

4.6.3. Cele i zadania środowiskowe z zakresu zasobów geologicznych

Kutno pozbawione jest atrakcyjnych złóż surowców naturalnych. Znajdują się tu jedynie pokłady surowców iglastych ceramiki budowlanej. Brak jest terenów poeksploatacyjnych wymagających rekultywacji oraz terenów zagrożonych występowaniem osuwisk, będących skutkiem działań górniczych.

W związku z powyższym celem jaki został określony jest prowadzenie racjonalnej gospodarki zasobami geologicznymi, które jednak pozostają w kompetencjach odpowiednich organów realizujących zadania koncesyjne i kontrolne na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku Prawo geologiczne i górnicze.

Do zadań miasta w obszarze ochrony zasobów pozostaje wymóg ujmowania ich w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

4.7. Gleby

4.7.1. Opis stanu obecnego

4.7.1.1. Gleby

W Kutnie, zgodnie z klasyfikacją agronomiczną przeważają gleby wytworzone z glin lekkich, ale występują także gleby wytworzone na glinach ciężkich i średnich. Na terenie miasta występują dwa odrębne obszary glebowe.

Na pierwszym obszarze glebowym występuje V klasa bonitacyjna gleb i są to mało wartościowe gleby mułowo-bagiennie. Obszar ten wytworzył się na osadach rzecznych tras zalewowych i nadzalewowych. Gleby te używane są jako łąki i pastwiska.

Na drugim obszarze glebowym przeważają gleby, które zostały wykształcone z lekkich piasków gliniastych i glin oraz gleby bielcowe wykształcone na piaskach słabogliniastych i glinach. Gleby wykształcone w tym obszarze glebowym to czarne ziemie i gleby brunatne zaliczane do II i III klasy bonitacyjnej oraz bielice i pseudobielice zaliczane do III, IV i V klasy bonitacyjnej.

4.7.1.2. Struktura użytkowania terenu

Miasto zajmuje powierzchnię 33,59 km², tereny niezagospodarowane i rolnicze stanowią 47,19% udziału powierzchni. W poniższej tabeli przedstawiono formy użytkowania terenu Kutna.

Tabela 29. Formy użytkowania terenu miasta Kutno

Formy użytkowania terenu	Powierzchnia [ha]	Procentowy udział w ogólnej pow. miasta
tereny zamknięte	62,12	1,85
zabudowa śródmiejska	14,90	0,44
zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna	113,68	3,38
zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	428,49	12,77
usługi administracji publicznej	7,11	0,21
usługi oświaty i edukacji	25,20	0,75
usługi ochrony zdrowia	20,06	0,60
usługi kultury	1,87	0,06
usługi kultu religijnego	5,13	0,15
obiekty obsługi technicznej miasta	46,69	1,39
pozostałe usługi i handel	71,46	2,13
tereny produkcyjno-usługowe	352,27	10,49
cmentarze	7,22	0,21
usługi sportu i rekreacji	30,23	0,90
zieleń urządzona	26,38	0,79
zieleń w założeniach historycznych	7,85	0,23
ogrody działkowe	59,11	1,76
tereny niezagospodarowane i rolnicze	1584,79	47,19
lasy	73,66	2,19
wody powierzchniowe	11,55	0,34
tereny komunikacji autobusowej	2,18	0,06
parkingi i skupiska garaży	9,11	0,27
place miejskie	2,14	0,06
tereny komunikacji kolejowej	139,20	4,14
drogi krajowe	34,62	1,03
drogi wojewódzkie	2,09	0,06
ulice miejskie i drogi wewnętrzne	219,89	6,55
Razem	3359,00	100

Źródło: Strategia Rozwoju Miasta Kutna 2030 Szczegółowa Diagnoza Struktury Funkcjonalno-Przestrzennej Miasta Kutna

4.7.1.3. Rolnictwo

W 2020 r. przeprowadzony na terenie kraju został Powszechny Spis Rolny 2020, w którym to pytano rolników m.in. o powierzchnię gruntów i liczbę zwierząt gospodarskich, uprawy rolne i ogrodnicze. Ponadto, zbierano dane o liczbie ciągników, maszyn rolniczych i budynków gospodarskich, ale tylko tych związanych z prowadzoną produkcją rolniczą. Dane udostępnione w ramach publikacji wyników PSR 2020 dla Kutna:

- średnia powierzchnia użytków rolnych według gmin w 2020 r. – 8,09 ha,
- udział powierzchni zasiewów w powierzchni użytków rolnych według gmin w 2020 r. – 82,6%,
- udział gospodarstw rolnych wyposażonych w ciągniki rolnicze w ogółem gospodarstw rolnych według gmin w 2020 r. – 46,4%,
- nakłady pracy w gospodarstwach rolnych ogółem poniesione na produkcję rolniczą według gmin w 2020 r. – 168 AWU.

Teren miasta obejmuje swoim działaniem Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Bratoszewicach i Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, które okresowo organizują szkolenia, spotkania informacyjne czy punkty konsultacyjne dla chętnych i zainteresowanych rolników.

Zgodnie z informacjami udostępnionymi przez Łódzki Oddział Regionalny Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa o liczbie hodowanych zwierząt na dzień 31.12.2022 roku według zgłoszeń składanych w biurach powiatowych przez posiadaczy zwierząt na terenie miasta hodowanych było:

- 50 sztuk bydła,
- 8 sztuk owiec,
- 0 sztuki kóz,
- 0 sztuk trzody chlewnej.

Obszar gminy obejmuje swoim zasięgiem działania Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Łodzi, który prowadzi kontrole gospodarstw rolnych pod kątem materiału siewnego, szkółkarskiego oraz szkodników, patogenów i organizmów nie kwarantannowych i kwarantannowych.

4.7.1.4. Badania gleb

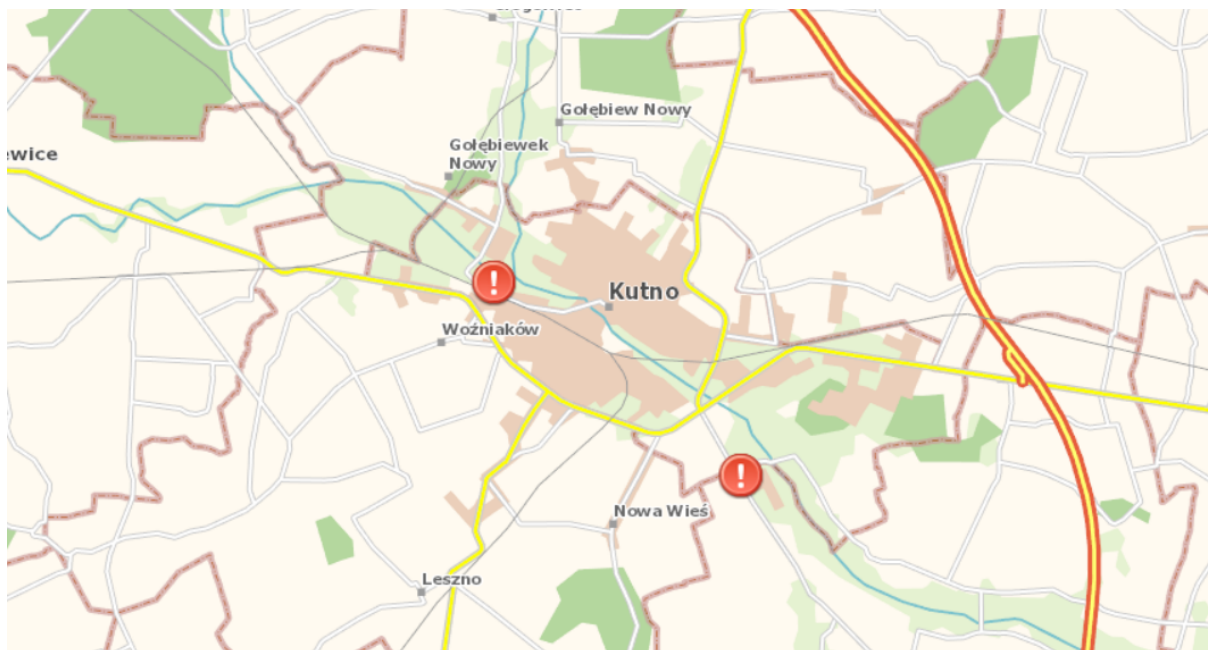
Badania gleb wykonywane są ogólnie w ramach „Monitoring chemizmu gleb ornych Polski”, który stanowi podsystem Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie jakości gleb i ziemi. Celem badań jest obserwacja zmian szerokiego zakresu cech gleb użytkowanych rolniczo, szczególnie właściwości chemicznych, zachodzących w określonych przedziałach czasu pod wpływem rolniczej i pozarolniczej działalności człowieka.

Na terenie Kutna w ramach Monitoringu chemizmu gleb ornych Polski nie ma zlokalizowanego żadnego punktu pomiarowego. Monitoring prowadzony był w miejscowości Żurawieniec, jednak nie odzwierciedla on stanu gleb ornych na terenie miasta.

4.7.1.5. Zanieczyszczenia gleby

Zgodnie z informacją przekazaną przez Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Łodzi na terenie miasta Kutno zlokalizowany jest jeden obszar w stosunku, do których RDOŚ w Łodzi prowadził postępowanie dotyczące historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi w rozumieniu przepisów ustawy z 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

Według informacji Głównego Dyrektora Ochrony Środowiska (<https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>, dostęp: 2.10.2023) obszar w obrębie miasta wskazany jako historycznie zanieczyszczony dotyczy skażenia ziemi rtęcią.

Rysunek 27. Lokalizacja historycznych zanieczyszczeń

Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

4.7.2. Analiza SWOT

Gleby	
MOCNE STRONY czynniki wewnętrzne	SŁABE STRONY czynniki wewnętrzne
brak znaczących patogenów i szkodników	niski udział gleb dobrej jakości przewaga gleb wykształconych na piaskach i glinach brak badań gleb w ramach Państwowego Monitoringu środowiska występowanie miejsc historycznego zanieczyszczenia gleby
SZANSE czynniki zewnętrzne	ZAGROŻENIA czynniki zewnętrzne
szkolenia z zakresu dobrej praktyki rolniczej zalesianie gleb o niskim potencjale rolnym	zanieczyszczenie gleb w wyniku oddziaływania terenów poprzemysłowych i niskiej emisji w tym ruchu pojazdów erozja powierzchniowa gleb wywołana czynnikami klimatycznymi

Źródło: opracowanie własne

4.7.3. Cele i zadania środowiskowe z zakresu gleb

W celu ekonomicznej i ekologicznej racjonalizacji wykorzystania gleb należy dążyć do ograniczania wykorzystania dobrej jakości gleb w sposób niezgodny z ich walorami przyrodniczymi, dostosowania formy zagospodarowania do naturalnego potencjału gleb, rozwoju ekologicznej produkcji rolniczej lub odpowiedniej zmiany upraw na glebach zanieczyszczonych.

Cennym działaniem jest organizacja spotkań informacyjnych i akcji informacyjnych połączonych z praktycznymi zajęciami dla rolników, zainteresowanych produkcją rolną a także właścicieli gospodarstw predestynujących do agroturystycznych. Działania przy współudziale z miastem przeprowadzane jest przez Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego oraz Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa finansowane z ich własnych środków finansowych.

4.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

4.8.1. Opis stanu obecnego

4.8.1.1. Zasady gospodarowania odpadami na terenie gminy

Na podstawie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1469 z późn. zm.), do obowiązków gmin należy zorganizowanie i obsługa systemu gospodarowania odpadami komunalnymi powstającymi na terenie gminy. W ramach tego systemu Miasto prowadzi działania związane z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie miasta. Właściciele nieruchomości innych niż zamieszkałe zobowiązani są do zawierania indywidualnych umów z przedsiębiorcami odbierającymi odpady komunalne, wpisanymi do Rejestru Działalności Regulowanej, prowadzonego przez Prezydenta Miasta Kutno. W 2022 roku wpis do rejestru posiadało 13 podmiotów:

- Zakład Oczyszczania Terenu „BAKUN” Andrzej Bakun,
- Remondis Sp. z o.o. o/Łódź,
- PreZero Service Centrum Sp. z o.o.,
- Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o.,
- ZIEMIA POLSKA Sp. z o.o.,
- Zakład Usług Komunalnych Stanisław Lewandowski,
- Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej SANIKO Sp. z o.o.,
- PreZero Płocka Gospodarka Komunalna Sp. z o.o.,
- Feniks Recykling Sp. z o.o.,
- SAWO RECYKLING SP. J.,
- „MARKAZ” S.C. Piotr Kaźmierczak, Aneta Kaźmierczak,
- „EKO-MAZ” Sp. z o.o.,
- FCC Polska Sp. z o.o.

Odpady komunalne z terenu miasta odbierane są w postaci zmieszanej i selektywnej.

Obowiązują dwa systemy zbierania odpadów:

- system workowy (odpady zbierane selektywnie),
- system pojemnikowy (odpady zmieszane i selektywne).

Odpady w systemie workowym zbierane są selektywnie wyłącznie na posesjach zabudowy jednorodzinnej, w postaci selektywnie zgromadzonych odpadów papieru, szkła, metali i tworzyw sztucznych oraz odpadów biodegradowalnych. Pojemniki stosowane są do zbiórki odpadów zmieszanych (na wszystkich nieruchomościach) oraz frakcji zbieranych selektywnie (w zabudowie wielorodzinnej).

Na terenie miasta funkcjonuje Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK), zlokalizowany przy ulicy Łąkoszyńskiej 127. Transport odpadów do PSZOK mieszkańcy zapewniają we własnym zakresie i na własny koszt. W PSZOK przyjmowane są bezpłatnie wyłącznie wysegregowane odpady komunalne, wytworzone przez mieszkańców nieruchomości zamieszkałych położonych na terenie Kutna, takie jak: papier, szkło bezbarwne i kolorowe, metale i tworzywa sztuczne, w tym opakowania wielomateriałowe, bioodpady, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie i akumulatory, odpady budowlane i rozbiórkowe, pochodzące z drobnych prac remontowych, w ilości do 50 kg rocznie od jednej osoby zamieszkałej na terenie nieruchomości, odpady niebezpieczne, chemikalia (w tym: farby, rozpuszczalniki, oleje odpadowe itp.), przeterminowane leki, zużyte opony pochodzące wyłącznie z rowerów, wózków, motorowerów i motocykli oraz pojazdów o całkowitej masie do 3,5 tony, odpady niekwalifikowane do odpadów medycznych, powstałe w gospodarstwach domowych w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki, odpady tekstyliów i odzieży.

Zbiórka przeterminowanych leków prowadzona jest w 13 punktach aptecznych.

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie i akumulatory oraz chemikalia mieszkańcy mogą dostarczać do kilku przemiennych punktów gromadzenia odpadów, zlokalizowanych na poszczególnych osiedlach miasta, według poniższego harmonogramu.

Tabela 30. Harmonogram zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, baterii, akumulatorów oraz chemikaliów

	Styczeń, Marzec, Maj, Lipiec, Wrzesień, Listopad	Luty, Kwiecień, Czerwiec, Sierpień, Październik, Grudzień
I wtorek miesiąca	DYBÓW – ul. Wiosenna	ŁĘCZYCKA – Matejki 23
II wtorek miesiąca	GRUNWALD – ul. Grunwaldzka 8	WENECJA – przy Reja 8/Reja 10
III wtorek miesiąca	TARNOWSKIEGO – ul. Tarnowskiego 42 (przy DINO)	ŁĄKOSZYN – Korczaka/Leśmiana
IV wtorek miesiąca	CENTRUM – ul. B. Śniadeckich 6/3	KOŚCIUSZKÓW – Olimpijska (przy trafostacji)

W 2023r. w dwóch miejscach na terenie miasta: przy Szkole Podstawowej nr 1 i Szkole Podstawowej nr 9 zlokalizowane zostały gabloty przeznaczone do zbiórki drobnego sprzętu elektrycznego i elektronicznego: telefonów, ładowarek, pilotów itp. oraz baterii i żarówek.

Meble i inne odpady wielkogabarytowe odbierane są w ramach tzw. „wystawki” trzy razy w roku.

Odpady budowlane i rozbiórkowe, zużyte opony można dostarczyć do kontenera wystawionego w marcu i wrześnieu na terenie osiedli: Dybów, Grunwald, Tarnowskiego, Centrum.

W roku 2023, w ramach programu propagowania selektywnej zbiórki odpadów, na 20 wiatach śmietnikowych zamontowano pojemniki do zbiórki nakrętek plastikowych.

Odbiorem i zagospodarowaniem odpadów w 2022 roku zajmowała się firma PreZero Service Centrum Sp. z o.o. z siedzibą w Kutnie. W ramach umowy między Kutnem, a operatorem zbiórki wyposażeniem nieruchomości w pojemniki i worki na odpady zajmuje się operator zbiórki.

Ilość wytwarzanych odpadów komunalnych, wskaźnik ich nagromadzenia, jak również ich struktura oraz skład są uzależnione od różnych uwarunkowań lokalnych. Należy do nich:

- poziom rozwoju gospodarczego obszaru,
- zamożność społeczeństwa,
- rodzaj zabudowy mieszkalnej,
- sposób gospodarowania zasobami,
- przyzwyczajenia w konsumpcji dóbr materialnych,
- cechy charakterologiczne mieszkańców,
- podatność na edukację ekologiczną.

Największy wpływ na ilość i skład morfologiczny powstających odpadów komunalnych w danej społeczności mają pojedyncze decyzje zapadające w trakcie zakupów poszczególnych towarów i wyboru rodzaju opakowania.

Tabela 31. Masa odpadów wytworzonych i odebranych w 2022 roku z terenu miasta Kutno z podziałem na nieruchomości zamieszkałe, niezamieszkałe, PSZOK i punkty zbierania

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	GSGOK			Nieruchomości niezamieszkałe	Punkty zbierania odpadów	Razem [5+6+7]	Udział frakcji w masie odpadów ogółem (%)
		Nieruchomości Zamieszkałe	PSZOK	RAZEM				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	67,5400	0,1200	67,6600	95,1200	-	162,7800	0,89
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	33,3400	0,0800	33,4200	42,9500	-	76,3700	0,42
15 01 04	Opakowania z metali	-	-	-	-	10,0100	10,0100	0,05
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	333,6000	-	333,6000	105,6900	-	439,2900	2,4
15 01 07	Opakowania ze szkła	-	2,7200	2,7200	17,1200	-	19,8400	0,11

15 01 10*	Opakowanie zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	-	0,0460	0,0460	-	-	0,0460	0
16 01 03	Zużyte opony	5,0800	8,6600	13,7400	-	-	13,7400	0,08
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	-	-	-	96,0000	-	96,0000	0,53
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	-	10,5200	10,5200	-	5,7800	16,3000	0,09
20 01 01	Papier i tektura	351,3100	2,3900	353,7000	-	-	353,7000	1,93
20 01 02	Szkło	539,4200	-	539,4200	-	-	539,4200	2,95
20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	5082,2000	-	5082,2000	10,0200	-	5092,2200	27,85
20 01 10	Odzież	-	1,4700	1,4700	-	-	1,4700	0,01
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	0,1000	1,2000	1,3000	-	-	1,3000	0,01
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	1,8000	0,0010	1,8010	-	-	1,8010	0,01
20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,0300	-	0,0300	-	-	0,0300	0
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	0,1200	1,7610	1,8810	-	-	1,8810	0,01
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymieniona 20 01 21 i 20 01 23 i 20 01 35	6,9100	6,3350	13,2450	-	-	13,2450	0,07
20 01 39	Tworzywa sztuczne	195,1000	1,1400	196,2400	-	-	196,2400	1,07
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	2551,5600	24,6100	2576,1700	57,9200	-	2634,0900	14,41
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	-	-	-	205,9400	-	205,9400	1,13
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	4775,5000	-	4775,5000	3 263,3200	-	8038,8200	43,96

20 03 03	Odpady z czyszczenia ulic i placów	-	-	-	0,5400	-	0,5400	0
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	337,6000	23,1600	360,7600	8,8800	-	369,6400	2,02
RAZEM		14 281,2100	84,2130	14 365,4200	3 903,5000	15,7900	18 284,9930	100

Masa odpadów wytworzonych i odebranych w Kutnie w 2022 w ramach gminnego systemu zagospodarowania odpadami komunalnymi w porównaniu z rokiem 2021 została przedstawiona w tabeli poniżej.

Tabela 32. Masa odpadów wytworzonych i odebranych w 2022 roku w ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w porównaniu z rokiem 2021

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	2021 r.	2022 r.	Porównanie masy odpadów odebranych w 2022 do 2021 r. (%)
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	504,0300	67,6600	0,13
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	240,5400	33,4200	0,14
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	329,1000	333,6000	1,01
15 01 07	Opakowania ze szkła	1,1450	2,7200	2,37
15 01 10*	Opakowanie zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	0,0200	0,0460	2,3
16 01 03	Zużyte opony	27,2300	13,7400	0,5
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	25,8500	10,5200	0,41
20 01 01	Papier i tektura	-	353,7000	-
20 01 02	Szkło	593,5800	539,4200	0,9
20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	5407,0200	5082,2000	0,94
20 01 10	Odzież	-	1,4700	-
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	2,8800	1,3000	0,45
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	1,8080	1,8010	0,97
20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,1100	0,0300	0,27
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	3,5690	1,8810	0,53

20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymieniona 20 01 21 i 20 01 23 i 20 01 35	16,9100	13,2450	0,78
20 01 39	Tworzywa sztuczne	-	196,2400	-
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	2390,4000	2576,1700	1,08
20 03 01	Nieselegrowane (zmieszane) odpady komunalne	4693,6200	4775,5000	1,02
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	499,6400	360,8200	0,72
20 01 27*	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice zawierające substancje niebezpieczne	0,1000	-	-
RAZEM		14 737,5720	14365,4200	0,97

Koszty związane z gospodarowaniem odpadami w 2022 r. wyniosły 14 441 730,83 zł.

W poniższej tabeli przedstawiono ilości zebranych odpadów z terenu miasta w latach 2020-2022.

Tabela 33. Ilość odpadów komunalnych zebranych z terenu miasta Kutno w latach 2020-2022

Rok	Masa odpadów zebranych w ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami	Łączna masa odpadów zebrana z terenu miasta
	Mg	Mg
2020	14 923,2000	18 774,2390
2021	14 737,5720	19 136,0370
2022	14 365,4200	18 285,0170

W 2022 roku ilość odpadów zbieranych i odbieranych z terenu miasta jest mniejsza niż w roku 2021 oraz w 2020. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie i akumulatory oraz chemikalia mieszkańcy mogą dostarczać do kilku przemiennych punktów gromadzenia odpadów zlokalizowanych na poszczególnych osiedlach miasta.

W 2022 r. od właścicieli nieruchomości objętych gminnym systemem odebrano 4 775,5000 Mg odpadów nieselegrowanych (zmieszanych). Jest to większa ilość niż w roku ubiegłym. Średnia ilość odpadów wytworzonych przez jednego mieszkańca miesięcznie wynosiła w 2022 r. 32,5 kg co oznacza, że o 0,6kg mniej śmieci powstało w porównaniu z rokiem 2021. Natomiast średnia ilość nieselegrowanych (zmieszanych) odpadów wynosiła 10,08 kg co oznacza, że o 0,3kg więcej powstało odpadów zmieszanych w porównaniu z rokiem 2021.

W roku 2022 odebrano łącznie 1526,76 Mg odpadów opakowaniowych, czyli 8,48 Mg mniej niż rok wcześniej. Pozytywnym aspektem jest spadek wytworzonych odpadów, co świadczy o zwiększonej świadomości mieszkańców miasta w zakresie maksymalnego wykorzystania surowców wtórnych oraz ograniczenia masy odpadów w życiu codziennym. Analiza stopnia wysegregowania pokazuje, że średniorocznie jeden mieszkaniec w 2022 r. wysegregował 41,5kg odpadów opakowaniowych, w 2021 r. było to 45kg.

Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach określa poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu, poziomy składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych, zwanym „poziomem składowania”, oraz poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania.

Osiągnięte przez Kutno w latach 2021-2022 poziomy przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela 34. Uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych

ROK	Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych [%]		Poziom składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych	Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów
	wymagany	osiągnięty	(gminy są obowiązane nie przekraczać poziomu składowania w wysokości: 30% wagowo – za każdy rok w latach 2025–2029)	(poziom wymagany w stosunku do masy odpadów wytworzonych w 1995 r. – 35 %.)
2021	20	20,95	9,02	0
2022	25	28,8	0,31	0,05

Na terenie miasta nie ma instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych.

W 2022 roku zmieszane odpady komunalne (20 03 01), odpady ulegające biodegradacji (20 02 01) oraz odpady kuchenne ulegające biodegradacji (20 01 08) zostały poddane przetworzeniu w procesie R12 i zostały przekazane do PreZero Service Centrum Sp. Z o.o. Zakład Zagospodarowania Odpadów w Krzyżanówku.

Pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania: minerały – (19 12 09) oraz inne odpady w tym zmieszane substancje i przedmioty z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11 (19 12 12) zostały skierowane na Składowisko Odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne PreZero Recycling Południe Sp. z o.o. Krzyżanów.

4.8.1.2. Dzikie wysypiska

W roku 2021 zlikwidowano 4 dzikie wysypiska śmieci jakie powstały na terenie miasta. W roku 2022 zlikwidowano 6 takich wysypisk.

Ponadto na terenie działki przy ul. Majdany 10 zgromadzonych jest ponad 5000 Mg odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne. Odpady zmagazynowane są zarówno w budynkach znajdujących się na posesji jak i poza nimi w beczkach, big bagach, paletopojemnikach lub luzem. Odpady te są pozostałością po prowadzonej na terenie nieruchomości działalności w zakresie gospodarki odpadami. Działalność prowadzona była na podstawie decyzji:

- Wojewody Łódzkiego – stanowiącej pozwolenie na wytwarzanie odpadów z uwzględnieniem wymagań przewidzianych do prowadzenia działalności w zakresie odzysku, unieszkodliwiania, zbierania i transportu odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpiecznych oraz zmieniających ją decyzji Marszałka Województwa Łódzkiego,
- Starosty Kutnowskiego – zezwalającej spółce na zbieranie odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne, która została przez Starostę wycofana decyzją z dnia 31.12.2018 r.

Zmagazynowanie tak dużej ilości odpadów w jednym miejscu stwarza zagrożenie dla środowiska i zagrożenia pożarowe (ostatni duży pożar odpadów miał miejsce w 2020 roku). Uwzględniając art. 26 i 26 a ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. 2023, poz. 1587 z późn. zm.) organami odpowiedzialnymi za podjęcie działań w zakresie usunięcia tych odpadów są:

- Marszałek Województw Łódzkiego – 4 700 Mg,
- Starosta Kutnowski – ok. 580 Mg,
- Prezydent Miasta Kutno – ok. 300 Mg.

Z uwagi na ilość, sposób i miejsce zmagazynowania odpadów na terenie nieruchomości niezbędne jest usunięcie co najmniej części pozostałych odpadów.

Koszty usunięcia zmagazynowanych na terenie nieruchomości odpadów będą bardzo wysokie i mogą wynosić nawet kilkadziesiąt milionów złotych. Do całkowitego usunięcia z nieruchomości odpadów niezbędne będzie zaangażowanie zewnętrznych środków finansowych.

4.8.1.3. Kontrole

W latach 2018-2022 przeprowadzono kontrole mieszkańców pod kątem spalania odpadów w piecach:

- 409 kontroli w 2018 roku, wykryto 75 uchybień,
- 185 kontroli w 2019 roku, wykryto 15 uchybień,
- 95 kontroli w 2020 roku, wykryto 32 uchybienia,
- 105 kontroli w 2021 roku, wykryto 12 uchybień,
- 92 kontrole w 2022 roku, wykryto 12 uchybień.

Właściciele nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy (nieruchomości niezamieszkałe), wykonując obowiązek w zakresie pozbywania się z nieruchomości odpadów komunalnych, są obowiązani do udokumentowania w formie umowy korzystania z usług wykonywanych przez przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, wpisanego do rejestru działalności regulowanej.

Kontrole umów zawieranych przez właścicieli nieruchomości niezamieszkałych prowadzone są przez Straż Miejską w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości lub po uprzednim zgłoszeniu mieszkańców.

W latach 2021-2023 przeprowadzono kontrole umów:

- 8 kontroli w 2021 roku,
- 4 kontrole w 2022 roku,
- 4 kontrole w 2023 roku.

Efektem tych działań było uregulowanie kwestii odbioru odpadów i okazanie przez kontrolowanego posiadanej umowy na odbiór odpadów oraz rachunków potwierdzających wykonanie usługi.

W latach 2019-2021 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi przeprowadził kontrole 44 przedsiębiorców w zakresie odpadów. W 23 przypadkach stwierdzono nieprawidłowości, a w 12 przypadkach na podmioty nałożono karę pieniężną.

4.8.1.4. Azbest

Na właścicielu, zarządcy bądź użytkownika nieruchomości, na której znajdują się wyroby zawierające azbest, ciąży obowiązek sporządzenia informacji o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania – obowiązek tzw. inwentaryzacji. Inwentaryzacja jest wykonywana na podstawie spisu z natury. Osoby fizyczne niebędące przedsiębiorcami przedkładają informację prezydentowi miasta. Podmioty prawne przedkładają informację bezpośrednio marszałkowi województwa. Dane należy raportować corocznie do 31 marca za poprzedni rok kalendarzowy. Zebrane od osób fizycznych informacje o rodzaju, ilości i miejscach występowania azbestu wójt, burmistrz lub prezydent miasta przedkłada marszałkowi województwa do 31 marca każdego roku w formie aktualizacji Bazy Azbestowej.

Zgodnie z „Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032” wykorzystywane na terenie Polski wyroby azbestowe powinny zostać usunięte do dnia 31.12.2032r. W 2023 roku Kutno uchwałą Nr LXVIII/631/23 Rady Miasta Kutno z dnia 20 czerwca 2023 r., przyjęło „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Kutno na lata 2023-2032”.

Narzędziem do gromadzenia i przetwarzania informacji na temat występowania wyrobów azbestowych oraz monitorowania postępu prac zmierzających do usunięcia wyrobów azbestowych jest Baza Azbestowa (www.bazaazbestowa.gov.pl) Zgodnie z danymi zamieszczonymi w Bazie Azbestowej na terenie miasta zinwentaryzowano 635,6640 Mg wyrobów zawierających azbest, w tym 322,1400 Mg na terenie należącym do osób fizycznych oraz 313,5240 Mg na terenie administrowanym lub należącym do osób prawnych.

Pozostało do unieszkodliwienia 552,4960 Mg wyrobów azbestowych.

Bazując na początkowej ilości wyrobów zawierających azbest określonej w Bazie Azbestowej na 635,6640 Mg można określić, iż z terenu miasta do końca 2022 usunięto 13,1% wyrobów azbestowych.

Według „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest” do roku 2032 z terenu miasta powinno zostać usuniętych i unieszkodliwionych 261,0900 Mg wyrobów azbestowych.

4.8.2. Analiza SWOT

Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	
MOCNE STRONY czynniki wewnętrzne	SŁABE STRONY czynniki wewnętrzne
system zbiórki odpadów komunalnych obejmujący wszystkie nieruchomości zamieszkałe sprawnie działający PSZOK uzyskiwanie wymaganych poziomów odzysku i recyklingu	występowanie dzikich wysypisk na terenie miasta niskie tempo usuwania wyrobów zawierających azbest występowanie miejsc nagromadzenia odpadów niebezpiecznych w miejscu do tego nieprzeznaczonym
SZANSE czynniki zewnętrzne	ZAGROŻENIA czynniki zewnętrzne
stale usprawniany system gospodarki odpadami środki zewnętrzne na usuwanie odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do magazynowania środki zewnętrzne na edukację w zakresie właściwej gospodarki odpadami	napływ odpadów spoza gminy i ich pozostawianie na terenie gminy prowadzenie działalności w zakresie gospodarki odpadami niezgodnie z przepisami

Źródło: opracowanie własne

4.8.3. Cele i zadania środowiskowe z zakresu gospodarowania odpadami i zapobiegania powstawaniu odpadów

Kutno prowadzi gospodarkę odpadami zgodnie z założeniami ustawy o odpadach oraz ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Pozwala to na osiągnięcie wymaganych ustawą poziomów recyklingu i ponownego użycia odpadów komunalnych. Głównymi celami w zakresie gospodarki odpadami komunalnych jest doskonalenie systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych oraz redukcja strumienia zmieszanych odpadów komunalnych kierowanych do instalacji przetwarzania odpadów komunalnych oraz dążenie do zwiększenia osiągniętych poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji odpadów komunalnych.

Miasto nadal powinno usprawniać selektywną zbiórkę wszystkich rodzajów odpadów i oraz podnosić świadomość ekologiczną mieszkańców w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, poprzez akcje informacyjne, promocyjne i edukacyjne zarówno dla dzieci, młodzieży i dorosłej części społeczeństwa gminy, z wykorzystaniem akcji plakatowych, ulotek, Internetu. Zwiększenie świadomości ekologicznej umożliwi również zmniejszenie prawdopodobieństwa występowania dzikich wysypisk śmieci na terenie miasta.

Bardzo ważnym zadaniem, które realizowane powinno być przez różne odpowiedzialne za to podmioty jest usunięcie odpadów niebezpiecznych (tzw. bomby ekologicznej), zgromadzonych przy ul. Majdany 10.

Przez cały okres obowiązywania Programu Miasto powinno prowadzić działania wspierające sukcesywne usuwanie i unieszkodliwianie odpadów azbestowych z terenu miasta.

Źródłem finansowania zadania będą środki własne, dostępne dofinansowania ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi oraz fundusze zagraniczne.

4.9. Zasoby przyrodnicze

4.9.1. Opis stanu obecnego

4.9.1.1. Siedliska przyrodnicze mające znaczenie dla ochrony środowiska

Według podziału fizycznogeograficznego Kondrackiego (2002) Kutno położone jest w pasie Nizin Środkowopolskich, na zachodnim skraju Równiny Kutnowskiej, należącej do makroregionu Niziny Środkowo-Mazowieckiej. Na południu graniczy z należącą do tego samego makroregionu Równiną Łowicko- Błońską. Od zachodu rozciąga się Wysoczyzna Kłódawska, zaliczana do Niziny Południowo- Wielkopolskiej. Ukształtowanie tego obszaru określa przede wszystkim Pradolina Warszawsko-Berlińska oraz wał moreny czołowej biegnący od Dębina nad Nerem przez Kutno, aż po Gostynin. Dominuje tu krajobraz równinny lub lekko falisty. Najwyższe poziomy tereny w mieście wynoszą 125 m n.p.m.- zlokalizowane w południowej części ulicy Krzywej oraz dochodzące do 132 m n.p.m.- na terenie dawnego cmentarza żydowskiego.

Rzeźbę terenu w znacznym stopniu kształtuje dolina rzeki Ochni, przecinająca miasto z kierunku północno-zachodniego w kierunku południowego wschodu, opadająca ze 107 m n.p.m. do 101 m. n.p.m. Środkowa część doliny zajmuje rozległa trasa zalewowa.

Miasto położone jest na obszarze typowo rolniczym i pozbawiony większych walorów przyrodniczych. Naturalne i półnaturalne zbiorowiska roślinności na obszarach zurbanizowanych zostały wyeliminowane i zastąpione zbiorowiskami charakterystycznymi dla zieleni urządzonej. Układ zieleni miejskiej Kutna tworzą nieliczne kompleksy leśne, zlokalizowane we wschodniej części miasta, na które składają się głównie jednogatunkowe lasy iglaste, a także skwery, zieleńce, zieleń ogródków działkowych, zieleń osiedlowa najcenniejsza pod względem bogactwa przyrodniczego, zieleń parków miejskich. W pobliżu Kutna brak znaczących kompleksów leśnych, które stanowiłyby przyrodniczy pierścień ochronny miasta. Na terenach granicznych miasta można wyróżnić występowanie obszarów rolniczych oraz nieużytków rolnych, które jednak znajdują się pod bardzo silną presją antropogeniczną.

Istotnym elementem przyrodniczo-środowiskowym Kutna jest pas łąk z dominacją roślinności szuwarowej, towarzyszących rzece Ochni na rozległych terasach zalewowych. Teren ten, przebiegający przez miasto w kierunku z północnego zachodu na południowy wschód, z lokalnym zwężeniem w okolicy ul. Sienkiewicza, stanowi naturalny kanał wentylacyjny dla miasta, a także istotny dla miasta korytarz ekologiczny.

Tabela 35. Powierzchnia terenów zieleni publicznej na terenie Miasta Kutna

Tereny zieleni publicznej	Powierzchnia [ha]
Parki spacerowo-wypoczynkowe	25,40
Zieleńce	7,60
Pasy zieleni drogowej	25,00
Zieleń osiedlowa	75,72
SUMA	133,72

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BDL, 2022

Powierzchnia zieleni publicznej (parków, skwerów i zieleni osiedlowej) na jednego mieszkańca określana jest na poziomie 24,76 m².

Dużą wartość przyrodniczą Kutna stanowią trzy parki miejskie funkcjonujące na obszarze miasta, o łącznej powierzchni 25,4 ha. Największym kompleksem zieleni jest Park Wiosny Ludów, który dzieli się na dwie części. Pierwsza stanowi symetryczny ogród z nasadzeniami cisów, grabów i klombów różanych. Druga wyglądem przypomina naturalny las z bardzo bujnym runem. Kolejnym dużym kompleksem zieleni miejskiej jest Park Traugutta. Na obszarze 4 ha rośnie ponad 70 gatunków i odmian drzew, kilkanaście gatunków krzewów oraz blisko 100 odmian róż. Park z roku na rok wzbogaca się o kolejne rabaty z różnorodną roślinnością. Ostatnim istotnym założeniem parkowym na obszarze miasta jest Park nad Ochnią. Z powodu sąsiedztwa z rzeką Ochnią oraz ze względu na lokalizację w obszarze korytarza przewietrzającego miasto nie ma tam roślinności wysokiej. Dominują tereny otwarte, na które składają się trawniki i łąki z towarzyszącymi im skupiskami krzewów i pojedynczych drzew. Aktualnie realizowany jest na tym terenie proces inwestycyjny, w ramach którego powstanie m.in. ogród różany oraz miniogród botaniczny.

4.9.1.2. Formy ochrony przyrody na terenie miasta Kutno

Kutno leży poza granicami obszarowych form ochrony przyrody, w tym obejmujących Obszarów Natura 2000. Obszary miejskie nie są objęte siecią powiązań ekologicznych ECONET. Na terenie miasta występuje natomiast 7 pomników przyrody.

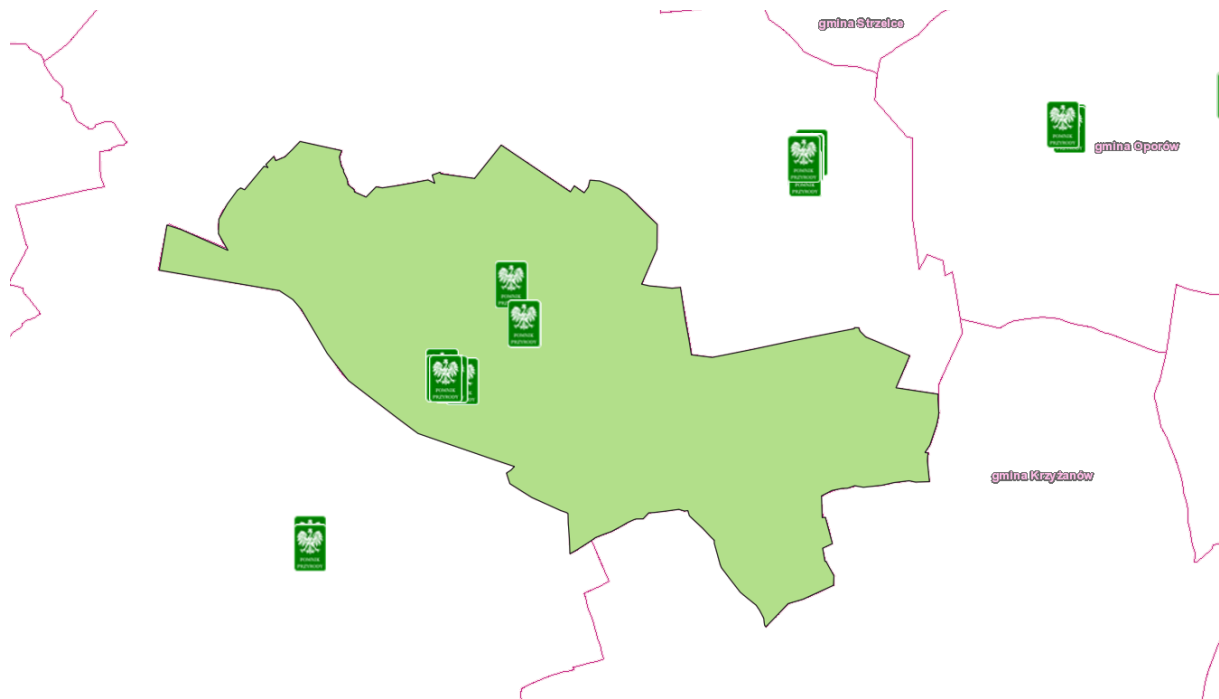
Pomniki przyrody

Na terenie miasta zgodnie z informacją pozyskaną z CRFOP znajduje się 7 pomników przyrody, z czego 2 to wieloobiektywne pomniki przyrody (grupy drzew). Szczegółowe zestawienie zawiera poniższa tabela.

Tabela 36. Pomniki przyrody zlokalizowane na terenie miasta Kutno wg CRFOP

L.p.	Typ pomnika przyrody	Rodzaj pomnika przyrody	Data ustanowienia	Opis pomnika przyrody	Podstawa prawna
1.	wieloobiektywne	grupa drzew	1955-03-15	4 szt.-Dąb szypułkowy – <i>Quercus robur</i>	Orzeczenie Nr 12 PWRN w Łodzi z dnia 15 marca 1955 r z dnia 1955-03-15 Oraz Rozporządzenie Nr 21/2005 Wojewody Łódzkiego z dnia 13 lipca 2005 r. w sprawie zniesienia ochrony pomników przyrody z dnia 2005-07-17
2.	wieloobiektywne	grupa drzew	1982-03-04	2 szt.- Grab Zwyczajny (Grab pospolity) - <i>Carpinus betulus</i>	Orzeczenie Nr 64 Wicewojewody Płockiego z dnia 4 marca 1982 r Dz. Urz. WRN w Płocku, dn.31.03.1982 r. Nr 2, poz.25
3.	jednoobiektywne	drzewo	1982-03-04	Kasztanowiec zwyczajny (Kasztanowiec biały) - <i>Aesculus hippocastanum</i>	Orzeczenie Nr 64 Wicewojewody Płockiego z dnia 4 marca 1982 r Dz. Urz. WRN w Płocku, dn.31.03.1982 r. Nr 2, poz.25
4.	jednoobiektywne	drzewo	1982-03-04	Świerk pospolity - <i>Picea abies</i>	Orzeczenie Nr 64 Wicewojewody Płockiego z dnia 4 marca 1982 r Dz. Urz. WRN w Płocku, dn.31.03.1982 r. Nr 2, poz.25
5.	jednoobiektywne	drzewo	2007-09-25	Dąb szypułkowy – <i>Quercus robur</i>	Uchwała Nr XIV/126/07 Rady Miasta Kutno z dnia 25 września 2007 r. w sprawie ustanowienia pomnikami przyrody dębów szypułkowych rosnących na terenie miasta Kutno
6.	jednoobiektywne	drzewo	2007-09-25	Dąb szypułkowy – <i>Quercus robur</i>	Uchwała Nr XIV/126/07 Rady Miasta Kutno z dnia 25 września 2007 r. w sprawie ustanowienia pomnikami przyrody dębów szypułkowych rosnących na terenie miasta Kutno
7.	jednoobiektywne	drzewo	1996-03-09	Topola biała - <i>Populus alba</i>	Rozporządzenie Nr 6/96 Wojewody Płockiego z dnia 17 stycznia 1996 r. o uznaniu za pomniki przyrody Dziennik Urzędowy Województwa Płockiego z dnia 23.02.1996 r. Nr 1, poz. 6

Źródło: <http://www.gdos.gov.pl/formy-ochrony-przyrody> (dostęp 02.10.2023 r.)

Rysunek 28. Lokalizacja pomników przyrody na terenie miasta Kutno

Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl>

Ponadto na terenie miasta znajdują się dwie aleje zabytkowe ze starym drzewostanem, wpisane do rejestru zabytków:

- ul. Sienkiewicza - w 2020 roku została przeprowadzona inwentaryzacja drzew, wykonano przegląd wraz z oceną dendrologiczną wraz z wskazaniem zabiegów pielęgnacyjnych. Fizyczne prace konserwatorskie przeprowadzono w 2021 roku
- ul. Pałacowa i Barcewicza - w 2022 roku została przeprowadzona inwentaryzacja drzew, wykonano przegląd wraz z oceną dendrologiczną wraz z wskazaniem zabiegów pielęgnacyjnych.

4.9.1.3. Ochrona i zrównoważony rozwój lasów

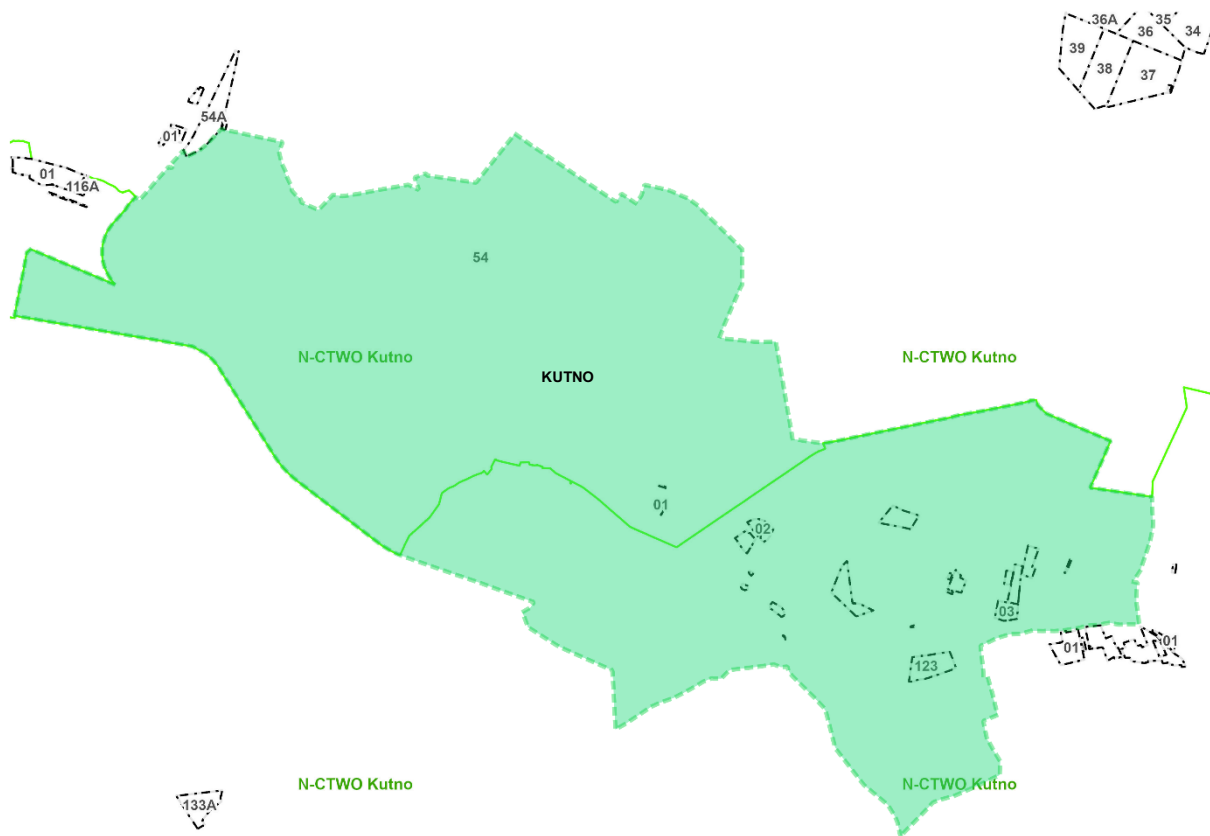
Gospodarkę leśną na obszarze miasta prowadzi Nadleśnictwo Kutno oraz właściciele lasów prywatnych.

Nadleśnictwo Kutno należy do Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Łodzi i składa się z dwóch obrębów leśnych: obręb Kutno, obręb Boniewo. Obręby dzielą się na 11 leśnictw, w których prowadzona jest gospodarka leśna. Nadleśnictwo gospodaruje ok. 9452 ha lasów Skarbu Państwa oraz nadzoruje 4300 ha lasów prywatnych. Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Kutno obejmuje powierzchnię 2760,66 ha. Lasy Nadleśnictwa Kutno należą do:

- a) Krainy Wielkopolsko - Pomorskiej – Obręb Boniewo
 - Mezuregionu Pojezierzy Wielkopolskich
- b) Krainy Mazowiecko- Podlaskiej – Obręb Kutno
 - Mezuregionu Wysoczyzny Kłódzkiej
 - Mezuregionu Równiny Kutnowsko – Błońskiej

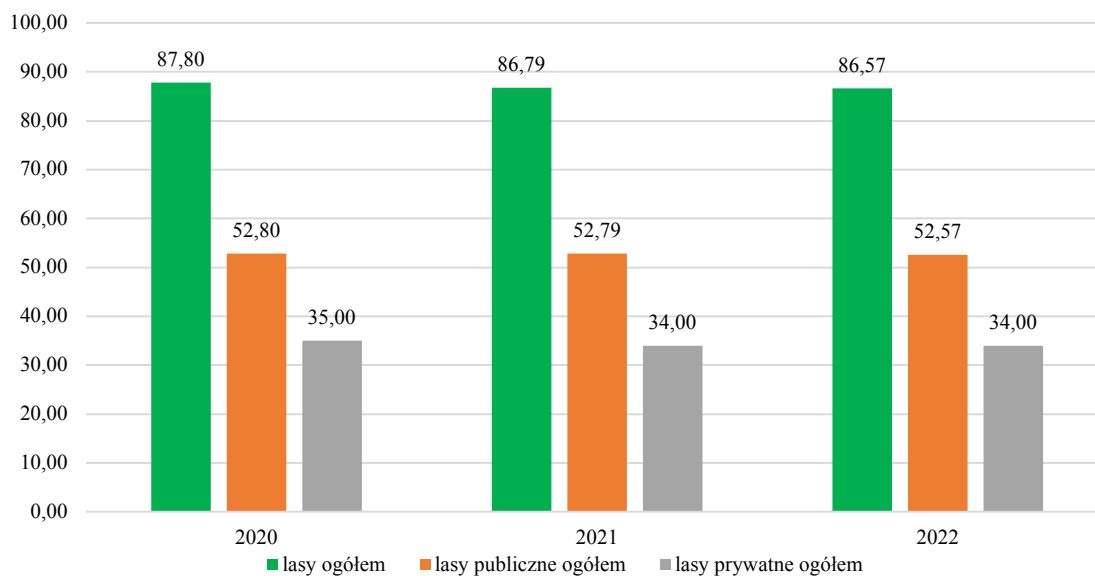
Ogólna powierzchnia lasów na terenie miasta Kutno wg stanu na dzień 06.07.2023 rok wynosi 87,80 ha. W przeważającej części są to monokultury sosnowe zlokalizowane we wschodniej części miasta.

Obszary leśne zlokalizowane są w południowo-wschodniej części miasta, co zobrazowano na poniższej mapie.

Rysunek 29. Obszary leśne na terenie miasta Kutno
Źródło: opracowanie własne

Ogólna powierzchnia lasów na terenie miasta wg stanu na dzień 06.07.2023 rok wynosi 87,80 ha

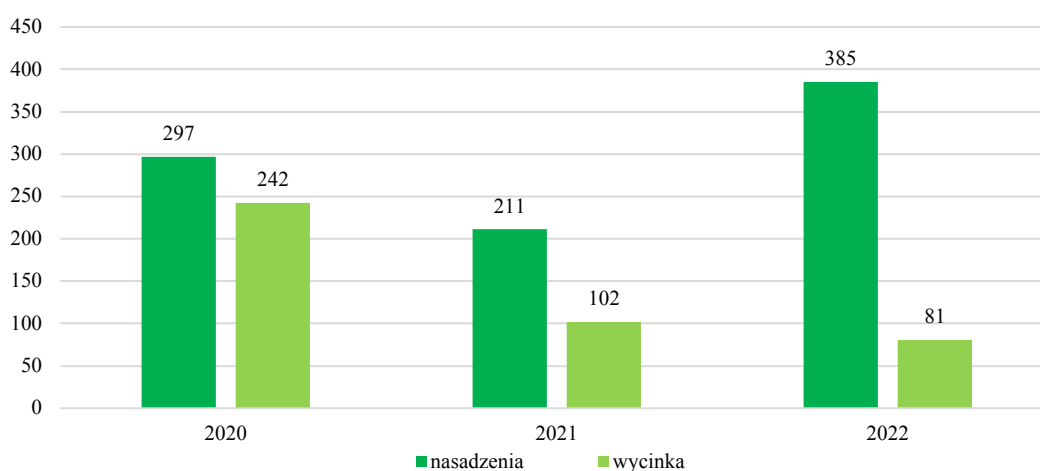
Rysunek 30. Powierzchnia lasów (ha) znajdujących się na terenie Miasto Kutno
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych lokalnych, GUS, 2023

Na terenie lasów w obrębie Kutna w Nadleśnictwie Kutno wg Planu Urządzenia Lasu sporządzony na lata 2015-2024 dla Nadleśnictwa Kutno, występują następujące typy siedliskowe lasu (stan na 01.01.2015):

- bór świeży Bśw – 6,57 %,

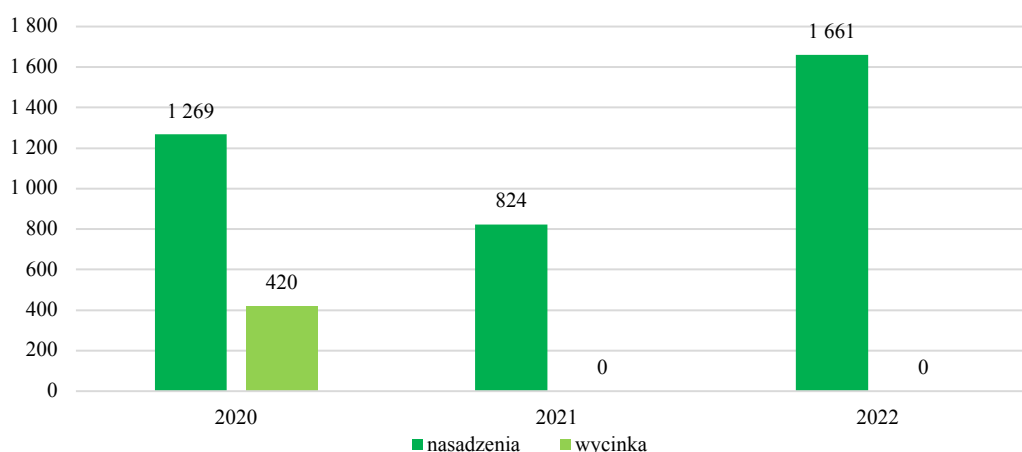
- bór mieszany świeży BMśw – 18,76 %
- bór mieszany wilgotny BMw – 0,31%,
- bór mieszany bagienny BMb- 0,04%
- las mieszany świeży LMśw – 48,72 %,
- las mieszany wilgotny LMw – 5,51 %,
- las mieszany bagienny LMb – 1,03 %,
- las świeży Lśw – 10,80 %,
- las wilgotny Lw – 2,43 %,
- oles Ol – 4,64 %,
- oles jesionowy OIJ – 1,19%.

Istotną kwestią dotyczącą ochrony i rozwoju zasobów przyrodniczych jest prowadzenie właściwej polityki związanej z wycinką drzew czy krzewów. W latach 2020-2022 na terenie miasta dokonywano nasadzeń i wycinek drzew wynikających z decyzji administracyjnych jak i mających na celu zwiększenie powierzchni zielonych miasta. Na poniższych wykresach zaprezentowano jak na przestrzeni trzech lat rozkładały się nasadzenia i wycinki drzew oraz krzewów realizowane na terenie Kutna przez władze miejskie.

Rysunek 31. Liczba nasadzeń i wycinek drzew na terenie miasta Kutno w latach 2020-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych lokalnych, GUS, 2023

Rysunek 32. Liczba nasadzeń i wycinek krzewów na terenie miasta Kutno w latach 2020-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych lokalnych, GUS, 2023

Ponadto przy pasach drogowych prowadzone są ciągłe prace polegające na wprowadzaniu zieleni wysokiej, w większości w postaci drzew gatunków rodzimych – klonów, lip oraz jesionów.

4.9.1.4. Parki miejskie

Park Wiosny Ludów

Największy kompleks zorganizowanej zieleni na terenie miasta. Park znajduje się w południowej części Kutna i zajmuje około 17 hektarów. Obiekt powstał w latach 1775-1791 i był wówczas ogrodem dworskim przy Pałacu Gieraltów. We wspomnianym pałacu swoją siedzibę ma obecnie Państwowa Szkoła Muzyczna.

Historycznie, jak i współcześnie (rewaloryzacja w roku 2014), park dzieli się na dwie części. Pierwsza to symetryczny ogród, przypominający nieco swoim układem ogród francuski. Druga to krajobrazowy ogród, który powstał w latach 1826-1840, podczas przebudowy rezydencji.

Symetryczny ogród składający się z cisów, formowanych grabów, szpalerów głogów oraz róż w historycznych odmianach. W części tej spotkamy interesujące gatunki dendroflory – platany, kasztanowce, gledicje, dęby i lipy.

Część krajobrazowa przypomina naturalny las z bogatym runem. Drzewa to przede wszystkim graby, dęby oraz jesiony. Runo w kwietniu reprezentuje charakterystyczny dla naszych lasów liściastych aspekt wiosenny – zakwitają wtedy zawilce białe oraz złocie. Następnie zastępują je większe byliny. W strefie tej zostały nasadzone m. in. paprocie, podagryczniki, kopytniki i gajowce.

Warto wspomnieć, iż na opisywanym terenie spotkamy pomnikowe okazy drzew: dęby szypułkowe, kasztanowiec oraz świerk.

Rysunek 33. Park Wiosny Ludów

Źródło: <http://zielenmiejska.kutno.pl/portfolio/park-wiosny-ludow/>

Park Traugutta

Park miejski im. R. Traugutta zlokalizowany jest w centrum miasta, a jego powierzchnia zajmuje ponad 4 hektary. Park powstał podczas dwudziestolecia międzywojennego. Był wtedy, podobnie jak dziś, miejscem wypoczynku i rekreacji. Obiekt położony jest na terenie o mocno zróżnicowanych wysokościach, co nadaje mu ciekawą kompozycję krajobrazu. W najniższym położonym punkcie znajduje się staw z ułożoną w centrum fontanną. Brzegi stawu zostały uregulowane i wzmocnione poprzez rozłożenie faszyny.

Wśród drzewostanu parku spotkamy lipy drobno- i szerokolistne, trzy rodzime gatunki klonów: zwyczajny, polny i jawor, graby, jesiony, platany, miłorzęby, ambrowce, żywotniki, dęby szypułkowe i czerwone, tulipanowce, brzozy, grusze, lilaki, robinie, kasztanowce czerwone, świerki zwyczajne i kłujące oraz modrzewie. Rosną tu także

pojedyncze okazy jarzębin, jarząbów, katalpy czy wiązów. Krzewy reprezentowane są m. in. przez jałowce, irgi, śnieguliczki, tawuły, hortensje, jaśminowce, derenie, ogniki, wiciokrzewy i forsycje.

Na terenie parku rośnie ponad 100 odmian róż licencjonowanych, zaaranżowanych na rabatach różanych, różano-bylinowych oraz pergolach. Park to także miejsce atrakcyjne dla owadów i ptaków. Gniazdują tu m. in. kosy, kwiczoły, szpaki, sikory bogatki i modraszki, muchołówki szare, zięby, wilgi, sierpówki, grzywacze, kawki, pełzacze czy szczygły. W parku zamontowanych jest ponad 20 budek lęgowych oraz kilka domków dla owadów. Te ostatnie mają nawet specjalnie założoną rabatę składającą się z jeżówek, rudbekii, lawendy, perowski, budlei, szałwii, naparstnic czy floksów.

W latach 2018-2022 wprowadzono na terenie Parku Traugutta:

- 2 tablice dotyczące awifauny parkowej,
- 20 tablic z opisami drzew występujących w parku,
- 1 tablicę dotyczącą zapylaczy.

Rysunek 34. Park Traugutta

Źródło: <http://zielenmiejska.kutno.pl/portfolio/park-miejski-im-r-traugutta/>

Park nad Ochnią

Jest najmłodszym parkiem w Kutnie. Prace ziemne zakończono w 2003. Park ma nowoczesny wygląd, gdyż nie jest, tak jak pozostałe parki miejskie, obszarem o dużej lesistości. Obejmuje teren o powierzchni 4,1 ha. Park jest miejscem uprawiania różnych sportów, sąsiaduje on z kompleksem boisk do koszykówki i piłki nożnej oraz ze stadionem miejskim. Obecnie park jest w trakcie rozbudowy w ramach projektu pn. Zielona Oś Miasta.

W ramach zadania w parku nad Ochnią zostanie wykonane:

- ścieżka pieszo rowerowa,
- pawilon informacji turystycznej,
- rozarium, mini ogród botaniczny- w ramach inwestycji na obszarze ponad 5ha, powstaną dwie strefy zielone. Pierwsza to ogród różany, skupiający kilkadziesiąt odmian róż, bylin i krzewów. Druga część to

tzw. „mini ogród botaniczny”, gdzie zebrane będą kolekcje ciekawych drzew, bylin oraz krzewów. Założenie obejmuje także zupełnie nowe nawierzchnie parkowe oraz elementy małej architektury,

- tereny rekreacyjne,
- pumptrack,
- skatepark,
- kładka widokowa przy rzece Ochni,
- plaża przy rzece Ochni.

4.9.2. Analiza SWOT

Zasoby przyrodnicze	
MOCNE STRONY czynniki wewnętrzne	SŁABE STRONY czynniki wewnętrzne
<p>duża ilość terenów do wykorzystania pod nasadzenia zorganizowany system pielęgnacji terenów zieleni 7 szt. Pomników przyrody zwiększająca się liczba drzew i krzewów</p>	<p>napływ zanieczyszczeń spoza gminy zmniejszanie powierzchni zieleni związane z działalnością człowieka mała powierzchnia lasów brak połączeń terenów zieleni wypalanie traw</p>
SZANSE czynniki zewnętrzne	ZAGROŻENIA czynniki zewnętrzne
<p>ograniczanie lokalnych źródeł zanieczyszczeń powietrza, gleby i wód fundusze zewnętrzne na projekty zwiększające powierzchnie terenów zieleni wzrost świadomości ekologicznej</p>	<p>rozprzestrzenianie się obcych gatunków fauny i flory wzrost presji antropogenicznej skutkujący zmniejszeniem powierzchni zielonych zmiany klimatyczne skutkujące występowaniem okresów suszy czy gwałtownych wiatrów zagrożenia antropogeniczne skutkujące zanieczyszczeniem powietrza, wody, gleby brak wystarczających źródeł finansowania realizacji projektów zielonych</p>

Źródło: opracowanie własne

4.9.3. Cele i zadania środowiskowe w zakresie zasobów przyrodniczych

Kutno pozbawione jest dużych walorów przyrodniczych. Konieczne jest zatem kontynuowanie działań, których celem jest zachowanie istniejących zasobów zieleni i podnoszenia jej walorów oraz rozwój nowych terenów zielonych, zmierzający do poprawy lokalnego mikroklimatu, zwiększenia odporności miasta na ekstremalne zjawiska pogodowe i poprawiający jego estetykę. Realizowane to powinno być poprzez:

- zachowanie w dobrym stanie przyrody na terenach parków i zieleńców,
- przeciwdziałanie zmniejszaniu powierzchni biologicznie czynnej, zarówno w centralnej części miasta jak i na terenach inwestycyjnych,
- zwiększanie powierzchni zielonych i poprawę infrastruktury na terenach zieleni miejskiej – m.in. poprzez tworzenie nowych parków, skwerów, parków kieszonkowych, rozbudowę, przebudowę, remonty istniejącej infrastruktury parkowej, wykonywanie nowych nasadzeń drzew i krzewów,
- opracowanie i wdrożenie standardów utrzymania i pielęgnacji terenów zieleni;
- poprawę stanu nasadzeń przyulicznych – poprzez systematyczne wykonywanie zabiegów pielęgnacyjno-leczniczych, usuwanie drzew martwych i zagrażających bezpieczeństwu, wykonywanie nowych nasadzeń drzew i krzewów, wprowadzenie i utrzymanie roślinności dekoracyjnej na rabatach, w gazonach i donicach.

Istotne znaczenie dla zachowania i rozwoju terenów zielonych powinno być prowadzenie właściwej gospodarki przestrzennej, poprzez uwzględnienie w dokumentach planistycznych miasta zapisów zapewniających utrzymanie odpowiedniej powierzchni biologicznie czynnej, stanowiących skuteczne narzędzie zapobiegające nadmiernej lub niekontrolowanej presji urbanizacyjnej, ograniczającej funkcjonowanie bądź nawet likwidującej istniejące tereny zielone.

4.10. Zagrożenia poważnymi awariami

4.10.1. Opis stanu obecnego

Pojęcie „poważne awarie” – określa art. 3 pkt 23. ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 21 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r., poz. 2556 z późn. zm.). Rozumie się przez to zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w którym występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska, lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Mówiąc o poważnej awarii przemysłowej rozumie się przez to poważną awarię w zakładzie.

Organem właściwym do realizacji zadań Ministra Środowiska w sprawach: przeciwdziałania poważnym awariom, transgranicznych skutków awarii przemysłowych oraz awaryjnego zanieczyszczenia wód granicznych jest Główny Inspektor Ochrony Środowiska. Ponadto Inspekcja Ochrony Środowiska współdziała w akcji zwalczania poważnej awarii z organami właściwymi do jej prowadzenia oraz sprawuje nadzór nad usuwaniem skutków tej awarii.

Na terenie Kutna zlokalizowane są dwa zakłady należące do zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (zrz). Należą do nich:

- „Saga-Gaz” Sp. z o.o. z uwagi na: gaz płynny propan-butan (LPG).
- „TAP KUTNO Sp. z o.o.”, z uwagi na: siarczan miedzi (II) pięciowodny.

W 2021 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi przeprowadził kontrolę w zakładzie przemysłowym „Saga-Gaz” Sp. z o.o., podczas której nie wykryto żadnych naruszeń. W tym samym roku przeprowadzono również kontrolę w zakładzie „TAP KUTNO Sp. z o.o.” jednak w tym przypadku wykryto naruszenia, na zakład nałożono zarządzenia pokontrolne, które zostały zrealizowane.

Na terenie miasta, zwłaszcza Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej znajdują się zakłady, które wykorzystują substancje określone jako niebezpieczne np. amoniak w systemach chłodzenia i klimatyzacji. Ilość zgromadzonych na terenie zakładów substancji nie kwalifikuje ich jednak do zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej.

Potencjalne zagrożenia dla ludzi i środowiska towarzyszące prowadzonej produkcji:

- uwolnienie toksycznych substancji podczas niewłaściwego ich przechowywania, awarii lub wadliwej instalacji stosowanej w zakładzie,
- zapalenie się materiałów łatwopalnych, podczas niewłaściwego ich przechowywania, awarii lub wadliwej instalacji stosowanej w zakładzie,
- przedostanie się substancji niebezpiecznych do kanalizacji miejskiej,
- wybuch w wyniku, którego powstaje fala nadciśnienia mogąca spowodować zniszczenia infrastruktury,
- przedostanie się produktów spalania (podczas pożaru/wybuchu) – substancji szkodliwych do środowiska, tj. do atmosfery, wód gruntowych, kanalizacji miejskiej.

Potencjalna sytuacja niebezpieczna może mieć również miejsce podczas transportu materiałów niebezpiecznych, w wyniku kolizji drogowej lub kolejowej, a także rozszczelnienia cystem kolejowych lub autocystem.

Zadania, które należy podejmować w celu uniknięcia awarii leżą poza zakresem kompetencji władz gminnych. Najważniejsze w przeciwdziałaniu wytapianiu zagrożeniom jest ich zapobieganie. Należy brać pod uwagę możliwość wystąpienia nadzwyczajnych zagrożeń środowiska na etapie planowania, projektowania systemów bezpieczeństwa a także środków i sposobu transportu substancji niebezpiecznych.

Zgodnie z art. 246 ustawy Prawo ochrony środowiska, w razie wystąpienia awarii Wojewoda, poprzez Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej i Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, podejmie działania i stosuje środki niezbędne do usunięcia awarii i jej skutków, określając w szczególności związane z tym obowiązki organów administracji i podmiotów korzystających ze środowiska.

Poważne sytuacje kryzysowe mogą być też wywołane przez szereg zjawisk naturalnych, w tym pogodowych. Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska należą w szczególności:

1. Powódź (w tym zalania, zatopienia i katastrofalne zatopienia).
2. Pożar.
3. Huraganowy wiatr/trąba powietrzna.
4. Mróz i opady śniegu.

5. Susza i upał.

W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie liczby pożarów oraz spowodowanych przez nie strat w latach 2020-2022.

Tabela 37. Pożary na terenie miasta Kutno w latach 2020-2022 oraz straty jakie spowodowały

Lp.	Gmina	Pożary				Straty (tys. zł)			
		2020	2021	2022	+ wzrost - spadek	2020	2021	2022	+ wzrost - spadek
1.	m. Kutno	95	103	100	-3	1747,4	1919,5	1447	-472,5

Źródło: Biuletyn Informacyjny Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Kutnie za rok 2022

Zgodnie z informacją zamieszczoną w Biuletynie Informacyjnym Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Kutnie za rok 2022, przyczynami powstawania pożarów w 2022 roku były:

- nieostrożność osób – 60%,
- wady i nieprawidłowa eksploatacja urządzeń – 15%,
- podpalenia – 5%,
- wady i nieprawidłowa eksploatacja środków transportu – 3%,
- oraz inne niesprecyzowane przyczyny – 17%.

4.10.1.1. Zarządzanie Kryzysowe

Na szczeblu lokalnym działa Miejski Zespół Zarządzania Kryzysowego, który jest organem pomocniczym Prezydenta Miasta Kutno w zapewnieniu wykonywania zadań zarządzania kryzysowego. Zespół zwoływany jest przez Prezydenta po wystąpieniu sytuacji kryzysowych, których skutki wymagają usuwania w dłuższym przedziale czasowym. Organizuje i koordynuje działania zmierzające do zapewnienia zabezpieczenia logistycznego profesjonalnych służb ratunkowych, organizuje pomoc poszkodowanym, wspomaga usuwać skutki zniszczeń, przywracać stan poprzedzający sytuację kryzysową. Zespołem kieruje Prezydent Miasta jako Przewodniczący Zespołu. W jego skład wchodzi m.in.: pracownicy Urzędu Miasta, przedstawiciele Komendy Powiatowej Policji w Kutnie, Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Kutnie, Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Kutnie, Prezes Zarządu Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Kutnie.

4.10.2. Analiza SWOT

Zagrożenia poważnymi awariami przemysłowymi	
MOCNE STRONY czynniki wewnętrzne	SŁABE STRONY czynniki wewnętrzne
funkcjonowanie jednostki KPPSP i jednostki OSP nadzór i kontrola zakładów przez odpowiednie służby brak zdarzeń o znamionach poważnej awarii przemysłowej na terenie miasta	występowanie zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii
SZANSE czynniki zewnętrzne	ZAGROŻENIA czynniki zewnętrzne
zmniejszenie zagrożenia wypadkowego i pożarowego poprzez remonty i modernizacje budynków oraz dróg edukacja w zakresie postępowania w sytuacji zagrożień	zagrożenia losowe związane z transportem pożary wypadki komunikacyjne

Źródło: opracowanie własne

4.10.3. Cele i zadania środowiskowe w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom poważnymi awariami przemysłowymi

Na terenie Kutna zlokalizowane są dwa zakłady należące do zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR): Saga-Gaz Sp. z o.o. i TAP Kutno Sp. z o.o. W ostatnich latach nie wydarzyła się żadna poważna awaria, skutkująca zagrożeniem środowiska.

Czynnikami, które będą minimalizować prawdopodobieństwo wystąpienia poważnych awarii, będzie na pewno doskonalenie procedur transportu, magazynowania i przetwarzania substancji chemicznych. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi prowadzi kontrolę przedsiębiorstw pod kątem przestrzegania wymagań ochrony środowiska i zapobieganiu poważnym awariom. W harmonogramie realizacji zadań monitorowanych zaplanowano kontynuację działań w postaci konieczności kontroli przedsiębiorców wraz z egzekwowaniem wymagań dotyczących zapobiegania zagrożeniom, które realizowane powinny być przez WIOS. Jednocześnie same przedsiębiorstwa muszą dbać o należyte postępowanie i ostrożność. Istotne jest prowadzenie samokontroli w firmach, szkoleń, tak, aby zmniejszyć ryzyko wystąpienia awarii.

Ważnym zadaniem jest kontynuacja i doskonalenie działań edukacyjnych społeczeństwa w celu wyrobienia wśród społeczeństwa nawyków prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii. Działania te realizowane są poprzez akcje informacyjne i edukacyjne.

5. Zagadnienia horyzontalne

Kierunki działań wskazane w Programie powinny uwzględniać zagadnienia horyzontalne, jakim są:

- adaptacja do zmian klimatu,
- nadzwyczajne zagrożenia,
- edukacja ekologiczna,
- monitoring środowiska.

5.1. Adaptacja do zmian klimatu

Zgodnie z definicją Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (IPCC, Intergovernmental Panel on Climate Change), zmiana klimatu oznacza zmianę jego stanu lub właściwości, która utrzymuje się przez dłuższy okres, zwykle dekady lub dłużej. Definicja ta odnosi się do wszelkich zmian klimatu, zarówno tych spowodowanych czynnikami naturalnymi, jak i zmian zachodzących w wyniku działalności człowieka.

W 2013 roku Ministerstwo Środowiska opracowało „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”. Dokument ten został opracowany na podstawie analiz wykonanych przez Instytut Ochrony Środowiska - Państwowy Instytut Badawczy w ramach projektu pn. "Opracowanie i wdrożenie Strategicznego Planu Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu - KLIMADA".

Głównym celem SPA2020 jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmieniającego się klimatu.

Zgodnie ww. dokumentem, zmiany klimatyczne mogą mieć zarówno pozytywny, jak i negatywny wpływ na gospodarkę i społeczeństwo. Do pozytywnych skutków zaliczono zjawiska związane ze wzrostem średniej temperatury powietrza, tj.: skrócenie okresu grzewczego oraz wydłużenie sezonu turystycznego, a także wydłużenie okresu wegetacyjnego, jednak rozwój roślin w tym okresie może być istotnie ograniczony występowaniem suszy lub niedoborem wody.

Zgodnie ze SPA2020, główne zagrożenia wynikające ze zmian klimatu stanowią:

- spadek zasobów wodnych kraju;
- zwiększanie częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych i katastrof;
- nasilenie się zjawiska eutrofizacji wód śródlądowych i wód przybrzeża;
- zwiększenie zagrożenia dla życia i zdrowia w wyniku stresu termicznego i wzrostu zanieczyszczeń powietrza;
- większe zapotrzebowanie na energię elektryczną w porze letniej.

Oddziaływania związane z prognozowanymi zmianami klimatu będą z różnym natężeniem wzmocnione wskutek działalności człowieka, zarówno poprzez podejmowanie aktywności gospodarczej (wydobycie kopaliny, kierunkowa gospodarka leśna i hodowla zwierząt oraz rolnictwo), jak i jej zaniechanie. Oddziaływania te są wielokierunkowe i mogą znacznie wzmocnić niekorzystne oddziaływanie prognozowanych zmian warunków klimatycznych w powiązaniu z nieprawidłowymi, niekontrolowanymi zmianami zagospodarowania terenu.

Z racji zwiększonej częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych należy spodziewać się w przyszłości zwiększonej możliwości nadmiernych opadów czy lokalnych powodzi jak też występowania okresów suszy, wynikającej z niedoborów opadów i obniżania poziomu wód gruntowych. Problem zmian dotyczyć będzie również siedlisk wód słodkich, płynących lub stojących, narażonych na konsekwencje wzrostu częstotliwości opadów nawałnych, okresów suchych, występowania procesów eutrofizacji i zaburzeń przepływu wód w zbiornikach.⁶

Określając cele i kierunki działań w niniejszym Programie uwzględniono kwestie adaptacji do zmian klimatu, jakie zostały zapisane w „Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”, zwłaszcza w odniesieniu do gospodarki zasobami wodnymi, zieleni miejskiej, ochrony powietrza, zarządzania przeciwpowodziowego czy zagospodarowania przestrzennego.

W Kutnie zaobserwować należy niewielką ilość cieków wodnych oraz zbiorników wód stojących, które nie ograżają istotnej roli w sieci hydrologicznej miasta. Mimo tego i małej ilości opadów rocznych miasto narażone jest na występowanie zjawiska powodzi i lokalnych podtopień. Z tego względu, biorąc pod uwagę przewidywane zjawiska pogodowe, niezbędne jest rozwój infrastruktury hydrologicznej w postaci większych jak też niewielkich

⁶ Scenariusze Zmian Klimatu do 2030 r. i wpływ na sektory i obszary wrażliwe, Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030

zbiorników i oczek wodnych, realizowanych w ramach zwiększania retencji wodnej i błękitno-zielonej infrastruktury. Pozwoli to na zwiększenie zasobów wodnych miasta jak też stanowić będzie zabezpieczenie przeciwpowodziowe, w przypadkach występowania skutków deszczy nawalnych. Małe zbiorniki wodne oraz infrastruktura taka jak muldy chłonne, rowy, ogrody deszczowe pozwolą na zatrzymanie wód opadowych, poprawę lokalnego bilansu wodnego i mikroklimatu, jak też zapewnią utrzymanie czy zwiększenie bioróżnorodności terenu. Deszcze nawalne mogą powodować lokalne podtopienia, wynikające z braku odpowiedniej przepustowości sieci kanalizacji deszczowej, nie będącej w stanie odebrać zwiększonej ilości wód. W związku z tym zadaniem związanym z adaptacją do zmian klimatu z zakresie gospodarki wodnej, jest też dążenie do stworzenia zrównoważonego systemu gospodarowania wodami opadowymi, uwzględniającego zarówno dostosowanie przepustowości sieci do zmian klimatycznych i pojawiających się coraz częściej deszczy nawalnych, jak też poprawę zdolności retencyjnych terenów zurbanizowanych poprzez zagospodarowanie wód opadowych w miejscu powstawania, w celu redukcji odpływu powierzchniowego, z wykorzystaniem naturalnych właściwości terenu lub nowych inwestycji w zakresie urządzeń retencjonujących wodę.

Kutno charakteryzuje się niewielką powierzchnią lasów i terenów zieleni zorganizowanej. W adaptacji do zmian klimatycznych istotne znaczenie ma zieleń pozwalająca na poprawę lokalnego mikroklimatu, oczyszczanie powietrza z zanieczyszczeń i obniżenie temperatury otoczenia, w okresach występowania fal upałów.

Zwiększenie poziomu lesistości miasta jak też tworzenie obszarów zieleni zorganizowanej na terenach zurbanizowanych, takiej jak: parki linearne, parki kieszonkowe, skwery pozwolą na poprawę jakości powietrza, komfortu życia mieszkańców jak też ograniczenie następstw, również zdrowotnych, wysokich temperatur.

W adaptacji do zmian klimatu istotne znaczenie ma planowanie przestrzenne. W kontekście zmian klimatu istnieje konieczność zmian planowania przestrzennego tak, żeby odpowiadało na problemy, które dotychczas nie odgrywały istotnego znaczenia w toku procesu planistycznego. Tymczasem biorąc pod uwagę horyzontalny i interdyscyplinarny charakter gospodarki przestrzennej wdrażanie działań adaptacyjnych w tym sektorze przyczyni się do ograniczenia skutków zmian klimatu w większości obszarów życia gospodarczego i społecznego. Planowanie przestrzenne staje się bardzo istotnym kreatorem przestrzennej organizacji systemów społeczno-gospodarczych i ekologicznych, decydujących o adaptacji przestrzeni do spodziewanych zmian klimatu a tym samym łagodzenia skutków społeczno-ekonomicznych tych zmian. W celu zapewnienia możliwości wdrażania działań zmierzających do minimalizowania skutków zmian klimatu przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy uwzględnić ograniczenia sposobu zagospodarowania terenów narażonych na skutki powodzi, zapobiegając ich niekontrolowanej zabudowie a także zapewnić zwiększenie powierzchni zieleni zorganizowanej wśród terenów zurbanizowanych oraz dostępność terenów pozwalającą na zwiększenie lesistości miasta.

Aby zabezpieczyć się przed skutkami sytuacji nadzwyczajnych należy utrzymywać i rozwijać system zarządzania kryzysowego, poprzez opracowanie procedur i stałe doposażanie w środki mające usprawniać system rozpoznania i informacji o zagrożeniach oraz zapewnić skuteczne działanie w sytuacji wystąpienia nadzwyczajnych zjawisk pogodowych.

Wśród działań o charakterze adaptacyjnym do skutków zmian klimatu nie można zapomnieć o ograniczaniu zjawisk będących ich przyczyną, w tym zanieczyszczenia powietrza.,

Wśród działań, mitygacyjnych, które powinny być realizowane w Programie wskazano przede wszystkim na modernizację źródeł ciepła, zwłaszcza likwidację ogrzewania opartego na paliwach stałych w tym na węglu, rozwój sieci gazowych oraz alternatywnych możliwości produkcji energii na poziomie lokalnym, z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii. Dalszej rozbudowie powinien podlegać system transportu zbiorowego, opartego o niskoemisyjne środki transportu jako alternatywa dla transportu indywidualnego.

5.2. Nadzwyczajne zagrożenia

Szczególnym rodzajem zagrożeń występujących w środowisku są tzw. „nadzwyczajne zagrożenia” charakteryzujące się nagłym przebiegiem. Do zagrożeń takich zaliczyć należy albo klęski o charakterze naturalnym jak: powódzie, huragany, trzęsienia ziemi i związane z nimi awarie systemów elektroenergetycznych, urządzeń i sieci wodociągowych, kanalizacyjnych albo katastrofy i wypadki związane z technologiami i wytworami ludzkimi jak: uwalnianie się niebezpiecznych substancji chemicznych, wybuchy, katastrofy komunikacyjne itp. zwane poważnymi awariami. W efekcie dużego i stale rosnącego natężenia przewozów materiałów, rośnie ryzyko wypadków drogowych i potencjalnego zagrożenia skażeniem produktami ropopochodnymi gleb i wód.

Nadzwyczajne zagrożenia, do których może dojść na terenie gminy w trakcie normalnego funkcjonowania sprecyzowano w rozdziale 4.10 dotyczącym Zagrożeń poważnymi awariami przemysłowymi. W rozdziale tym sprecyzowano rodzaje zagrożeń, do jakich może dojść na obszarze gminy, wyspecyfikowano jednostki, które

zajmują się identyfikacją zdarzeń, ratowaniem zdrowia, życia i mienia oraz usuwaniem skutków awarii oraz kompetencje organów do realizacji zadań w tym zakresie. Najważniejsza w przeciwdziałaniu powstania zagrożeń jest ograniczenie prawdopodobieństwa wystąpienia katastrofy lub awarii a następnie ograniczenie jej skutków prowadzone przez podmioty eksploatujące określoną instalację lub sieć i obejmującą monitoring, modernizację instalacji czy opracowywanie programów zapobiegania wystąpienia awariom (w przypadku podmiotów gospodarczych). Powstałe zagrożenia usuwane powinny być przez odpowiednio wyposażone i wyszkolone służby np. jednostki straży pożarnej. W odniesieniu do gminy zabezpieczenie przed skutkami sytuacji nadzwyczajnych polega na odpowiednim planowaniu przestrzennym, określającym np. charakter zagospodarowania terenów narażonych na skutki powodzi, lokalizację zakładów przemysłowych mogących znacząco oddziaływać na środowisko czy niosących zagrożenie wystąpienia awarii przemysłowej. Konieczne jest też utrzymywanie i rozwijanie systemu zarządzania kryzysowego, pozwalające na skuteczne i szybkie dostarczenie mieszkańcom informacji o zagrożeniach oraz zapewniające współpracę z odpowiednimi jednostkami państwowymi i sprawne działanie w sytuacjach kryzysowych.

5.3. Działania edukacyjne

Ważną rolę w realizacji polityki proekologicznej Miasta Kutno powinni odgrywać jego mieszkańcy. Ich zachowania, nawyki i podejmowane działania bezpośrednio przekładają się na jakość otaczającego ich środowiska. Dlatego istotne jest, by kształtować świadomość mieszkańców w zakresie ochrony zasobów i walorów środowiska naturalnego. Związana z tym edukacja ekologiczna powinna stanowić istotny moduł działalności Miasta na rzecz tworzenia otoczenia przyjaznego mieszkańcom. Najważniejszym celem, który należy osiągnąć jest wykształcenie świadomości ekologicznej i przekonanie młodej i dojrzałej części społeczeństwa o konieczności myślenia i działania według zasad ekorozwoju.

W zakresie wszystkich aspektów ochrony środowiska potrzebne są działania edukacyjne zarówno dla dzieci, młodzieży jak i dla dorosłej części społeczeństwa. Największy nacisk położono w Programie ochrony środowiska na kwestie dotyczące ochrony powietrza, gospodarki odpadami, ochrony środowiska przyrodniczego i zagrożeń poważnymi awariami.

Jak wskazano w Programie działania edukacyjne powinny mieć głównie na celu upowszechnianie wiedzy o zasobach przyrody w mieście i ich znaczeniu dla zrównoważonego rozwoju i zdrowia mieszkańców, zapobieganiu powstawaniu odpadów i zalet ich selektywnej zbiórki, oszczędności zużycia wody, gospodarki ściekowej i zagospodarowania wód opadowych oraz ochrony powietrza, znaczenia wykorzystywania właściwych źródeł ogrzewania i niskoemisyjnych paliw, propagowania wykorzystywania odnawialnych źródeł energii.

Czynnikami, które decydują o sukcesie realizowanej akcji edukacji ekologicznej są rzetelna informacja oraz umiejętność komunikowania się ze społeczeństwem. Powinno to być realizowane z wykorzystaniem folderów, ulotek, Internetu poprzez opracowanie katalogów dobrych praktyk popularyzujących ochronę środowiska i kształtujących pozytywny stosunek do otaczającej przyrody. Możliwe jest to poprzez rozwijanie współpracy z placówkami oświatowymi, instytucjami i organizacjami społecznymi oraz wsparcie logistyczne lub finansowe przy organizowaniu prelekcji, wystaw, spotkań, rajdów o tematyce ekologicznej i przyrodniczej.

Właściwie ukierunkowana edukacja ekologiczna mieszkańców nie tylko przyczyni się do zwiększenia dbałości oraz szacunku do całości otaczającej nas przyrody i środowiska, przyczyni się do podniesienia efektywności prowadzonej selektywnej zbiórki odpadów, oszczędności zużycia wody, poprawy jakości powietrza a to wpłynie na polepszenie komfortu życia mieszkańców oraz zmniejszy zagrożenia zdrowotne, na które wpływ ma jakość środowiska naturalnego.

Poniżej przedstawiono działania edukacyjno-informacyjne dotyczące różnych aspektów środowiskowych, które prowadzone były na terenie miasta Kutno w latach 2018-2022:

- Ochrona klimatu i jakości powietrza:
 - w 2018 roku – opracowano ulotki o zagrożeniach pochodzących z korzystania z kotłów niskosprawnych węglowych oraz o możliwości pozyskania dofinansowania na wymianę kotła,
 - w latach 2017-2022 – monitorowano jakość powietrza oraz podawano informacje o stanie jakości powietrza do wiadomości mieszkańców miasta, wyniki pochodzące ze stacji meteorologicznej z czujnikami zapylenia pyłu PM_{2.5}, pyłu PM₁₀ i B(a)P zamieszczano na stronie miasta,
 - w latach 2019-2022 – promowano wymianę źródeł ciepła w Radiu i Internecie,
 - w 2022 roku realizowano projekt ekologiczny „Ujarzmić SmoGa”.

Ponadto prowadzono zajęcia edukacyjne „Czyste powietrze wokół nas”, dzięki którym uczestnicy mogli zyskać umiejętność rozpoznawania źródeł dymu oraz jego rodzajów i przyczyn.

- Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów:

- w 2022 roku przeprowadzono akcję ekologiczną „Sprzątanie świata”, zorganizowano konkurs ekologiczny dla dzieci i rodziców „Zabawki z recyklingu” w ramach innowacji ekologicznej. Ponadto zorganizowano konkurs pn. „Z ekologią na co dzień” związany z tematyką właściwej segregacji odpadów i ich utylizacji.
- na stronie internetowej Urzędu Miasta zamieszczone są informacje dotyczące zasad prawidłowej gospodarki odpadami, mieszkańcy mogą również znaleźć na stronie ulotkę oraz plakat dotyczące „Zasad Selektywnej Zbiórki Odpadów”.
- Zasoby przyrodnicze:
 - 21 października 2020 roku odbył się konkurs „Ekoludek” skierowany dla wszystkich uczniów szkół podstawowych w gminie Kutno. Celem konkursu było propagowanie i zachęcanie do podejmowania działań na rzecz ochrony środowiska oraz edukacja i kształcenie wyobraźni,
 - zorganizowano zajęcia dydaktyczne i plastyczne „Tydzień z ekologią”,
 - realizacja innowacji przyrodniczej „Z przyrodą na ty” z elementami edukacji ekologicznej, kształtowanie postaw proekologicznych.
 - prowadzono edukację ekologiczną z zakresu ochrony przyrody – wprowadzono tablice edukacyjne w Parku Traugutta, które umożliwiają przeprowadzanie spacerów edukacyjnych dla mieszkańców Kutna oraz grup zorganizowanych,
 - realizowano projekty ekologiczne w ramach lokalnego programu Miasta Kutno: Mikrogranty: „Zielony zakątek”, „Las w słoiku, czyli zielone warsztaty dla mieszkańców Kutna”.

Dodatkowo co roku organizowany jest Wojewódzki Konkurs Przyrodniczo-Ekologiczny w Kutnie dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym. Celem konkursu było: kształtowanie postaw ekologicznych, postaw odpowiedzialności za stan środowiska, rozwijanie umiejętności segregowania odpadów oraz uświadamianie zagrożeń środowiska przyrodniczego wynikających z działalności człowieka.
- Zagrożenia poważnymi awariami przemysłowymi:
 - w ramach popularyzacji ochrony przeciwpożarowej przeprowadzono pogadanki dla uczniów szkół podstawowych i średnich oraz przedszkoli z terenu powiatu kutnowskiego;
 - w 2022 roku przeprowadzono na terenie miasta i miejscowości powiatu kutnowskiego łącznie 19 pokazów umiejętności i sprawności strażaków oraz posiadanego sprzętu pożarniczego i specjalistycznego;
 - informowano o sytuacji pożarowej, przebiegu i skutkach prowadzonych działań ratowniczo-gaśniczych oraz przeprowadzonych ćwiczeniach. Ponadto informowano o akcjach prewencyjnych tj.: STOP pożarom traw, Czujka na straży Twojego bezpieczeństwa, kręci mnie bezpieczeństwo.

Komenda PSP w Kutnie w ramach programu „Bezpieczne wakacje w powiecie Kutnowskim” przy współpracy ze Starostwem Powiatowym, Policją oraz Sanepidem powiatowym zorganizowała pikniki promujące zasady bezpieczeństwa oraz zasady pierwszej pomocy przedmedycznej.

5.4. Monitoring środowiska

Opracowując Program ochrony środowiska niezbędne jest uwzględnienie kontroli jego realizacji, realizowanej poprzez monitoring środowiska. Kontrola opierać się powinna na analizie przyjętych wskaźników, które pozwolą ocenić stan środowiska w odniesieniu do roku bazowego i pośrednio umożliwią ocenę stanu realizacji celów środowiskowych.

Podczas określania celów i przyjętych zadań określono wskaźniki, które służyć będą do oceny efektywności wdrażania realizowanej polityki środowiskowej. Są to wskaźniki opisujące postęp działań podejmowanych przez Miasto jak liczba udzielonych dotacji, kontroli czy przeprowadzonych akcji edukacyjnych, mierniki działań podejmowanych przez jednostki działające na terenie miasta uzyskiwane w oparciu o opracowywane przez nie raporty i zestawienia danych jak też mierniki opracowane przez inne instytucje GUS, PGW Wody Polskie czy GIOŚ w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Zadania Państwowego Monitoringu Środowiska realizuje Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w zakresie: pozyskiwania, gromadzenia i analizy wyników badań i obserwacji, przygotowania ocen jakości środowiska oraz udostępniania informacji o środowisku, w zakresie pomiarów i prognoz stanu środowiska. Zakres zadań państwowego monitoringu środowiska jest określany w wieloletnich strategicznych programach PMS opracowywanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i zatwierdzanych przez Ministra Klimatu i Ochrony Środowiska oraz w wykonawczych programach PMS opracowywanych przez Głównego Inspektora

Ochrony Środowiska. Monitoring środowiska prowadzony jest w zakresie jakości powietrza, wód powierzchniowych, wód podziemnych, ochrony przyrody i bioróżnorodności, gospodarki odpadami, oddziaływania akustycznego, pól elektromagnetycznych, potencjalnego wystąpienia poważnej awarii oraz gleby i ziemi (na poziomie krajowym). Na obszarze miasta Kutno realizowany jest przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Łodzi.

Zgromadzone informacje są źródłem wiedzy dla samorządów w zakresie jakości elementów przyrodniczych, standardów jakości środowiska, występowania przekroczeń dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń, występujących w tych obszarach zmianach pozytywnych lub negatywnych.

Wyniki monitoringu stanowiąc będą podstawę opracowania raportów z realizacji Programu i jego aktualizacji.

6. Cele Programu Ochrony Środowiska i ich finansowanie

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Kutno na lata 2024 – 2027 z perspektywą do roku 2030 stanowić ma podstawę systemu zarządzania środowiskiem na terenie miasta. Głównym celem Programu jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju społecznego i gospodarczego miasta, uwzględniającego kwestie ochrony środowiska.

W oparciu o diagnozę stanu środowiska Miasta Kutno, lokalne zagrożenia i problemy środowiskowe oraz mając na uwadze oczekiwane dążenie do poprawy stanu środowiska, a tym samym poprawy jakości życia mieszkańców miasta, wyznaczono cele i kierunki interwencji dla poniższych obszarów problemowych:

- ochrona klimatu i jakości powietrza,
- zagrożenia hałasem,
- pola elektromagnetyczne,
- gospodarowanie wodami,
- gospodarka wodno-ściekowa,
- zasoby geologiczne,
- gleby,
- gospodarka odpadami,
- zasoby przyrodnicze,
- zagrożenie poważnymi awariami.

Cele zostały określone zgodnie z zasadą SMART - są skonkretyzowane, mierzalne (z przypisanymi wskaźnikami), akceptowalne (akceptowane przez osoby pracujące na rzecz ich osiągnięcia), realne (możliwe do osiągnięcia), terminowe (tzw. przypisanymi terminami).

W celu realizacji poszczególnych celów strategicznych i kierunków interwencji przypisano im określone działania, uwzględniając, aby były one spójne z celami i założeniami wyznaczonymi w dokumentach strategicznych i programowych, szczebla krajowego, wojewódzkiego jak i lokalnego, w tym celem strategicznym zawartym w Strategii Rozwoju Miasta Kutno 2030: Miasto dbające o wysoką jakość życia mieszkańców i środowisko naturalne.

Planowane do realizacji zadania dzielą się na zadania własne (za których realizację odpowiadają władze miasta) oraz zadania monitorowane (za których realizację odpowiedzialny jest inny podmiot, działający na terenie Kutna).

W kolejnych tabelach przedstawione zostały harmonogramy wdrażania zaplanowanych zadań własnych oraz zadań monitorowanych.

Tabela 38. Cele, kierunki interwencji i zadania z zakresu ochrony klimatu i jakości powietrza

L.p.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa rok 2022 lub 2021	Wartość docelowa rok 2030				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu	Klasa strefy łódzkiej dla: pyłu PM10, pyłu PM2,5 benzo(a)pirenu źródło danych: GIOŚ	Stężenie pyłu PM10: 26,3 [µg/m3]	Stężenie pyłu PM10: >26,3 [µg/m3]	Zarządzanie jakością powietrza – działania administracyjne	Opracowanie, aktualizacja i monitorowanie programów ochrony powietrza i planów działań krótkoterminowych	Zadanie monitorowane Marszałka Województwa Łódzkiego	zmiana w przepisach prawnych
				pyłu PM2,5: 20,4 [µg/m3]	pyłu PM2,5: >20,4 [µg/m3]		Aktualizacja programów Sektorowych: (plan gospodarki niskoemisyjnej oraz Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe)	Zadanie własne Miasta Kutno	zmiany przepisów
				benzo(a)pirenu: 2,4 [µg/m3]	benzo(a)pirenu: >2,4 [µg/m3]		Prowadzenie monitoringu jakości powietrza	Zadanie monitorowane GIOŚ	-
			Liczba akcji na rok [szt.] źródło danych: Miasto Kutno	4	4-6		Uwzględnianie w dokumentach planistycznych (mpzp) zapisów wpływających na ograniczenie emisji zanieczyszczeń, oraz wspierających adaptację do zmian klimatu (m.in. wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, zwiększenie powierzchni terenów zieleni), zachowanie min. udziału powierzchni biologicznie czynnej, zwiększanie pow. terenów zielonych	Zadanie własne Miasta Kutno	brak środków finansowych
		Organizacja akcji edukacyjnych dotyczących konieczności ograniczania emisji, poprawy efektywności energetycznej, propagujących wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz uświadamiających o szkodliwości spalania odpadów piecach i kotłach indywidualnych		Zadanie własne Miasta Kutno	brak środków finansowych				

			Liczba zinwentaryzowanych źródeł ciepła [szt.] źródło danych: Miasto Kutno	4567 ⁷	>4567		Inwentaryzacja źródeł niskiej emisji – ogrzewania lokali mieszkalnych, usługowych oraz użyteczności publicznej	Zadanie własne Miasta Kutno	-
			Liczba czujników jakości powietrza [szt.] źródło danych: Miasto Kutno	2	>2	Rozwój miejskiego systemu monitorującego jakość powietrza	Zakup czujników monitorujących stan jakości powietrza	Zadanie własne Miasta Kutno	brak środków finansowych
			Liczba obiektów użyteczności publicznej, mieszkalnych i innych poddanych termomodernizacji [szt.] źródło danych: Miasto Kutno, WFOŚiGW	6 (Spółdzielnie) 30 (w ramach Programu Czyste Powietrze)	wg potrzeb	Poprawa efektywności energetycznej oraz zmniejszenie emisji zanieczyszczeń z sektora komunalno-bytowego	Modernizacja energetyczna budynków mieszkalnych, użyteczności publicznej i innych (w tym termomodernizacja)	Zadanie własne Miasta Kutno Zadanie monitorowane mieszkańców, zarządców budynków	brak środków finansowych
			Liczba udzielonych dotacji do wymiany źródeł ciepła [szt.] źródło danych: Miasto Kutno	48 (2022)	Wg potrzeb		Likwidacja lub wymiana źródeł ciepła wykorzystujących paliwa stałe na niskoemisyjne w budynkach mieszkalnych, publicznych i innych	Zadanie własne Miasta Kutno Zadanie monitorowane mieszkańców	brak środków finansowych
			Liczba udzielonych dotacji do montażu instalacji OZE [szt.] źródło danych: Miasto Kutno	8 (2019-2022)	Wg potrzeb		Wspieranie finansowe wymiany źródeł ciepła na ekologiczne, w tym wykorzystujące odnawialne źródła energii	Zadanie własne Miasta Kutno	brak środków finansowych brak zainteresowania mieszkańców
			Liczba instalacji OZE w budynkach mieszkalnych [szt.] źródło danych: Miasto Kutno, WFOŚiGW	17 (Czyste Powietrze)	wg potrzeb		Instalacja odnawialnych źródeł energii w budynkach mieszkalnych	Zadanie własne Miasta Kutno Zadanie monitorowane mieszkańców	brak środków finansowych
			Długość sieci ciepłowniczej [km] /Liczba przyłączy do sieci ciepłowniczej [szt.] źródło danych: ECO Kutno	46,545/369	sukcesywnie zwiększenie		Rozwój i modernizacja sieci ciepłowniczej	Zadanie monitorowane przedsiębiorstw produkujących energię cieplną	brak środków finansowych

⁷ liczba zinwentaryzowanych źródeł ciepła wg danych na dzień 20 listopada 2023 r.

			Długość sieci gazowej na terenie miasta [km]/liczba przyłączy do sieci gazowej [szt.] źródło danych: GAZ-SYSTEM S.A.	105,7 / 2483	wg potrzeb i planów inwestycyjnych		Rozwój i modernizacja sieci gazowniczej na terenie miasta	Zadanie monitorowane dystrybutorów gazu	brak środków finansowych
			Liczba oprav LED w oświetleniu ulicznym [szt.] źródło danych: Miasto Kutno	4056 (2023 r.)	wg potrzeb		Modernizacja i budowa energooszczędnego oświetlenia ulicznego Miasta Kutno	Zadanie własne Miasta Kutno	brak środków finansowych
			Liczba kontroli nieruchomości [szt.] źródło danych: Miast Kutno	92	wg potrzeb	Działania kontrolne w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza	Prowadzenie działań kontrolnych w zakresie zakazu spalania odpadów w indywidualnych systemach grzewczych	Zadanie własne Miasto Kutno	brak środków finansowych
			Liczba kontroli zakładów w ciągu roku [szt.] źródło danych: WIOŚ	9	wg potrzeb		Prowadzenie działań kontrolnych w zakresie zanieczyszczeń emitowanych przez zakłady	Zadanie monitorowane WIOŚ	brak środków finansowych
			Liczba odcinków dróg budowanych i przebudowywanych źródło danych: Miasto Kutno, GDDKiA, ZDW, ZDP	4 odcinki dróg gminnych (2021-2022) 2 odcinki dróg krajowych (2018-2022)	wg potrzeb	Zmniejszenie emisyjności w transporcie oraz zwiększenie dostępności i atrakcyjności transportu publicznego	Budowa i przebudowa dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych	Zadanie własne Miasta Kutno Zadanie monitorowane GDDKiA, ZDW, ZDP	brak środków finansowych
			Długość nowych ścieżek rowerowych na terenie miasta [mb] źródło danych: Miasto Kutno	1172 (2019-2022)	>1172		Rozwój transportu rowerowego w tym rozbudowa spójnego systemu dróg i ścieżek rowerowych, ciągów pieszo-rowerowych	Zadanie własne Miasta Kutno	brak środków finansowych
			Liczba nowych niskoemisyjnych pojazdów transportu zbiorowego na terenie miasta [szt.] źródło danych: MZK Kutno	6 (2023 r.)	>6		Rozwój komunikacji publicznej w oparciu o nowoczesny, niskoemisyjny tabor autobusowy	Zadanie własne Miasta Kutno Zadanie monitorowane MZK Kutno	brak dofinansowania, brak środków finansowych

Tabela 39. Harmonogram zadań własnych w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza

L.p.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2024	rok 2025	rok 2026	rok 2027	do 2030		
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Uwzględnianie w dokumentach planistycznych (mpzp) zapisów wpływających na ograniczenie emisji zanieczyszczeń, oraz wspierających adaptację do zmian klimatu (m.in. wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, zwiększenie powierzchni terenów zieleni), zachowanie min. udziału powierzchni biologicznie czynnej, zwiększanie pow. terenów zielonych	Miasto Kutno	50	50	50	50	350	środki własne Miasta Kutno, POiŚ/RPO	brak środków finansowych
		Organizacja akcji edukacyjnych dotyczących ograniczania emisji, poprawy efektywności energetycznej, propagujących wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz uświadamiających o szkodliwości spalania odpadów piecach i kotłach indywidualnych	Miasto Kutno	10	10	10	10	70	środki własne Miasta Kutno (możliwe dofinansowanie ze środków WFOŚiGW/NFOŚiGW)	na wszystkie dziedziny środowiskowe
		Aktualizacja programów Sektorowych: (plan gospodarki niskoemisyjnej oraz Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe)	Miasto Kutno	wg potrzeb					środki własne Miasta Kutno	
		Zakup czujników monitorujących stan jakości powietrza	Miasto Kutno	wg potrzeb					środki własne Miasta Kutno (możliwe dofinansowanie zewnętrzne)	
		Inwentaryzacja źródeł niskiej emisji – ogrzewania lokali mieszkalnych, usługowych oraz użyteczności publicznej	Miasto Kutno	25	25	25	25	175	środki własne Miasta Kutno	-
		Modernizacja energetyczna budynków mieszkalnych, użyteczności publicznej i innych (w tym termomodernizacja)	Miasto Kutno	3 500	3 500	10 000			środki własne Miasta Kutno, możliwe dofinansowanie ze środków WFOŚiGW/NFOŚiGW	brak środków finansowych
		Likwidacja lub wymiana źródeł ciepła wykorzystujących paliwa stałe na niskoemisyjne w budynkach mieszkalnych, publicznych i innych	Miasto Kutno	ok. 8 500					środki własne Miasta Kutno, POiŚ/RPO, WFOŚiGW/NFOŚiGW	
		Wspieranie finansowe wymiany źródeł ciepła na ekologiczne, w tym wykorzystujące odnawialne źródła energii	Miasto Kutno	ok. 500					środki własne Miasta Kutno, POiŚ/RPO, WFOŚiGW/NFOŚiGW	

		Modernizacja i budowa energooszczędnego oświetlenia ulicznego Miasta Kutno	Miasto Kutno	ok. 250			środki własne Miasta Kutno, POiŚ/RPO	brak środków finansowych
		Prowadzenie działań kontrolnych w zakresie zakazu spalania odpadów w indywidualnych systemach grzewczych	Miasto Kutno	koszty administracyjne			środki własne Miasta Kutno	w razie potrzeb
		Budowa i przebudowa dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych	Miasto Kutno	6 000	6 000	20 000	środki własne Miasta Kutno, POiŚ/RPO, FDS, Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych (RFIL)	brak środków finansowych
		Rozwój transportu rowerowego w tym rozbudowa spójnego systemu dróg i ścieżek rowerowych, ciągów pieszo-rowerowych	Miasto Kutno	ok. 100			środki własne Miasta Kutno, POiŚ/RPO, FDS, Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych (RFIL)	brak środków finansowych
		Rozwój komunikacji publicznej w oparciu o nowoczesny, niskoemisyjny tabor autobusowy	Miasto Kutno	ok. 6 000			środki własne Miasta Kutno	brak środków finansowych

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, WPF Miasta Kutno, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 40. Harmonogram zadań monitorowanych w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza

L.p.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania w latach 2024-2030 (w tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
A	B	C	D	E	F	G
1	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Opracowanie, aktualizacja i monitorowanie programów ochrony powietrza i planów działań krótkoterminowych	Marszałek Województwa Łódzkiego	koszty administracyjne	środki własne Urzędu Marszałkowskiego	
		Prowadzenie monitoringu jakości powietrza	GIOŚ	koszty administracyjne	środki własne GIOŚ	-
		Modernizacja energetyczna budynków mieszkalnych (w tym termomodernizacja)	mieszkańcy	ok. 3 000	środki własne mieszkańców, POiŚ/RPO, NFOŚiGW/WFOŚiGW	brak środków finansowych, brak zainteresowania mieszkańców
		Likwidacja lub wymiana źródeł ciepła wykorzystujących paliwa stałe na niskoemisyjne w budynkach mieszkalnych	mieszkańcy	ok. 3 000	środki własne mieszkańców, POiŚ/RPO, NFOŚiGW/WFOŚiGW	brak środków finansowych, brak zainteresowania mieszkańców

		Instalacja odnawialnych źródeł energii w budynkach mieszkalnych	mieszkańcy	ok. 3 000	środki własne mieszkańców, POiŚ/RPO, NFOŚiGW/WFOŚiGW	brak środków finansowych, brak zainteresowania mieszkańców
		Rozwój i modernizacja sieci ciepłowniczej	przedsiębiorstwa	wg potrzeb	środki własne przedsiębiorstwa	brak środków finansowych
		Rozwój i modernizacja sieci gazowniczej na terenie miasta	przedsiębiorstwa	wg potrzeb	środki własne przedsiębiorstwa	brak środków finansowych
		Prowadzenie działań kontrolnych w zakresie zanieczyszczeń emitowanych przez zakłady	WIOŚ	20	środki WIOŚ	działanie jest realizowane co roku i będzie kontynuowane
		Budowa i przebudowa dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych	GDDKiA, ZDW, ZDP	wg potrzeb	środki własne GDDKiA, ZDW, ZDP	brak środków finansowych
		Rozwój komunikacji publicznej w oparciu o nowoczesny, niskoemisyjny tabor autobusowy	MZK Kutno	ok. 20 000	środki własne jednostek oraz środki gmin, fundusze krajowe i unijne (w tym RPO, POIiŚ)	brak środków finansowych

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, WPF Miasta Kutno, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 41. Cele, kierunki interwencji i zadania z zakresu zagrożenia hałasem

L.p.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa rok 2022 lub 2021	Wartość docelowa rok 2030				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1.	Zagrożenia hałasem	Poprawa klimatu akustycznego	Długość ekranów akustycznych [km] źródło danych: GDDKiA, ZDW, ZDP	0,93 km	wg potrzeb	Poprawa standardów klimatu akustycznego	Stosowanie zabezpieczeń przeciwhałasowych (np. ekranów dźwiękochłonnych, wałów ziemnych)	Zadanie monitorowane GDDKiA, ZDW, ZDP	
			Liczba nasadzeń/ wycinek drzew wzdłuż dróg [szt.] źródło danych: Miasto Kutno, zarządcy dróg	385/81	wg potrzeb		Stosowanie zieleni izolacyjnej, nasadzeń wzdłuż dróg	Zadanie własne Miasta Kutno Zadanie monitorowane GDDKiA, ZDW, ZDP	
			Liczba zmodernizowanych dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych, gminnych [odcinki] źródło danych: Miasto Kutno, GDDKiA, ZDW, ZDP	4 odcinki dróg gminnych (2021-2022) 2 odcinki dróg krajowych (2018-2022)	wg potrzeb		Remonty i modernizacja dróg z uwzględnieniem zastosowaniem nawierzchni niskohałasowych	Zadanie własne Miasta Kutno Zadanie monitorowane GDDKiA, ZDW, ZDP	brak środków finansowych
			Liczba przedsiębiorstw badanych/liczba naruszeń [szt.] źródło danych: WIOŚ	12/8	wg potrzeb	Ograniczanie hałasu przemysłowego	Monitoring poziomów hałasu emitowanego przez przedsiębiorstwa	Zadanie monitorowane WIOŚ	brak środków finansowych
			Liczba decyzji o dopuszczalnej emisji hałasu [szt.] źródło danych: Starosta Kutnowski	0	0		Działania administracyjne mające na celu ograniczenie hałasu przemysłowego w tym wydawanie decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu	Zadanie monitorowane Starosta Kutnowskiego	realizacja w razie potrzeby

Tabela 42. Harmonogram zadań własnych w zakresie zagrożenia hałasem

L.p.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2024	rok 2025	rok 2026	rok 2027	do 2030		
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1	Zagrożenia hałasem	Stosowanie zieleni izolacyjnej, nasadzeń wzdłuż dróg	Miasto Kutno	ok. 80/rok					środki własne Miasta Kutno, środki zewnętrzne	
		Remonty i modernizacja dróg z uwzględnieniem zastosowaniem nawierzchni niskohałasowych	Miasto Kutno	koszty budowy, przebudowy i modernizacji dróg podano w ochronie powietrza					środki własne Miasta Kutno dofinansowanie UE	zakres zadań ustalany jest w ramach potrzeb

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, WPF Miasta Kutno, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 43. Harmonogram zadań monitorowanych w zakresie zagrożenia hałasem

L.p.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania w latach 2024-2030 (w tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
A	B	C	D	E	F	G
1	Zagrożenia hałasem	Stosowanie zabezpieczeń przeciwhałasowych (np. ekranów dźwiękochłonnych, wałów ziemnych)	GDDKiA, ZDW, ZDP	według zadań własnych oraz według kosztorysu dodatkowych działań	środki własne GDDKiA, ZDW, ZDP, dofinansowanie UE	zakres zadań ustalany jest w ramach potrzeb
		Stosowanie zieleni izolacyjnej, nasadzeń wzdłuż dróg	GDDKiA, ZDW, ZDP	według zadań własnych oraz według kosztorysu dodatkowych działań	środki własne GDDKiA, ZDW, ZDP, dofinansowanie UE	
		Remonty i modernizacja dróg z uwzględnieniem zastosowaniem nawierzchni niskohałasowych	GDDKiA, ZDW, ZDP	według zadań własnych oraz według kosztorysu dodatkowych działań	środki własne GDDKiA, ZDW, ZDP, dofinansowanie UE	zakres zadań ustalany jest w ramach potrzeb
		Monitoring poziomów hałasu emitowanego przez przedsiębiorstwa	WIOŚ	w zależności od liczby kontroli	środki własne WIOŚ	liczba kontroli zależy od potrzeb
		Działania administracyjne mające na celu ograniczanie hałasu przemysłowego w tym wydawanie decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu	Starosta Kutnowski	koszty administracyjne	środki własne Powiatu Kutnowskiego	-

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, WPF i WPI Miasta Kutno, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 44. Cele, kierunki interwencji i zadania z zakresu pól elektromagnetycznych

L.p.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa rok 2022 lub 2021	Wartość docelowa rok 2030				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1	Pola elektromagnetyczne	Ochrona przed polami elektromagnetycznymi	Liczba punktów z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów promieniowania elektromagnetycznego [szt.] źródło danych: GIOŚ	0	0	Ograniczanie oddziaływania pól elektromagnetycznych	Wprowadzanie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów poświęconych ochronie przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych, stref ochrony od linii elektroenergetycznej	Zadanie własne Miasta Kutno	
							Gromadzenie danych nt. instalacji emitujących pola elektromagnetyczne	Zadanie monitorowane Starosty Kutnowskiego	zmiana w przepisach prawnych dotyczących kompetencji
							Monitoring pól elektromagnetycznych	Zadanie monitorowane GIOŚ	-

Tabela 45. Harmonogram zadań własnych w zakresie pól elektromagnetycznych

L.p.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu	
				rok 2024	rok 2025	rok 2026	rok 2027	do 2030			
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	
1	Pola elektromagnetyczne	Wprowadzanie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów poświęconych ochronie przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych, stref ochrony od linii elektroenergetycznej	Miasto Kutno						koszty administracyjne	środki własne Miasta Kutno	poprzez zapisy ograniczające w MPZP

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, WPF Miasta Kutno, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 46. Harmonogram zadań monitorowanych w zakresie pól elektromagnetycznych

L.p.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania w latach 2024-2030 (w tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
A	B	C	D	E	F	G
1	Pola elektromagnetyczne	Gromadzenie danych nt. instalacji emitujących pola elektromagnetyczne	Starosta Kutnowski	koszty administracyjne	środki własne Powiatu Kutnowskiego	-
		Monitoring pól elektromagnetycznych	GIOŚ	koszty administracyjne	środki własne GIOŚ	działanie aktualnie jest realizowane w cyklach 4 letnich

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, WPF Miasta Kutno, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 47. Cele, kierunki interwencji i zadania w zakresie gospodarowania wodami

L.p.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa rok 2022 lub 2021	Wartość docelowa rok 2030				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1.	Gospodarowanie wodami	Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) – rzecznych i jednolitych części wód podziemnych (JCWPd)	Ocena JCWP źródło danych: WIOŚ	wody powierzchniowe stan zły	wody powierzchniowe stan dobry	Działania administracyjno-kontrolne	Prowadzenie monitoringu wód powierzchniowych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	Zadanie monitorowane WIOŚ	
			Liczba pozwoleń wodnoprawnych [szt.] źródło danych: PGW WP, RZGW Kutno	19	wg potrzeb		Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	Zadanie monitorowane PGW WP, RZGW Kutno	
			Ocena JCWPd źródło danych: WIOŚ	wody podziemne stan dobry	wody podziemne stan dobry		Prowadzenie monitoringu wód podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	Zadanie monitorowane WIOŚ	
			Liczba kontroli zbiorników bezodpływowych [szt.] źródło danych: Miasto Kutno	200	50/rok		Kontrola zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków	Zadanie własne Miasta Kutno	
			Liczba przeprowadzonych akcji/działań edukacyjnych [szt.] źródło danych: Miasto Kutno, PGW WP	2-3 rocznie	3-5 rocznie		Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, sposobach ochrony wód, oszczędności wody, prawidłowego powstępowania ze ściekami	Zadanie własne Miasta Kutno	
		Ochrona przed niedoborami wody i powodzią	Liczba zmian mpzp uwzględniających zarządzanie ryzykiem powodziowym źródło danych: Miasto Kutno	2 (2021 r.)	wg potrzeb		Zapewnienie bezpieczeństwa powodziowego	Wyznaczanie i uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ustaleń planów zarządzania ryzykiem powodziowym oraz granic obszarów zalewowych, w tym obszarów szczególnego zagrożenia powodzią	Zadanie własne Miasta Kutno

			Liczba magazynów przeciwpowodziowych na terenie miasta źródło danych: Miasto Kutno	1	1		Utrzymanie, doposażenie i optymalizacja wykorzystania magazynów przeciwpowodziowych	Zadanie własne Miasta Kutno	
			Roczne koszty działań konserwacyjnych [zł] źródło danych: Miasto Kutno	70 811,10 zł	ok. 50 tys.	Zwiększenie zdolności środowiska do gromadzenia i retencjonowania zasobów wodnych	Konserwacja rzek i wałów przeciwpowodziowych	Zadanie monitorowane PGW WP, RZGW Kutno	brak środków finansowych
			Długość wybudowanej/zmodernizowanej kanalizacji deszczowej [mb] źródło danych: Miasto Kutno	533	wg potrzeb		Modernizacja i rozbudowa kanalizacji deszczowej	Zadanie własne Miasta Kutno	niewystarczające środki finansowe
			Długość utrzymywanych rowów odwadniających [km] źródło danych: Miasto Kutno, RZGW	1,5-2,5 km	ok. 9,33 km/rok		Modernizacja i bieżące utrzymanie urządzeń melioracyjnych	Zadanie własne Miasta Kutno Zadanie monitorowane PGW WP, RZGW Kutno	niewystarczające środki finansowe
			Liczba obiektów retencyjnych [szt.] źródło danych: Miasto Kutno	0	wg potrzeb ⁸		Realizacja inwestycji dotyczących retencji wodnej, w tym budowa zbiorników retencyjnych	Zadanie własne Miasta Kutno	niewystarczające środki finansowe
			Liczba inwestycji dotyczących błękitno-zielonej infrastruktury [szt.] źródło danych: Miasto Kutno	0	wg potrzeb		Realizacja inwestycji z obszaru błękitno-zielonej infrastruktury	Zadanie własne Miasta Kutno	niewystarczające środki finansowe

⁸ w okresie 2023-2024 planowana jest budowa zbiorników retencyjnych na Stacji Uzdatniania Wody ul. Metalowa

Tabela 48. Harmonogram zadań własnych w zakresie gospodarowania wodami

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2024	rok 2025	rok 2026	rok 2027	do 2030		
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1.	Gospodarowanie wodami	Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, sposobach ochrony wód, oszczędności wody, prawidłowego powstępowania ze ściekami	Miasto Kutno			ok. 10/rok			środki własne Miasta Kutno	brak środków finansowych
		Wyznaczanie i uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ustaleń planów zarządzania ryzykiem powodziowym oraz granic obszarów zalewowych, w tym obszarów szczególnego zagrożenia powodzią	Miasto Kutno			realizacja wg potrzeb			środki własne Miasta Kutno	
		Utrzymanie, doposażenie i optymalizacja wykorzystania magazynów przeciwpowodziowych	Miasto Kutno			ok. 15/rok			środki własne Miasta Kutno	brak środków finansowych
		Kontrola zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków	Miasto Kutno			wg potrzeb			środki własne Miasta Kutno	brak środków finansowych
		Modernizacja i rozbudowa kanalizacji deszczowej	Miasto Kutno			wg potrzeb			środki własne Miasta Kutno	brak środków finansowych
		Modernizacja i bieżące utrzymanie urządzeń melioracyjnych	Miasto Kutno			wg potrzeb			środki własne Miasta Kutno	brak środków finansowych
		Realizacja inwestycji dotyczących retencji wodnej, w tym budowa zbiorników retencyjnych	Miasto Kutno			wg potrzeb			środki własne Miasta Kutno	brak środków finansowych
		Realizacja inwestycji z obszaru błękitno-zielonej infrastruktury	Miasto Kutno			wg potrzeb			środki własne Miasta Kutno	brak środków finansowych

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, WPF Miasta Kutno, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 49. Harmonogram zadań monitorowanych w zakresie gospodarowania wodami

L.p	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania w latach 2024-2030 (w tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
A	B	C	D	E	F	G
1.	Gospodarowanie wodami	Prowadzenie monitoringu wód powierzchniowych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	WIOŚ	koszty administracyjne	środki własne WIOŚ	realizacja jako kontynuacja
		Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	PGW WP, RZGW	wg potrzeb	środki własne PGW WP, RZGW Kutno	
		Prowadzenie monitoringu wód podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	WIOŚ	koszty administracyjne	środki własne WIOŚ	realizacja jako kontynuacja
		Konserwacja rzek i wałów przeciwpowodziowych	PGW WP, RZGW	ok. 50/rok	środki własne PGW WP, RZGW Kutno	realizacja jako kontynuacja
		Modernizacja i bieżące utrzymanie urządzeń melioracyjnych	PGW WP, RZGW	wg potrzeb	środki własne PGW WP, RZGW Kutno	

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, WPF Miasta Kutno, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 50. Cele, kierunki interwencji i zadania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej

L.p.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa rok 2022 lub 2021	Wartość docelowa rok 2030				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1.	Gospodarka wodno-ściekowa	Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej	Długość sieci wodociągowej [km] źródło danych: PWİK Kutno	159,7655 km	wg potrzeb	Zapewnienie sprawnego funkcjonowania systemu wodociągowego	Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej, przyłączenie nowych odbiorców	Zadanie monitorowane PWİK Kutno	brak środków finansowych
			Liczba przyłączy wodociągowych [szt.] źródło danych: PWİK Kutno	4907	wg potrzeb				
			Zwodociągowanie gminy [%] źródło danych: PWİK Kutno	95,65%	100%				
			Długość kanalizacji sanitarnej [km] źródło danych: Miasto Kutno	140,072 km (PWİK)	wg potrzeb	Rozbudowa i modernizacja instalacji oraz urządzeń służących gospodarce wodno-ściekowej	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej, przyłączenie nieruchomości do gminnej sieci kanalizacyjnej	Zadanie własne Miasta Kutno	brak środków finansowych
			Liczba przyłączy kanalizacji sanitarnej [szt.] źródło danych: Miasto Kutno	3971 (GUS)	>3971				
			Koszty poniesione na działania modernizacyjne i remontowe [zł] źródło danych: GOŚ Kutno Sp. z o.o.	577 tys	wg potrzeb				
			Długość sieci kanalizacji deszczowej [km] źródło danych: Miasto Kutno	67,03 km	>67,03 km				
			Liczba udzielonych dotacji [szt.] źródło danych: Miasto Kutno	25	wg potrzeb				
						Modernizacja instalacji służącej do oczyszczania ścieków komunalnych	Zadanie monitorowane GOŚ Kutno Sp. z o.o.	Brak środków finansowych	
						Rozbudowa sieci kanalizacji deszczowej	Zadanie własne Miasta Kutno	brak środków finansowych	
						Wsparcie likwidacji punktowych źródeł potencjalnych zanieczyszczeń środowiska gruntowego (zbiorniki bezodpływowe)	Zadanie własne Miasta Kutno	brak środków finansowych brak zainteresowania mieszkańców	

			Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków Liczba zbiorników bezodpływowych [szt.] źródło danych: Miasto Kutno (luty 2024)	64 429	>64 <429		Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków	Zadanie własne Miasta Kutno	
			Liczba kontroli podmiotów wprowadzających ścieki do wód lub do ziemi [szt.] źródło danych: WIOŚ, PGW WP	12	wg potrzeb		Kontrola podmiotów w zakresie wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	Zadanie monitorowane WIOŚ, PDW WP	brak środków finansowych

Tabela 51. Harmonogram zadań własnych w zakresie gospodarki wodno-ściekowej

L.p.	Obszar interwencji i	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2024	rok 2025	rok 2026	rok 2027	do 2030		
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1.	Gospodarka wodno-ściekowa	Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej, przyłączenie nowych odbiorców	Miasto Kutno	500	500	500	500	ok. 35 000	środki własne Miasta Kutno, NFOŚiGW, Europejski Fundusz Rozwoju	brak środków finansowych
		Likwidacja punktowych źródeł potencjalnych zanieczyszczeń środowiska gruntowego	Miasto Kutno	100	100	100	100	ok. 7 000	środki własne Miasta Kutno, NFOŚiGW, Europejski Fundusz Rozwoju	brak środków finansowych
		Rozbudowa sieci kanalizacji deszczowej	Miasto Kutno	200	200	200	200	ok. 14 000	środki własne Miasta Kutno, NFOŚiGW, Europejski Fundusz Rozwoju	brak środków finansowych
		Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków	Miasto Kutno	koszty administracyjne					środki własne Miasta Kutno	brak środków finansowych
		Prowadzenie kontroli gospodarki ściekowej na posesjach prywatnych	Miasto Kutno	koszty administracyjne					środki własne Miasta Kutno	brak środków finansowych

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, WPF Miasta Kutno, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 52. Harmonogram zadań monitorowanych w zakresie gospodarki wodno-ściekowej

L.p.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania w latach 2024-2030 (w tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
A	B	C	D	E	F	G
1.	Gospodarka wodno-ściekowa	Rozbudowa sieci wodociągowej, przyłączenie nowych odbiorców	PWiK Kutno	ok. 5 000	środki PWiK Kutno	-
		Modernizacja instalacji służącej do oczyszczania ścieków komunalnych	GOŚ Kutno Sp. z o.o .	koszty zostaną oszacowane po wykonaniu dokumentacji	środki GOŚ Kutno Sp. z o.o .	
		Kontrola podmiotów w zakresie wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	WIOŚ, PGW WP	koszty administracyjne	środki WIOŚ, PGW WP	realizowane jako kontynuacja

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, WPF Miasta Kutno, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 53. Cele, kierunki interwencji i zadania w zakresie zasobów geologicznych

L.p.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa 2022 lub 2021	Wartość docelowa rok 2030				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1	Zasoby geologiczne	Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi	Liczba złóż surowców naturalnych [szt.] źródło danych: PIG	1	1	Kontrola i monitoring eksploatacji kopalin	Kontrola w zakresie przestrzegania warunków wydanych koncesji oraz eliminacja nielegalnego wydobycia kopalin	Zadanie monitorowane organów administracji geologicznej	-
			Ilość wydanych decyzji rekultywacyjnych [szt.] źródło danych: Starosta Kutnowski	1	wg potrzeb	Ochrona i zrównoważona eksploatacja kopalin	Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych	Zadanie monitorowane Starosty Kutnowskiego	-

Tabela 54. Harmonogram zadań monitorowanych w zakresie zasobów geologicznych

L.p.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania w latach 2024-2030 (w tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
A	B	C	D	E	F	G
1	Zasoby geologiczne	Kontrola w zakresie przestrzegania warunków wydanych koncesji oraz eliminacja nielegalnego wydobycia kopalin	organy administracji geologicznej	koszty administracyjne	środki własne organów administracji geologicznej	-
		Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych	Starosta Kutnowski	koszty administracyjne	środki własne Powiatu Kutnowskiego	-

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, WPF Miasta Kutno, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 55. Cele, kierunki interwencji i zadania w zakresie gleb

L.p.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa rok 2022 lub 2021	Wartość docelowa rok 2030				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1	Gleby	Ochrona i racjonalne wykorzystanie powierzchni ziemi oraz rekultywacja terenów zdegradowanych	Liczba punktów pomiarowych [szt.] Ilość badań zleconych przez rolników źródło danych: OSCHR	0	według zleceń rolników	Zachowanie funkcji środowiskowych i gospodarczych gleb	Kontrola poziomu pH i zanieczyszczeń gleb	Zadanie monitorowane OSChR	badania na zlecenie rolników
			Liczba kontroli stosowania środków ochrony roślin [szt.] źródło danych: WIORiN	b.d.	według potrzeb		Prowadzenie kontroli stosowanych nawozów i środków ochrony roślin	Zadanie monitorowane WIORiN	-

Tabela 56. Harmonogram zadań monitorowanych w zakresie gleb

L.p	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania w latach 2024-2030 (w tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
A	B	C	D	E	F	G
1.	Gleby	Kontrola poziomu pH i zanieczyszczeń gleb	Okręgowa Stacja Chemiczno - Rolnicza	koszty zależne od liczby zleceń i zakresu badań	środki własne rolników	badania na zlecenie rolników
		Prowadzenie kontroli stosowanych nawozów i środków ochrony roślin	WIORiN	koszty poboru i analizy próbek	środki WIORiN	

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, WPF Miasta Kutno, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 57. Cele, kierunki interwencji i zadania w zakresie gospodarki odpadami i zapobieganiu powstawania odpadów

L.p.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa rok 2022 lub 2021	Wartość docelowa rok 2030				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami	Ilość zebranych odpadów zmieszanych [Mg] źródło danych: Miasto Kutno	8038,8200	<8038,82000	Zapobieganie powstawaniu odpadów Doskonalenie systemu gospodarki odpadami	Zmniejszenie ilości zbieranych zmieszanych odpadów komunalnych, rozwój selektywnej zbiórki odpadów	Zadanie własne Miasta Kutno	
			Poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych [%]	28,8 % (2021)	60%		Zwiększenie ilości odpadów poddawanych recyklingowi	Zadanie własne Miasta Kutno	
			Wykonywanie rocznych analiz stanu gospodarki odpadami komunalnymi [TAK/NIE] źródło danych: Miasto Kutno	TAK	TAK		Wykonywanie rocznych analiz stanu gospodarki odpadami komunalnymi	Zadanie własne Miasta Kutno	
			Liczba kontroli mieszkańców [szt.] źródło danych: Miasto Kutno	92	wg potrzeb	Ograniczenie wpływu odpadów innych niż komunalne na środowisko	Kontrola mieszkańców w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami (kontrole zawartych umów czy prawidłowego gospodarowania odpadów)	Zadanie własne Miasta Kutno	
			Liczba kontroli/liczba nieprawidłowości źródło danych: WIOŚ	44/23 (2019-2021)	wg potrzeb i zgłoszeń		Kontrola podmiotów w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami	Zadanie monitorowane WIOŚ	
			Liczba rocznie usuwanych dzikich wysypisk [szt.] źródło danych: Miasto Kutno	6	wg potrzeb		Sukcesywne zapobieganie i usuwanie dzikich wysypisk odpadów	Zadanie własne Miasta Kutno	

			Obecność zalegających odpadów [TAK/NIE] źródło danych: Miasto Kutno	TAK	NIE		Likwidacja odpadów zalegających na terenie nieruchomości przy ul. Majdany 10	Zadanie własne Miasta Kutno Zadanie monitorowane Marszałka Województwa Łódzkiego, Starosty Kutnowskiego	brak środków finansowych
			Procent usuniętego azbestu zgodnie z Bazą Azbestową [%] źródło danych: Miasto Kutno	13,1% (stan na koniec 2022 roku)	ok. 30-40%	Gospodarka odpadami zawierającymi azbest	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy (dotacje dla mieszkańców)	Zadanie własne Miasta Kutno (możliwe dofinansowanie z WFOŚiGW)	brak środków finansowych
			Liczba akcji edukacyjnych [szt.] źródło danych: Miasto Kutno	4-5	4-5	Prowadzenie działalności edukacyjnej	Prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej dotyczącej konieczności właściwego postępowania z odpadami	Zadanie własne Miasta Kutno	

Tabela 58. Harmonogram zadań własnych w zakresie gospodarki odpadami i zapobieganiu powstawania odpadów

L.p.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2024	rok 2025	rok 2026	rok 2027	do 2030		
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Zmniejszenie ilości zbieranych zmieszanych odpadów komunalnych, rozwój selektywnej zbiórki odpadów	Miasto Kutno	12 000	12 000	12 000	12 000	84 000\$	środki własne Miasta Kutno	-
		Wykonywanie rocznych analiz stanu gospodarki odpadami komunalnymi	Miasto Kutno	koszty administracyjne					środki własne Miasta Kutno	-
		Kontrola mieszkańców w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami (kontrola zawartych umów czy prawidłowego gospodarowania odpadów)	Miasto Kutno	koszty administracyjne					środki własne Miasta Kutno	-
		Sukcesywne zapobieganie i usuwanie dzikich wysypisk odpadów	Miasto Kutno	koszty zależne od liczby dzikich wysypisk					środki własne Miasta Kutno	-

	Likwidacja odpadów zalegających na terenie nieruchomości przy ul. Majdany 10	Miasto Kutno	ok. 100/rok					środki własne Miasta Kutno	-
	Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, właściwego postępowania z odpadami i selektywnej zbiórce odpadów	Miasto Kutno	10/rok					środki własne Miasta Kutno	głównie poprzez placówki oświatowe
	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy (dotacje dla mieszkańców)	Miasto Kutno	100	100	100	100	700	środki własne Miasta Kutno, WFOŚiGW	-

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, WPF Miasta Kutno, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 59. Harmonogram zadań monitorowanych w zakresie gospodarki odpadami i zapobieganiu powstawania odpadów

L.p.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania w latach 2024-2030 (w tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
A	B	C	D	E	F	G
1.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Kontrola podmiotów w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami	WIOŚ	koszty administracyjne	środki własne WIOŚ	realizowane jako kontynuacja
		Likwidacja odpadów zalegających na terenie nieruchomości przy ul. Majdany 10	Marszałek Województwa Łódzkiego, Starosta Kutnowski	koszty administracyjne	środki własne Województwa Łódzkiego, Powiatu Kutnowskiego	

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, WPF Miasta Kutno, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 60. Cele, kierunki interwencji w zakresie zasobów przyrodniczych

L.p.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa rok 2022 lub 2021	Wartość docelowa rok 2030				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1.	Zasoby przyrodnicze	Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej	Powierzchnia terenów zieleni urządzonej [ha] źródło danych: Miasto Kutno	113,72	>113,72	Ochrona oraz tworzenie zieleni na terenach zabudowanych	Tworzenie oraz modernizacja terenów zieleni	Zadanie własne Miasta Kutno	brak środków finansowych
			Liczba nasadzeń drzew [szt.] źródło danych: Miasto Kutno	385	wg potrzeb		Nowe nasadzenia zieleni wysokiej, na terenach zurbanizowanych	Zadanie własne Miasta Kutno	brak środków finansowych
			Liczba pomników przyrody, na których prowadzone były prace pielęgnacyjno-konserwatorskie [szt.] źródło danych: Miasto Kutno	1	wg potrzeb		Nowe nasadzenia zieleni wysokiej, na terenach zurbanizowanych	Zadanie własne Miasta Kutno	brak środków finansowych
			Liczba inwestycji z zakresu tworzenia nowych elementów zielonej infrastruktury źródło danych: Miasto Kutno	0	6		Prowadzenie prac pielęgnacyjno-konserwatorskich pomników przyrody na terenie Miasta	Zadanie własne Miasta Kutno	brak środków finansowych
			Liczba inwestycji z zakresu tworzenia nowych elementów zielonej infrastruktury źródło danych: Miasto Kutno	0	6		Inwestycje wspomagające bioróżnorodność: zakładanie łąk kwietnych, ogrodów, tworzenie schronień dla owadów, ptaków itp.	Zadanie własne Miasta Kutno	brak środków finansowych
			Liczba mpzp [szt.] źródło danych: Miasto Kutno	2 (2021 r.)	wg potrzeb		Uwzględnianie w dokumentach planistycznych (mpzp) zapisów dotyczących udziału powierzchni biologicznie czynnej w zagospodarowaniu nieruchomości	Zadanie własne Miasta Kutno	-
			Liczba działań/akcji edukacyjnych [szt.] źródło danych: Miasto Kutno, Nadleśnictwo Kutno	2-3 rocznie	2-3 rocznie	Podnoszenie świadomości ekologicznej	Działania edukacyjne w zakresie ochrony i zachowania walorów krajobrazu i przyrody	Zadanie własne Miasta Kutno Zadanie monitorowane Nadleśnictwa Kutno	brak zainteresowania mieszkańców

			Liczba wspieranych projektów [szt.] źródło danych: Miasto Kutno	3	>3		Wspieranie inicjatyw na rzecz ochrony przyrody (dotacje, mikrogranty)	Zadanie własne Miasta Kutno	brak środków finansowych, brak zainteresowania mieszkańców
	Prowadzenie trwale zróżnicowanej gospodarki leśnej		Powierzchnia lasów na terenie miasta [ha] źródło danych: GUS	87	>87	Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych	Zalesianie nowych terenów	Zadanie monitorowane właścicieli lasów Nadleśnictwa	brak środków finansowych
			Koszty poniesione na utrzymanie terenów leśnych [zł] źródło danych: Nadleśnictwo Kutno	bd	Wg potrzeb		Zwiększenie poziomu lesistości	Ochrona i pielęgnacja obszarów leśnych	Zadanie monitorowane właścicieli lasów Nadleśnictwa

Tabela 61. Harmonogram zadań własnych w zakresie zasobów przyrodniczych

L.p.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2024	rok 2025	rok 2026	rok 2027	do 2030		
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1.	Zasoby przyrodnicze	Tworzenie oraz modernizacja terenów zieleni	Miasto Kutno	wg potrzeb					środki własne Miasta Kutno POIiŚ/RPO	brak środków finansowych
		Nowe nasadzenia zieleni wysokiej, na terenach zurbanizowanych	Miasto Kutno	wg potrzeb					środki własne Miasta Kutno	
		Nowe nasadzenia zieleni wysokiej, na terenach zurbanizowanych	Miasto Kutno	wg potrzeb					środki własne Miasta Kutno	
		Prowadzenie prac pielęgnacyjno-konserwatorskich pomników przyrody na terenie Miasta	Miasto Kutno	wg potrzeb					środki własne Miasta Kutno	
		Inwestycje wspomagające bioróżnorodność: zakładanie łąk kwietnych, ogrodów, tworzenie schronień dla owadów, ptaków itp.	Miasto Kutno	wg potrzeb					środki własne Miasta Kutno	
		Uwzględnianie w dokumentach planistycznych (mpzp) zapisów dotyczących udziału powierzchni	Miasto Kutno	wg potrzeb					środki własne Miasta Kutno	

		biologicznie czynnej w zagospodarowaniu nieruchomości								
		Działania edukacyjne w zakresie ochrony i zachowania walorów krajobrazu i przyrody	Miasto Kutno	5	5	5	5	35	środki Miasta Kutno (ew. dofinansowanie ze środków WFOŚiGW/NFOŚiGW)	brak środków finansowych
		Wspieranie inicjatyw na rzecz ochrony przyrody (dotacje, mikrogranty)	Miasto Kutno	wg potrzeb i możliwości					środki Miasta Kutno (ew. dofinansowanie ze środków WFOŚiGW/NFOŚiGW)	

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, WPF Miasta Kutno, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 62. Harmonogram zadań monitorowanych w zakresie zasobów przyrodniczych

L.p.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania w latach 2024-2030 (w tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
A	B	C	D	E	F	G
1.	Zasoby przyrodnicze	Działania edukacyjne w zakresie ochrony i zachowania walorów krajobrazu i przyrody	Nadleśnictwo Kutno	ok. 10/rok	środki własne Nadleśnictwa Kutno, NFOŚiGW/WFOŚiGW	brak środków finansowych
		Zalesianie nowych terenów	Właściciele lasów Nadleśnictwo Kutno	ok. 10/rok	środki własne Nadleśnictwa Kutno, właścicieli lasów, ew. pozyskane	brak środków finansowych
		Ochrona i pielęgnacja obszarów leśnych	Właściciele lasów Nadleśnictwo Kutno	ok. 100/rok	środki własne Nadleśnictwa Kutno, właścicieli lasów, ew. pozyskane	brak środków finansowych

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, WPF Miasta Kutno, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 63. Cele, kierunki interwencji i zadania w zakresie zagrożenia poważnymi awariami przemysłowymi

L.p.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa rok 2022 lub 2021	Wartość docelowa rok 2030				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1	Zagrożenia poważnymi awariami przemysłowymi	Zmniejszenie zagrożenia występowania poważnej awarii oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii	Liczba kontroli w zakresie ochrony środowiska [szt.] źródło danych: dane WIOŚ	6	wg potrzeb	Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii	Prowadzenie kontroli w zakładach przemysłowych	Zadanie monitorowane WIOŚ, przedsiębiorstw	brak środków na działania kontrolne
			Liczba jednostek Straży Pożarnej które dostały wsparcie źródło danych: Miasto Kutno	2	2		Doposażenie wyspecjalizowanych jednostek w niezbędny sprzęt do ratowania życia i mienia, likwidacji skutków awarii	Zadanie własne Miasta Kutno	brak środków finansowych

Tabela 64. Harmonogram zadań własnych w zakresie zagrożenia poważnymi awariami przemysłowymi

L.p.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2024	rok 2025	rok 2026	rok 2027	do 2030		
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1.	Zagrożenia poważnymi awariami przemysłowymi	Doposażenie wyspecjalizowanych jednostek w niezbędny sprzęt do ratowania życia i mienia, likwidacji skutków awarii	Miasto Kutno	w zależności od potrzeb i pozyskanych środków – ok. 70 /rok					środki własne Miasta Kutno, środki Województwa Łódzkiego	

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, WPF Miasta Kutno, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 65. Harmonogram zadań monitorowanych w zakresie zagrożenia poważnymi awariami przemysłowymi

L.p.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania w latach 2024-2030 (w tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
A	B	C	D	E	F	G
1.	Zagrożenia poważnymi awariami przemysłowymi	Prowadzenie kontroli w zakładach przemysłowych	WIOŚ, przedsiębiorstwa	koszty administracyjne	środki własne przedsiębiorstw, środki WIOŚ	działanie aktualnie jest realizowane i będzie kontynuowane

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, WPF Miasta Kutno, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

7. Źródła finansowania inwestycji środowiskowych

7.1. Krajowe źródła finansowania zadań

7.1.1. Środki własne

Jednym z głównych źródeł finansowania działań zaplanowanych w Programie jest budżet miasta. Miasto Kutno w ramach corocznego budżetu przeznaczają środki na inwestycje, zgodnie z wyznaczonymi przez siebie strategiami uwzględniając przy tym obszar Ochrony środowiska. W budżecie miasta na rok 2023 planowane wydatki na ochronę środowiska wyniosły ponad 50 mln, z czego ponad 16 mln złotych na gospodarkę odpadami komunalnymi.

Zaplanowane działania mogą być także finansowane w ramach realizowanych przez miasto programów takich jak Kutnowski Budżet Obywatelski czy Program współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi, w ramach, których realizowane mogą być projekty z obszaru edukacji ekologicznej, ochrony powietrza czy zwiększania powierzchni terenów zielonych.

Zaproponowane działania mogą być finansowane także ze środków zewnętrznych, krajowych oraz zagranicznych.

7.1.2. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW)

NFOŚiGW oferuje dofinansowania w formie oprocentowanej pożyczki, w tym pożyczki przeznaczonej na zachowanie płynności finansowej przedsięwzięć współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, dotacji oraz innych form wsparcia określonych w Ustawie POŚ. Szczegółowe zasady dofinansowania określają regulaminy/procedury naborów lub przepisy wprowadzające dany program priorytetowy.

Środki, którymi dysponuje Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska podzielone zostały na sektory wsparcia w obszarach, tj.:

- ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi,
- racjonalne gospodarowanie odpadami i ochrona powierzchni ziemi,
- ochrona atmosfery,
- ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów,
- w zakresie monitoringu, przeciwdziałania zagrożeniom środowiska, edukacji ekologicznej, innowacyjnych technologii.

7.1.3. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi (WFOŚiGW)

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, jest regionalną instytucją finansów publicznych, której działalność ukierunkowana jest na finansowe wspieranie przedsięwzięć realizowanych przez samorządy lokalne oraz inne podmioty realizujące zadania z zakresu ochrony środowiska w województwie łódzkim.

W ramach Funduszu można ubiegać się o środki pomocowe dotyczące:

- ochrony wód i gospodarki wodnej,
- ochrony powietrza,
- gospodarki odpadami i ochrona powierzchni ziemi,
- ochrony przyrody i krajobrazu,
- edukacji ekologicznej,
- badań naukowych i ekspertyz/monitoringów środowiska,
- zapobiegania i likwidacji nadzwyczajnych zagrożeń środowiska.

Celami horyzontalnymi realizowanymi w każdym z wyżej wymienionych obszarów są:

- poprawa stanu środowiska poprzez wsparcie realizacji zobowiązań środowiskowych,
- pełna absorpcja bezzwrotnych środków pochodzących z UE i innych środków zagranicznych,
- kształtowanie kompetencji ekologicznych,
- wspieranie wdrażania innowacyjnych technologii środowiskowych.

Pomoc udzielana jest w formie pożyczek na preferencyjnym oprocentowaniu, przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym, dopłat do oprocentowania kredytów bankowych, częściowej spłaty kapitału kredytów bankowych oraz dopłat do oprocentowania lub ceny obligacji.

7.1.4. Bank Ochrony Środowiska S.A. (BOŚ)

Dzięki współpracy z WFOŚiGW BOŚ oferuje preferencyjne kredyty na inwestycje proekologiczne – inwestycje w nowe technologie i urządzenia obniżające zużycie energii, projekty z obszaru efektywności energetycznej, energii odnawialnej oraz termomodernizacji budynków.

7.1.5. Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK)

Bank Gospodarstwa Krajowego dysponuje środkami z Europejskiego Banku Inwestycyjnego na preferencyjne kredyty dla samorządów na inwestycje infrastrukturalne w zakresie ochrony środowiska. Możliwe jest otrzymanie kredytu do 100% kosztów finansowego przedsięwzięcia.

7.2. Zagraniczne źródła finansowania zadań

7.2.1. Fundusz Europejski na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko (FEnIKS)

Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS) stanowi kontynuację dwóch wcześniejszych programów Infrastruktura i Środowisko: 2007-2013 oraz 2014- 2020.

Głównym celem programu jest poprawa warunków rozwoju kraju poprzez budowę infrastruktury technicznej i społecznej zgodnie z założeniami rozwoju zrównoważonego, w tym m.in. poprzez:

- obniżenie emisyjności gospodarki, transformację w kierunku gospodarki przyjaznej środowisku i o obiegu zamkniętym,
- budowę efektywnego i odpornego systemu transportowego o jak najniższym negatywnym wpływie na środowisko naturalne,
- dokończenie realizacji odcinków sieci bazowej TEN-T do roku 2030
- poprawę bezpieczeństwa transportu

Realizacja Programu ma przyczynić się m.in. do:

- zwiększenia efektywności energetycznej mieszkalnictwa, budynków użyteczności publicznej i przedsiębiorstw oraz zwiększenia udziału zielonej energii z odnawialnych źródeł energii w końcowym zużyciu energii;
- poprawy jakości i bezpieczeństwa funkcjonowania sieci elektroenergetycznych oraz rozwoju inteligentnych sieci gazowych i wzrostu ich znaczenia w nowoczesnym, zielonym systemie energetycznym;
- zwiększenia odporności na zmiany klimatu (w tym na susze i powodzie) oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego (wzrost zdolności retencyjnych oraz poprawę systemów monitorowania i zarządzania kryzysowego);
- poprawy gospodarowania wodą pitną oraz ściekami komunalnymi, a także odpadami komunalnymi;
- wzmocnienia ochrony bioróżnorodności i naturalnych ekosystemów, a także rozwijania systemu monitorowania zasobów przyrodniczych, aby ułatwić ich ochronę;
- zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych w transporcie.

Formy wsparcia oferowane przez FEnIKS:

- dotacje,
- finansowanie zwrotne,
- instrumenty łączące finansowanie zwrotne i dotacyjne.

7.2.1. Program LIFE

To jedyny instrument finansowy Unii Europejskiej poświęcony wyłącznie współfinansowaniu projektów z dziedziny ochrony środowiska, w tym przyrody oaz wpływu człowieka na klimat i dostosowania się do jego zmian. Jego głównym celem jest wspieranie procesu wdrażania wspólnotowego prawa ochrony środowiska, realizacja unijnej polityki w tym zakresie, a także identyfikacja i promocja nowych rozwiązań dla problemów dotyczących środowiska i klimatu.

Zakres Programu LIFE 2021-2027:

- Obszar Środowisko:
 - podprogram: Przyroda i różnorodność biologiczna,
 - podprogram: Gospodarka o obiegu zamkniętym i jakość życia,
- Obszar Klimat:
 - podprogram: Łagodzenie zmiany klimatu i przystosowanie się do niej,
 - podprogram: Przejście na czystą energię.

Beneficjentem Programu LIFE może być każdy podmiot (jednostki, podmioty i instytucje publiczne lub prywatne) zarejestrowane na terenie państwa należącego do UE. Całkowity budżet Programu LIFE na lata 2021-2027 wynosi 5,432 mld euro, w tym na działania na rzecz środowiska – 3,488 mld euro oraz na rzecz klimatu – 1,944 mld euro.

Wnioskodawcy mogą ubiegać się o dofinansowanie ze środków Komisji Europejskiej na realizację projektów w wysokości standardowo do 60% kosztów kwalifikowanych, a w przypadku projektów przyrodniczych do 75% (w przypadku projektów służących gatunkom i siedliskom priorytetowym/zagrożonym).

7.2.1. Program regionalny Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027

Celem strategicznym RPO WŁ jest poprawa konkurencyjności gospodarczej, spójności społecznej i dostępności przestrzennej województwa przy zrównoważonym wykorzystaniu specyficznych cech potencjału gospodarczego i kulturowego regionu oraz przy pełnym poszanowaniu jego zasobów przyrodniczych. Środki Programu zostaną przeznaczone na realizację inwestycji w innowacje, przedsiębiorczość, cyfryzację, infrastrukturę, ochronę środowiska, energetykę, edukację i sprawy społeczne. Do wybranych celów szczegółowych programu, w obszarze ochrony środowiska, należą:

- RSO1.1. Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii,
- RSO2.1. Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych,
- RSO2.2. Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001 w sprawie energii odnawialnej, w tym określonymi w niej kryteriami rozwoju,
- RSO2.4. Wspieranie przystosowania się do zmiany klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, odporności z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego,
- RSO2.5. Wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej,
- RSO2.6. Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej,
- RSO2.7. Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczenie wszelkich rodzajów zanieczyszczeń,
- RSO2.8. Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej,
- REO3.2. Rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, integralnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawa dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej.

8. System realizacji Programu Ochrony Środowiska

Obowiązek sporządzania Programu Ochrony Środowiska wynika z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2020 r. poz. 1219 ze zm.). Program ma za zadanie zaplanowanie, a następnie realizację działań, które doprowadzą do poprawy stanu środowiska a przez to także komfortu i jakości życia mieszkańców miasta.

Realizatorem zadań określonych w Programie będzie głównie Miasto Kutno jako jednostka samorządu terytorialnego wraz z podległymi jej jednostkami organizacyjnymi. W procesie wdrażania zapisów Programu będą uczestniczyć też inne podmioty realizujące zadania programu, w tym podmioty gospodarcze, instytucje finansujące czy podmioty kontrolujące przebieg realizacji i efekty programu. W każdej fazie wdrażania Programu uczestniczyć też będą mieszkańcy, którzy bezpośrednio wykorzystują efekty wynikające z realizacji postanowień Programu. (np. sieć kanalizacji sanitarnej, zmodernizowana droga czy nowe źródło ciepła), jednostki oświatowe czy organizacje społeczne. Stąd efektywne wdrożenie i zarządzanie Programem wymagać będzie zaangażowania administracji samorządowej, a także sprawnej współpracy i wymiany informacji pomiędzy wszystkimi instytucjami włączonymi w zagadnienia ochrony środowiska.

Dla sprawnego wdrożenia POŚ zachodzi też konieczność sprawnego stosowania dostępnych narzędzi i instrumentów zarządzania ochroną środowiska, realizowanych na wszystkich szczeblach administracji, do których należą instrumenty:

- instrumenty prawne – ustawy i rozporządzenia, normy środowiskowe, pozwolenia administracyjne, zezwolenia, zgody, decyzje
- instrumenty finansowe – opłaty za gospodarze korzystanie ze środowiska, kary pieniężne, dotacje celowe, fundusze celowe,
- instrumenty społeczne – współdziałanie i partnerstwo, edukacja ekologiczna, komunikacja społeczna, instrumenty strukturalne – plany, strategie i programy.

Podczas wdrażania programu ochrony środowiska ważna jest też kontrola przebiegu realizacji przyjętych w nim zadań oraz osiągnięcia postawionych celów. Monitoring realizacji Programu polega na wykorzystaniu wskaźników, które pozwolą ocenić stan środowiska w odniesieniu do roku bazowego i pośrednio umożliwią ocenę stanu realizacji celów środowiskowych. Realizowane jest to w ramach monitoringu środowiskowego oraz monitoringu zadaniowego. Monitoring środowiskowy prowadzony będzie w głównej mierze w ramach Strategicznego Programu Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2020 - 2025 opracowanego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi. Na podstawie wyników tego monitoringu WIOŚ publikuje co roku „Raport o stanie środowiska” oraz roczną ocenę jakości powietrza. Dane z tych dokumentów pozwolą określić zmiany stanu środowiska na terenie miasta. Monitoring zadaniowy opierać się będzie na monitorowaniu realizacji poszczególnych zadań z punktu widzenia osiągania założonych celów. Narzędziem umożliwiającym ilościową i jakościową ocenę realizacji działań wskazanych w Programie są wskaźniki monitorowania, które wskazane zostały w punkcie 3.

Tabela 66. Działania w ramach zarządzania środowiskiem

L.p.	Zagadnienie	Główne działania w latach 2024-2027	Uczestnicy i realizujący
1	Wdrażanie Programu ochrony środowiska	Raport z wykonania Programu (co dwa lata)	Prezydent Miasta Kutno
		Okresowa aktualizacja Programu ochrony środowiska	Prezydent Miasta Kutno
2	Edukacja ekologiczna, komunikacja ze społeczeństwem, System informacji o środowisku	Realizacja Programu ochrony środowiska oraz współpraca z instytucjami zajmującymi się szeroko pojętą ochroną środowiska	Miasto Kutno, WIOŚ, Organizacje pozarządowe
3	Systemy zarządzania środowiskiem	Wspieranie i promowanie zakładów / instytucji wdrażających system zarządzania środowiskiem	Miasto Kutno, Wojewoda, Fundusze celowe
4	Monitoring stanu środowiska	Zgodnie z wymaganiami ustawowymi - Stan środowiska w województwie łódzkim	GIOŚ, WSSE, PGW WP

Zgodnie z artykułem art. 18 ustawy Prawo Ochrony Środowiska po dwóch latach obowiązywania programu zostanie sporządzony raport stanu realizacji programu, który następnie zostanie przedstawiony Radzie Miasta. W przypadku niewykonania zaplanowanych zadań zostanie dokonana analiza sytuacji umożliwiająca poznanie

przyczyny takiej sytuacji i dokonanie ewaluacji celów i zadań. Po okresie obowiązywania Programu wymagane jest opracowanie jego aktualizacji. Kolejny raport zostanie wykonany na koniec obowiązywania dokumentu.

9. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

„Program ochrony środowiska dla Miasta Kutno na lata 2024-2027 z perspektywą do 2030 roku” (zwany dalej Programem) został opracowany zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, jako narzędzie prowadzenia polityki ochrony środowiska w Gminie.

Podstawą do opracowania niniejszego Programu są zalecenia wynikające z Wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska z 2015 roku oraz ich zmiany prawne z 2017 i 2020 roku. W niniejszym opracowaniu autorzy starali się dokonać porównania stanu środowiska z roku 2018 z obecnym według informacji z 2022 roku (natomiast, jeśli brakowało takich informacji posłużono się danymi z 2021 roku).

Przedmiotowe opracowanie dla Miasta Kutno zawiera takie elementy jak:

- wstęp - rozdział ten zawiera podstawę prawną i cel przygotowania programu ochrony środowiska, a także okres objęty opracowaniem, metodykę, strukturę i zakres dokumentu,
- w rozdziale drugim wykazano spójność niniejszego opracowania z dokumentami nadrzędnymi opracowanymi we wcześniejszych latach szczebla krajowego, regionalnego i lokalnego,
- rozdział trzeci to informacje ogólne o gminie. Zawartość tego rozdziału to m.in. informacje o położeniu administracyjnym oraz dane dotyczące uwarunkowań gospodarczych i środowiskowych miasta,
- rozdział czwarty to ocena aktualnego stanu środowiska. W rozdziale tym opisano stan aktualny oraz wskazano najważniejsze problemy w zakresie każdego komponentu środowiska.

W pierwszym etapie pracy zgromadzono materiały źródłowe oraz dane dotyczące aktualnego stanu środowiska gminy. Pozyskano je głównie z materiałów przekazanych przez Urząd Miasta oraz opracowań statystycznych Głównego Urzędu Statystycznego, a także z raportów instytucji zajmujących się problematyką ochrony środowiska, m.in.: Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Łodzi oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi, danymi podmiotów działających na terenie miasta. Podczas opracowywania dokumentu korzystano również z dokumentów strategicznych opracowywanych na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym.

Ocenę jakości powietrza na terenie Miasta Kutno przeprowadzono w oparciu o dane pochodzące z opracowań Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Łodzi tj.: Rocznej oceny jakości powietrza w województwie Łódzkim za rok 2019, 2020, 2021 oraz 2022. Na terenie strefy łódzkiej oceny prowadzone są w oparciu o stacje pomiarowe znajdujące się m.in. na terenie Miasta Kutno. Stacja zlokalizowana jest przy ul. 1-ga Maja 7 w Kutnie, gdzie prowadzone są pomiary emisyjne stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu zawieszonego PM_{2.5}, benzo(a)pirenu w PM₁₀, tlenku azotu, dwutlenku azotu oraz tlenków azotu.

Maksymalne miesięczne stężenia benzo(a)pirenu odnotowano w styczniu 2021 tj. 6,7 µg/m³. Natomiast średnia wartość roczna wyniosła 2,23 µg/m³ w 2020 roku, 2,38 µg/m³ w 2021 roku oraz 1,98 µg/m³ w 2022 roku. Wartości średnio roczne wskazują na polepszenie się jakości powietrza w 2022 roku ze względu na stężenia benzo(a)pirenu.

Maksymalne miesięczne stężenie pyłu PM₁₀ odnotowano w marcu 2022 tj. 51,8 µg/m³. Średnia wartość roczna wyniosła: 23,79 µg/m³ w 2020 roku, 26,46 µg/m³ w 2021 roku oraz 25,52 µg/m³ w 2022 roku. Wartości średnio roczne wskazują na nieznaczne polepszenie się jakości powietrza w 2022 roku ze względu na stężenie pyłu PM₁₀ w stosunku do roku 2021.

Według oceny rocznej jakości powietrza na terenie województwa łódzkiego, prowadzonej przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Łodzi, na podstawie matematycznego modelu rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w powietrzu, jakość powietrza w gminie odbiegała od poziomu odpowiadającego obowiązującym normom. Występowały przekroczenia poziomów dopuszczalnych lub docelowych takich zanieczyszczeń, jak: benzo(a)piren czy ozon.

Obszar Miasta Kutno obsługuje system dróg publicznych kategorii krajowej, wojewódzkiej, powiatowej i gminnej. Aktualnie długość wszystkich dróg publicznych na terenie miasta wynosi 158,45 km.

W latach 2019-2021 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi przeprowadzał kontrole przedsiębiorstw działających na terenie Miasta Kutno. Przeprowadzono 9 kontroli podczas, których wykryto 9 naruszeń.

Na drogach krajowych, wojewódzkich i powiatowych jak również na obiektach mostowych w ciągu dróg wykonywane są coroczne przeglądy ich stanu technicznego na bazie których planowane są niezbędne prace remontowe do realizacji. Odcinki dróg oraz mosty, które są w najgorszym stanie technicznym podlegają sukcesywnym remontom w miarę posiadanych przez GDDKiA Oddział w Łodzi, Zarząd Dróg Wojewódzkich oraz Zarząd Dróg Powiatowych środków finansowych. Działania te są również realizowane poprzez remonty i modernizacje dróg gminnych.

W latach 2018-2022 dokonano 7 zgłoszeń instalacji emitujących pola elektromagnetyczne na terenie Miasta Kutno. Zgodnie z obowiązującymi przepisami wynik badania nie wskazywał na przekroczenie dopuszczalnych poziomów promieniowania elektromagnetycznego.

Zgodnie z danymi Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie na terenie miasta zlokalizowane są 4 rzeki:

- Dopływ z Bożej Woli o długości na obszarze miasta 2619,7 m,
- Dopływ spod Złotnik-Kutnowskich o długości na obszarze miasta 4575,8 m,
- Ochnia o długości na obszarze miasta 8209,0 m,
- Głogowianka o długości na obszarze miasta 1155,6 m.

Ponadto na terenie miasta występuje 27 rowów.

Zgodnie z informacją przekazaną przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji SP. z o.o. z siedzibą w Kutnie na terenie miasta Kutno zaopatrzenie w wodę realizowane jest przez:

- Stację Uzdatniania Wody Kutno – Graniczna zlokalizowaną przy ul. Granicznej 13 – ujęcie wód podziemnych z utworów górnourajskich poprzez studnie nr 1, 2, 3, 4a, 5,
- Doraźne Ujęcie Wody Kutno – Skłęczki zlokalizowane przy ul. Metalowej 4 – ujęcie wód podziemnych z utworów górnourajskich poprzez studnie nr I i nr II,
- Studnie awaryjne zlokalizowane przy ulicy Kasztanowej, Wilczej i Pułaskiego – ujęcie wód podziemnych dla potrzeb awaryjnego zaopatrzenia ludności w wodę – studnia awaryjna nr 1 ujmująca wodę z utworów górnourajskich, studnia nr 2 ujmująca wodę z utworów jurajskich, studnia nr 3 ujmująca wodę z utworów czwartorzędowych.

Długość sieci wodociągowej według informacji przekazanej przez PWiK na koniec 2022 roku wynosiła 159,7655 km. Stopień zwodociągowania miasta na dzień 31.12.2022 r. wynosi 95,65%. Na terenie miasta łącznie znajduje się 4 907 przyłączy wodociągowych. Z sieci wodociągowej korzystało 40 807 mieszkańców.

Zgodnie z informacją przekazaną przez PWiK długość sieci kanalizacji sanitarnej na koniec 2022 roku na terenie miasta Kutno wynosiła 149,072 km. Stopień skanalizowania na dzień 31.12.2022 r. wynosi 91,9%. Z sieci kanalizacji sanitarnej korzystało 40 476 osób.

Za oczyszczanie ścieków odpowiedzialna jest Grupowa Oczyszczalnia Ścieków zlokalizowana przy ul. Lotniczej 1 w Kutnie.

Gmina miejska Kutno prowadzi ewidencję zbiorników bezodpływowych (szamb) i przydomowych oczyszczalni ścieków. Zgodnie z informacją przekazaną przez Urząd Miasta Kutno w lutym 2024 na terenie miasta znajduje się 64 przydomowe oczyszczalnie ścieków oraz 429 zbiorników bezodpływowych.

Na obszarze miasta zlokalizowane jest 1 złożo surowców iglastych ceramiki budowlanej.

W latach 2018-2022 nie udzielono koncesji na eksploatację kopalni ze złóż na terenie miasta Kutno.

Zgodnie z danymi ww. Bazy SOPO na terenie Miasta Kutno nie występują osuwiska ani tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych. Najbliższe takie tereny zlokalizowane są w Gminie Turek oraz Gminie Mała Wieś.

W Kutnie, zgodnie z klasyfikacją agronomiczną przeważają gleby wytworzone z glin lekkich, ale występują także gleby wytworzone na glinach ciężkich i średnich. Na terenie miasta Kutno występują dwa odrębne obszary glebowe.

Odbiorem i zagospodarowaniem odpadów w 2022 roku zajmowała się firma PreZero Service Centrum Sp. z o.o. z siedzibą w Kutnie.

Na terenie Miasta Kutno funkcjonuje Punt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych zlokalizowany przy ulicy Łąkoszyńskiej 127. W PSZOK bezpłatnie przyjmowane są odpady komunalne wytworzone przez mieszkańców nieruchomości zamieszkałych położonych na terenie miasta Kutno, objętych systemem gospodarowania odpadami.

Zgodnie ze złożonymi do Prezydenta Miasta Kutno sprawozdaniami podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości za rok 2022 z terenu miasta Kutno zostało odebrane 18 285,0170 Mg wszystkich odpadów.

Według danych zawartych w Bazie Azbestowej na terenie miasta Kutno pozostało do unieszkodliwienia 552,4960 Mg wyrobów zawierających azbest.

Bazując na początkowej ilości wyrobów zawierających azbest określonej w Bazie Azbestowej na 635,6640 Mg można określić, iż z terenu miasta do końca 2022 usunięto 13,1% wyrobów zawierających azbest.

Na terenie miasta Kutno występuje 7 pomników przyrody (wg CRFOP).

Gospodarkę leśną na obszarze miasta Kutno prowadzi Nadleśnictwo Kutno oraz właściciele lasów prywatnych. Powierzchnia lasów na terenie miasta wynosi 87,80 ha.

Na terenie miasta Kutno do poważnych zagrożeń może dojść na skutek awarii urządzeń technicznych w zakładach przemysłowych „Saga-Gaz” Sp. z o.o. i „TAP KUTNO Sp. z o.o.”, które zakwalifikowane są jako zakłady zwiększonego ryzyka (zrz). Na terenie miasta są zlokalizowane przedsiębiorstwa, które mogą przyczynić się do powstania niebezpiecznych zdarzeń zagrażających środowisku oraz zdrowiu i życiu mieszkańców. W związku z tym kilku przedsiębiorców posiada pozwolenia zintegrowane czyli takie, które jest wymagane w związku z eksploatacją instalacji przemysłowych mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości.

Na zagrożenia pożarowe wpływa także sąsiedztwo lokalizacji budynków i występowanie w nich palnych elementów konstrukcyjnych (stropy, wieżba dachowa, schody i pokrycia dachów) oraz magazynowane środki i materiały łatwopalne (paliwo, smary, farby, oleje, tworzywa chemiczne, tarcica, opał itp.).

Na terenie miasta działa Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Kutnie.

W 2021 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi przeprowadził 6 kontroli przedsiębiorstw w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom. W 5 przypadkach wykryto naruszenia, na 3 przedsiębiorstwa nałożono kary pieniężne.

Po analizie stanu aktualnego dla każdej dziedziny środowiskowej przeprowadzono analizę SWOT i stworzono w rozdziale szóstym cele i kierunki działań, a także harmonogramy realizacji zadań własnych i zadań monitorowanych – czyli realizowanych przez instytucje administrujące uzbrojeniem terenu oraz przedsiębiorców i inne osoby prawne. Cele i kierunki działań w zakresie każdej dziedziny interwencji zostały zestawione w tabelach. Zapisano w nich nadrzędne cele środowiskowe, wskaźniki z podaniem wartości bazowej z roku 2022 lub 2021 oraz wartością do osiągnięcia w 2030 roku. Dopelnieniem celów i zadań jest wyszczególnienie każdego zadania wraz z określeniem jednostki odpowiedzialnej oraz czynników ryzyka, jakie mogą mieć miejsce, co warunkuje realizację zadania. Drugą częścią rozdziału szóstego są harmonogramy realizacji zadań, w których zadania mają określone koszty realizacji oraz źródła finansowania. W tej części zamieszczono także dodatkowe informacje o zadaniu, przykładem jest informacja, iż zadanie będzie realizowane jako kontynuacja lub tylko w razie zaistnienia potrzeby.

W rozdziale siódmym opisano system realizacji Programu.

Projekt Programu podlega zaopiniowaniu przez Zarząd Powiatu Kutnowskiego. W trakcie procedur opracowania Programu Miasto Kutno zapewni mieszkańcom możliwość zapoznania się z projektem dokumentu w ramach „konsultacji społecznych”.

Po uchwaleniu przez Radę Miasta Kutno uchwały w sprawie przyjęcia Programu ochrony środowiska zostanie on wdrożony do realizacji. Co dwa lata będą sporządzane raporty z realizacji Programu Ochrony Środowiska pokazujące stan wykonania zadań zapisanych w Programie.

W procesie wdrażania zapisów Programu będą uczestniczyć nie tylko jednostki bezpośrednio zaangażowane w opracowanie, procedury opiniowania, przyjmowania i uchwalania opracowania. Będą to także jednostki administracji samorządowej, jednostki udzielające dofinansowania, a także wszystkie podmioty realizujące zadania zapisane w Programie.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54), w celu realizacji polityki ochrony środowiska organy wykonawcze gminy, powiatu i województwa sporządzają odpowiednio gminne, powiatowe i wojewódzkie programy ochrony środowiska. Biorąc powyższe zdecydowano o opracowaniu Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Kutno na lata 2024-2027 z perspektywą do 2030 roku, uwzględniając przy tym *Wytyczne do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska* opracowane przez Ministerstwo Środowiska we wrześniu 2015 roku oraz załączniki do *Wytycznych* zaktualizowane przez Ministerstwo Klimatu w 2017 i 2020 roku.

W Programie zawarto charakterystykę Miasta Kutno, ocenę aktualnego stanu środowiska naturalnego oraz zdefiniowano najważniejsze zagrożenia i problemy środowiskowe Miasta. Określono cel nadrzędny, przyświecający polityce środowiskowej gminy, jakim jest osiągnięcie trwałego i zrównoważonego rozwoju Miasta Kutno z uwzględnieniem kwestii ochrony środowiska oraz cele operacyjne i kierunki działań w poszczególnych obszarach interwencji tj.: ochrony powietrza, gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami itd. uwzględniając, aby były one spójne z celami i założeniami wyznaczonymi w dokumentach strategicznych i programowych szczebla krajowego, wojewódzkiego i lokalnego. W obszarze poszczególnych celów strategicznych i kierunków interwencji wskazano działania o charakterze infrastrukturalnym, organizacyjnym, informacyjno-edukacyjnym, mające zapewnić osiągnięcie wyznaczonych celów.

W trakcie prac nad dokumentem, zgodnie z art. 46 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.) dla projektu Programu konieczne było przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W ramach prowadzonej procedury sporządzono prognozę oddziaływania projektu Programu na środowisko oraz uzyskano stanowiska Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi (opinia z dnia 11 marca 2024 roku znak WOOŚ.410.47.2924.AJa) oraz Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi (opinia z dnia 7 marca 2024 roku znak NS OZNS.9022.73.2024.KH) pozytywnie opiniujące Program.

W prowadzonym postępowaniu zapewniono również udział społeczeństwa, umieszczając stosowne ogłoszenie na stronie internetowej Urzędu Miasta Kutno, w lokalnej prasie oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Kutno, informujące o opracowaniu Programu oraz prognozy oddziaływania na środowisko, możliwości zapoznania się z dokumentami oraz składania uwag i wniosków, w dniach od 23.02.2024 r. do 18.03.2024 r. W okresie trwania konsultacji nie wpłynęły uwagi dotyczące dokumentacji.

Zgodnie z wymaganiami art. 17 ust. 2 pkt 3 ustawy Prawo ochrony środowiska, projekt Programu przekazano do zaopiniowania organowi wykonawczemu Powiatu Kutnowskiego, który wydał pozytywną opinię w dniu 18 stycznia 2024 r.

Opracowany Program Ochrony Środowiska dla Miasta Kutno na lata 2024-2027 z perspektywą do 2030 roku będzie wykorzystywany jako główny instrument strategicznego zarządzania gminą w zakresie ochrony środowiska, uwzględniany również podczas ubiegania się o fundusz zewnętrzne. Charakter działań przewidzianych w Programie nastawiony jest na eliminację bądź ograniczenie potencjalnych zagrożeń dla środowiska, zmniejszenie emisji zanieczyszczenia do powietrza czy środowiska gruntowo-wodnego oraz ochronę walorów przyrodniczo – krajobrazowych Miasta Kutno. Realizacja celów wytyczonych w Programie pozwoli przyczynić się do poprawy jakości środowiska naturalnego Kutna, a w konsekwencji także komfortu i jakości życia jego mieszkańców.

W związku z powyższym zasadne jest podjęcie przedmiotowej uchwały i wdrożenie jej do realizacji.